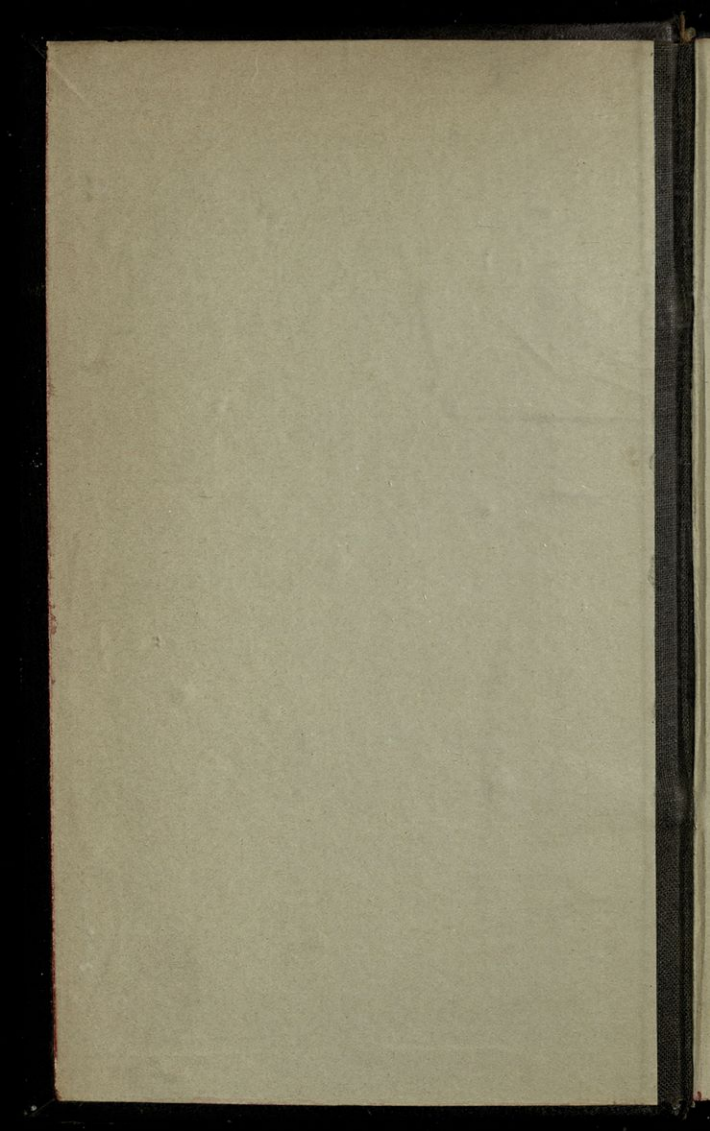
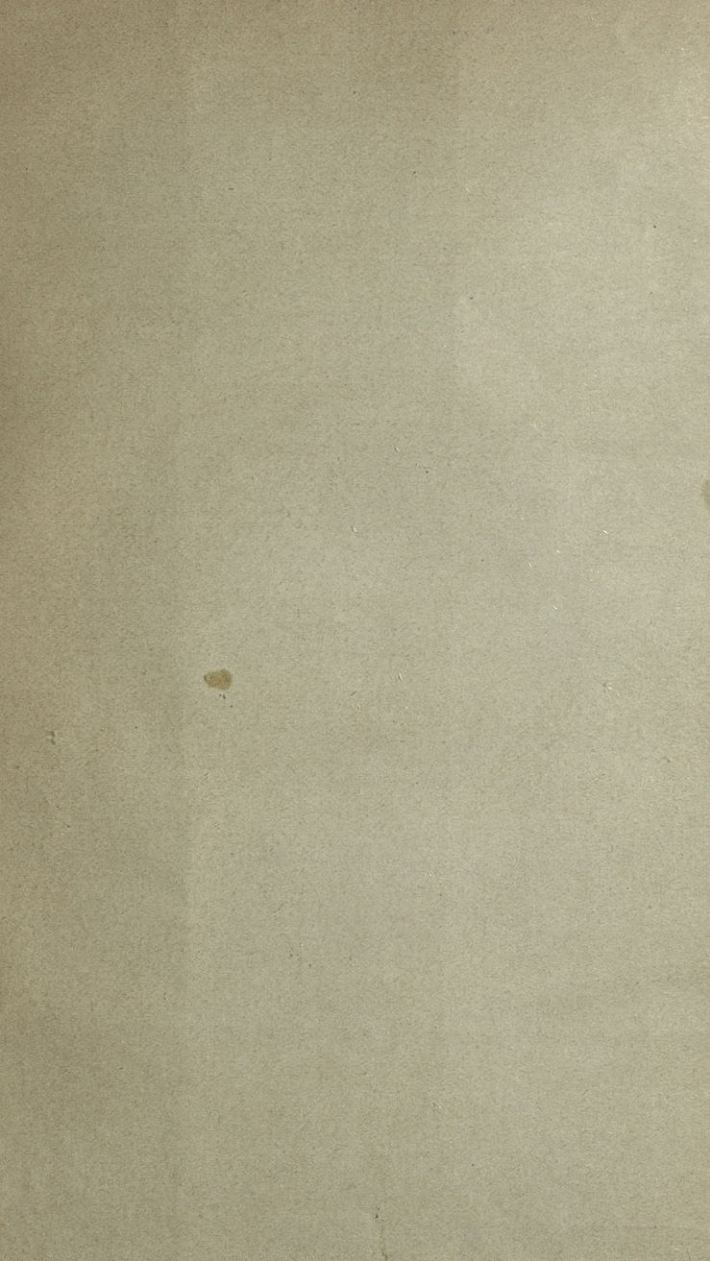

KALVARIJA

ali

PREMIŠLJEVANJE

JEZUSOVIGA TERPLENJA

v petnajst križevih potih

z navadnimi

molitvami pri sv. maši, za spoved,
za sv. obhajilo i. t. d.

Na svetlo dal

JOŽEF ZUPAN,

korar in fajmošter ljubljanske stolne cerkve.

Z dovoljenjem visokočastitljivega ljubljanskiga škofijstva.

S 14 v jeklo vrezanimi podobami.

V Ljubljani 1862.

Natisnil Jožef Rudolf Milic.

Katoliški Bukvar

„O vi vsi, kateri memo greste po potu, poglejte in pomislite, če je (še kaka) bolečina, kakoršna je bolečina moja!“

(Žal. pes. 1, 12.)

„Takrat tedaj jim ga je (Pilat) izdal, da bi bil križan. Vzeli so pa Jezusa, in ven peljali. In je svoj križ noseč ven šel na mesto, ki se imenuje mesto mertvaških glav, po hebrejsko pa Golgota.“

(Jan. 19, 16. 17.)

F.V.

D(25.4.35.)

II, e, 24.384, f

PREDGOVOR.

Podobe svetiga križeviga pota, ktere je Jo-
žef Plank na Dunaji prelepo zmalal po
izverstnih narisih slovečiga katoliškiga u-
metnika in učenika Firiha, in ktere so bile
28. vinotoka 1860 blagoslovljene in v
tukajšni škofijski cerkvi sv. Nikolaja slo-
vesno postavljene, so vsim Ljubljancanam močno
všeč, in sleherniga silno ginejo, kdor jih z ver-
nim očesam ogleduje. Tudi so se verni iz vsih
stanov zelo pridno shajali k očitnimu obiskovanju
svetiga križeviga pota v pretečenim štiridesetan-
skim postu. S tem so se nekterim pobožnim
dušam zbudile želje po bukvah, ktere obsegajo
več premišljevanj Jezusoviga terpljenja na križe-
vim potu, in ktere so ozaljšane z lepimi, spod-
budljivimi podobami.

Serčno me tedaj veseli, de morem te hva-
le vredne želje spolniti, in ustreči pobožnim
obiskovavcam svetiga križeviga pota, pa tudi
svojim bratam in delavcam v vinogradu Gospo-
dovim.

IV

Premišljevanja so večji del vzete iz nar bolj-
ših in nar obširnejših bukev za obiskovanje sve-
tiga križeviga pota,*) ktere je v nemški besedi
spisal Oče *Amoni Bahner*, mašnik iz reda sv.
Franciška. Te prelepe bukve so prvič na svetlo
prišle pred 115 leti. Poslednjič jih je pregledal
in popravil sloveči mašnik in pisavec *Mihael Sin-
cel*, in so bile pred tremi leti že petnajstič na-
tisljene. In ravno to, de so bile že tolikokrat
natisnjene, ter so se že več ko sto let med
kristjani močno razširjale, jih naj
bolj priporoča, in očitno priča, kakó
koristne, ljube in drage so vernim,
ker njih željam in potrebam popol-
nama zadostujejo.

Kar je v te bukve sprejetiga iz spisov sv.
Alfonsa Ligvorija in sv. Franciška Salezijana,
je povsod naznanjeno.

Slovensko prestavo sta napravila častita
gospoda duhovna L. Jeran in A. Zamejic,
in nju spise so pregledali visokočastiti gospod
korar J. Volc.

Dodane so bukvam prelepe v jeklo vrezane
podobe Jezuzoviga terpljenja na križevim potu,
ki so narejene po izverstnih narisih slavniga ma-
larja Firiha, in so popolnoma enake neizrečeno
lepim podobam križeviga pota, ktere v tukajšni

*) Jezus das Licht und die Liebe der Welt, betrachtet
in 14 Kreuzwegandachten. Augsburg, 1858. 15. Auflage.

šenklavški cerkvi slehernimu tako globoko v serce segajo. Kar je drugej roka pobožniga umetnika napravila v velikih podobah, se tukaj kaže v manjših obrazih, ktere so lepota v keršanski hiši, in pomoček k premišljevanju in spodbudovanju zlasti bolehnim, starim in bolnim v njih samotnim hramu; te podobe, čeravno mutaste, jim po njih očesu na glas govorijo: „O vi vsi, kateri memo greste po potu, pogledjte in pomislite, če je bolečina, kakoršna je bolečina moja!“ Učeni mašnik hvali te podobe v tirolskih listih s temi lepimi besedami: „Vidi in čuti se, de je umetnik molil in globoko premišljeval, in tako je razumel ginljive zgodbe Jezusoviga terpljenja na križevim potu.“ Modra in umetna redovnica (nuna) piše zastran teh podob: „Vdanost, krotkost, izročitev samiga sebe, ljubezen, bolečina je v Jezusu, Marii, Janezu in Magdaleni tako živo zaznamovana, de se v človeku obudujejo za resnico čutila zupanja, kesanja, poniževanja; pri teh podobah bode vsakteri brez molitevni bukev lahko preserčno molil.“

Sprejmite tedaj blagovoljno te bukve, ljubi kristjani! prebirajte jih prav pridno Bogu v čast, sebi in ubo-

VI

gim dušam v vicah k zveličanju, de se vam bolj in bolj greh pristudi, de bote čezdalje bogoljubniši, svetejši in podobniši svojimu Jezusu v življenji, terpljenji ino smerti.

Nebeški blagodar, kateri je vidno pomagal postaviti križev pot v naši škofijski šenklovski cerkvi, kateri je spremljal več kot sto let zgorej imenovane Bahnerjeve kukve, najspremlja tudi te bukve po slovenskih mestih, vaseh in hišah, de se bodo nahajale pri mnozih družinah po vsi slovenski deželi, zmiram zvesti svet katoliški veri, de bode v njih usejano seme besede Božje tudi v lepim, dobro obdelanim slovenskim nogradu Gospodovim stoterni sad obrodilo!

Vse k veči časti Jezusa križaniga in njegove žalostne Matere Marije!

V Ljubljani v god obiskanja prečiste Device Marije 1861.

J. Z.

NAUK

od križeviga pota.

Razlaga in začetek križeviga pota.

Križev pot je tisti pot, po katerim je hodil naš Gospod Jezus Kristus, s težkim križem obložen, od Pilatove hiše, kjer je bil krivično v smert obsojen, do gore Kalvarije, kjer je bil križan.

Na tem potu je bil Jezus dvanajstkrat zadržan, po smerti pa je bilo njegovo sveto telo dvakrat preneseno, s križa namreč v naročje njegove prežalostne Matere, potem pa v grob; zato ima tudi križev pot štirinajst postaj ali stacijonov, in pri vsakim stacijonu se pred oči postavlja dogodba, ktera se je na njem godila.

Obiskovanje križeviga pota se je pričelo kmalo potem, ko so bili aposteljni prejeli svetiga Duha; in Andrihomi pričuje v popisovanji jeruzalemskiga mesta, de je Marija, kraljica mučencov, prva obiskovala tiste kraje, na katerih je terpel njen Sin. Té misli je tudi Leon X. Pobožna sestra Marija Agreda tudi pripoveduje v

bukvah, ki se jim pravi: „Duhovno Božje mesto“, de Marija, naša preljuba Mati, ni nikoli prenehala obiskovati tistih svetih krajev, in de je ondi z žalostnim sercam premišljevala, kako grozovito je ondi terpel njen preljubeznjivi Sin. Po tem takim se sme terditi, de je Marija Devica bila začetnica obiskovanja križeviga pota.

Po njenim zgledu so tudi verni iz Jeruzalema in Palestine pobožno hodili po tistim potu, po katerim je hodil Jezus, s težkim križem obložen, in so postajali na posebnih krajih — postajah ali stacijonih — premišljevaje Jezusovo terpljenje. In v poznejših stoletjih so tje popotvali mnogi kristjani tudi iz nar daljniših krajev, in so obiskovali vsi goreči od ljubezni do Jezusa svete kraje, kateri so bili pokropljeni s kervjo Jezusa Kristusa, ter so premišljevali na njih bitko terpljenje našiga Gospoda in Zveličarja. Sveta mati katoliška cerkev je pa odperla zakladnico duhovnih dobrot, ter je veliko odpustkov podelila pobožnim obiskovavcam križeviga pota, in je tako pospešila to pobožnost, ter poživila gorečnost vernih kristjanov. Ker pa vsak ni mogel popotvati v Palestino, je dovolil sveti apostoljski sedež, v družih krajih, v cerkvah in kapelah, križe in podobe napravljati, ktere so ljudi spominjale ginljivih dogodov, ki so se godile na pravih križevim potu v Jeruzalemu. Zveličani Alvar iz dominikanskega reda, in pozneje očetje iz ostrejiga reda sv. Frančiška, katerim je bilo od 1342. leta izročeno varstvo svetih krajev, so te podobe ali stacijone po vsi Evropi razširili. Rimski papeži, kateri so moč in vrednost te pobožnosti prav živo

spoznali in dovolili štacijone napravljati, so jih tudi obdarovali z vsimi odpustki, kateri so bili dodeljeni tistim, ki so šli v sveto deželo ali Palestino svete kraje obiskovat.

Torej vsled pisem in sklepov papežev Inocencija XI., Inocencija XII., Benedikta XIII., Klemenca XII., Benedikta XIV. dobivajo vsi, kateri v pravim duhu križev pot molijo, vse odpustke, kateri so dodeljeni vernim, ki svete kraje v Jeruzalemu res obiskujejo; in vsi ti odpustki se morejo tudi dušam v vicah v prid obrniti.

Iz papeževih pisem, ktere zadevajo sveto deželo, se vidi, de so mnogi, popolnoma in nepopolnoma odpustki dodeljeni njim, kateri obiskujejo svete kraje v Jeruzalemu. Kteri pa so ti odpustki posebej? V podučevanji, kako naj se moli križev pot (ktero podučevanje je poterdil Klemen XII. 3. maliga travna 1731, in Benedikt XIV. 10. veliciga travna 1742) sveti zbor za odpustke prepoveduje učenikom keršanskiga uka, pri križevim potu dobljene odpustke posebej naštevati, zlasti pa jih zapisovati ali vdolbovati na štacijonih. Prepovedalo se je pa to, ker je v pismarnici jeruzalemskih frančiškanov zgorelo več starih pisem, v kterih so rimski papeži podelili veliko odpustkov križevimu potu.

Kaj je treba storiti, de se dobivajo odpustki križeviga pota?

I. Križev pot, ki se smé postaviti v vsih cerkvah in kapelah, tudi zunaj cerkvá in kapel, na pokopališih, na homcih, v stanicah

navadnih in za bolnike, mora biti po postavi blagoslovljen.

Božja previdnost je izročila svete kraje našiga odrešenja ali sveto deželo sinovam sv. Frančiška, de ondi že čez pet sto let nad svetimi kraji čujejo, in našiga Zveličarja noč in dan molijo; zato so jim papeži dodelili oblast, križeve pote postavljati in blagoslavlјati, in sicer poglavarju frančiškanskiga reda, in z njegovim dopušenjem tudi drugim očetam, kateri so njemu podložni.

Vsaki drugi mašnik, kateri hoče križev pot blagosloviti, mora posebno pooblastenje od svetiga apostoljskiga sedeža dobiti, de se morejo navadni odpustki doseči.

Učeni O. Antonin Maurel, mašnik iz Jezusove družbe, v svojih nar novejših bukvah od odpustkov,*) ktere je sveti zbor za odpustke in svetinje 12. grudna 1857 skerbno pregledal in poterdil s temi besedami, „de se smeravnati po njih zastran določil in odpustkov, ki se v njih nahajajo,“ našteva nar novejši sklepe, kateri zadevajo napravo in blagoslovljenje križeviga pota, in so zlasti imenitni za cerkvene viši, namreč:

1. „Mašnik, kateri hoče križev pot postaviti, mora imeti posebno pooblastenje od papeža ali naravnost, ali pa nenaravnost, t. j., po zboru za papeževe pisma, ali po očetu poglavarji frančiškanov ostrejiga reda, ali po svojim škofu, kakor tudi pisano dovoljenje škofovo in dovoljenje cerkveniga predstojnika tistiga kraja,

*) Die Ablässe, ihr Wesen und ihr Gebrauch, von P. A. Maurel. Paderborn, 1860.

kjer se misli križev pot postaviti, vsled več sklepov svetiga zbora, zlasti od 27. prosinca 1838 in od 25. kimovca 1841.“

„Pismo zastran postavljeniga križeviga pota se mora napraviti, kakor hitro je mogoče, de se odvernejo vsi dvomi, kateri bi utegnili pozneje vstati. To pismo mora obsegati papežev odpis, vsled kteriga je bil križev pot postavljen, pooblastenje škofovo, dovoljenje cerkveniga predstojnika tistiga kraja, in dan in leto teh pisem, kakor tudi podpis pooblasteniga mašnika in cerkveniga predstojnika; dobro je, če se tudi nekatere priče podpišejo. To pismo se mora potem v škofijsko pisarnico poslati, de se tam hrani; prepis pa, kateri se popolnoma vjema z izvirnim pismam, ali vsaj poverno pismo zastran postavljeniga križeviga pota naj se hrani v pismarnici tistiga kraja, kjer je bil križev pot postavljen.“ Določilo od 25. kimovca 1841.

Vender pa se po razlagah, ktere je sveti zbor že 27. prosinca 1838 naznanil, ne dozdeva, de bi se móгло po vsih teh veleвах pod kaznijo neveljavnosti ravnati. To se sme sklepati iz besedi, ktere so mi bile dane v pisarnici svetiga zbora.“

2. „Blagoslovljenje štirnajsterih križev je v zadobljenje odpustkov neuterpljivo potrebno, ne pa blagoslovljenje podob, ker ni, de bi ravno mogle biti; zakaj odpustki so le s križi sklenjeni. (Določilo od 13. sušca 1837 in od 22. veliciga serpana 1842.) Po ukazu od 30. prosinca 1839 se podobe, ktere naznanjajo postaje ali štacijone, še blagosloviti ne smejo. Takó govori tudi sklep

od 22. veliciga serpana 1842. — Več ukazov (2. rožnika 1838 in 14. rožnika 1845) pravi, de so leseni križi bistveno potrebni. Vender se smejo pozlatiti in za olepšanje v drugo kovino vdelati. Na zidu malani križi niso pripravní za odpustke. Ako se še podobe postavijo, morajo štirnajstere dogodbe skazovati, ktere so slehernimu znane, s papeževimi sklepi in z izročilam določene, in zmed kterih prva kaže, kako je bil Jezus Kristus v smert obsojen. Te štacijone ima ravno križev pot v Jeruzalemu. V novejših časih so si izmislili novo, od popréšnje različno vredbo štacijonov ali podob, ktero je pa zaverigel ukaz od 16. svečana 1839.“

3. „Križev pot ne zgubi blagoslovljenja in odpustkov, če se nove podobe postavijo na mesto starih (podobe so namreč tukaj le zavoljo pobožnosti), tudi ne, če se to zgodi s križi, de se le večji del starih križev ne namestuje z novimi, torej tako, de več starih križev ostane, kakor se pa novih postavi.“ (Sklep od 22. veliciga serpana 1842 in od 14. rožnika 1845.)

4. „Odpustki se ne zgubé, če se zavoljo beljenja, snaženja, popravljanja, malanja ali zaljšanja cerkveniga zidú križi in podobe snamejo in zopet na popréšnje mesto postavijo.“ (Sklep od 21. sušca 1836 in od 3. veliciga serpana 1842.)

5. „Križev pot ohrani odpustke tudi takrat, kadar se prestavi zavoljo pripravníšiga reda, pa v ravno tisti cerkvi ali kapeli.“ (Ukaz od 22. veliciga serpana 1842 in od 20. veliciga serpana 1844.)

6. „Za veljavo križeviga pota ni treba, de bi mašnik, kateri ga je blagoslovil, križe ali podobne sam postavil, ampak on sme to opravilo komu družimu prepustiti; in ta bi jih smel prav sam za se, ob vsaki drugi priliki, brez vse slovesnosti in brez prič na njih mesto djati. (Ukaz od 22. véliciga serpana 1842 in od 20. sušca 1846.) Ako bi si tedaj redovnice (nune) oskerbele križev pot v svojim samostanu (kloštru) na koru, kamor duhoven brez škofoviga dovoljenja ne sme iti ga blagoslavljat in postavljat, bi ga tedaj duhoven lahko zunaj samostanskega zapora v njih cerkvi blagoslovil, in po tem bi ga jim izročil blagoslovljeniga, de naj bi ga potlej samé postavile, kamor bi jim bilo všeč.“

„Sploh je v navadi, kakor se tudi spodobi, de se postavi prvi križ in prva podoba na evangeliski strani; vender se pa ta red ostro ne ukazuje.“ (Sklep od 13. sušca 1837.)

II. Sveta cerkev uči, de, kdor želi dobiti odpustke, mora biti v stanu gnade Božje, to je, vsaj brez smertniga greha; zakaj odpustek ne odpusti greha, tudi nar manjšiga ne, ampak le časne kazni (štrafenge), ktere bi mogel grešnik po odpušenim grehu terpeti ali na tem ali pa na unim svetu. Kdor tedaj želi dobiti odpustke križeviga pota, pa ima smerten greh na vesti, naj vredno prejme zakrament svete pokore, ali naj se vsaj s pravo popolnoma grevengo nad svojimi grehi postavi v stan gnade Božje, in naj trdno sklene kmalo se spovedati svojih grehov.

Večkrat se je že prigodilo, de so grešniki pri križevim potu spregledali, in ostudnost

svojih grehov spoznali, in de so bile njih terde serca k pravi pokori omečene; že zavoljo tega naj tudi nespokorjeni grešniki križeviga pota nikar ne opuščajo, in potem, če tudi za se ne morejo dobiti odpustkov, dokler so v smertnim grehu, jih pa vendar le po uku več imenitnih učnikov morejo dušam v vicah v prid obrniti.

III. De se dobé odpustki križeviga pota, je tudi še zapovedano, pri vsakim štacijonu premišljevati Jezusovo terpljenje. Pisavec zgorej imenovanih bukev to takole razlaga: „Zbirka*) samo pravi: Obiskovavec križeviga pota naj premišljuje po svoji zmožnosti terpljenje našiga Božjiga Zveličarja Jezusa Kristusa. Torej ne zapoveduje, kakor več pisavcov terdi, pri vsakim izmed štirnajst štacijonov kaj posebniga iz Jezusoviga terpljenja premišljevati. Premišljevanje Jezusoviga terpljenja sploh je že dovolj, in nikjer se ne najde premišljevanje štirnajsterih štacijonov posebej naznanjeno in ločeno. Sveti zbor za odpustke je sicer na vprašanje zastran tega odgovoril (16. svečana 1839), naj se premišlujejo skrivnosti, ktere štacijoni pred oči stavijo; ali razlaga velja v Rimu za svèt, ne pa za pogojo, brez ktere bi se odpustki ne mogli zadobiti. V 6. podučevanji se določno bere, de je dovolj, le nekoliko časa Jezusovo terpljenje premišljevati, in to je neogibljivo potrebna pogoja v do-

*) Raccolta di orazioni e pie opere . . Roma. Tipografia Perego - Salvioni. (Zbirka molitev in dobrih del, ktere so papeži z odpustki obdarili.) Sveti zbor za odpustke je poterdil te bukve ko polnoverne 15. grudnia 1854.

sego odpustkov. V več cerkvah in kapelah po Francoskim, Laškim, in drugod se nahajajo križevi potile s križi, brez podob. Gotovo so pa tam tudi taki, kateri sicer premišlujejo, pa ne znajo brati ali nimajo bukev, ktere bi bile priprave za to pobožnost. Tém bi bilo tedaj prav težko križev pot moliti, ko bi bili zavezani, si pred oči staviti posamezne štacijone za verstjo. V tem se je ravnati po (zgorej imenovani) zbirki, ktera je 1855. leta trinajstič na svetlo prišla, in ktero so poterdili sveti oče Pij IX. Priprosti verni, kateri ne morejo neprenehama premišljevat, naj po svoji zmožnosti pobožno mislijo na to ali uno okolišino iz Jezusoviga terpljenja. Vender se jim priporoča, pred vsakim križem en „oče naš“ in eno „češenamarijo“ moliti, in grevengo zavoljo grehov obuditi. (6. podučevanje.)“ Sklep od 16. svečana 1839.

„Spoved in sveto obhajilo se (za zadobljenje odpustkov) nikomur ne zapoveduje, ampak dovolj je, de je kristjan v stanu gnade Božje in de resnično obžaluje vse svoje grehe. Tudi ni ravno potrebno, pri vsakim štacijonu moliti: V. Molimo te, o Kriste i. t. d., Oče naš, češena si Marija in V. Usmili se nasi. t. d., ali: Vernih duše i. t. d., ali premišljevanja brati, ktere so v molitevnih bukvah tem molitvam dodane. Ker je pa navada prav koristna, te molitve moliti in te premišljevanja brati, in ker to posebno veliko pomaga, de se križev pot dobro opravi, svétuje sveti zbor za odpustke, te navade ne opuštati, desiravno ne terdi, de bi bila ravno potrebna.“ (Razlaga od 3. maliga travna 1731.)

„Tudi ni nihče dolžan, kateri je križev pot omolil, očitno z drugimi vred, ali sam za se, v cerkvi ali v kapeli, kjer je po cerkvenih postavah postavljen, k sklepu v papežev namen moliti šest „očenašev, češenamarij“ in „čast bodi Očetu.“ (Sklep od 2. rožnika 1838.)

IV. Treba je štirinajstere štacijone obhoditi, in noben se ne sme izpustiti; treba je tedaj pri vsakim štacijonu postati, mesto spremeniti, in od štacijona do štacijona iti, razun ko bi mogoče ne bilo tega kratkiga in pobožniga pota storiti ali zavoljo telesne slabote, ali zavoljo pretesniga prostora, ali zavoljo prevelike množice verniga ljudstva. Tedaj je dovolj, nekoliko se premakniti in obrniti proti naslednjimu štacijonu.

Ta pobožna vaja je v malim hoja po križevim potu v Jeruzalemu. Dobro je torej pomniti, de tedaj, kadar ni mogoče od štacijona do štacijona iti, ukazi svetiga zbora vselej zapovedujejo telesno premikanje, kakor: vstajanje in poklekvanje pri vsakimu štacijonu. (Sklep od 30. kimovca 1837, in od 26. svečana 1841.)

V. Treba je vse štacijone za verstjo ob enim obiskovati; zastran tega zgorej imenovani pisavec tole pravi: „Doslej se je po Francoskim sploh mislilo in skorej v vsih bukvah odpustkov učilo, de ni treba štirinajsternih štacijonov za verstjo obiskovati. Jez sam sim v pervim natisu teh bukev svojo misel razodel, de se smé enkrat ali dvakrat prenehati, ako se le v enim dnevu ves križev pot obhodi. Sveti zbor je pa nasprotno razločil s sklepam od 14. grudna 1857, kteriga so

poterdili sveti oče Pij IX. 22. prosinca 1858. Po tem sklepu se odpustki križeviga pota le tedaj dobé, kadar se štirinajsteri štacijoni za verstjo ali ob enim obhodijo. Le tako kratki prenehljeji, kateri ne motijo edinosti v zapovedanem premišljevanji, ne opovéràjo dosege odpustkov.“

„Kdor večkrat na dan križev pot moli, more vselej dobiti odpustke, kateri so sklenjeni s križevim potam.“

Križi, s katerimi so sklenjeni odpustki križeviga pota.

„Bolniki ali bolehní“, pravi zgorej omenjena zbirka, „jetniki, kristjani, kateri so na morji ali v deželah nevernikov, in sploh vsi, katerim ni mogoče*) v cerkvi ali v očitni kapeli postavljeniga križeviga pota obiskovati, morejo dobiti odpustke križeviga pota, ako križ iz lesa, slonove kosti, medenine (mesinga), srebra, kteriga je pooblasteni mašnik nalaš v ta namen blagoslovil, v roci deržijo in molijo štirinajst „očenašev“ in „češenamarij“, potem še pet „očenašev“, in „češenamarij“ in „čast bodi Očetu“, in poslednjič za papeža „očenaš“, in „češenamarijo“ in „čast bodi Očetu.“ To pravico je podelil Klemen XIV. 26. prosinca 1773 na prošnjo frančiškanov ostrejiga reda v

*) Nravno nemogoče je že, če je pravičen zadržek, kakor nar. noveji določbe terdijo. Popotniki, ali kateri na kmetih deleč od cerkve prebivajo, mašniki, redovniki, kateri zovoljo mnogiga opravila ali iz družih imenitnih vzrokov ne morejo v cerkev iti in tam križeviga pota moliti, lahko za se križev pot molijo s križi, kateri so v ta namen blagoslovljeni.

samostanu sv. Bonaventura v Rimu, kateri to pismo imajo hranjeno v svoji pismarnici.“

„Odpustke more le on sam dobiti, kateri ima v posesti križ, ki je blagoslovljen za križev pot. (Sklep od 29. veliciga travna 1841.) Vsled več sklepov se ne smé ta križ drugim ne prodajati, ne darovati, ne posojevati, de bi se vdeleževali odpustkov. Vsi še tako majhni križi se prav za prav smejo blagoslavljeni za križev pot. Vender se pa ne spodobi teh odpustkov sklepati s tako majhnimi križci, de skorej zginejo v rokah tistih, kateri ž njimi molijo.“

„Po novim zgorej naznanjenim sklepu je treba dvajset „očenašev“ in „češenamarij“, in šest „čast bodi Očetu“ nepretergama omoliti, ali vsaj toliko se ne sme prenehati, de bi se razderla duhovna edinost v molitvi.“

Kako dobro je pogosto križev pot moliti in Jezusovo terpljenje premišljevati.

1. Križev pot je pot ljubezni Božje in ljubijočih. Tukaj Jezus prav živo uči, kako silno nas ljubi in kako močno želi, de bi se zveličali, ker je tolikanj za nas terpel. Ne moreš pa tudi Jezusu bolj ustreči, kakor če njegovo terpljenje priserčno premišljuješ. Kako je bila Veronika Jezusu postregla, ko mu je samo pertič podala, de se je obrisal! Kako mu boš tudi ti postregel, ako mu svoje serce podaš, v ktero je njegovo terpljenje vtisnjeno! Zakaj je Jezus svete aposteljne Petra, Pavla in Andreja, sv. Bernarda, sv. Frančiška in druge tolikanj ljubil? Ker so njegovo terpljenje tolikanj

priserčno premissljevali. Ako želiš tedaj od Jezusa priserčno ljubljeno, njemu posebno dopadljiv biti, premissluj pogosto njegovo terpljenje.

2. Križev pot je učiliše keršanskih čednost. Kdo je pred Jezusom, in zlasti pred njegovo smertjo vedil od tolike ponižnosti, od tako prečudne ljubezni, poterpežljivosti in pohlevnosti? Včlovečeni Bog bi človeške prevzetnosti in napača ne bil mogel bolje zavreči in osramotiti, kakor s svojo veliko ponižnostjo; naše mehkužnosti ne bolje, kakor s svojim prebritkim terpljenjem; naše lakomnosti, poželjivosti, jeze in našiga maševanja ne bolje, kakor s svojim nar priprostejšim uboštvam, s svojo pohlevnostjo in krotkostjo. Jezus križani ti je kakor bukve življenja; iz téh bukev se zamoreš naučiti vse modrosti in učenosti, kakor učenik narodov, sv. Pavel, kateri pravi: „Nisim mislil, de kaj vém, razun Kristusa, in njega križaniga.“ V taki šoli je bil tudi sv. Bonaventura, kadar se je še v šolah učil. Ta mladeneč je imel nekaj posebniga v učenji, ni se namreč učil zato, de bi prav veliko znal, in se s tem ponašal, temuč samo zato, de bi Boga poveličeval, resnico zvedil in branil, in de bi samiga sebe posvečeval. Vselej ko se je začel učiti, je sv. Duha pomoči prosil, in med učenjem je serce s kratkimi molitvicami ali zdihljeji k Bogu povzdigoval. Njegovo učenje je bilo skorej vedna molitev in premissljevanje; Kristus križani s svojimi svetimi ranami mu je bil vedno pred očmi. Jezus Kristus je bil tedaj njegov učenik in njegove bukve, iz katerih je svojo visoko učenost zajemal. Nekiga dné ga obiše sv. Tomaž Akvinski in ga

vpraša, iz katerih bukev si je svojo sveto učenost pridobil. Svetnik mu na križ pokaže, rekoč: „To je studenec, iz kteriga si učenost zajemam. Učim se Jezusa, in pa Jezusa križaniga.“

Na križevim potu zamorejo vsi grešniki milosti doseči, če so tudi še tako veliki in zastarani: prevzetni; za-nje je Jezus pod križem sklonjen, de bi za njih napuh zadostil: nečisti; za-nje je Jezus slečen, raztepen, poln bolečin, de bi za njih poželjivost pokoro storil: sovražni in maševavni; za-nje visi Jezus na križu, in moli za svoje sovražnike, de bi se ne pogubili: nezmerni v jedi in pijači; za-nje Jezusa z želcem napajajo, de bi grehe njih požrešnosti in samogoltnosti izbrisal i. t. d. In de naj bi noben grešnik ne obupal, dá Jezus še na križu očitno znamnje svoje ljubezni do grešnikov: desniga razbojnika, tega terdovratniga hudodelnika, sprejme v milost, in obljubi mu — spreobrnjenimu pri ti priči sveti raj.

3. Pri križevim potu se učiš stanovitno pokoro delati. Ako večkrat prehodiš ves ta britki pot Jezusoviga terpljenja, se tudi tebi ne bo preterdo zdelo, zoper grešno poželenje in hude navade se vojskovati, nevarnih priložnost se ogibati, pomočkov k ohranjenju gnade se poprijemati. In kako bi se prederznil po opravljeni spovedi, po odpušenim grehu, vnovič Jezusa zaničevati, terpinčiti, ga vnovič križati, — ako njegovo terpljenje pri križevim potu tako živo večkrat pred očmi imaš? Toliko je Jezus terpel, de je tvojo dušo odrešil: gotovo je ne boš lahkovoljno še enkrat zaverigel, ako to velikokrat premišljuješ,

kar je Jezus za njeno rešenje terpeti mogel. Tudi te bo močno močno serce gnalo, de boš še sam za svoje grehe pokoro delal, ko boš tolikokrat vidil, kaj in koliko je tvoj Jezus terpel, de je tvoje grehe izmil. Pa tudi vsaki križ, ki ti ga bo Bog naložil za tvoje grehe, ti bo lahak, morebiti še celó sladak, ako imaš pogosto v Jezusov pretežki križ svoje oči vperte.

4. S križevim potam zamoreš sam za-se, in tudi za svojiga bližnjiga vse dobro sprositi. S sv. Tomažem zamoreš tako rekoč s svojo roko v Jezusove rane seči in vse zaklade za-se, za starše ali otroke, za rodovince ali prijatle, za žalostne in nesrečne, za bolne in zdrave, za grešnike in pravične po goreči molitvi iz teh presvetih rán doseči. In kako potrebni so med drugimi posebno grešniki, de bi jim dobri, usmiljeni kristjani z molitvami pokoro sprosili!

5. S križevim potam zamoreš ubogim dušam v vicah veliko pomoč skazovati, jim brez števila odpustkov zadobiti, sam sebi pa usmiljeniga sodnika pripravljati, pri katerim boš imel toliko besednikov in pomočnikov, kolikor duš boš iz vic rešil, ali jim iz vic pomagal.

6. Na križevim potu najde grešnik svojiga Odrešenika, pokorjenec svojiga Pomočnika, žalostni svojiga Tolažnika, ubogi svojiga Podpéravca, nevedni svojiga Učenika, ovčica svojiga Pastirja, otrok svojiga Očeta, pravični svojiga Plačnika, ljubijoči svojo križano Ljubezen, umirajoči svojiga Varha, duša v vicah svojiga Rešenika.

Po besedah slavniga papeža Benedikta XIV. v pismu od 10. vél. travna 1742 „je kri-

žev pot nar imenitniši med pobožnostmi, ktere obsegajo premišljevanje terpljenja in smerti našiga Gospoda Jezusa Kristusa, in tolikanj pomagajo, de se grešniki spreobračajo, mlačni spodbudujejo, in pravični v popolnamosti rastejo.“ — Sveti Bonaventura pravi: „Ne moreš dati Bogu dopadljivšiga darú, ne gotovši pomagati mertvim, ne večiga veselja storiti živim, ne lepši naznaniti presveti Trojici svoje hvaležnosti, kakor z vsakdanjim premišljevanjem terpečiga Zveličarja.“ — Sv. Francišek Salezijan terdi, „de je premišljevanje terpljenja in smerti našiga Gospoda Jezusa Kristusa nar boljši pripomoček, v ljubezni Božji vedno rasti. Njemu je ta pobožnost nar slaji in nar močnej nagib, kateri nas k čednosti spodbuduje.“ — Častitljivi Tomaž Kempčan misli, „de pobožno obiskovanje svetiga križeviga pota in premišljevanje Jezusoviga terpljenja nar bolj pomaga, grehe izbrišati, duše spreobrniti in na pot čednosti pripeljati.“

Koga bi ne ginila in ne spodbudila prevelika gorečnost, s ktero je zveličani O. Leonard Portu-Mavriški štiri in štirideset let razširjal pobožnost svetiga križeviga pota in vne-mal ljubezen do té pobožnosti v sercih vérnikov? Ta za čast Božjo ves goreči mašnik iz reda svetiga Frančiška se je zmiram trudil v vinogradu Gospodovim, de bi pridobil prav veliko duš za nebesa. Po mestih in vaséh dolenjiga Laškiga je imel 300 misijonov, pri kterih je z neizrečenim trudam in s čudovito poterpežljivostjo besedo Božjo ozna-noval, učil, molil, ljudstvo k pokori opominjal; in spreobrnilo se je veliko veliko grešnikov. V znamenje goreče ljubezni do Boga je napravil na stavnici, ktero je seboj nosil, napis: „Žívi Je-

zus! žívi Marija v sercih vsih ljudi!“
 Spoznal je, de se duše nar lože pridobivajo
 z opravljanjem svetiga križeviga pota. To oprav-
 ljanje je po njegovih besedah neusahljivi studenec
 vsakterih duhovnih in telesnih darov, bogati zla-
 ti rudnik vsih nebeških zakladov, poterjeno zdra-
 vilo zoper greh, močna uzda mesenih željá,
 krepko spodbudovanje k pobožnosti. Po križe-
 vim potu se um razsvetluje, volja nagiba, serce
 meči, k kesanju spodbuduje in k poterpežljivosti
 tako rekoč sili; zakaj kdo bi se s keršansko
 vdanostjo ne podvergel terpljenju in nadlogam
 tega življenja, ako premišluje nedolžniga in ven-
 der tako voljno za naše zveličanje terpečiga
 Jezusa? — Ta bogoljubni mož je pa tudi vsaki
 dan križev pot molil, in sicer tako serčno in
 ginljivo, de so bili vsi pričujoči močno spodbu-
 dovani. Vsaki misijon je s tem pričel, de je
 križev pot postavil, ali pa, de ga je obiskal;
 križev pot je imenoval vedno misijonsko pridigo,
 in nar veči veselje mu je bilo, ako je dobil pri-
 ložnost, križev pot postavljati; dana mu je pa
 bila ta prilika več ko 200krat. Z velikim ve-
 seljem je rekel nekdaž ta imenitni duhovnik svo-
 jim spremljavcam: „O koliko se jih bode varovalo
 greha, ker so pri obiskovanji svetiga križeviga
 pota premišljevali, koliko je terpel Jezus za
 grešnike! Drugi bodo pri tem premišljevanji
 silno žalost čutili, se resnično kesali svojih gre-
 hov in pokoro delali.“ — O. Leonard se je trudil za
 čast Božjo in za zveličanje vernih do 75. leta
 svoje starosti, preden ga je poklical Gospod k
 večnemu plačilu. Umerl je v Rimu 26. grudna 1751
 ko svetnik. Papeža Benedikta XIV. so solze posi-

lile, ko so mu njegovo smert naznanili, in rekel je zdihovaje: Veliko smo zgubili, dobili smo pa v nebesih močniga pomočnika. 6. rožnika 1796 je papež Pij VI. tega Božjiga služabnika zveličanim prištel.

Pa tudi v telesnih potrebah bomo uslišani, ako bomo Boga prosili per obiskovanji svetiga križeviga pota; sej Jezus sam pravi: „Ako bote Očeta kaj prosili v mojim imenu, vam bo dal.“ Kako nam bi pa nebeški Oče odrekel, kar ga v mnogih potrebah prosimo zavoljo zdihovanja in jokanja, bolečin in terpljenja, kervi in smerti njegoviga Sina! O, taka prošnja ne more biti neuslišana! Vsigavednemu je znano, koliko pravičnih in grešnikov je že prejelo ali bo še prejelo milost in usmiljenje, koliko maloserčnih in obupnih moč in krepkost, koliko stiskanih in skušanih vestni mir in dušni pokoj, koliko jokajočih in žalostnih tolažbo in upokojenje, koliko nesrečnih in zapušenih pomoč in podporo, koliko bolnih in terpečih polajšanje in pokrepčanje, obiskovanje svetega križev pota in premišljevanje Jezusa, kako je bil krivično k smerti obsojen, kako je težki križ nesel, pod težkim križem padel, in na križu za nas grešnike umerl, in premišljevanje presveto Marijo, kako je svojiga preljubiga Sina na kalvarsko goro spremljala, pod križem v groznih bolečinah stala, s križa snetiga Jezusa v naročji imela, in kako ji je meč bolečin serce prebodel!

Ker s premišljevanjem Jezusoviga terpljenja pri obiskovanji svetiga križeviga pota kristjani toliko dušnih in telesnih darov dobivajo, so pobožni in bogaboječi verni tako radi premišljevali Jezusa križaniga. Sveti Filip Benici in sv. Bonaventura sta imenovala „križ nar prijetniši

bukve, iz katerih sta zajemala moč in serčnost in nebeško modrost.“ V preganjanji in terpljenji, in v vsih nadlogah tega življenja sta vedno gledala na začetnika in dokončavca naše vere, kateri je še veliko veči zopervanje grešnikov prestal in je bil vtopljen v morje britkiga terpljenja. Enako so delali, sv. Terezija, sv. Peter Alkantarski, sv. Katarina Sijenska, sv. Frančišek Serafinski in drugi. Nar veči težave so jim bile polajšane, ako so v duhu spremljali Jezusa s križem obloženiga na kalvarsko goro, kateri jim je zaznamoval pot s kervjo, ktera je tekla iz njegovih ran.

Ker premišljevanje Jezusoviga terpljenja pri obiskovanji svetiga križeviga pota daje toliko duhovnih in telesnih dobrot, je učeni papež Benedikt XIV., kakor se bere v zgorej imenovanim pismu, preserčno želel, de bi se vedno bolj razširjalo obiskovanje svetiga križeviga pota, ta močno zaslužljiva, zveličanju vernih silno koristna sveta vaja; in je tedaj po očetovsko opominjal vse duhovne pastirje, „de naj v svojih cerkvah križev pot postavijo in to sveto opravilo vpeljejo.“ Vsim v spodbudovanje je pa tudi sam 1750. leta sveti križev pot s štirinajsterimi štacijoni na svoje stroške postavil na nekdanjim gledišu, kjer so zveri tavžent in tavžent keršanskih vojšakov raztergale, kateri so s kervjo poterdili ljubezen do križaniga Jezusa.

Po tej želji, po tem ljubeznjivim spodbudovanji svetiga očeta so goreči, za zveličanje vernih skerbni duhovni pastirji vpeljali križev pot v svojih cerkvah. O koliko tolažbe vživa njih duša, viditi sto in sto bogaboječih vernih, kateri terpečiga Jezusa in njegovo žalostno Mater na

križevim potu spremljajo, Jezusovo terpljenje klečé premišljujejo, pobožno molijo in serčno skesani svoje grehe objokujejo! Že to duhovno veselje jim je obilno plačilo za trud in skerb ob postavljenji svetiga križeviga pota; koliko plačilo jim bode še le tam v večnosti!

Kristjan! ali ne bo tudi tvoje serce hrepenélo za Jezusam po križevim potu hoditi, ker veš, kolika je vrednost in korist téga ginljiviga opravila? Ker nisi imel sreče nedolžniga Jezusa spremljati, ko je nesel težki križ od Pilatove hiše do gore Kalvarije; ker tudi nisi imel sreče po Jezusovim vnebohodu s preblazeno Devico Marijo in z aposteljni po križevim potu hoditi, enako ne moreš v Jeruzalem iti, in tam hoditi po krajih, ktere je Jezus s svojim terpljenjem povelical, in s svojo kervjo posvetil, in tako ne moreš tam prejeti svetih odpustkov: ali vsiga tega se lahko vdeležiš, če obiskuješ križev pot, kateri je postavljen po cerkvenih veleвах, in če s skesanim sercam premišljuješ Jezusovo terpljenje. Spremljaj tedaj od štacijona do štacijona Jezusa na križevim potu, hodi v duhu na goro Kalvarijo, kolikorkrat utegneš, zlasti ob nedeljah in praznikih, ob petkih, v postu, ali kadar vsa verna soseska križev pot očitno moli. Trud ti bo majhen, plačilo pa veliko. Kake pol ure boš premišljeval Jezusovo terpljenje, dobil boš pa veliko dušnih in telesnih dobrot z nebes, odpušenje časnih kazni, pomoč in rešenje za uboge duše v vicah. Glej tamkej dobriga in zvestiga služabnika, pobožniga častivca Jezusoviga terpljenja na smertni postelji! V eni roci derži sveti križ, v eni pa blagoslovljeno gorečo svečo, — mir in pokoj se mu bere na obrazu, — veselo se ozéra

sedaj na Jezusa križaniga, sedaj proti nebesam, — in tako gre v veličastvo njega, s katerim je bil že tukaj tako tesno združen po večkratnim premišljevanji njegoviga terpljenja in njegove smerti, ko je obiskával sveti križev pot! To veliko, preveliko plačilo tudi tebe čaka.

Pridi, pobožni kristjan! pogosto, prav pogosto obiskujmo goro Kalvarijo. Tihota bo na potu proti tej gori, in večkrat bo le malo pobožnih romarjev, samotna se nam bode gora dozdevala, in le malo pobožnih molivcov bomo nahajali pod križem; torej toliko večkrat mi prebivajmo na kalvarski gori in premišljujmo, koliko je Jezus za nas terpel, kako je iz ljubezni do nas umerl, in učimo se od njega ljubiti in terpeti, živeti in umreti. „Naredimo si tukaj s svetim Bonaventuram tri šotore, eniga v nogah, eniga v rokah, in eniga v strani Jezusa Kristusa!“

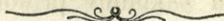
O Jezus, naša ljubezen! zavoljo tvojiga terpljenja in tvoje smerti,
o Marija, naše upanje! zavoljo tvojih sedmerih bolečin

te ponižno prosim:

za vse, kateri križev pot molijo, za duhovne pastirje, kateri razširjajo in oživljajo zaslužljivo opravilo svetiga križeviga pota, za se, Vajniga nevredniga služabnika,

**ob smertni uri — tolažbe,
pri sodbi — usmiljenja!**

J. Z.

Razlaganje,

kako zveličavne so te bukve sleherni keršanski duši, in kako jih je treba rabiti, de bodo sad obrodile.

Čimú je v téh bukvah toliko križevih potov, in zakaj so premišljevanja odmenjene za posebne letne čase?

1. De se gorečnost in pobožnost križeviga pota z razločnimi in mnogoterimi premišljevanji ohrani in bolj vnéma ter vedno obnavlja, in de se ne zverže v mlačno in merzlo navado ali celo v pristudenje. Enako prijetno mnogoterost ima katoliška cerkev, ktero sv. Duh vlada, skozi vse leto tudi v Božji službi, de se sveta gorečnost v kristjanih lože ohrani in vedno poživlja, mlačnost in pristudovanje pa odvrča.

2. Ker ga ni boljšiga pomočka, de bi priprosto ljudstvo skrivnosti naše svete vere in večne resnice bolj jasno sprevidilo in spoznalo, in si jih bolj živo k sercu gnalo, kakor On, ki je resnica, pot in življenje samo, ki je bilo njegovo serce na križu odperto, in ki vse serca nase vleče in k sebi vabi.

3. De bi pobožni ljudje, ki vsak dan križev pot molijo, imeli pomoč ob znotranji temoti in primanjkovani serčne pobožnosti in gorečnosti, in de bi zavoljo téga te svete navade ne zapustili.

4. De bi se zbudili taki, ki niso dozdej imeli nič veselja do križeviga pota, ki so toliko druziga časa in gnad zapravili, — de bi se zbudili, pravim, ter bi saj ob nedeljah in praznikih svojiga Zveličarja na križevim potu obiskovali, in si toliko dušnih zakladov pridobili.

De pa imenovane namene toliko bolj zanesljivo dosežeš, ti bo pomagal naslednji red:

1. Moli in opravljaj križev pot, kateri je odmenjen za tisti čas cerkveniga leta, ki takrat ravno teče. Ako nahajaš v kakim križevim potu posebno dušno tolažilo in pomoč, ako ti serce posebno gine, ostani pri tajistim, dokler te je volja.

2. Bogoljubni kristjan, ki hodi vsak dan križev pot molit, ga zamore vsaki pot menjati ter družiga vzeti, postavim, takole: V nedeljo 8., v ponedeljek 11., v torek 1., v sredo 13., v četrtek 9., v petek 2., 3., 4., 5. ali 6., v saboto 12.

Če pa tebi, keršanska, bogoljubna duša! Jezus sam na serce govori, ti ni treba bukev, temuč dobro poslušaj njegov glas, in tvoje serce naj Jezusu po znotranjim nagonu gnade Božje odgovarja.

3. Za boječo vest je 2., 11. in 12. križev pot priméren.

4. Grešniki s terdovratnim sercam naj molijo 2., 3., 4., 5. ali 6.

5. Spokornikam je svetovati 10., 12., 13. križev pot.

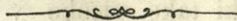
6. Za take, ki so v britkostih in brez tolažbe, je dober 7.

7. Za mladenče in device je 1. in 9.

8. Za bogate 10., za uboge 7.

9. V kaki potrebi, nadlogi, stiski ali nesreči bodi priporočen 14. križev pot.

10. Vsaki mesec enkrat moli 15. ali poslednjiga, de bi mogel sveto živeti in zveličano umreti.

Nauk,

kako se zamore terpljenje Kristusovo s pridam premišljevat.

I. Kaj se pravi premišljevat?

Premišljevat se pravi, skrivnosti naše svete vere in večne resnice dobro in s premisljam preudarjati, de bi premišljevalec spoznanje in ljubezen Božjo dosegel. Pri premišljevanji morajo tri dušne moči delati, namreč: spomin, pamet ali um, in volja. Spomin obudi v duši skrivnost za premišljevanje, postavim, bičanje (gajžlanje) Kristusovo, ali kako versko resnico, postavim: „Kdor v smertnim grehu umerje, bo vekomaj pogubljen.“ — Pamet potem preiskuje, na priliko: Kdo je on, ki si ga judje prederznejo kervavo tepsti? Zakaj, kako, za koga to terpi? Kako si morem to v svoj prid obrniti? kako Jezusa bičaniga nasledovati? i. t. d. — Kdo se pogubi, s čem, zakaj, doklej, kako bo terpel? i. t. d. Kako se more ti nesreči oditi? — Pamet presodi, kaj je storiti, kako živeti i. t. d.; volja pa se z resnico omeči, privoli v dobro, dobro dela, in tako vse dušne moči pomagajo, de se človek boljša in Bogú bliža, od hudiga pa odvraca.

Namen premišljevanja je tedaj, de bi premišljevalec čezdalje bolj Bogá spoznával in ljubil. Od tod se vidi, kako imenitno opravilo je premišljevanje, kako močno zamore človeka duhovno oblažiti. Torej so bili sveti pušavniki in drugi svetniki tako visoko v čednostih, ker

so tolikanj premišljevali. De se mora premišljevanje tako uravnati, de res sad obrodi, se samo po sebi vé, ker le iz sadú se vidi, če je bilo res rezo premišljevanje in ne zgolj nerodovitno razmišljanje.

II. Kaj je znotranja molitev?

Zunanja je molitev, kadar serce z ustmi vred z Bogam govori; znotranja molitev pa, kadar serce samo govori. Kadar namreč spomin v duši kako resnico obudi, jo pamet preudarja in se volja s pametjo zedini, potem začne serce govoriti. Postavimo ta-le zgled: Spomin obudi resnico: „Jezus je zame to in to terpel.“ Pamet iz tega sklene: „Jezus je iz ljubezni do mene toliko terpel; torej sim tudi jez dolžan, iz ljubezni do njega voljno terpeti.“ S to resnico se serce gine in začne tako-le, na primér, z Bogam govoriti: „Ker si tedaj, o Jezus! vse to iz tako blage ljubezni do mene in do mojih bratov in sester preterpel: torej hočem tudi jez iz ljubezni do tebe vse rad in voljno terpeti i. t. d.“ Take misli spomin ohrani, de se ne pozabijo, ter se pogosto povračajo.

III. Kaj premore in dela premišljevanje?

1. Premišljevanje uči: Hudo opušati, greh in hudo poželenje izkoreniniti, dobro delati, čednosti in svete želje v serce zasajati.

2. Premišljevanje nam razloži in uterdi, zakaj de moramo hudiga se varovati, čednosti dopolnovati, Jezusa ljubiti.

3. Premišljevanje tudi pripomočke odkazuje, kako hudo opušajmo, čednosti dopolnujemo in Jezusa ljubimo. Kjer pa enacih nasledkov ni, je premišljevanje nerodovitno. Sveti Bernard pravi: „Premišljevanje uči, kaj nam manjka, molitev pa to (kar nam manjka) pridobiva; premišljevanje nam pot kaže proti nebesam, molitev nas pa na pot pelje; premišljevanje nas opomni na nevarnost, molitev pa jo odverne.“

IV. Je li premišljevanje potrebno?

1. Potrebno, silo potrebno je; zakaj, brez premišljevanja, brez tehtniga preudarjanja ne morem spoznati Bogá in večne resnice; ako Bogá prav ne spoznam, ga ne morem prav ljubiti, ker sim vender dolžan Bogá ljubiti iz vse duše, s spominam, voljo in pametjo in iz vsih moči.

2. Svoje spačene nature in hudiga nagnjenja ne morem zatreti, razun le po Jezusu; moram tedaj Jezusa spoznati in ga pomoči prositi.

3. Zaderg hudičevih, samolastne ljubezni, mnogoteriga hudobniga poželenja ne morem spoznati, še veliko manj pa premagati, razun s tem, de spoznam Jezusa, luč svetá, in premišlujem, kaj je on učil, kaj je želel, kako je živel.

4. Potrebni čednost se drugači ne morem naučiti, kakor le iz življenja in terpljenja Jezusoviga.

5. Britkost, skušnjáv in preganjanj ne morem po keršansko premagati in poterpežljivo prenašati, ako ljubezni, poterpežljivosti in terpljenja Jezusoviga ne premišlujem, in si ga živo pred oči ne stavim.

6. Ako se zveličati hočem, ni drugači, kakor de moram Jezusu v čednostih podoben biti; tega pa drugači ne morem doseči, razun s pogostim premišljevanjem terpljenja in čednost Kristusovih. Po tem takim je premišljevanje silo potrebno. Iz tega pa sklenimo: zakaj de je med kristjani tolika mlačnost, tako samopašno, nekeršansko življenje, zakaj se jih toliko pogubi? Ker zgleda, ljubezni, terpljenja Jezusoviga ne premišlujejo, svojiga poklica in svojih dolžnost ne spoznajo. To mlačnost, to nehvaležno pozabljivost in večno pogubljenje toliko duš je Jezus z britkimi solzami objokoval in rekel: „De bi bilo spoznalo tudi ti, in zlasti ta svoj dan, kar je v tvoj mir!“ (Luk. 19.) O, ko bi mi vender spoznali, kako terdo se je mogel Jezus pokoriti za naše grehe, ne grešili bi tako nepremišljeno, tako prederzno! Ako bi spoznali, kako drago nas je Jezus odkupil, ne prodajali bi tolikanj lahkovoljno z greham vnovič svojih duš hudiču. O, ko bi spoznali, kolikih zakladov vživanje v Jezusu imamo, kako gotovo, kako goreče bi ga obiskovali, ga ljubili, ga nasledovali in dobrót od njega sprosili! S pogostim premišljevanjem Jezusoviga terpljenja zamoremo tako spoznanje pridobiti. —

V. Kako se je treba pripravljati, in kaj je storiti, ako hočemo prav s pridam premišljevati?

Podaj Jezusu, svojimu Zveličarju, skesano, tiho serce, ponižno, čisto, zaupljivo, dobrovoljno serce, in bo k tebi prišel, pri tebi prebival, se ti spoznavati dal; luč ti bo izhajala, ljubezen se bo užigala, ter svetle žarke čednost iz sebe razširjala. Podajmo tedaj svojimu Jezusu:

1. Skesano serce; ker tolikokrat grešimo, moramo svoje grehe spoznati, obžalovati in Boga prositi odpuščenja, prejden ž njim govorimo, sicer se Bog na nas ne ozrè, in nas ne posluša.

2. Tiho, mirno serce; Jezus je šel v samoto, v pušavo, ko je hotel moliti; pred svojim terpljenjem je šel na vert Getzemani, in je sam molil. Kdor hoče premišljevati in z Bogam govoriti, se mora od ljudi ločiti (to je, posvetni šum zapustiti), svoje petere počutke zakleniti, in se tako samotno v Božjo pričujočnost postaviti, kakor de bi ne bilo nikogar na svetu, razun Boga in premišljevavca samiga. Kteri radi veliko žlobodrajo, nepotrebno žlobodranje poslušajo, vedno po novicah oprasujejo, ne bodo nikoli praviga spoznanja resnice dosegli; oni rajši z ljudmi kakor pa z Bogam govorijo. Zakaj z ljudmi? Ker duhovne sladkosti se nikoli niso občutili. Zakaj ne z Bogam? Ker si nočejo nič sile storiti, svojih nečimernost ne popolnoma zapustiti, in se le ustne molitve deržijo. Ustna molitev pa brez praviga spoznanja giba sicer ustnice, ne pa serca.

3. Ponižno serce; ako hočeš z Bogam govoriti, moraš prav ponižen biti; Bog namreč sovraži prevzetne, in jih ne more prenašati. Pomni, kdo si, in s kom govoriš.

4. Čisto serce; čisto grehov, čisto samopašnih misel. Kteri so čistiga serca, bodo Boga gledali; takim se Jezus daje spoznavati; nad ponižnimi in čistimi serci ima svoje dopadajenje in veselje. Ako je tvoje serce polno samopašnih željá k počutnosti, napuhu, nečimernosti itd., ne moreš z Bogam govoriti; tiho, čisto, mirno mora biti.

5. Zaupljivo serce; k premišljevanju in notranji molitvi je potrebna sinovska zaupljivost; nar manjši nezaupnost namreč odvrtačuje zaupno pogovarjanje z Bogam. Moraš svojiga Jezusa spoznati kakor svojiga prijatla, ki ti nikoli nikjer noče škodovati, temuč ti vselej vso ljubezen in milost skazovati; ki ni prišel, pravičnih, ampak grešnikov iskat, ne pogubljat, ampak zveličat; ki nobeniga skesaniga serca zavreči ne more. Govôri tedaj ž njim odkritoserčno, on ti nezmerno dobro hoče, ima veselje, ako prideš in mu svoje potrebe potožiš. Govôri ž njim, kakor prijatel s prijatlam govori; potoži mu svojo nadlogo; povej mu vse, kar se ti zoperniga priméri; skesano mu popiši, kako si spet grešil, — de naj se nikar nad teboj ne serdi in tvoje slabosti ne pomni; vnovič mu oblubi, de mu hočeš biti zvest.

6. Dobrovoljno, ljubijoče serce; ako hočeš terpljenje Kristusovo premišljevati, nikar de bi kar mlačno, merzlo ali tje poverhu bral ali mislil; temuč opravljaj to z gorečnostjo. Mlačno serce namreč Jezusu samo zamerzo dela; na mlačniga človeka se ne mara ozérati, še manj pa ga nagovoriti. Pomisli, de govoriš z Jezusam, kteriga serce vse gori do tebe! Premisli znotranje zaklade, ki si jih na križevim potu zamoreš pri Jezusu pridobiti! Ti z Bogam govoriš, ki te zamore zveličati ali pa pogubiti; ne delaš za minljivo dobroto, ampak za večno kraljestvo, za večno srečo. Ako pa pri svojim prizadevanji nič gorečnosti, nič ljubezni ne čutiš, vender le dalje premišluj, zroči ljubeznjivi naredbi Božji, in ohrani poterpežljivost: kmali bo solnce posijalo; — tvoja dobra volja bo sad rodila.

7. Ne le, de bi sem ter tje kterikrat križev pot obiskal, ampak pojdi ga večkrat molit. Jezus ima namreč veliko hrepenenje do nas; njemu je veselje biti s človeškimi otroci, ako pridemo ga obiskat, njegovo terpljenje in ljubezen njegovo premišljevati.

Kolikor večkrat Jezusa obišeš, toliko bolj zaupljiv boš ž njim. Takim zaupljivim prijatlam se Jezus bolj in bolj razodeva (Jan. 14.). Daje jim svojo ljubezen in zakrite skrivnosti čezdalje bolj spoznati; nič jim ne more odreči, kar ga prosijo; sam namreč pravi: Ljubim jih, kateri mene ljubijo. (Preg. 8.)

8. Rad sprejmi priložnost, iz ljubezni do Jezusa kaj terpeti; zakaj terpljenje Jezusovo nar bolj gine njega, ki je sam kaj enaciga terpel ali še terpi. Iz terpljenja si vzemi priložnost ljubezen Jezusovo še bolj spoznati, ter reci: To terpljenje mi tolikanj težko dé; moj Jezus pa je ravno to in še veliko hujši terpel, in pa vse iz ljubezni do mene.

9. Prečisto Marijo Devico večkrat prosi, naj ti detinsko nagnjenje in ljubezen do Jezusa križaniga pridobi. Take prošnje so žalostni in ljubijoči Materi Božji dopadljive, in nikoli ne brez sadú. Sv. Bernard je to obilno skusil.

10. Dobro je imeti posebno ljubezen in češenje do tistih svetnikov in svetnic, ki so bili v terpljenje Kristusovo tako zamaknjeni, kakor sv. Janez evangelist, sv. Marija Magdalena, sv. apostelj Pavel, sv. Hieronim, Jezusa tolikanj ljubivši sv. Bernard, z Jezusovimi svetimi ranami obdarjeni Francišek, sv. Bonaventura, posebni spokornik in prijatelj Jezusoviga križa Peter

Alkantarčan, sv. Terezija, in drugi. Takim v čast utegneš včasih križev pot moliti, ali kako zatajenje opraviti.

VI. Kakó je treba terpljenje Kristusovo premišljevati, de se tudi volja in serce gine?

Premišljevati se mora Kristusovo terpljenje po vsih okolišinah. K sercu si moramo na pr. gnati: Kdo terpi? Moj Bog, ki je iz ljubezni do mene na svet prišel; moj Odrešenik, ki me je iz ljubezni in usmiljenja odrešil greha, hudobniga duha in večniga pogubljenja; on, ki mi je svojo rešnjo kri v svetih zakramentih zapustil, de bi se mogel tudi v prihodnje grehov varovati, in je moj vsakdanji besednik pri Očetu!

Moj Gospod, naj vikši kralj, je bil iz ljubezni do mene vjet, kervavo raztepen itd. On, ki ima vso oblast v nebesih in na zemlji, je padel pod križem.

Moj Učenik, ki nas je prave modrosti in resnice učil, ki je nas razsvetil: on terpi zaničevanje, zasramovanje, tepenje, je kakor neumni zasmehovan.

Dobri Pastir, ki je zgubljene ovčice tri in trideset let iskal, jo na svojih ramah nosil: on je zdaj s težkim križem obložen! Nedolžno Jagnje volkovi tergajo!

Moj nar boljši Prijatelj, ki je svojo lastno kri za me prelil, ki mi je vse svoje nezmérne zaklade zapustil, poslednjič tudi samo svoje lastno življenje za me dal, in mi je v nar svetejšim zakramentu svoje lastno meso in kri v živež zapustil, — ki mi ni nikoli hudiga, ampak je

vselej nar bolje z menoj hotel: on je tako silno zaničevan, tolikanj terpi!

Moj nar ljubeznjivši Oče, ki me je tako priserčno ljubil, ki me je tako ljubeznjivo v milost sprejel, ki tolikanj in tako po očetovsko za me skerbi, ki mi je svoje večno kraljestvo za dedšino zapustil: ž njim tako neusmiljeno delajo! Ne bo li moje serce žalovalo?

Moj preljubi Ženin, ki je mojo dušo vekoma seboj zaročil; ki je zavoljo mene nebesa zapustil, in v to solzno dolino doli prišel, samo za to, de bi mene prav prav ljubil; ki se z nobenim zasramovanjem in terpljenjem od mene ločiti ne da; ki si je dal iz ljubezni do mene s sulico serce presuniti itd.: ta moj ljubi Ženin terpi tolake težave in bolečine, njega tako preganjajo!

Ako dober prijatelj kaj terpi, se mi smili; — Jezus, moj nar boljši prijatelj, pa bi se mi ne smilil?

Ako oče umerje, otrok po njem žaluje. Jezus, moj nar ljubši Oče, celo na križu umerje: in to bi me ne ginilo, ne pretreslo? Sim li pravi otrok, dober otrok? Ako se ženinu primeri nesreča, kolike britkosti stiskajo nevesto! Jezusa, mojiga naj ljubšiga Ženina, celo k smerti peljejo, oblačila obropajo, križajo. Ne bom mar ž njim nič terpel?

Še ko hudodelnika v smert peljejo, imajo ljudje ž njim smiljenje, ga milvajo; jez pa bi bil brez smiljenja, bi se ne dal giniti, ko mojiga preljubeznjiviga Očeta, Zveličarja, Ženina križat peljejo?

Prav peklenska zvijača je to le: Kristjani vidijo in slišijo terpljenje Kristusovo, kakor zgodbo, pa menijo, de jim ni veliko mar; torej zanemarijo

to nar svetejši skrivnost, ko je vender na nji vse njih zveličanje zastavljeno. O ljubi kristjan! tebe to zadeva, iz ljubezni do tebe terpi Jezus; tvoj Odrešenik, tvoj Oče — on terpi!

1. Kako Jezus terpi? Nedolžno: Nar manjšiga greha ni storil, in pokorjen je, kakor nar veči grešnik. Kadar hudodelnika kaznujejo, ki je veliko hudiga storil, on po pravici terpi, in reče se: zaslužil je. Z živalijo imamo usmiljenje, ako se terpinči, in pravimo: nedolžna je! Z nedolžnim Jezusam pa tako malo usmiljenja imamo! Preljubi Jezus! zakaj bi te zaničeval? Zakaj bi te s svojimi grehi križal? Ali si mi mar kaj žaliga storil? Mar kaj hudiga zadolžil zoper mene?

2. Kako Jezus terpi? Z nar veči poterpežljivostjo — k vsimu zasramovanju in terpinčenju molči. Jezus terpi z nar veči ponižnostjo in pohlevnostjo, — se ne ustavlja, svojih sovražnikov ne preklinja, ne obsojuje, temveč skazuje se do njih ves ljubeznjiv, in za nje prosi.

3. Kaj Jezus terpi? Nar veči revšino in zapušenje, brez vsaciga tolažila; še celo nebo ga je zapustilo! Z ubogo siroto svet usmiljenje ima, ker nima nikogar, de bi se zanjo pečal, — z Jezusam pa ne!

Jezus terpi nar veči zaničevanje, zasmehovanje in sramoto. Njegovo Božjo natoro in veličastvo nad njim preklinjajo, njega, neskončno svetost, ko grešnika razglašajo, njega, nezmerno pravico, ko krivičnika štejejo, njega, zgled vsih čednost, ko hudodelnika razklicujejo, Odrešenika človeških duš, ko zapeljivca, neizrečeno modrost, ko nespamet zasramujejo. Gospoda prodajo, nedolžnost obsodijo, ljubezen sovražijo! Jezus je

preterpel na svojim presvetim telesu nar večí bolečine, lakoto, žejo, vročino, mraz, sovanje, bičanje, bodenje s ternjem. Terpel je na vsih svojih udih in počutkih; bil je res „mož bolečin“, ki je mogel vse terpljenje okusiti. Njegova nar večí bolečina pa je bila človeška nehvaležnost, ki njegove ljubezni niso hotli spoznati, njegoviga terpljenja si ne v prid obrniti, in jih bo torej toliko vekoma pogubljenih, kakor de bi Jezus za njih zveličanje ne bil terpel, ko je vender svojo kri za nje preli, in bi se bili tako lahko zveličali. Pomisli, o človek! Grehi: napuh, lakomnost, nečistost, sovraštvo itd., te bolečine Jezusu nar večí terpljenje delajo. Dokler se tedaj greha ne varuješ, ga ne sovražiš, dotlej boš Jezusovimu sercu britkosti in bolečine delal.

4. Za koga, in zakaj terpi Jezus? Za vse ljudi, ki so bili, ki so, in ki kdej bodo, za vse sploh, in za vsaciga posebej je terpel, in pa tako terpel, de, ko bi bil tudi le sam jez na svetu, bi bil vse to samo za me terpel, kakor sv. Pavel pravi: „Kteri me je ljubil, in dal sam sebe za me.“ (Gal. 2.) Terpel je za moje prijatle in sovražnike, tudi za une, ki so ga križali. Premisli, o človek! To žalostno djanje tebe tiče, zavoljo tebe se godí. Zakaj? Iz ljubezni do mene terpi Jezus! terpi na svoji duši in v vsim svojim znotranjim, ker je bila moja duša z graham ranjena in zgubljena. Iz ljubezni do mene je takó ponižen in poterpežljiv, ker sim jez takó napuhnjen! Iz ljubezni do mene je takó ubožen in zapušen, ker jez takó hrepenim po časnim! Iz ljubezni do mene je takó poln rán in bolečin, ker sim jez takó občutljiv, mehku-

žen in poželjiv! Iz ljubezni do mene terpi, de meni ne bo terpeti; iz ljubezni do mene, de se moji grehi zbrisejo, in de spet pri Bogu milost dosežem, in se potrebnih čednost naučim; iz ljubezni do mene je bil pokoren, de me je iz hudičeve oblasti rešil. Jezus je terpel, de naj bi jez prav spoznal njegovo ljubezen, ki jo do mene ima. Preudari, o kristjan! Ako bi si kdo iz ljubezni do tebe dal roko odsekati, de bi te smerti otél, kaj bi takimu človeku storil? Bi ga mar zaničeval, ali mu tudi drugo roko odsekal? S svojim Odrešenikom pa, ki je iz ljubezni do tebe tolikanj terpel, de bi te večne smerti otél, zamoreš takó mlačno delati?

5. Od koga terpi Jezus? Od vsih ljudi, od judov, nevernikov, duhovnov, sodnikov, visokih in nizkih. Od vsih tistih tedaj mora Jezus tolikanj terpeti, ktere je tolikanj ljubil, ktere je prišel odrešit; napuh, lakomnost, nečistost in drugi grehi so pa orodje k temu terpljenju. Tako sim tedaj tudi jez izmed derhali tistih, ki Jezusa morijo! Oh, kolikokrat sim iz napuha, nečistosti, jeze i. t. d. svoje oči, jezik, ušesa, roke in noge v greh obračal, in se takó zoper Jezusa bojeval! Taka tedaj je bila moja hvaležnost za njegovo veliko ljubezen! (Rim. 8.)

6. Kje Jezus terpi? V mestu Jeruzalemu, kjer je vse ljudstvo zbrano, de je bil očitno zaničevan, zasramovan in obsojen.

7. Kdaj terpi Jezus? Še danes. Še današnje dni so grešniki, ki Jezusa do smerti preganjajo: še današnje dni gospodujejo tiste pregrehe, zavaljo kterih je Jezus terpeti mogel. Ker ljubezen Jezusova ne mine, on nas še danes ljubi; še danes nas odrešuje; vsak dan vživamo nezmerne zaklade

in sad njegoviga terpljenja v svetih zakramentih in v daritvi svete maše. Hudobija človeška tudi še zdaj ni jenjala, in še vsak dan Jezusa zaničujejo, ravno tako kakor pred 1800 leti.

Po tem ravno razkazanim zgledu si zamoreš terpljenje Jezusa Kristusa bolj v spomin in serce vtisniti, in se k smiljenju nagibati.

VII. Kaj je storiti pred premišljevanjem, v premišljevanji in po premišljevanji?

Pred premišljevanjem.

1. Živo si misli Boga pri sebi pričujočiga, ki vse vidi, sliši in vé; ki je tvoj Oče, tvoj Odrešenik, tvoj nar. boljši prijatelj, in ki bo tudi tvoj sodnik: On na te čaka in hoče s teboj govoriti. Premišljeva je skrivnosti Kristusove si Jezusa prav živo pred oči postavi, zdaj kakor dobriga pastirja, zdaj kakor dobriga prijatla, zdaj kakor zdravnika, zdaj kakor ženina, zdaj kakor sodnika. Njegovo terpljenje si pred oči stavi, kakor bi res vidil Jezusa pred seboj, na priliko: s križem obloženiga.

2. Imej serčne želje z Bogom govoriti, ga s premišljevanjem bolj spoznavati, ljubiti in bogaboječniši prihajati. Brez taciga hrepenenja premišljevanje ne bo veliko sadú rodilo.

3. Zarés skleni, vse storiti, se vsiga ogibati, kar boš po premišljevanji spoznal za dobro ali hudo, koristno ali škodljivo, ko bi te tudi še toliko težko stalo. Brez taciga sklepa bodo tvoje dobre želje brez sadú, ter bodo kmalo zginile.

4. Prosi sv. Duha gnade, de bi mogel prav premišljevat in resnico spoznati.

5. Izvoli si določeno resnico ali skrivnost za premišljevanje, zlasti kaj taciga, kar zadeva stan tvoje duše ali tvoje vesti. Ako hočeš premišljevat in ne veš, kaj? se ti godí, kakor komú, ki gre k mizi, in nima nič slasti do jedí; njemu jed ne bo teknila. S premislikam preberi ali si v spomin vtisni tiste reči, ki jih misliš preudarjati ali premišljevat, de jih ne pozabiš.

Med premišljevanjem.

1. Oči, jezik, roke in ves život imej v takim stanu, v takim krotenji, v taki spodobnosti in sramožljivosti, kakor je dolžnost, pred tolikim Gospodam — pred Bogam skazati se: sicer bi se Bog od tebe obernil.

2. Svojih misel nikar na druge reči okrog ne spušaj, ko bi se ti še toliko svete zdele; zakaj to je slepilo satanovo, de bi se čas milost ponepridama zapravlil: derži se odločene skrivnosti.

3. Ako sam ne znaš premišljevat, beri iz kakih duhovnih bukev, in kadar kaj najdeš, karti je posebno všeč in ti serce gine, ne béri dalje, temuč ostani pri tacih rečéh, de se tvoje serce k dobriu nagiba. V premišljevanji se namreč ne iše učenost, ampak čednost; malo vediti, pa veliko ljubiti, je nar bolj varna pot; veliko pa vediti in Boga malo ljubiti, je velika zmota. Torej v premišljevanji nikar skrivnost preveč globoko ne vertaj, de bi večí del časa les preudarjanjem spolnil; temuč bolj si prizadevaj, de se ti serce gine in za ljubezen Božjo vnéma.

4. Skrivnost ali resnice preiši po tem-le redu: **K**do, kaj, kako, zakaj?

5. Preiši želje in nagnjenja svojiga serca; ko so le-té v Boga obernjene, in so po nauku in življenji Jezusovim vravnane, se vprašaj: **K**aj ljubim? Česa se bojím? **K**aj želim? **J**e li moj Jezus tudi ljubil, kar jez ljubim? **S**e je tudi on bal, česar se jez bojím, ali kar se meni merzi? **J**e li imel tudi take misli, take nagnjenja, take želje, kakoršne jez imam? — V skušnjavi, ali preganjanji, ali v zapušenji in žalosti se vprašaj: **K**aj je moj Jezus storil ali počel: v skušnjavi, v preganjanji, v žalosti? **K**aj bi storil, ko bi bil zdaj v mojim stanu? **K**aj bi Jezus mislil ali govoril? **D**e se ti serce gine, se dalje resno vprašaj: **K**aj si od Boga prejel? Čimu si vstvarjen? Čimu si v ta stan poklican? **K**oliko hvaležniga si se skazoval? **K**aj si si z greham pridobil, kaj zgubil, kaj zaslužil? **K**aj si zamudil, kaj storil?

Pri premišljevanji Kristusoviga terpljenja se to-le vprašaj: **K**oliko hvaležniga sim se Jezusu skazoval za njegovo terpljenje? **N**isim mar zapravljal njegove ljubezni, njegovih gnad? **K**aj sim Jezusu za ljubo delal in terpel? **K**ako naj si njegovo ljubezen, njegovo terpljenje v prid obračam? **K**ako naj Jezusa nasledvam?

6. Stori resničen sklep, spoznano resnico v djanji spolnovati, kar je hudiga, se varovati, kar je dobro in Bogú dopadljivo, spolnovati, ako

bi te še tolikanj težko stalo: **Bog** namreč je vreden, de si zavoljo njega vse prizadenemo.

7. Nato naj nasledva zaupen pogovor med Bogam in dušo, kakor zaupljivi otrok z očetam govori, mu svoje potrebe razodeva, dopoveduje svoje veselje, svoje želje itd.

Po premissljevanji.

1. Vprašaj se, če si prav opravil premissljevanje? Če ni bilo kaciga zaderžka, in kakošen? Kak prid si je treba iz premissljevanja pridobivati, kak sklep storiti, in kako je treba taki sklep dopolnovati?

2. Zahvali se za dobre, ki si jih v premissljevanji prejemal, posebno za dobre navdihovanja in za zveličavne sklepe, ki si jih z Božjo pomočjo storil.

3. Daruj Bogú ljubezen Jezusovo, terpljenje Jezusovo in vsih svetnikov. Tudi Bogú v večni dar ljubezni in zahvale daruj svoje serce, telo in dušo. Pobožno môli. Ker brez gnade Božje nič ne premoremo, torej moramo Boga prositi gnade, moči in pomoči, de bomo po spoznani resnici zamogli svoje dobre sklepe spolnovati in Boga ljubiti iz vsiga svojiga serca.

Pervi križev pot.

Jezus luč in ljubezen svetá.

Ta križev pot je odmenjen za adventni in božični čas in nam pred oči stavi, kaj je Jezus od svojiga spočetja in rojstva iz ljubezni do nas terpel; vender je bil pa od svetá tolikanj zaničevan in še celo prenočevanja ni dobil. Ljubeznjivo nam ljudem na sercé govori in iše, de mu svoje serce dajmo, ter bo v njem stanoval.

K ložjimu premišljevanju zavernemo tukaj bogoljubne obiskovavce križeviga pota na življenje Jezusovo do njegoviga tridesetiga leta (Mat. 1. in 2. in Luk. 2.). Poglavitni dogodki tega presvetiga življenja so: Njegovo milostno spočetje (25. sušca) od svetiga Duha; njegovo rojstvo (25. grudna) v Betlehemu; njegovo obrezovanje; prihod modrih iz jutra, ki so ga molili in mu darovali; preganjanje od Heroda in beg v Egipt; darovanje v tempeljnu, kjer Simeon Jezusovo in Mariino prihodnje terpljenje prerokuje; popotvanje v Jeruzalem, kjer se je bil Jezus zgubil; njegovo skrito življenje do tridesetiga leta. K temu pa privzemi še na zadnje njegovo smert

v naj večim zaničevanji, v naj večim uboštvu, v naj večih bolečinah. Te tri tovarše je imel Jezus vse svoje življenje, ki jih premišluj nad njim na križevim potu, in se voljno podverzi, ako je tudi tebi kaj enaciga terpeti.

Pripravljanje.

Bodi češeno, o ljubeznjivo serce Jezusovo v nar svetejšim zakramentu presvetiga rešnjiga telesa! Častim te, o Sercé polno bolečin in polno ljubezni! v edinosti s tisto sladko ljubeznijo, ki je tekla iz tvojiga prelubeznjiviga serca v naj čistejši sercé tvoje prelube Matere Marije, svetiga Jožefa, vsih angeljev in svetnikov. Bodi češen in hvaljen, o Jezus! de si iz ljubezni do mene postal majhno dete; s tremi modrimi vred te v tvojim otročjim telesu, kakor svojiga Gospoda in Boga, kakor svojiga Zveličarja preponižno molim. Častim, hvalim, ljubim in poveljučujem te v revnih jaslicah kakor nar vikši veličanstvo; v plenicah kakor velikiga močniga Boga; v tvoji slabosti in zapušenosti kakor vsigamogočniga Gospoda in Kralja; med volam in osličem kakor Gospodarja vsih stvari. O ljubo in ljubijoče nebeško Dete! ljubezen te je tako majhniga storila:

stori tudi mene vredniga, tebe ljubiti in ti svoje serce kakor prijetno daritev dati. O preserčno Dete! govôri mi na serce, de te prav spoznam in ljubim, in de mi k temu spoznanju in k tej ljubezni zlasti tudi pripomore opravilo križeviga pota, ki ga bom zdaj začel.

I. štacijon.

Jexus po nedolžno k smerti obsojen.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

Jezus hoče pokorivno serce.

Moj sin, moja hči, daj mi svoje serce! Lej, jez sim tebi za ljubo nebesa zapustil, na svet prišel, sim bil rojen iz Marije Device, in moram na svetu toliko terpeti! Kakor majhno, občutljivo dete moram ležati v terdih jaslicah, toliko v svojim življenji na svetu preterpeti; poslednjič pa me zaveržejo, in na križ obsodijo, desiravno sim nedolžen, in nisim nikomur nič žaliga storil. Ali boš tudi ti tako neusmiljeno z menoj delal? Se boš li branil mi majhno dopadljivost skazati, ki sim ti toliko storil? Daj mi tedaj svoje serce, vender pa pokorivno serce; zatéraj v sebi grešno poželenje; očišuj svoje serce s

spokornimi solzami, z odkritoserčno spovedjo; brez tega ne morem v tvojim sercu prebivati.

O d g o v o r.

Pridi, moj Jezus! oh, pridi v moje serce! Ti si skale omečil; o pridi in omeči tudi moje serce k pokori! Pridi, o ljubezen vsiga svetá, in vzemi v posest moje serce, ker tvoje je; tvoja pričujočnost, tvoja ljubezen bo spokorne solze in obilno ljubezen v mojim sercu obudila. Oh, pridi! sej mi je žal, de sim tvojo ljubezen tolikokrat žalil. Zdaj pa, o Jezus! zdaj in vselej, se hočem greha varovati in rajši umreti, kakor tebe še kdaj razžaliti; le tebi hočem neprenehama služiti. Amen.

Oče naš. Češena Marija.

V. O preljubeznjivi Jezus Kristus!

O. Usmili se mene in ubozih duš v vicah.

II. štacijon.

Jezus križ na ramo vzame.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

Jezus hoče poterpežljivo sercé.

Moj sin, moja hči, daj mi svoje serce! Lej! nimam kje prenočevati, sim

še tako majhen, in že mi je terpeti. Nisim nič hudiga storil, in vender moram križ nositi. Sim tako ubožen, tako zaničevan, tako zapušen; skaži mi majhno ljubezen: daj mi svoje serce, daj mi pa poterpežljivo, pohlevno serce. Ako ti je kaj terpeti, si ubožen, zaničevan, zapušen: nikar se ne jezi, nikar se ne prepiraj, ne godernejaj, nikomur ne kljubuj, — ne meči si od sebe križa, — ker sicer ne morem biti pri tebi; zakaj jez sim krotak, in moje stanovanje je v miru; o daj mi serce!

O d g o v o r.

Pridi, moj Jezus, o pridi! Dam ti svoje serce, in ker te brez križa ne morem dobiti, le pridi, o Jezus! s križem svojim: moje serce je k vsimu pripravljeno, samo de te prav ljubiti zamorem. Nobena zamera, nobena bolečina, nobeno zaničevanje me ne bo več v jezo, v prepir nadražilo, in nikoli več ne bom kljuboval svojimu bližnjimu. Pridi, o Jezus! in vstvari v meni poterpežljivo, križaljubno serce. Amen.

Oče naš. Češena Marija.

V. O preljubeznjivi Jezus Kristus!

O. Usmili se mene in ubozih duš v vicah.

III. štacijon.

Jezus prvič pod križem pade.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

Jezus hoče tiho serce.

Moj sin, moja hči, daj mi svoje serce! Daj mi tiho serce, de se v njem opočijem, ker sim tolikanj preganjan, in nikjer nimam ne mirú, ne pokoja; tudi v mojih revnih jaslicah mi mirú ne dajo. Herod me je iskal umoriti, judje so me preganjali, dokler me niso pod križ spravili, in zdaj sim pod križem sklonjen, z nogami teptán, zasramovan in zaničevan! Daj mi tedaj svoje serce, pa tiho, mirno serce, serce, v katerim ne bučijo hudi viharji mnogih strast. Hudi viharji v tvojim sercu so neukroteno nagnjenje do jeze, maštovanja, nečistosti, napuha in enacih grešnih strast. V takim nepokojnim sercu, kjer hude strasti razgrajajo, ne morem počivati. Ako tedaj zunaj mene kaj strastniga išeš, ne boš imel nikoli pokoja. Ali ti nisim jez dovolj? Daj mi tedaj svoje serce, tode tiho in pokojno, presto hudih strast.

O d g o v o r.

Pridi, moj Jezus, o pridi! Vidim te ležati v terdih jaslicah, celó na tleh pod težkim križem, in ti želiš tiho, pokojno serce, de bi v njem stanoval. Pridi, o Jezus! dam ti svoje serce, in odpovem se vsim hudim željam. Po tebi samim koperní moje serce, in ne bo pokojno, dokler z ljubeznijo in vojskovanjem hudiga poželenja v sebi ne zatarem, de boš mogel v miru v njem prebivati. Pridi, o Jezus! umiri, upokôji moje serce; zapovej viharjem hudih strast, de v njem utihnejo. Amen.

Oče naš. Češena Marija.

V. O preljubeznjivi Jezus Kristus!

O. Usmili se mene in ubozih duš v vicah.

IV. štacijon.

Jezus svojo žalostno Mater sreča.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

Jezus hoče pokojno serce.

Moj sin, moja hči, daj mi svoje serce! Na svet sim prišel, pa svet me ni spoznal: mene in mojo preljubo Mater je zasramoval in zaverigel! Volek in oslič sta me

spoznala, človek pa me ni spoznal. O kako britko mi je, de moja preljubeznjiva Mati tako grenko žaluje! Daj mi svoje serce, s tem boš prežaljeno Mariino serce razveselil. Daj mi pa pokojno serce; ti si preveč na stvari navezan, išeš pri njih svojiga veselja in zadovoljnosti, kar ne smé biti. Ti imaš obilno časnih skerbi, ki tvojimu sercu nepokoj delajo; daj mi svoje serce, izprazni ga vsih stvari in nečimernih skerbí, in ti ga bom napolnil z ljubeznijo in gnado.

O d g o v o r.

Pridi, moj Jezus, o pridi! Spoznam, de si moj Odrešenik, vreden vse ljubezni in časti. Spoznam tudi, de Marija, moja preljubeznjiva Mati, je mogla zavoljo mene toliko terpeti; zavoljo tega mi je tako priserčno žal, de sim Jezusa in Marijo tako malo ljubil. Pridi, o Jezus! dam ti svoje serce; vse nagnjenje do stvari in vse nečimerne skerbí zaveržem; oh, napolni mi serce s svojo ljubeznijo in gnado! Amen.

Oče naš. Češena Marija.

V. O preljubeznjivi Jezus Kristus!

O. Usmili se mene in ubozih duš v vicah.

V. štacijon.

Simon Cirenčan pomaga Jezusu križ nesti.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

Jezus hoče zvesto serce.

Moj sin, moja hči, daj mi svoje serce! V Betlehemu mi niso dali ne serca ne prenočiša; bil sim zapušen. Tudi Simon Cirenčan mi ni rad križa prevzel, sramoval se me je: lej, kako sim zaničevan! Daj mi tedaj svoje serce, tode zvesto serce! Ti si pri sv. kerstu k mojimu križu kakor k banderu prisegel, si prisegel, de se hočeš vojskovati zoper meso, svet in dušniga sovražnika: zvest mi tedaj bodi. Ako si v greh, nečistost, krivico, sovražnost, nezmernost vabljen, ako si bolan, celo preganjan in zaničevan, bodi mi zvest, ne odstopi od mene, vojskuj se; terpi, molči! Jez te bom branil in tvoje sovražnike osramotil.

O d g o v o r.

Pridi, moj Jezus, o pridi! Dam ti svoje serce, de v njem stanuj. O, de bi bil vreden, tvoj križ nositi, ki se ga Simon

brani. Ti si že kakor majhno, ljubeznjivo dete križ nosil, si bil tako silno zaničevan: jez pa bi se križa bal? Tebi, o Jezus! sim pri sv. kerstu zvestobo obljubil; tebi hočem tudi zvest biti, in pod tvojim križem, kakor pod banderam, zoper svoje sovražnike se vojskovati. Odpovem se hudiču in vsim njegovim delam, odpovém se napuhu, nečistosti, jezi, lakomnosti in vsim pregreham. Pridi, o Jezus! vzemi v posest moje serce. Amen.

Oče naš. Češena Marija.

V. O prelubeznjivi Jezus Kristus!

O. Usmili se mene in ubozih duš v vicah.

VI. štacijon.

Veronika Jezusu potni pert podá.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

Jezus hoče ravno serce.

Moj sin, moja hči, daj mi svoje serce! Lej, kako dobro ti hočem in želim: že osmi dan svojiga življenja sim ko dete zate kri prelival ter ti s tem svojo ljubezen skazoval. V svojim terpljenji sim ti svoj obraz na potnim pertu v večni spomin

zapustil, de me ljubiš iz vsiga sercá; daj mi tedaj svoje serce, pa ravno, odkrito serce! Nobene reči nikar ne ljubi, ktera je meni zoperna; ne imej deleža s svetam in z mesam, zunaj mene nič ne iši, v kar bi se zamaknil; v ničemur ne iši svoje zadovoljnosti in svojiga veselja, temuč hrepeni le edino po mojim dopadajenji; daj mi svoje serce!

O d g o v o r.

Pridi, moj Jezus, o pridi! Moje serce koperní, te sprejeti, tvojo ljubezen prav spoznati, te odkritoserčno ljubiti. Zapustiti hočem vse, kar koli bi me od tvoje ljubezni odvračevalo, naj bi mi bilo še tolikanj ljubo; zakaj ti, o Jezus! si meni ljubši čez vse stvari. Nočem več iskati zadovoljnosti in ne veselja, kakor le pri tebi, o Jezus! O pridi, vstvari v meni novo serce, odkrito in ravno serce! Amen.

Oče naš. Češena Marija.

V. O prelubeznjivi Jezus Kristus!

O. Usmili se mene in ubozih duš v vicah.

VII. štacijon.

Jezus vdruhič pod križem pade.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

Jezus hoče hvaležno serce.

Moj sin, moja hči, daj mi svoje serce! Jez sim bil komaj živeti začel, že so mi sovražniki po življenji stregli, in mogel sim že ko dete v Egipt bežati. In ko sim že tri in trideset let svetu delil milosti, ljubezen in dobrote, so me v zahvalo za vse to s križem obložili, iz mesta pahnili, brez usmiljenja pod križem z nogami teptali! Lej, kako so me sovražili za dobrote! Ti pa mi svoje serce daj, vender pa občutljivo, hvaležno serce. Ti bi bil vekoma pogubljen, ko bi te jez ne bil odrešil. Spoznaj tedaj mojo ljubezen; skazuj mi nasprotno ljubezen; ne suj me s smertnim greham iz svojiga serca; ne žali me tolikrat z odpustljivimi grehi; povračuj mi mojo ljubezen v mojih revnih in ubožnih; ne zgublaj draziga časa, ki ti je v zveličanje odločen: daj mi hvaležno serce.

O d g o v o r.

Pridi, moj Jezus, o pridi! Le tebi samimu se moram zahvaliti za vse, kar koli sim dobriga imel in užival, ali bom še prejel: z dušo in s telesam bi bil vekoma zgubljen, ako bi me ti ne bil tolikanj ljubil. Tebi bodi hvala, čast in zahvala! O blagor meni, ko bi bil tvojo ljubezen bolje spoznal, si jo bolje v prid obračal! Serčno mi je žal zavoljo moje nehvaležnosti, in de sim te zravno tega tudi še tolikokrat razžalil, ali tudi celo iz svojiga serca pregnal. Pridi, o Jezus! vstvari v meni skesano, hvaležno serce!

Oče naš. Češena Marija.

V. O preljubeznjivi Jezus Kristus!

O. Usmili se mene in ubozih duš v vicah.

VIII. štacijon.

Jezus jeruzalemske žene tolaži.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

Jezus hoče usmiljeno serce.

Moj sin, moja hči, daj mi svoje serce! Mene so moji nasprotniki tolikanj sovražili, de je Herod zavoljo mene dal vse nedolžne

otročiče pomoriti. Tu je bilo vpitje in jokanje med materami; meni pa je serce britkost morila zavoljo tolike grozovitosti! Na križevim potu pa so jeruzalemske matere britko jokale, de toliko terpím. Tudi ti me miluj; daj mi svoje serce, tode usmiljeno serce; miluj in objokuj, de sim tako malo spoznan, tako malo ljubljen, tako neusmiljeno pa zaničevan, de moje terpljenje pri mnozih ne obrodi sadú; žaluj, žaluj, de se toliko duš vekoma pogubi! Žaluj, moli in delaj za grešnike; daj mi usmiljeno serce!

O d g o v o r.

Pridi, moj Jezus, o pridi! Tebi dam svoje serce; pa prosim, razsvetli ga s svojo lučjo, s svojo ljubeznijo ga napolni, de se naučim s tvojim ljubijočim in užaljenim sercam usmiljenje imeti. Tebi je britko, tolikanj britko zavoljo pogube ene same duše; jez pa imam tako malo usmiljenja s svojo lastno dušo in s toliko tavženti družih duš, ki se pogublajo. Kdo mi dá serca vsih ljudi na zemlji, de jih vse dám, darujem in zročim tvojimu ljubijočimu sercu! Pridi, o Jezus! vstvari v meni usmiljeno serce, serce, ki bo imelo

usmiljenje s svojo lastno dušo in z dušami vsih ljudi. Amen.

Oče naš. Češena Marija.

V. O prelubeznjivi Jezus Kristus!

O. Usmili se mene in ubozih duš v vicah.

IX. štacijon.

Jezus vtretjič pod križem pade.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

Jezus hoče ponižno serce.

Moj sin, moja hči, daj mi svoje serce! Jez sim mogel ko dete v Egiptu živeti med nevernim ljudstvom, ki me ni ne spoznalo ne ljubilo. In desiravno sim svetu s svojim naukam, čudeži in dobrotami pričal, de sim njih Odrešenik, so me vender iz napuha še hujše zaničevali, zmed sebe sunili, s križem obložili, na tla vergli in z nogami teptali. Ti pa mi daj svoje serce, tode ponižno serce, katero mene visoko ceni, samo sebe pa ponižuje, resnico rado sprejema, sleherniga spoštuje, nikogar ne zaničuje, se skerbno vsake grešne nevarnosti varuje, in pomočke k zveličanju skerbno v svoj prid obrača: daj mi, moj sin, moja hči! tako serce.

O d g o v o r.

Pridi, moj Jezus, o pridi! Moje serce je pripravljeno, ali nevreden sim, tebe, o veliki Bog! v svojim sercu imeti; zakaj jez sim velik grešnik, ti pa si moj Bog, neskončno dober, lep in popolnoma. Ti si s križem obložen, ko sim vender le jez vse kaznovanje zaslužil; ti si zaničevan, z nogami teptán, desiravno sim le jez vreden, od vsih ljudi zaničevan in zasramovan biti, ker sim z napuham svojiga Boga žalil, in ker je moje serce še zmirej tako silno k vsimu hudimu nagnjeno. Pridi tedaj, o Jezus! vstvari v meni ponižno serce! Amen.

Oče naš. Češena Marija.

V. O preljubeznjivi Jezus Kristus!

O. Usmili se mene in ubozih duš v vicah.

X. štacijon.

*Jezusa slečejo in mu dajo želča in
jesiha piti.*

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

Jezus hoče čisto serce.

Moj sin, moja hči, daj mi svoje serce!
Lej, v merzli zimi ležim, jez, občutljivo

dete, v terdih jasliah; kako britko mi je bilo v tem stanu, v takim mrazu, v taki revšini! Prišel je čas mojiga poslednjiga terpljenja, in kako je bilo moje nedolžno teló neusmiljeno raztepeno, s ternjem razbodeno, s težkim križem obloženo, oblačila oropano, vse ranjeno, z želčem in jesiham napajano. Vidiš tedaj, kako sim reven, poln rán in bolečin, brez tolažbe. Daj mi svoje serce, vender pa čisto serce, čisto greha, čisto hudiga poželenja; zakaj meséna poželjivost je meni britkejši od želča, me iz serca odpravi, in mi dela neznane bolečine. O daj mi tedaj lepo, čisto serce!

O d g o v o r.

Pridi, moj Jezus, o pridi! Pridi, o priserčno, o lepo, o ljubeznjivo Dete! O de bi imel prav čisto, lepo, od ljubezni ogreto serce, de bi to priserčno Dete razveselil! Pridi, o razboljeni in ves ljubeznjivi Jezus! Zaveržem, sovražim, prekličem vse meséno poželenje! Ti si moje veselje, moja jed in pijača; nikoli, nikoli več te nočem po nečistim življenji z želčem napajati. O Jezus! daj mojemu sercu okušati sladkost tvoje ljubezni, s kakoršno so bili tvoji nar ljubši prijatli napajani;

vstvari, o Jezus! v meni čisto serce.
Amen.

Oče naš. Češena Marija.

V. O preljubeznjivi Jezus Kristus!

O. Usmili se mene in ubozih duš v vicah.

XI. štacijon.

Jezusa na križ pribijejo.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

Jezus hoče zaperto serce.

Moj sin, moja hči, daj mi svoje serce!
Kadar sim bil dete, je bilo naročje moje
preljube Matere meni nar ljubši počivališ-
e; zdaj pa je moje počivališ-e terdi
lés, na kteriga sim za roke in noge
pribit, kakor bi bil nar veči hudodelnik;
ko sim vender nedolžen, nisim nikogar
žalil, in svojih udov nisim nikdar v hudo
obračal. Ti pa mi daj boljši počivališ-e:
daj mi svoje serce; vender pa zaperto,
zapečatenó serce; zapri svoje oči in ušesa,
varvaj svoj jezik, roke in noge, de so-
vražnik ne najde pota v tvoje serce, in
meni nepokoja ne dela. S svojim sovraž-
nikam — z greham — ne morem prebi-
vati; ljubezen pa zaprè svoje serce takim

sovražnikam. Moj sin, moja hči! ako me tedaj resnično ljubiš, mi daj zaperto, zapečatenó serce.

O d g o v o r.

Pridi, moj Jezus, o pridi! Dam ti svoje serce; zapreti hočem vrata svojiga serca, svojih očí, svojih ušés; jezik, roke in noge hočem tako zavarovati, de sovražnik nič več ne najde pota v moje serce, in ga nič več ne ognusi. O Božja Ljubezen! moje serce je tvoja lastnina; prosim te, zapečati ga ti s svojo gnado, s svojo ljubeznijo, de nič ne govorim, nič ne poslušam, nič ne gledam, kar je tebi nasprotno. Pridi, moj Jezus! vzemi v posest moje serce. Amen.

Oče naš. Češena Marija.

V. O preljubeznjivi Jezus Kristus!

O. Usmili se mene in ubozih duš v vicah.

XII. štacijon.

Jezus, na križ povzdignjen, umerje.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

Jezus hoče v ljubezni goreče serce.

Moj sin, moja hči, daj mi svoje serce! Že takrat, ko me je moja Mati v tempeljnu

darovala, ji je bilo po svetim Duhu naznájeno, de bom njim veliko v padec in v spotikljej zavoljo njih hudobniga sercá. Zdaj pa visim na križu, in moje ranjeno in ljubijoče serce je tarča, v ktero grešniki streljajo svoje pušice, ki so s hudobijo ostrupljene. In kako silno presunja meč britke žalosti Mariino serce! O moj sin, moja hči! nama v tolažbo mi daj svoje serce, vender pa ljubezni goreče serce. Moje ljubijoče serce bodi tarča za pušice tvoje ljubezni do mene; to moje serce samo bodi ves ljubi dan cilj vsih tvojih misel, besed in djanj. Ogenj ljubezni naj požge v tebi vse hudo, in naj te stori pokojniga in gorečiga, vname naj v tebi goreče želje vojskovati se, terpeti in ljubiti.

O d g o v o r.

Pridi, moj Jezus, o pridi v moje serce! O kako prečudno je ljubezen s teboj delala! V jaslicah si med volam in osličem, na križu pa med razbojnikama! Pri jaslicah se razlega angeljsko petje, na križu nar grozovitniši preklinjevanje! Pri jaslicah sta Marija in Jožef polna veselja, pri križu Marija in Jezus polna britkosti! V jaslicah uživaš sladki živež svoje Matere,

na križu pa želč in jesih. O ljubijoče Jezusovo serce! kako neusmiljeno te je ranila hudobija sovražnikov in naših grehov! Oh, vnemi moje serce, de vedno le s pušicami ljubezni mérim na tebe, in nikoli več ne mislim, ne govorim, ne storim, kar bi tebe žalilo. Vstvari v meni serce polno goreče ljubezni. Amen.

Oče naš, Češena Marija.

V. O preljubeznjivi Jezus Kristus!

O. Usmili se mene in ubozih duš v vica.

XIII. štacijon.

Jezusa s križa snamejo in Marii v naročje položé.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

Jezus hoče marijansko serce.

Moj sin, moja hči, daj mi svoje serce! Ko so me bili moji starši v Jeruzalemu zgubili, je bila njih žalost in britkost nezmerno velika; ko so me pa moji Materi mertviga, vsiga kervaviga in ranjeniga v naročje položili, ga ni človeka, de bi premeril žalost, ktera je pri tem pogledu njeno materno dušo presunila. O moj sin,

moja hči! daj mi svoje serce, vender pa marijansko serce, enako ljubijoče, tako pohlevno, čisto, ponižno in zvesto serce, kakoršno je Mariino bilo. Časti, hvali, ljubi Marijo, mojo preljubo Mater; nikoli ne pozabi njene ljubezni, njenih britkost!

O d g o v o r.

Pridi, moj Jezus, o pridi! uči me Marijo vredno ljubiti, častiti, njeno ljubezen in britkost vedno v svojim sercu nositi. O Marija! v tvojim naročji je Jezus, tvoja goreča ljubezen, ktero pa je človeška hudobija tako neusmiljeno zdelala. V tvojim naročji ti tudi jez darujem svoje serce, de naj se z ljubeznijo in britkostjo napolni, in bode s tvojo brambo zavarvano, de nikdar več s smertnim greham Jezusa ne zgubim, in tebe, prelubeznjiva Mati! nikdar več ne žalim. Oh, sprejmi in obvaruj, o Marija, moje serce! Amen.

Oče naš. Češena Marija.

V. O prelubeznjivi Jezus Kristus!

O. Usmili se mene in ubozih duš v vicah.

XIV. štacijon.

Jezus v grob položen.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

Jezus hoče skrito serce.

Moj sin, moja hči, daj mi svoje serce! Jez sim od svojiga dvanajstiga do tridesetiga leta v Nazaretu na skrivnim živel, in sim bil pokoren svojim staršem; in potem, ko sim bil na križu umerl, sim bil pokopan, in tri dni sim skrit v zemlji ležal. Tudi ti se skri, ako želiš pred svojimi sovražniki varen biti in mene odkritoserčno ljubiti. Skri pa se v moje svete rane, ljubi samoto, ljubi pokoršino, nečimernih posvetnih pogovorov se ogibaj, nečimerne hvale ne poslušaj in za njo nič ne maraj. Tako boš v mojih ranah in v mojim ljubijočim sercu stanoval, počival, zmagavno ljubezen okušal. Daj mi tedaj skrito in čujoče serce!

O d g o v o r.

Pridi, moj Jezus, o pridi! Skri se v moje serce, de bo tvoja ljubezen v meni sad obrodila. Tvoje presvete rane so meni pribežališe in braniše; tukaj se ne bojim svojih sovražnikov. Tvoje ranjeno serce

je moje sladko počivališče, tukaj se učim ljubiti in terpeti. O Jezus! daj, de bom počival v tvojih ranah. V ti samoti, ločen od posvetniga šuma, bom užival sladki sad tvoje ljubezni. O Jezus! ostani pri meni in jez ostanem pri tebi; daj, de bo moje serce s tvojim sercam le eno serce, in de boš ti moj, jez pa tvoj. Amen.

Oče naš. Češena Marija.

V. O prelubeznjivi Jezus Kristus!

O. Usmili se mene in ubozih duš v vicah.

S k l e p.

Bodi češen, hvaljen, móljen in poviševan vekoma, o Jezus! za vse, kar si tri in trideset let na zemlji preterpel v nar veči revšini, v nar večih bolečinah, v nar večim zaničevanji. Zdaj pa si pri nas do končanja svetá v nar svetejšim zakramentu; in za toliko ljubezen hočeš, de naj ti damo svoje serca. Dam ti tedaj svoje serce, o Jezus! še enkrat, ki sim ti ga daroval na tem križevim potu. Nikoli več ga nočem z greham od tebe odtergati, le tebe samiga hočem čez vse ljubiti. O Jezus! tebi živim; — o Jezus! tebi umerjem; — o Jezus! tvoj sim živ in mertev. Amen.

Drugi križev pot.

Jezus, nedolžni spokornik.

Naslednji križevi poti so namenjeni za čas od prve predpepelnične nedelje (septuagesime) do velike noči. V postu se tudi priporočajo 9., 12., 15. križev pot. Ta čas namreč v sv. Cerkvi utihne vesela „Aleluja“ in Cerkev jame žalovati zavoljo greha naših prvih staršev, ker po tem grehu smo zgubili nedolžnost in pravico do nebeskiga kraljestva, ter smo pogubljenju zapadli.

Pred pustam nečimerni in nepremišljeni svet brez skerbi in strahú po vsih samopašnostih in razuzdanih veselicah dirja. Cerkev pa ravno ta čas grešniku v trepet in bogoljubnimu v zveličavni strah in milovanje pred oči stavi na križevim potu, kako ostro je pravični Bog pokoril naše grehe nad Jezusam, svojim nedolžnim Sinam. Pred oči nam stavi, kako bodo bogaboječi, ki Jezusa nasledvajo, pri njem v nebesih plačilo uživali; grešniki pa, ki Jezusa v čednostih nočejo nasledvati, bodo v peklú vekoma terpeli.

Ako nočes zdaj z Jezusam ponižen, zaničevan, ubožen v duhu biti, boš mogel enkrat vekoma poniževan, zaveržen, zapušen in sovražen v peklú zdihovati.

Ako hočes zdaj svojimu poželjivimu mesu streči, svoje telo mehkužiti in mu nič ne odreči, ako nočes z Jezusam terpeti, boš mogel pa ve-

koma v peklenkim ognji goreti, strašne bolečine, lakoto in žejo terpeti.

Ako hočeš brez postave, prosto in razuzdano živeti, se hudobnih družin ne varovati; boš mogel, nebeš obropan, med pogubljenimi v večni ječi vklenjen biti.

Ako nočeš do časa svoje ošabnosti pustiti, svojih grehov obžalovati; boš mogel pa v peklu vekoma tarnati in jokati. Na voljo ti je zdaj dano, si izvoliti eno ali drugo, katero ti je vseč.

Pripravljanje.

O preljubeznjivi Jezus, pravični Sodnik živih in mrtvih! razsvetli moj um, omeči mojo voljo in nagni moje serce k tvojimu strahu in k tvoji ljubezni, de bom prav spoznal tvojo nedolžnost, hudobijo svojih grehov in pravico Božjo; de si prav živo pred oči stavim tvojo ljubezen in tvoje terpljenje, peklenške bolečine, pogubo toliko duš; de greh sovražim in tebe vsak čas iz vsiga serca ljubim. O prežalostna Mati Marija, ti pribežališe grešnikov! pomagaj mi iz mojih grehov, in sprosi mi njih resnično obžalovanje. Vi angelji vsi in vsi nebeški prebivavci, ki že večno veselje uživate, prosite za nas, de naslednji križev pot v svoje zveličanje opravimo, se resnično poboljšamo, pogubljenju odidemo in se potem vekoma z vami veselimo. Amen.

I. štacijon.

Jezus po nedolžno k smerti obsojen.

V. Molimo te, o **Kriste!** in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

Kaj zasluži grešnik? Jezus, pravični Sodnik, bo pravičnim rekel: Pridite, vi izvoljeni! k meni, k svojimu Očetu, k svojimu Zveličarju v nebeško domačijo! Grešniku pa poreče: Pobêri se spred mene, spred svojiga Očeta, spred svojiga Zveličarja, iz družbe vsih svetnikov! Pojdi! Kam? V ogenj peklenški. Koliko časa pa? Oh! na vekoma. Zakaj? Ker se je grešnik s smertnim greham prostovoljno od Boga ločil, mora vekoma od Boga ločen biti. — Preudari pa k temu, o človek! skrivnost perviga štacijona; Jezus je po nedolžno k tako neusmiljeni smerti na križu obsojen: kaj pa je zaslužil grešnik, ako je Nedolžnost tako sojena?

O pravični Bog! ako je Nedolžnost takó obsojena, kaj je potem meni grešniku pričakovati? Oh, grešil sim, svojiga preljubiga Očeta, svojiga Odrešenika in Zenina sim zaničeval, pravičniga Sodnika sim razserdil, od Boga sim se odvern timer in se kratki grešni samopašnosti vdal; torej sim

s tém zaslužil, de bi me Bog na vekoma zaverigel. O preusmiljeni Jezus! prosim te, odpusti mi moje grehe! Oh, zanesi meni, zanesi vsim, kateri so v smertnim grehu, in svoje nesreče ne spoznajo; daj nam milost in moč, de se v resnici spreobrnemo, in ne bomo vekoma zaverženi, temuč k tebi pridemo v tvojo nebeško čast. Amen.

Oče naš. Češena Marija.

V. O križani Gospod Jezus Kristus!

O. Usmili se nas in ubozih duš v vica.

II. štacijon.

Jezus sprejme križ na svoje rame.

V. Molimo te i. t. d. O. Ker si i. t. d.

Kaj zasluži grešnik? V nebesih otroci Božji neizrečeno veselje uživajo, ker so z Jezusam križ nosili. Grešnik v peklu pa terpi neizrečene bolečine, brez prijatla, brez tolažila, od Bogá in vsih stvari zapušen! Zakaj? Ker ni hotel z Jezusam terpeti, mora v peklu s pogubljenimi terpeti. Ker ni pri Bogu tolažila in pomoči iskal, ampak pri stvaréh, in si je stvari v greh obračal, torej ne bo pomoči našel, temveč zapustilo ga bo sleherno tolažilo. De bi pa ti vsemu temu odšel, poglej,

kako je Jezus za te s križem obložen, poln bolečin, kako ga vsi sovražijo, preganjajo, zaničujejo! Ako Nedolžnost tako terpi, kaj pa grešnik zasluži?

O pravični Bog! vidim, de sim vsiga terpljenja in pokorjenja vr eden, ker sim bil v križih tolikanj nepoterpežljiv, in nisim hotel nič terpeti. Ti pa, o Jezus! si iz ljubezni do nas terpel neizrečene bolečine. To tvoje terpljenje darujem za se in za vse terdovratne grešnike, kateri za tebe ne marajo, in križ zaničujejo. O Jezus! tukaj žgi, tukaj pēci, de le tamkaj prizaneseš! Vse terpljenje, vsi križi tega svetá še niso pekel. Raji hočem z Jezusam terpeti, kakor pa s pogubljenimi tovarš biti; raji hočem biti otrok Božji v ljubezni, kakor biti tamkaj sovražnik Božji v jezi. O Jezus! le pri tebi samim pomoči išem, usmili se mene, uboziga grešnika. Amen.

Oče naš. Česena Marija.

V. O križani Gospod Jezus Kristus!

O. Usmili se nas in ubozih duš v vicah.

III. štacijon.

Jezus v pervo pod križem pade.

V. Molimo te i. t. d. O. Ker si i. t. d.

Kaj zasluži grešnik? Izvoljenim v nebesih angelji strežejo, Kristus sam

jih ljubeznjivo časti, ker so bili angeljem pokorni, in so Kristusu zvesto služili. Grešnika v peklu hudobni duhovi terpinčijo, zaničujejo in zasramujejo. Zakaj? Zato, ker je grešnik Boga, svoj pot, zaničeval, duhovne in bogaboječe le zasmehoval, satanu pa tolikanj zvesto služil, njegove navdajanja tolikanj natanko spolnoval. Za plačilo ga zdaj hudobni duhovi zasramujejo, neusmiljeno nadlegvajo. In glej! Jezusa pod križem njegovi sovražniki zgrudeniga zasmehujejo, zasramujejo, sujejo, z nogami teptajo! Ako Nedolžnost tako terpi, kaj pa zasluži grešnik?

O preljujeznjivi Jezus! ki si iz ljubezni do nas tako zaničevan, zasramovan pod križem padel; kako bi tedaj mógli mi grešniki, ki si nas tako drago odkupil, hudobnim duhovam služiti, kateri bi nas v peklenkim breznu vekoma nadlegvali? O usmiljeni Jezus! po svojim križu in terpljenji, po zasramovanji in zaničevanji, ki si ga terpel, nam zanesi! O spreoberni oslepljene grešnike, ki so tako prederzno tvoj pot zapustili, ki tebe zaničujejo, hudobi pa toliko zvesto služijo! Ne dopusti, o Jezus! ne dopusti, de bi tvoja ljubezen in tvoje terpljenje nad nami zgu-

bljeno bilo, temuč daj, de bo nam v večno življenje služilo. Amen.

Oče naš. Češena Marija.

V. O križani Gospod Jezus Kristus!

O. Usmili se nas in ubozih duš v vicah.

IV. štacijon.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

V. Molimo te i. t. d. O. Ker si i. t. d.

Kaj zasluži grešnik? Pobožni, ki se je varoval grešne priložnosti, je v nebesih v družbi angeljev in svetnikov v večni ljubezni in v večnim veselji; grešnik pa mora v peklu prebivati, med hudobnimi in pogubljenimi, ki se z večno jezo med seboj preganjajo, preklinjajo in sovražijo. Zakaj tako? Ker je grešnik s svojim smertnim greham od Jezusa in Marije odstopil, se hudobnim duhovam pridružil, in je raji zapustil Boga, kakor pa hudobne družine in priložnosti. Jezus in Marija, ti ljubijoči serci, se morata s smertjo ločiti! Ako ti grešnik nočeš vekoma med hudobami prebivati, loči se od hudobnih in pridruži se Jezusu in Marii.

O silno prežaljeni in ljubijoči serci Jezusa in Marije, o kolikokrat sim vaji razžalil, ker sim se s hudobnimi družil;

kako malo sim vaji ljubil! O Jezus, po ljubezni in britkosti svoje Matere Marije se usmili grešnikov, ki so v hudobnih družinah. O Marija, pribežališe grešnikov! po Jezusovi ljubezni in njegovih bolečinah te prosim, sprosi moč, milost in pravo pokoro grešnikom, ki raji zapusté Boga, kakor pa grešno priložnost; spreoberni jih, de ne bodo vekoma hudobnim duhovam v peklu pridruženi, temuč de bodo z izvoljenimi v nebesih vekoma Boga ljubili in hvalili. Amen.

Oče naš. Češena Marija.

V. O križani Gospod Jezus Krístus!

O. Usmili se nas in ubozih duš v vicah.

V. štacijon.

Simon Cirenčan pomaga Jezusu križ nesti.

V. Molimo te i. t. d.

O. Ker si i. t. d.

Kaj zasluži grešnik? Veselje v nebesih se nikoli ne zmanjša, zmirej, zmirej raste; terpljenje grešniku v peklu se nikoli ne zmanjša, zmirej, zmirej raste: od tod ni več odrešenja, ni več upanja, ni več tolažbe, je pa le samo obupanje. Na peklenskih vratih je zapisano: „Zmirej — zmirej tu terpi; nikdar — nikdar konca ní! Ni pokore, ni rešila, — upa ni,

ne tolažila.“ — Zakaj tako? Ker je grešnik prederzno v Božjo milost grešil, pomočke k zveličanju zanemarjal, pokoro odlašal, in čas milosti zapravil. — K temu pa pomisli in preudari, o kristjan! Jezus nedolžni nosi težki križ, mora terpeti; in ti, o grešnik! hočeš brez križa in le po zložnim življenji v nebesa priti?

O pravični Bog! kako po pravici pogubiš grešnika, ki tako prederzno tvojo milost zaničuje! Vender pa, o moj Jezus! ki toliko terpiš, in te nobeden ne tolaži; bo mar vse to terpljenje nad nami zgubljeno? Bomo li mi grešniki brez tolažbe vekoma terpeli? Tvojo ljubezen, tvoje bolečine ti darujemo za se in za prederzne grešnike, ki tvoj križ, tvojo milost zaničujejo in hočejo po samopašnim in zložnim življenji v nebesa priti. Presuni, prosimo te ponižno, presuni naše serce in naše meso s svetim strahom, de se brez pomude križa, pokore poprimemo, ter nam potem tvoj križ ne bo v obupanje, ampak v večno tolažilo. Amen.

Oče naš. Češena Marija.

V. O križani Gospod Jezus Kristus!

O. Usmili se nas in ubozih duš v vicah.

VI. štacijon.

Veronika podá Jezusu potni pert.

V. Molimo te i. t. d. O. Ker si i. t. d.

Kaj zasluži grešnik? Naj večí veselje izvoljenih v nebesih je, Bogá gledati, naj častitljivši, naj lepši obličje Jezusovo, večno dobroto Božjo uživati. Nar večí terpljenje grešnikov v peklu je večna tema brez Božjiga nar svetlejšiga obličja, spred kteriga so za vselej zaverženi, obropani večne luči, nezmerne lepote. V ti grozni temi nič ne vidijo, nič ne uméjo, kakor le peklenske pošasti, le kar jim britkost in terpljenje dela! Od kod so tolike kazni? Ker je grešnik svoje oči od Boga odvrácal, pravo spoznanje, Božjo besedo zaničeval, svoje serce iz lastne hudobije zatemnoval, in Boga ni spoznati hotel. — Poglej pa zdaj k temu, o grešnik! obličje Jezusovo, kako je z greham onesnaženo! Bog sam je zapljevan! Kaj pa ti po tem takim zaslužiš?

O moj Jezus, o večna luč, o neskončna lepota! silno britko mi je, de sim te tako malo spoznal, tako malo ljubil, de sim se tolikokrat od tebe obernil. Za to spoznam, kako pravično je, de bi tudi ti od mene svoje prelepo obličje obernil.

Vender pa te ponižno prosimo, ozri se k nam, očisti naše serca grehov in hudobnih nagnjenj, de bomo vredni, tebe prav spoznati, ljubiti, in tvoje ljubezni veseliti se. O Božja luč! razsvetli vse grešnike, ki v tako nezmerni slepoti svojimu pogubljenju naproti dirjajo, in bodo tebe, naj vikši dobroto, zgubili, vekoma zgubili! Razsvetli jih, de naj tebe spoznajo, svoje grehe obžalujejo, jih sovražijo in bodo enkrat večne luči deležni. Amen.

Oče naš. Češena Marija.

V. O križani Gospod Jezus Kristus!

O. Usmili se nas in ubozih duš v vicah.

VII. štacijon.

Jezus v drugo pod križem pade.

V. Molimo te i. t. d.

O. Ker si i. t. d.

Kaj zasluži grešnik? V nebesih je nar prijetniši in nar slajši duh za tiste, ki so z molitvijo, učenjem in lepim zgledam drugim v nebesa pomagali, zdaj pa se vekoma med seboj ljubijo in zahvalujejo. V peklu je neprenašljiv smrad za tiste, ki so po svojim mesenim poželenji živeli, ki so s pohujšljivim in brezbožnim življenjem tudi druge zapeljevali in seboj v pekel vlekli; zdaj se v peklu vekoma

sovražijo in preklinjajo, ko so vender nekda j na svetu v hudobii tako edini in toliki priyatli bili. Premisli in preudari k temu: Nedolžni Jezus je pod križem sklonjen, s pljunki pokrit, z nogami teptan! Kaj pa zasluži grešnik, ki pohujšanje daje?

O moj Jezus! kako moreš meni grešniku tako dolgo zanašati? Moje serce je kakor smerdljiva luža, polno hudiga poželenja, polno nesnage grehov, s kterimi sim napravil tebi toliko studa, bližnjimu pa toliko dušne škode; zakaj s svojo mlačnostjo in hudim zgledam sim ga od dobriga odvräčeval, k hudimu pa mu dajal priložnost. Prosim te v nar globokejši ponižnosti, spreoberni k pravi in goreči pokori vse tiste, ktere koli sim v greh napeljal. Meni in vsim pohujšljivim, nečistim in prederznim grešnikom dodeli svojo vsigamogočno gnado, de svoje grehe serčno obžalujemo in zapustimo, pa tudi z ostrimi spokornimi deli in z lepimi zgledi svojimu bližnjimu nadomestujemo, kar smo mu s pohujšanjem škodovali. O dobrotljivi Jezus, usliši to našo ponižno prošnjo. Amen.

Oče naš. Češena Marija.

V. O križani Gospod Jezus Kristus!

O. Usmili se nas in ubozih duš v vicah.

(Tako se sklene vsak štacijon.)

VIII. štacijon.

Jezus sreča jeruzalemske žene.

V. Molimo te i. t. d. O. Ker si i. t. d.

(Tako se začne vsak štacijon.)

Kaj zasluži grešnik? V nebesih je zgolj veselje, radovanje in hvalno petje med njimi, ki so na tem svetu svoje grehe objokovali, vsak čas Boga hvalili in poveličevali. V peklu se sliši zgolj preklinjevanje, bogokletje, vpitje, krič in škripanje z zobmi. Kdo tako počenja? Pogubljeni grešniki, ki v svoji terdovratnosti glasú Božjiga niso poslušali, ki so rotili in preklinjevali, po pregrešnih veselícah hodili in postopaje dragi čas zapravljali. — Poglej, kristjan! Jezus se joka, in je milovan in objokovan: ako se pa tako godí zelenimu lesu, kaj bo še le s suhim? Ako je Nedolžnost tako pokorjena, — kaj še le čaka prederzniga grešnika?

O pravični Bog! jez prederzni grešnik sim s svojim razuzdanim, samopašnim življenjem, s pregrešnim smeham in norčevanjem zaslužil večno pogubljenje, večno žalovanje in večno zapušenje! Ti pa, o Jezus! si za nas v bitki žalosti kervav pot potil in milo jokal. Ta kervavi pot, tvoje bitke solze ti darujem za se in za

vse prederzne grešnike, ki čas milosti Božje z grešnim življenjem in norčevanjem tratijo. Daj, o Jezus! de zdaj tvoj mili glas poslušamo, svoje grehe objokujemo, de ne bomo svojih grehov v peklu brez sadú objokovali in obžalovali. Usmili se nas, o Jezus, zdaj in vekomaj! Amen.

IX. štacijon.

Jezus pade tretjič pod križem.

Kaj zasluži grešnik? Izvoljeni so v nebesih hvaljeni, ljubljeni, češeni, in vse jim v čast in hvalo služi, ker so svoje časti le samo pri Bogu iskali. Grešnik v peklu je od Boga in od vsih stvari v večni sramoti zaničevan, vsi njegovi ostudni grehi bodo v njegovo nar večí sramoto vsimu svetu razodeti. Zakaj? Grešnik je skrivaj hudobije delal, ni iskal Božje časti, ampak svoje lastne slave, in hotel je od vsih hvaljen, ljubljen in češen biti. — Lej pa Jezusa! Pod križem na tléh je od vsih zasramovan, zasmehovan! Ako Nedolžnost, Ljubezen tako terpi, kaj pa zasluži ošabni grešnik?

O pravični Bog! jez, jez sim zaslužil s svojo prevzetnostjo in ošabnostjo večno zaničevanje, večno sramoto: pa si ti, o

Jezus! tako zaničevan pod križem. Iz ljubezni do nas si to terpel; torej to ponižnost, to zasramovanje in zaničevanje tebi darujem, o pravični Bog! za našo prevzetnost, in te ponižno prosim, dodeli mi ponižnost. Ako sim tudi zaničevan, zasramovan, vender to še ni peklenško terpljenje. Raji hočem zdaj, o Jezus! s teboj terpeti, kakor pa v peklu v večni sramoti in v večnim zaničevanju prebivati. Poterdi me, o Gospod, v tem svetim sklepu! Amen.

X. štacijon.

Jezusa slečejo in mu dajo želča in jesiha piti.

Kaj zasluži grešnik? V nebesih izvoljeni večno veselje in zveličanje uživajo, ker so meseno poželenje sovražili in ga v sebi krotili. Grešnik v peklu je v večnim ognji, v lakoti in žeji; ogenj in žeplo je njegov užitek, zmirej gori in nikoli ne zgori. Čimu mora tako terpeti? Ker se je z mesenim razveseljevanjem, z nezmerno jedjo in pijačo grešno radoval: takim razuzdanostim je pripravljena po Božji pravici taka ognjena kopel, tak ognjen užitek. — Le poglej, o grešnik! Jezus slečen, poln rán, poln bolečin, z želčem napajan, ti stavi pred

oči peklenške martre. Ako pa Nedolžnost tako terpi, kaj zasluži grešnik?

O pravični Bog! jez grešnik sim s svojim poželjivim življenjem zaslužil vse terpljenje, vreden sim peklenškiga ognja. Ti pa, o preljubi Jezus! si se za mojo nezmernost pokoril s svojimi neizrečenimi bolečinami, z lakoto in žejo. Tvoje bolečine in tisti želč ti darujem, o pravični Bog! de bi se za me in za vse poželjive grešnike splačale in zbrisale vse nezmernosti in požrešnosti. O Jezus, poln bolečin! spreoberni nas milostljivo k pravi pokori, de se tvoje terpljenje nad nami ne zgubi. Kaj bi nam pomagalo tvoje terpljenje, ako bi bili pogubljeni? Hočemo pa tudi sami radi terpeti, in se pokoriti; vse bolečine na tem svetu niso še pekel. Raji hočem torej zdaj z Jezusom terpeti, kakor pa vekoma med pogubljenimi prebivati. O premili Jezus! daj mi gnado, de ta svoj sklep zvesto spolnujem. Amen.

XI. štacijon.

Jezusa na križ pribijajo.

Kaj zasluži grešnik? V nebesih otroci Božji uživajo večno prostost, v Bogu se z angelji in svetniki razveseljujejo, ker

so na tem svetu živeli po volji Božji in po njegovih zapovedih. Grešnik v peklu je v večni sužnosti, ne more se znebiti hudobnih duhov, terpljenja in ognja; peklenške pošasti mora gledati, tuliti in preklinjevanje poslušati; nič ne more dobriga govoriti, le kleti in preklinjati zamore; nič ne more prijetniga čutiti, kakor le ogenj in peklenške martre! Zakaj? Ker se je Božji postavi ustavljal, svojim počutkam, očém, ušesam, in jeziku vso prostost dajal in pušal. — Jezus za roke in noge neusmiljeno pribit, pred oči stavi jezo Božjo za take samopašnosti. Ako Nedolžnost tako terpi, kaj zasluži razuzdani grešnik?

O pravični Bog! koliko terpljenje mora vender biti, vekoma v ognjeni ječi goreti! Oh, moj Jezus! ti si na vsih udih terpel tako grozovitne martre; té bolečine darujem tebi, o Bog! za se in za vse razuzdane, samopašne grešnike. O preljubnjivi Jezus, ohrani nas v svojim strahu, v svoji ljubezni! Ne dopusti vender, de bi s preveliko prostostjo svojih počutkov zašli v peklenško sužnost; temuč stori, de te bomo v prostosti Božjih otrók vekoma ljubili, hvalili in molili. Amen.

XII. štacijon.

Jezus je s križem povzdignjen in umerje.

Kaj zasluži grešnik? V nebesih je nar veči zveličanje v tem, de Boga uživajo, ljubijo in so od njega ljubljene. Grešnik v peklu pa je Boga zgubil, on ne more ljubiti, in tudi ne more ljubljene biti, ne od Boga ne od kakoršne koli stvari; grešnikovo serce je namreč s hudobijo tako vse napolnjeno, de ni za nobeno ljubezen več. Zakaj? Ker je grešnik s smertnim greham Jezusa iz serca pregnal, in si je satana v serce vselil; zato mu je vse ljubeznjivo serce Jezusovo vekoma zaklenjeno; grešnik v peklu ne more več ne ljubiti, ne ljubljene biti. To pa je strašno terpljenje. — Jezus na križu med razbojnikama visi slečen, terpi žejo, moli; ali ni ga, de bi mu pomagal; od vsih je zapušen, zdihovaje dušo izdihne! Pravični Bog se drugač ne da utolažiti, kakor le s smertjo svojiga nedolžniga Sina; — grešnik pa — živi brez strahu, greši brez groze!

O pravični Bog! kako neizrečena kazen je pogubljenimu odločena, de ne more več ljubiti in ne več ljubljene biti, — de je večno dobroto zgubil! O kako slep je vender grešnik, — zavaljo greha, pa Boga zgubiti!

O spreljubo serce Jezusovo! ti si nas ljubilo do smerti; ne dopusti vender, de bi v greh padli, ne dopusti nam v smertnim grehu umreti! O daj meni in vsim, ki so v smertnim grehu, skesano, ljubijoče serce, in odpri nam svoje ljubo serce, de se od tvoje ljubezni nikoli ne ločimo. Amen.

XIII. štacijon.

Jezusa Marii v naročje položijo.

Kaj zasluži grešnik? V nebesih je zgolj veselje, brez vse bolečine, brez vsake žalosti; v peklu je zgolj zmešnjava, jeza in žalost brez vsiga veselja. Pogubljeni človek ne more ne nad Bogam, ne sam nad seboj, ne nad kako stvarjō veselja imeti; in še več, že sama misel na Boga, na nebesa mu terpljenje zvikša. Zakaj? Ker je toliko gnad zatratil, se ni v Bogu razveseljeval, ampak v stvaréh. — Glej pa: Marija je polna vsih britkost; Jezus v njenim naročji ranjen in mertev leži; Nedolžnost terpi, in ti, o grešnik — zgolj zadolženost — hočeš brez terpljenja biti!

O pravični Bog! kako silno sim se motil, v družih rečéh veselja iskaje, in ne v tebi edinim, ki si sam studenec vse

sreče in zadovoljnosti! Žal mi je zavaljo moje zmote, in moje veselje bo v prihodnje, ljubiti Jezusa in Marijo, njima zvesto služiti in ju nikoli več z greham ne žaliti. Pomagaj mi, o Marija! skaži se mi kakor moja Mati, in nikar me ne zapusti, zlasti ne ob moji smertni uri. Amen.

XIV. štacijon.

Jezus v grob položen.

Kaj zasluži grešnik? Veselje v nebesih vekoma terpi: mir in sladki pokoj serca se več ne more razdreti; svetniki ne morejo več ne grešiti, ne pri Bogu v zamero priti; zakaj oni so vojsko zmagovito pre-stali. Peklenske martre vekoma terpe, ogenj ne ugasne, červ ne umerje; rane in serce Jezusovo so pogubljenimu na vekoma zaklenjene, nikoli več ne more pri Bogu v milost priti: kar je bil zapravlil in zaverigel, je vekoma zapravljeno in zaverženo. Od kó d to njegovo terpljenje? Od tod, ker se je prostovoljno s smertnim greham od Boga ločil, in se je tedaj s tem vekoma Bogu odpovedal. Jezus bi ne bil mogel nič več terpeti, kakor je terpel, in ne bolj ljubiti, kakor je ljubil;

vse je storil, de bi grešnika rešil večniga pogubljenja; in še zdaj vsim ponuja svoje gnade po svetih zakramentih, ter hoče vse zveličati; zatorej ni kriv Jezus, če se kdo večno pogubi. Izvoli si tedaj, o grešnik, nebesa ali pekel, — ljubezen Jezusovo, ali pa večno jezo Božjo.

O moj Jezus, kolika je vender tvoja ljubezen! Ako sim te zapustil, tvojo jezo zaslužil, me vender spet v milost sprejmeš, če skesan odpušenja prosim: tode po smerti ni več milosti, ni več časa za pokoro. O torej iz serca obžalujem vse svoje grehe, in te prosim, bodi mi zdaj usmiljen! Zdaj pribežim k tvojim svetim ranam, ko je tvoje ljubijoče serce še odperto, in me je ljubiti pripravljeno. O preljubeznjivi Jezus! ne dopusti vender, de bi grešil, in v smertnim grehu umerl. Ne pekel, ampak tvoje ljubijoče serce bodi moje prebivališče; po tem revnim in nevarnim življenji pa me sprejmi v svoje večno zveličanje! Amen.

S k l e p.

O moj Bog, moj preljubi Zveličar! hvaljen in prehvaljen bodi tavžentkrat, de si me tolikanj ljubil, toliko za me terpel,

de si me tako dolgo prenašal, in me nisi zaverigel, kakor sim bil zaslužil, temuč si mi dal še čas se spokoriti. Oh, nagni nas tedaj že enkrat k pravi in resnični pokori, de tvoja tolikanj draga kri nad nami ne bo zgubljena. Ne daj, de bi se vekoma pogubili, ktere si tako drago odkupil, ki jih tako priserčno ljubiš; dodeli pa, de si bomo z gorečo pokoro in nasprotno ljubeznijo tvojo ljubezen in tvoje terpljenje v prid obrnili, de te bomo kdaj v nebesih z vsimi izvoljenimi ljubili, hvallili, častili in povelicevali. Amen.

Tretji križev pot.

I. štacijon.

Jezus krivično v smert obsojen.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

(Tako se začne vsak štacijon.)

Premisli, človek! Jezusa nedolžniga obsodi Pilat v nar strašnejši smert na križu. Jezus je namreč tvoje grehe na se vzel; tvoji grehi so tedaj krivi tega grozovitiga obsojenja. Grešnik! ti si smert zaslužil, zato je nedolžni Jezus v smert obsojen. Ponižaj se pred Bogom in pred vsimi ljudmi; zakaj ti si smert zaslužil, ti si s svojimi grehi kriv, de je bil Jezus v smert obsojen. Zatorej serčno obžaluj storjene grehe, in terdno skleni nič več ne grešiti, de ne boš enkrat z nespokornimi slišal strašnih besedi: „Poberite se spred mene, prekleti! v večni ogenj,“ ampak s spokornimi veseli glas: „Pridite, blagodarjeni mojiga Očeta! posedite kraljestvo, katero vam je pripravljeno od začetka svetá.“

Nedolžni Jezus! ako si bil ti, gola nedolžnost, k tako grozoviti smerti obsojen, kakošniga obsojenja se moram še le jez zavoljo toliko grehov bati? Vem pa, o Jezus! de ne zaničuješ potertiga serca; zato spoznam in studim vse svoje grehe; zelo mi je žal, de sim tebe, svojiga preljubeznjiviga Odrešenika, tolikrat razžalil, de sim bil tolikanj nehvaležen do tebe, neskončno dobrotljiviga Boga, de te nikdar nisim prav spoznal. Ti si me ljubil, in jez sim te sovražil; ti si mi toliko dobroga storil, in jez sim tvoje dobrote s hudim povračeval. O Jezus! daj meni in vsim grešnikom spokorno serce, in reši nas večne smerti. -Amen.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

(Tako se sklene vsak štacijon.)

II. štacijon.

Jezus s težkim križem obložen.

Jezus z veseljem sprejme težki križ, de tebe, o kristjan! reši večniga pogubljenja. Jezusu je ljubezen križ polajševala; in tebi se križ tako težak zdi. Skušnjave premagovati, hudimu poželenju zoperstavljati se, grešno nagnjenje zatirati, ti je

tolikanj težavno, ker ne ljubiš; zakaj ljubezni nobeno breme ni pretežko; pa se tudi ne želiš prav ljubiti, ker nisi nobenkrat prav terdne volje imel, sam sebe premagovati in greha se varovati; zato se ti križ tako težak zdi. Stori vender enkrat terdni sklep, sam sebi silo delati; zakaj nebeško kraljestvo silo terpi, in le silni ga na se potegnejo.

Preljubeznjivi Jezus! odslej se nič več ne bom ogibal križev in težav; terdno sklenem, grešno poželenje krotiti, in hudimu nagnjenju z vso gorečnostjo in z svo silo zoperstavljati se, de bom za teboj hodil po križevim potu. O Jezus! poterdi mene in vse mlačne in slabotne kristjane, de se križa ne bomo tolikanj bali, temuč, de ga bomo serčno in veselo sprejemali in za tabo nosili. Amen.

III. štacijon.

Jezus pade prvič pod križem.

Glej, o kristjan, vsigamogočni Bog oslabi, in pade pod križem! Neugasljiva jeza serdutih judov, neprenehano sovanje in tepenje je Jezusa tolikanj oslabilo, de se je v bolečinah na tla zgrudil. Grešnik! tvoja nikoli ne sita poželjivost, tvoji toli-

krat ponovljeni grehi so krivi tega bolečiga padca; vračáš se pa v stare grehe, ker moje slabosti prav ne spoznaš. Preveč sebi upaš, ker se ne varuješ grešne priložnosti in nevarnosti, in zametuješ potrebne duhovne pomočke k poboljšanju; zato tolikrat padeš. Kristjan! skerbno se ogibaj vsih grešnih nevarnost, poprijemaj se potrebnih pomočkov zoper greh, in tadaj te bo Jezus branil zoper tvoje sovražnike.

Jezus, mili zdravnik naših duš! učil si me s tem bolečim padcam, kako močno te žali povračevanje v greh. Spoznam svojo nestanovitnost; spoznam, de sim se zoper svoj sklep tolikrat v greh povernil; morebiti bi bil še večkrat grešil, ko bi bil imel priložnost k grehu. Zato se bom v prihodnje skerbno varoval vsake grešne priložnosti in nevarnosti, in pridno se bom poprijemal vsih k temu potrebnih duhovnih pripomočkov. Vem, o Jezus! de sam iz sebe nič ne morem, kakor le grešiti; pa v tebi in s tvojo gnado vse premorem. Močni Jezus! daj tedaj moč meni in vsim, kateri so se doslej povračevali v stare grehe, de nas teža ponovljenih grehov ne pahne v peklensko brezno, temuč de pridemo v tvoje kraljestvo. Amen.

IV. štacijon.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

O prežalostni pogled! Jezusa vsiga zaničevaniga, zapljevaniga in zasramovaniga, peljajo med razbojnikama k smerti na križu! To vidi Marija, to sliši užaljena Mati; bolečine pa, ktere ji tergajo materno serce, ji zadušé vsako besedo. Marija žaluje, ljudstvo pa se veseli! Tako ravna popačeni svet s svojim Odrešenikam, nedolžnost se preganja, čednost se zasmehuje, hudobija pa zmaguje. Zavoljo sveta, zavoljo ljudi človek vse stori, Boga pa zaničuje in žali. Premisli, človek! Jezus in Marija, naj bolj nedolžni duši, pa naj več terpita, Jezus in Marija, vse časti in hvale vredna, pa sta zasmehovana in zaničevana! Ako tudi ti, kristjan! veliko terpiš, misli, de te Bog močno ljubi: ako te svet zaničuje, nikar ne bodi žalosten; svet z Odrešenikam svojim ni drugači ravnal; ako hočeš biti Božji otrok, nič ne maraj, če te svet zaničuje.

Preljubeznjivi Jezus! prežalostna Marija! kako močno sta bila užaljena, ko vaji je nehvaležni svet tolikanj zaničeval in očitno zasramoval! O ko bi mogel z vama terpeti in ljubiti! Naj me svet sovraži

in zaničuje, de imam le milost pri Jezusu in Marii. O Jezus! daj meni in vsim kristjanam hudobni svet prav spoznati, daj nam moč, svet sovražiti, in le tebi služiti, le tebe častiti, le tvoje prijaznosti se vedno veseliti. Amen.

V. štacijon.

Simon pomaga Jezusu križ nesti.

Premisli, o kristjan! kako močno je bolelo preljubeznjiviga Jezusa, ker ga ni bilo človeka, kateri bi se ga bil usmilil. „Pričakoval sim ga, de bi me miloval, pa ga ni; in de bi me tolažil, pa ga ne najdem“, — toži Jezus po preroku Davidu. Simon le prisiljen nese križ; pa že s tem prisiljenim delam si je pridobil veliko milost in večno zveličanje. Veliko jih je, ki z nejevoljo nosijo križ; vsi bi radi z Jezusam kraljevali, pa le malo jih je, kateri ž njim križ voljno nosijo. Premisli, kako blag sad ti križ obroduje: ako iz ljubezni do Jezusa terpiš, mu pomagaš križ nositi; in ta križ ti razsvetluje pamet, ti očišuje serce, te ponižuje, te uči goreče moliti in po nebesih hrepeneti, te obvaruje greha, ti pomnoži gnado, te stori otroka Božjiga in sode-

leža nebeškiga kraljestva. Kadar ti Bog križ pošlje, te vabi k svoji ljubezni in milosti: to je znamnje, de te Bog ljubi. Ljubi, terpi, molči; terpljenje je kratko, nebeško veselje pa je večno.

Preljubi Jezus! serčno mi je žal, ker sim bil doslej tako nepoterpežljiv v revah in nadlogah, ker sim se celó sramoval, s teboj križ nositi. Sedaj pa vidim tebe v terpljenji in bolečinah; torej tudi jez ne želim počitka, ne bojim se križa. S teboj, ljubi Jezus! sim rad ubožen, in rad terpim; zakaj obilno je plačilo, ktero si mi obljubil; in če s teboj terpim, smem upati, de bom enkrat s teboj večno kraljeval. Amen.

VI. štacijon.

Veronika poda Jezusu potni pert.

Za majhno službo dobi Veronika toliko darilo, namreč obraz Jezusov v potnim pertu. Tako bogato obdaruje Jezus z milostmi vse, kateri njegovo bitko terpljenje pogosto premišlujejo. Kolikorkrat ti misliš na Jezusa, tolikrat on na te misli, in razodeva se ti čezdalje bolj. Malokteri ga poznajo, ker ga le malokteri premišlujejo. To Božje obličje nam je čisto

ogledalo prave čednosti. Velikokrat se misliš pravičniga, pa ne spoznaš svojih pregreh. Primerjaj Jezusovo ponižnost svojemu napuhu, njegovo krotkost in poterpežljivost svoji jezi in nepoterpežljivosti, njegove bolečine svojemu mesenimu poženju. V tem ogledalu se spoznavaj. Uči se tudi usmiljenje imeti z ubozim bližnjim in mu pomagati v potrebi; zakaj kar koli storiš svojimu bližnjimu, Jezusu samimu storiš.

Oh, moj Jezus! kako ljubeznjivo si povernil Veroniki milo službo! Oh! vtisni svoj sveti obraz v moje serce, de te nikdar ne pozabim; odpri mi oči, de spoznam gerdobijo svojih grehov, kateri pačijo in skrunijo tvojo sveto podobo in mojo dušo. Daj mi usmiljeno serce, de te zavoljo tvojiga britkiga terpljenja serčno milujem, vsim bolnim in potrebnim v djanji pomagam, in tako nad svojim bližnjim povračujem, kar sim tebi dolžan, o preljubi Jezus! Amen.

VII. štacijon.

Jezus pade drugič pod križem.

Ko so preljubiga Jezusa skozi mestne vrata peljali in sem ter tje sovali, je zopet padel pod križem. Kristjan, poglej ga zgrudeniga pod težkim križem, in premisli

njegovo bolečino! Zavoljo te Jezusove bolečine se varuj komu biti v pohujšanje. Ako namreč daješ svojimu bližnjimu priliko k grehu, Jezusa na zémljo pogrezvaš. Premisli, koliko si jih že pohujšal z ne-keršanskim življenjem, z razuzdanim jezikam; kolikokrat si z opravljanjem mir razderl, jezo in sovraštvo napravil! Jezusu lahko pomagaš, če s pobožnim življenjem druge spodbuduješ, in jih s krotkostjo, poterpežljivostjo in ljubeznijo k enakim čednostim vnemaš.

Preljubeznjivi Jezus! spoznam svojo krivico, jez sim te z rabeljni tolikokrat neumisljeno na tla vergel, kolikorkrat sim bližnjimu dal priliko k grehu, kolikorkrat sim ga pohujšal, kolikorkrat sim ž njim terdo ravnal iz jeze, nejevolje in maštovanja. Preljubi Zveličar! terdno sklenem, pohujšljivo življenje zapustiti, nikogar več v greh ne zapeljevati, nikomur več krivice ne delati, ampak po vsi moči greh odvrčevati, in z lepim zgledam sleherniga k svetimu življenju spodbudovati. Amen.

VIII. štacijon.

Jezus tolaži jeruzalemske žene.

Jeruzalemske žene so milovale terpečiga Jezusa, pa niso obžalovale svojih

grehov; njih solze so bile brez prida. Tacih solzá je veliko: ljudje se jokajo zavaljo smerti, bolezni, nesreče, ne pa zavaljo grehov; te solze niso nič prida, ker nič ni tolicih solzá vredno, kakor greh; zakaj greh je nar veči hudo, iz kteriga vse drugo hudo izhaja. Ko bi ne bilo greha, bi tudi ne bilo dolga, bi tudi ne bilo strahovanja in šib; ne bi bilo ne bolezni ne smerti. Ko bi ne bilo greha, bi ne bil Jezus terpel; torej je le greh kriv vse nesreče, tudi britkiga terpljenja našiga Odrešenika. Jokajmo se tedaj le zavaljo greha; vse druge solze nam nič ne pomagajo; le samo spokorne solze nam izbrisujejo naše grehe, kateri so edino in naj veči hudo na svetu.

O premili Jezus! le samo ti prav spoznaš, kolika hudobija in nesreča je greh; in ti ne žaluješ zavaljo svojih bolečin, ampak zavaljo naše slepote, ker se tako v nemarno v greh pogrezujemo, in vender svoje nesreče ne objokujemo. Daj nam, usmiljeni Jezus! potok spokornih solzá, de se jokamo nad seboj in nad svojimi grehi, ker le grehi so krivi tvoje smerti. Amen.

IX. štacijon.

Jezus pade tretjič pod križem.

Jezus, Odrešenik svetá, pravi Bog in človek, je zgruden na tléh pod križem, z obrazam v blatu, ves opljevan in ogerjen in pohojen! Poslušajte, kako toži pri pre-roku Davidu: „Jez sim červ, in ne človek; zasramovanje ljudi, in iz-veržek izmed ljudstva“. Še červ se vije, ako nanj stopiš; Jezus pa, kteriga z nogami teptajo, se ne ustavlja. Ali si more kdo še večí ponižnost misliti? Člo-vek! kje je tvoja ponižnost? Nar manjši zopervanje te že razžali. Bog se poni-žuje pod človeškimi nogami; in ti hočeš biti boljši, pobožniši in modrejši memo družih; ti zlasti želiš hvale in časti pred vsimi ljudmi, in tvoj Bog je na tléh pod križem, z nogami teptan, kakor červ in zasramovanje ljudi!

Nar ponižniši Jezus! jez sim vreden zasramovanja, jez sim izveržek izmed ljud-stva zavoljo svojih grehov in zlasti zavoljo svojiga napuha! Jez sim zaslužil biti pod nogami hudobnih duhov, in vender hočem biti češen, hvaljen in boljši memo družih. O Jezus! ti sam si rekel: „Učite se od mene, ker sim krotak in iz serca

ponižen“; uči me tedaj krotkosti, uči me zatirati jezo; daj mi gnado ponižnosti, de sam sebe prav spoznavam in zaničujem, de svojiga bližnjiga spoštujem in rad drugim pokoršino skazujem. Amen.

X. štacijon.

Jezusa slečejo in mu dajo želča piti.

Kristjan! kako hitro si zgubil oblačilo perve nedolžnosti! kolikrat si zgubil svatovsko oblačilo Božje gnade! Zato je bil Jezus obleke obropan! Zavoljo tvoje razuzdanosti in zavoljo grešnih željá tvojiga serca je mogel Jezus to zasramovanje terpeti! Zavoljo tvoje nezmernosti v jedi in pijači je bil Jezus napajan z jesiham in želčem. Glej, človek! tvoj Zveličar je ves v kervi, ves v ranah, in ti bi še stregel mesenimu poželenju? Jezus, tvoj Bog, je napajan z želčem, in ti bi nezmerno jedel in pil?

Naj čistejši Jezus! ženin čistih duš! oh! ti si ves v ranah in bolečinah, ker sim jez ves v nesnagi in meseni požljivosti. Oh! kje je obleka prelepe gnade in presrečne nedolžnosti, v katero si me bil oblekel pri svetim kerstu? Oh! kaj sim zgubil? Obleci me zopet s svojo gnado in

s svojimi čednostmi in obuduj v meni stud zoper vse nečiste želje, de te bom s čistim sercam ljubil in ti z očišenim telesam služil. Amen.

XI. štacijon.

Jezusa na križ pribijajo.

Premišluj, človek! Jezusa na križ razpetiga. Roke in noge mu z žeblji grozovito prederejo; svete ude mu raztegnejo; v oči mu ternje sega in kervave kaplje mu jih temniyo; ušesa mu gluši preklinjanje; jezik se mu od žeje suši. Ni ga uda na njegovim svetim telesu brez bolečin, ker ga ni uda na tvojim telesu brez greha. Jezus je mogel terpeti na vsih svojih počutkih, ker ti z vsimi počutki tako rad grešiš: tvoje oči so samopašne, tvoj jezik razuzdan, tvoje ušesa rade poslušajo opravljanje in nespodobno govorjenje, tvoje roke in noge se vdeležujejo greha. Glej, grešnik! tako ostro se Bog maštuje nad svojim nedolžnim Sinam zavoljo naših grehov; — in ti živiš brez vse skerbi, kakor de bi ne bilo nobene krivice nad teboj, in kakor de bi se ti ne bilo treba celo nič bati.

Preljubeznjivi Jezus! sedaj si resnično po besedah sv. pisma „mož bolečin“; sej

več ne moreš terpeti, kakor zdaj terpiš! Kako vender bi mene še veselilo grešiti? Oh! presuni mi serce, roke in noge s svojim svetim strahom, de ne bom več grešil; zapri mi oči in ušesa, de mi nikdar več ne vzamejo tvoje milosti; vsi moji počutki naj bodo s teboj križani, de te ž njimi nikdar več ne bom žalil. S teboj, o Jezus! hočem na križu živeti in umreti. Amen.

XII. štacijon.

Jezus na križu umerje.

Jezus, moj Zveličar, je na križ povzdignjen; tri cele ure visi med razbojnikama, nag, v nar večim uboštvu, ves v kervi in ranah, zasmehovan in zasramovan, v nar večih bolečinah, zapušen od Boga in od ljudi. Človek! če umerješ v smertnim grehu, vse to Jezusovo terpljenje ti vender nič ne pomaga. Vse te bo zapustilo. Zapustile te bode tvoje posestva in bogastva; zapustili te bodo tvoji prijatli, na ktere si se tolikanj zanašal, in zavoljo kterih si svojiga Boga večkrat razžalil; zapustili te bodo tvoji otroci in posli, zapustilo te bo tvoje zdravje in tvoja lepota, in vse, kar je v tebi napuh paslo; tudi angelji te bodo zapustili; Bog sam te bo

zavergel, ker zavergel si ti njega s smertnim greham! O varuj se vender smertniga greha, de Jezusova kri ne bo nad teboj zgubljena!

Na križu umirajoči Jezus! oh, ne zapusti me s svojo gnado; ne daj me v roke mojim sovražnikom, grešnim željam; nikar ne pripusti, de bi me kdaj smertni greh od tebe ločil. Terdno sklenem raji stokrat umreti, kakor le en sam smertni greh storiti; zakaj hudo in bitko je, tebe, svojiga Boga, zapustiti. O premili Jezus! daj nam v tvoji gnadi živeti in umreti. Amen.

XIII. štacijon.

Jezus s križa snet, in Marii v naročje položen.

Nar veči bolečino je Marija čutila, kadar je svojiga preljubiga Sina mertviga v naročji imela; zakaj še le sedaj je prav spoznala, kako strašno ranjeno in izdelano je bilo sveto telo njeniga Sina; sedaj še le je prav spoznala, kako neusmiljeno so ravnali ž njim grešniki. Ljubi kristjan! ako hočeš uživati sad Kristusoviga terpljenja, si moraš Jezusa globoko v serce vtisniti in za pravo spoznanje preljubiga Jezusa z vso močjo si prizadevati. Nič

naj ne prebiva v tvojim sercu, kakor le Jezus, in ogleduj v duhu njegove rane, de boš spoznal, kolika je njegova ljubezen do tebe, in koliki so grehi, s katerimi si Jezusu tako grozovite rane delal.

Oh, prežalostna Mati Jezusova! kako neizrečeno te je sercé bolelo, ko si imela mrtvo telo svojiga preljubeznjiviga Sina vse kervavo in ranjeno v svojim naročji! Oh, daj mi vdeležiti se tvojih bolečin! Od tebe se hočem učiti, terpljenje in smert Jezusovo zmiram pred očmi imeti; s teboj hočem kuševati njegove svete rane. Kakor je nebeški Oče svojiga Sina, nar drajši zaklad, v življenji in smerti tebi izročil, tako se tudi jez tebi, o Marija, prvi za Bogam izročim v življenji in smerti. Amen.

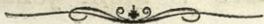
XIV. štacijon.

Jexus v grob položen.

„Za vse je umerl Kristus, de tudi, kateri živé, ne živé več sebi, ampak njemu, kateri je za nje umerl.“ (2. Kor. 5.) „Živim pa,“ pravi sveti Pavel (Gal. 2, 20.), kakor človek, „tode ne jez,“ ko nekdanji, popačeni človek, to je, ne živi v meni jeza, sovraštvo,

napuh, razuzdanost i. t. d., „živi pa v meni Kristus“, to je, njegova ponižnost, njegova ljubezen, njegova krotkost živi v meni. In namen križeviga pota je, de večkratno preišljevanje britkiga Jezusoviga terpljenja stariga, popačeniga, meseniga človeka v nas umori in pokoplje, in de v Kristusu oblečemo noviga človeka, kateri ne želi mesenih sladnost, ampak hrepeni po čednosti. Kristjan, če tedaj hočeš spoznati, koliko ti je preišljevanje Jezusoviga terpljenja k veči svetosti pomagalo, preiši svoje življenje, ali si ponižniši, krotkejši, ljubeznjivši in poterpežljivši, kakor si bil poprej? Ali večkrat misliš po dnevi na Kristusovo terpljenje, in uravnavaš po tem svoje djanje in nehanje? To je znamenje pobožne duše, ktera ima ljubezen do Jezusoviga križeviga pota.

Oh, prelubeznjivi Jezus! dušo in serce ti darujem za grob, v kteriga te hočem položiti pri svetim obhajilu. Bodi vedno v mojim sercu in pred mojimi očmi, de bodo vse moje želje in dela na te obernjene, de bom hudobnost v sebi zatiral, v čednosti pa od dne do dne dojemal. Nobena druga stvar ne smé imeti mojiga serca, kakor le ti, o Jezus! Tebi živim, tebi umerjem, tvoj sim živ in mertev. Amen.

Četerti križev pot.

I. štacijon.

Jezus krivično v smert obsojen.

(Prigodba pri tem štacijonu in razlaga podobe.)

„Dal je svoje življenje v smert,
in med hudobne je bil štet.“

Iz. 53, 12.

Se precej zgodaj zjutraj je; solnce še ne razlija poldanskih žarkov na zvišane, s pisanimi kamnički vložene tla v sodnji hiši Pilatovi. In vender — kako velike, kako strašne reči so se že godile ob tej zjutranji uri v dan pripravljanja k velikonočnemu prazniku v Jeruzalemu! Zlomljena palica na stopnicah pred sodnjim stolom naznanja, da je nekdo v smert obsojen. Kdo? „Mož bolečin,“ kateri je že „ranjen zavoljo naših grehov, in potert zavoljo naših hudobij.“ (Iz 53, 5.) Jezus Kristus je slišal, da je v smert obsojen; njegovo ljudstvo je v to obsodbo tišalo, neverski sodnik je privolil obdivjani derhali in „izdal jim je Jezusa, da bi bil križan!“ (Jan. 19, 16.) Poglejmo Zveličarja na podobi 1. štacijona! Njegovo obličje in stan vsiga njegoviga telesa razodeva, da je že ves oslavljen in zdelan do smerti. Dolge britke ure polne žalosti, noč polno zasramovanja, udeleovanja in neizrečenih bolečin je bil Jezus preterpel. Obleka, s katero so ga zopet ogernili, pokriva mnoge še kervaveče rane na raztepenim svetim životu, in

sveta glava se trese v pekoči bolečini ternjeve krone. Tako gre za svojimi trinogi. Ni jim treba vervi natégati, de nedolžno Jagnje k smerti peljejo. Jezus se rodovoljno izroči „grešnikom v roke“ — in „Sin človekov gre, kakor je pisano od njega“ (Mat. 26, 24.), — za nas na križev pot. Pogledjmo še druge osebe te resnobne podobe. Obnašanje rabeljnov, ki kervoželjno segata po obsojencu, kaže divjaško silovitost, ki se brez strahú in celo z nekakim veseljem loti „Narsvetejšiga“. Take grozoviteže je vidil v duhu kraljevi prerok, ko je molil: „Reši meča, Bog! mojo dušo, in iz pasje roke mojo edino (dušo). Otmí me iz levoviga žrela, in mene ponižaniga od rogov enorogov!“ (Ps. 21, 21. 22.) — Sodnika pa, kateri je „Gospoda vsiga veličastva“ v smert obsodil zoper pravico, dolžnost in lastno znotranje prepričanje, le iz strahú pred razdivjano derhalijo, deželniiga oblastnika Poncija Pilata je postavil umetnik pred oči v tem trenutku, v katerim si da vpričo ljudstva vodé na roke vlti, de s tem pomenljivim djanjem in z besedo priča: Jez sim nedolžin nad kervjo tega pravičniga, vi glejte!“ (Mat. 27, 24.) Vender njegov obraz pri vsem tem razodeva, de on sam ne verjame, de bi ga mogle te besede opravičiti. Pilat je sam seboj nezadovoljin; prevzetni rimski sodnik temno prikriva svoje ponižanje in nepokoj svoje vesti. Ves drugačen je pa prvi izmed bričev, kateri derži sodniku zvezek palic s sekiro. S prederzno malomarnostjo gleda ta sodnikov služabnik na jeruzalemske duhovne in judovsko ljudstvo, ktero se po dvoriših in lopah pred sodišem gnjete in razsaja. Glej, sedaj ima nar vnemarniši in nar bolj popačeni nejevernik iz nar nižjiga stanú popolno pravico, zaničevati ljud-

stvo, ktero je imenoval Gospod nebes in zemlje svojo lastino in ljubezen. Drugi brič stoji ves plašan, in za Jezusam skorej milo gleda.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

(Tako se začne vsak štacijon.)

Jezus se pritožuje. (Iz. 1, 2.)

„Otroke sim zredil in povišal; oni pa so me zaverгли!“ toži Gospod pri preroku. Po svoji podobi sim te vstvaril, o človek! Iz ljubezni do tebe sim z nebes prišel, in tri in trideset let sim tukaj živel v nar veči revšini, v zaničevanji, v bolečinah. Iz ljubezni do tebe sim kervav pot potil, iz ljubezni do tebe sim se dal vjeti, zvezati, bíti in bičati, s ternjem kronati, zapljevati, zasramovati, in poslednjič v smert na križu obsoditi. Glej, tako oestro sim se mogel pokoriti za tvoje grehe, de sim te prenaredil v otroka Božjiga in dediča nebeškiga kraljestva! Ti pa zame — za moje zapovedi in prepovedi — ne maraš, ter le po svoji spačeni volji živiš! Spoznaj tedaj svojo hudobijo, in svojo nehvaležnost do mene; spoznaj pa tudi mojo ljubezen do tebe!

Grešnik zdihuje k Jezusu:

O Jezus! spoznam tvojo neskončno ljubezen, in svojo hudobijo in svojo ne-

hvaležnost. Serčno mi je žal, de sim te tolikokrat razžalil, in sim bil tako silno nehvaležen do tebe, ter zavoljo posvetniga veselja nisim za te maral! Oh, ko bi imel toliko solzá, kolikor besedi, de bi objokoval svojo hudobijo! Ti mene ljubiš, jez te pa sovražim! Ti mene tolikanj čislaš, in jez tebe tako nehvaležno zaničujem! Ti mi tako ljubeznjivo govoriš na serce, moje serce je pa še tako terdo; oh, usmili se me, omeči moje neobčutljivo sercé s svojo vsigamogočno gnado. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

(Tako se sklene vsak štacijon.)

II. štacijon.

Jezus s težkim križem obložen.

(Prigodba pri tem štacijonu in razlaga podobe.)

„Takrat sim rekel: Glej, pridem.“

Ps. 39, 8.

Jezusovi sovražniki so si bili svesti, de se bode njihova volja spolnila; torej so pripravili v svoji kervoželjnosti vse potrebno za njegovo križanje, še preden je bila sodba sklenjena. Nar hujšimu hudodelniku so dali sicer ene dni ali vsaj ene ure odloga med obsodbo in njeno izpolnitevjo. Le „Pravičnimu“ ne dajo ne počitka ne odloga. Zunaj precej pred sodnjo hišo Pilatovo čakajo Jezusa sodnji hlapci, morivci, in — njegov križ! Ali, kdo je imel sedaj

veči hrepenenje, rabeljni ali obsojeni? Glejmo v Gospodovo obličje! Zginil je za sedaj ž njega trud hudih bolečin. Oko se mu sveti od veselja in svetiga hrepenenja, in leskečejo se v njem solze, ktere mu stiska bolečina in ljubezen. Jezus ne čuti, kako ga divji rabelj s pestjo tiši; ne vidi zasmehovanja, serditosti, prederzne radovednosti okoli sebe in okoli križa; on vidi le križ — oltar svoje daritve, zastavo in znamnje našiga rešenja, prihodnje drevo noviga življenja za ves svet. Kar naj bi za njim in zavoljo njega zemlja in nebesa pozdravljale z veseljem, z ljubeznijo in hvaležnostjo, to pozdravi Jezus prvi za vse, pred vsimi — namreč križ. Silno težek je še tukaj križ v rokah rabeljnov, ktera ga vzdigujeta z velikim trudem. Še je križ znamnje preklinjanja, zaničevanja, zasramovanja in nar strašnejši smerti. Zelo bo tudi težil ta križ ranjeno ramo Jezusa Kristusa, ki je skrivnostno obložen z grehi vsiga sveta. Ali „močna je ljubezen, močnejši kakor smert“. Zato ljubezen roke stega po svetim bremenu; — sveto je že namreč breme, ko se ga dotakne „Narsvetejši“. — „Glej, pridem“ — tako govoré rahlo odperte usta Gospodove; — „pridem“ — sprejet in dopolnit, kar sim v večni ljubezni mislil in sklenil, zavoljo česar sim se včlovečil in toliko trdil; — „pridem“ — s križem rešit človeški rod. Tako „je pisano od mene v poglavji bukev, de storim, o Bog! tvojo voljo“. (Hebr. 10, 7.) Kdo pa izmed njih, kteri so stali okoli Jezusa, je bral tadaj v njegovim pogledu to skrivnost večne ljubezni? Rabeljni ne, desiravno je njih oko prederzno in prežeče vperto v njegovo presveto obličje. Ali mar tamkej, precej za bričema, pismarji višjiga zbora?

Togotni farizej s kazavcam na palec položenim kaže, de se je ravno tako zgodilo, kakor je on hotel in prerokoval: „Umreti mora Nazarečan, zapeljevalec ljudstva, kateri se je bil prederznil učiti nje, učenike, in ni hotel njihov učenec biti. — Naj se mu le zgodi, kakor je zaslužil (in pest pretečiga višjiga svetovavca to razodeva), ko bi bilo mogoče, še huji maštovanje, kakor sedaj“. — Kaj enaciga razodeva tudi ježno obličje saducejevo zdravno protivca. — Ali se pa nikomur ne dozdeva, kolika skrivnost je v križu in v njem, kateri ga sprejema? Dve ženski gledate pri stebru na Jezusa — devica, skorej še otrok, podoba srečne nedolžnosti, in zdravno nje žena miloserčno se jokaje. Resnično je to; ako se kdaj takošna skrivnost Božje ljubezni komu razodene, se razodene le nedolžnosti in miloserčni ljubezni.

Jezus toži svojo bolečino. (Žal. pes. 1.)

O vi vsi, kateri hodite po tem križevim potu, premislite, in glejte, če je bolečina enaka mojim bolečinam, če je bil kdo tako zaničevan, tako zasramovan, kakor jez! če je bil kdo tako ubožen in zapušen, tako preganjan in stiskan, kakor jez! če je imel kdo toliko rán in bolečin, kolikor jez! Težki križ zopet obnavlja vse rane na mojim životu. Človek, glej, toliko moram terpeti zavoljo tvojih grehov! Ali ti za svoje grehe nič nočes terpeti?

Grešnik zdihuje k Jezusu:

Prežalostni Jezus! koliko si mogel zavoljo mene terpeti! Oh, kdo bo dal mo-

jim očem vode, de bom objokoval grehe, kateri so ti tolike bolečine delali? Jezus! daj mi usmiljeno serce, in pravo ljubezen do križa. Ni je bolečine, ktere bi ti ne bil terpel iz ljubezni do mene; torej hočem tudi jez iz ljubezni do tebe vsaj svoje vsakdanje križe in težave voljno prenašati in za teboj hoditi. Podpiraj me, o Jezus! s svojo vsigamogočno roko. Amen.

III. štacijon.

Jezus pade prvič pod križem.

(Prigodba pri tem štacijonu in razlaga podobe.)

„Moje serce je zbegano; moja
moč me je zapustila.“ Ps. 37, 11.

Žalostni sprevod, kateri se po ozkih, nesnažnih jeruzalemskih ulicah v silni gnječi dalje premikuje, se ravno kar nehoté ustavi. Božji Zveličar se je na tla zgrudil, omagan od bremena, oslabljen od popréšnjiga terpljenja in hudih bolečin, ktere mu napravljajo skleče rane; zakaj „od podplatov do temena ni nič zdraviga na njem: rana in prog a in otekla bula ni ne obezana, ne z zdravilam zdravljena, ne z oljem omečena“. (Iz. 1, 6.) Odkar je ločen od učencov na Oljski gori, ni nihče zapušeniga Jezusa poživil, še potolažil ne. — Zatorej ves oslabljen, spehan in bolan, kakor preganjano jagnje, pade Jezus pod križem na tla — za nas, ki smo tako globoko padli in smo brez vse lastne moči, za nas revne in obtežene, za trudne in zgubljene

ovce njegove paše. Prahú na tleh se dotikujejo roke, ki imajo moč, iz prahú vzdigniti uboziga, in iz luže potegniti reveža, in ga postaviti med pervake svojiga ljudstva. (Ps. 112, 7.) Ali glej! te roke nimajo sedaj moči, podpirati njega, „po katerim je Bog vstvaril tudi svet, kateri, ko je svetloba časti, in podoba bitja njegoviga, vse z besedo svoje moči nosi!“ (Hebr. 1, 2. 3.) — Koliko ponižanje! V tolikih bolečinah ni padel naš oče Adam na sedaj ukleto zemljo, ko so se za njim zaperle rajske vrata, in se mu je odperl dolg, temen pot skozi solzno dolino grešniga svetá. — „Drugim si pomagal, sam sebi pak ne moreš pomagati; kje je sedaj tvoja slavljená čudodelnost, obudovavec mertvih, zdravnik vsih bolnikov, učenik v Izraelu?“ — tako se mu posmehuje farizej s povzdignjenim perstam. Na uni strani se ozirata dva prevzetneža, eden bolj zaničljivo, eden pa nekoliko osupnjeno, na Odrešenika, kteriga razkačena briča za obleko in z vervijo po koncu vlečeta; nar huji izmed vojakov celo križ le zato nekoliko odmikuje, de bi z betico udaril po oslavljenim — po njem, na čigar „herbtu so kovali grešniki, in podaljševali svojo hudobijo“. (Ps. 128, 3.) — Oh, nikogar ni, „de bi ga miloval“. Le še zasmehovanje razodeva obraz uniga mladenča, ki nese v jerbasu pijačo, verví, in drugo orodje za križanje; in še žival — pes brez gospodarja, ki se klati po ulicah — odpira žrelo, ker je razdražen zavoljo hrupa, ki je okoli njega. — Na konjih čakajo, stotnik, vodivec vojaškiga oddelka, straže za sprevod, in zravno njega njegovi spremljavci. Njim je pač manj vseč ta strašna dogodba. Poslednjimu izmed konjnikov se ne vidi sovraštvo, pa

tudi ne miloserčnost; on ne šunta divjih bričev, pa jim tudi ne brani, vidi se mu pak čutilo lastne vojaške vrednosti; — živa podoba pozemeljskih mogočnejšev, kateri sami sebi zmiram dovoljni vse sveto sreči ali nesreči vnemarno prepušajo, ter se izgovarjajo, de se za svete reči ne potegujejo, pa jim tudi ne zopervajo. Ali ravno ta vnemarnost je kriva, de hudo-bija svoje namene dosega, svojimu poželenju streže in se po svoji volji maštuje.

Jezus se pritožuje nad grešnikom:

Povračevali so mi dobro s hudim: mojo ljubezen s sovraštvam, mojo krotkost z jezo, godernjanjem in nepoterpežljivostjo! Jez sim ponižen, ti pa, o človek, si napuhnjen! Jez sim ubožen, in ti si lakomen in terdoserčen! Jez sim ves v bolečinah, in ti ves v mesenih sladnostih! Jez sim iz ljubezni do tebe toliko storil; kaj si pa ti storil iz ljubezni do mene? Jez sim iz ljubezni do tebe toliko terpel: tukaj ležim v bolečinah! Kaj si pa ti terpel iz ljubezni do mene? Jez sim iz ljubezni do tebe zapustil nebesa in vse veselje; kaj si ti zapustil iz ljubezni do mene?

Grešnik skesano odgovori:

O Jezus! kako nehvaležen sim bil doslej do tebe! Nič nisim hotel iz ljubezni do tebe storiti, kar mi je bilo težavno, nič zapustiti, kar mi je bilo prijetno, nič

terpeti, kar mi je bilo zoperno, desiravno si ti iz ljubezni do mene toliko storil, zapustil in preterpel. Serčno žal mi je zavoljo moje nehvaležnosti; daj mi le moč, o Jezus! tvojo ljubezen v prihodnje z djanjem, terpljenjem in postam povračevati. Iz ljubezni do tebe hočem vse storiti, kar ti je dopadljivo; iz ljubezni do tebe hočem vse opustiti, kar ti je nedopadljivo; iz ljubezni do tebe hočem vse terpeti, kar mi boš ti naložil. O Jezus! daj mi gnado, po tem sklepu za teboj hoditi. Amen.

IV. štacijon.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

(Prigodba pri tem štacijonu in razlaga podobe.)

„Jokajo se nad njim, kakor nad edinorojenim, in obžalujejo ga, kakor se žaluje pri smerti prvorojeniga.“

Zah. 12, 10.

„Po jeruzalemskih cestah hodi,“ ali prav za prav, se opoteka „iskaje njega, ki ga ljubi njena duša“, — Marija, prečista, izvoljena, nevesta svetiga Duha, Mati Sinú Božjiga. „Kam je šel tvoj ljubi, o sprelepa med ženami?“ (Vis. pesem 5, 17.) Oh, ne, kakor Salomon, na vert k gredici dišav, de bi lilij natergal.“ Glej, „žalostni ženin“, s ternjevim vencam, kateri mu je bil „v dan njegoviga hrepenečiga serca“ v čelo vtisnjen, — na poti proti gori mertvaških glav

sreča Jezus svojo sveto Mater in malo zvestih, kateri so se v močni ljubezni in miloserčnosti ž njo vred podali na britkostni pot. Enkrat že je iskala blažena Mati Božjiga Sina „v bolečinah“. Takrat je sveti rednik Jožef ž njo vred z žalostjo iskal Jezusa, dokler ga ni našla v tempeljnu „v hiši njegoviga Očeta“. (Luk. 2, 49.) Dnes pak, presveta Mati! dnes po hudi noči, ki je bila v nji britkost in žalost velika, kakor morje (Žal. pesem 2, 13.), dnes po britkih urah neizmerniga terpljenja, kakošniga in kje si našla svojiga Sina? S križem obložen, ves v ranah, med neusmiljeno derhalijo, „brez podobe, brez lepote, zaničevan in naj zadnji med ljudmi, mož bolečin“ (Iz. 53.) — te je, mila Devica! srečal Jezus, ko ga je bilo njegovo ljudstvo, katero je ljubil in si ga bil izvolil, izgnalo iz svetiga mesta, iz dedine njegovih očetov, ko so bili jeruzalemski zidarji zaverгли poglavitni in vogelni kamen (Mat. 21, 42.); ko je bil Izraelov Pastir peljan, de bi umerl „zunaj vrat“ jeruzalemskiga mesta. (Hebr. 13, 12.) — Ker nobena človeška roka ne more vredno popisati preobilne bolečine in častitljiviga srečanja presvetih oseb, je pobožni umetnik na svetlo postavil na naši podobi poznejšenj dogodek — poslednji pogled med Jezusam in Marijo, ko sta se ločila na križevim potu. — Sprevod je bil, kakor se vidi, nekoliko zaderževan; zakaj odborniki višjiga svetovavstva so med tem prejezdili vojaškiga poveljnika, kateri se, nekaj nejevoljin nekaj miloserčen, kakor se dozdeva, na vojake ozira in jih graja, de so dopustili to mudenje. Tudi malopridni brič je imel dovolj časa, kladvo in žeblje iz jerbasa vzeti in jih posmehovaje Marii pokazati. „Poberite se!“ kriči nad

jokajočimi serditi jud, ter preklinja z vzdvignjeno roko. Izmed jezdicov pa eden, kakor se dozdeva, duhovna zdravno sebe vpraša: če té ljudi dobro pozna, ker bo morebiti treba na nje streči. — Pa obrnimo še enkrat serce in oko na Jezusa! Kako ginljiv, kako pomenljiv je ta Gospodov pogled ob ločitvi! Sinovo bolečino in njegovo nar večí miloserčnost razodeva ta pogled, ki je ravno in le v Mater vpert, kakor bi hotel v nar hujih britkostih nji popterti reči: Tvoja žalost je pravična; vender pomni, de tudi le ti, milosti polna, nar boljše veš, čemu in za koga po tem križevim potu grem! Resnično, ravno to britko vprašanje: „Zakaj mora tako biti, učenik in Gospod?“ razodevajo objokane oči sv. Janeza, med tem ko si Marija Kleofova obraz jokaje zakriva, Marija Magdalena pa kleče v svoji žalosti pri prežalostni, pri Marii, pribežališa iše, in vender tudi ne more oči obrniti od miliga in usmiljeniga Jezusa, kateri je nekdam tako milostljivo na njo pogledal, in ji grehe odpustil — oh, grehe! — čutila je, de zavoljo njih ravno sedaj njen Zveličar terpi grozovite bolečine, in gre proti gori Kalvarii, tamkej darovat se v spravno daritev.

Jezus se pritožuje nad grešnikom. (Iz. 2.)

Dvojno hudobijo je storilo moje ljudstvo: „Mene, studenec žive vode, so zapustili, in si kapnice skopali, kapnice prederte, ki ne morejo deržati vode“. Glej, nespametni človek, kaj si storil! Mene, svojiga Boga, studenec vsih dobrot, studenec vsiga veselja in prave večne sreče si zapustil, in si

koplješ kapnice, ktere ne deržé vode; išeš posvetniga veselja, posvetnih dobrot, časti in razveseljevanj, desiravno so vse nečimerne, in hitro minejo! S pregrešnim svetam se hočeš razveseljevati, desiravno te ne more nikoli nasititi!

Grešnik odgovori:

Oh, kako slep sim bil doslej, o ljubi Jezus! Med in mleko, nar čistejši veselje, teče iz tvojih rán v razveseljevanje pobožnim dušam, jez pa sim iskal veselja pri goljufivim, grešnim svetu v mesenih nasladnostih. O Jezus! daj mi le nekoliko okusiti sladkost tvoje ljubezni, de bom odslej svet sovražil. O Marija! žeja me po tebi; napoji, nasiti, oveseli me, de se mi be ogrenil svet in njegovo poželenje. Amen.

V. štacijon.

Simon pomaga Jezusu križ nesti.

(Prigodba pri tem štacijonu in razlaga podobe.)

„V mojím sercu je bilo kakor goreč ogenj, zapert v mojih kosteh; in sim omagal, in nisim mogel prenašati.“

Jer. 20, 9.

„In so primorali nekiga memo gredočiga, Simona Cirenčana, ki je prišel s pristave, očeta Aleksandroviga in Rufoviga,

de je nesel njegov križ.“ (Mark. 15, 21.) Tako pripoveduje sveti evangeli silno ginljivo in pomenljivo dogodbo na križevim potu našiga Gospoda. Jezus se je zopet zgrudil pod težkim križem. Skrivnostno terpljenje njegove duše mu je vzelo telesno moč, ki je bila že tako oslABLJENA. „Umerl bo“ — kriči z režečim obrazom in z razprostrenimi rokami osupnjeni jud sredi podobe za Jezusam. — „Umerl bo — in ne bomo ga pripravili na križ!“ Res je, togotnež! Jezus bi mogel tukaj umreti zavoljo neizmerniga terpljenja, ko ne bi bila njegova neskončna ljubezen sklenila iz nezapopadljive ponižnosti na križu umreti. Padajoči Gospod naslanja s ternjem kronano glavo na križ, in njegova levica se terdo derži lesa našiga rešenja. Ali dalje ga sam ne more nesti. Glej! silovit vojak tiši priprostiga kmeta k križu. Pa tudi nekdo izmed nižjih vojaških poveljnikov, ki je krotkejši viditi, mora, kakor se dozdeva, dobrimu Simonu še le razlagati, kako potrebno je, de pomaga oslABLJENIMU Jezusu križ nesti. Simon Cirenejic kaj tACIGA ni pričakoval. Zunaj na pristavi še nič ni slišal, kaj se je že vse to jutro zgodilo. Ko se v mesto verne, pripravljat se za praznik, hoče tudi hitro iti memo žalostniga sprevoda — sej ni namreč vedil, koga tukaj k smerti peljajo. Kar ga primejo in primorajo Jezusu pomagati. Vender ne sama zunanja silovitost ga žene k Jezusu. Simon milo gleda, naglo in boječe, če tudi nerodno prime križ, de ga mora rabelj zavračevati; — to nam spričuje, de je njegovo serce razsvetljeno, de ga gnada vleče in poterduje, njega, perviga izmed mnozih, kateri so potlej hodili po križevim potu v zvestim in srečnim posne-manji Jezusoviga prelepiga zgleda. Simon Cirenčan

sicer od začetka ni radovoljno sprejel križa. Sam ni vedil, kako je prišel k Jezusu. Utegnili so mu tudi tovarši šteti v sramoto, ker je bil primoran Nazarečanov križ si naložiti. In vender je bilo vse ob enim delo milosti Božje — kar se velikrat in zmiram ponavlja, kadar nas mnogotere dogodbe, stiske in nadloge z našiga pota — ne vemo, kako se nam je zgodilo — tako rekoč silama pripeljejo k križu in ponižnemu posnemanju Jezusa Kristusa. Kadar smo se pak že svetiga križa poprijeli, o nikar več ne odstopajmo! — Tudi Simon Cirenčan je bil odslej za vselej izmed Gospodovih izvoljencov, in njegova sinova sta bila slava svete cerkve. — Nejevoljin zavoljo abotavljanja trobi tam na podobi rimski trobentar. Bližnje spodbuduje dalje iti, daljnim pak oznanuje, de žalostni pot še ni končan.

Jezus se pritožuje. (Ps. 68.)

Pričakujem ga, de bi me miloval, pa ga ni; in de bi me tolažil, pa ga ne najdem! Vsi me zapušajo in se me sramujejo, nihče noče biti z menoj ubožen, krotak, poterpežljiv, ponižen in zaničevan! Otroci moji! kaj počenjate? Ljudem išete dopasti, ne pa Bogu; poprašujete le, kaj bodo ljudje rekli, ne pa, kaj Bog poreče. Tako strašno zaničujete in v nemar pušate svojiga Boga! Predramite se iz svojiga grešniga spanja, ne išite dopasti ljudem, ampak le samimu Bogu. Jez sam sim Gospod, vaš Bog, vaš Odrešenik.

Grešnik zdihuje k Jezusu:

Preljubi Jezus! moj Bog in moj Gospod! tebi samimu gre vsa čast; jez sim te pa velikrat razžalil, de bi svetu dopadel; jez sim se sramoval, s teboj biti ubožen, ponižen, zaničevan, de bi se ljudem ne zameril. Oh, odpusti mi moje grehe! Ti si moj Bog in Gospod; le tebe hočem ljubiti in častiti. Ti vse vidiš, slišiš in veš; le na te hočem gledati. Ti vse hudo kaznuješ, in vse dobro plačuješ; le tebe se hočem bati. Zavoljo mene si bil ti tolikanj zaničevan; torej sim tudi jez voljan s teboj zaničevan biti in križ nositi. Jezus! poterdi me v tem sklepu. Amen.

VI. štacijon.

Veronika poda Jezusu potni pert.

(Prigodba pri tem štacijonu in razlaga podobe.)

„Moje serce ti je reklo: Moje obličje te iše; tvojiga obličja išem, o Gospod!“

Ps. 26, 8.

Pod visocimi obloki ječnih vrat, ktere zapirajo tiropejski dol, se vije križev pot. Ker se je sprevod gredé skozi ozke vratne lope razdelil in zmanjšal, je bilo zopet mogoče Marii, žalostni Materi Božji, in pa Janezu in Marii Kleofovi, njenima rodovincama, približati se Jezusu. Vender se še briči vmes gnje-tejo in Jezusa po kamnitih stopnicah naprej pahajo; torej žalujoči ne morejo preljubimu Jezusu družiga

tolažila dati, kakor le solze. Ali glej! srečnejši je v tem trenutku ena izmed jeruzalemskih žen. Kako je mogla tako naravnost Božjemu terpinu približati se, vé le on, kateri svoje ljubljence milostljivo k sebi vleče in serčnost daje dušam, ktere ga ljubijo, kateri „poterduje trudne roke in pokrepčava šibke kolena“. (Iz. 35, 3.) Serafija, zavoljo čudeža, kateri se ji je zgodil, v keršanskim izročilu Veronika imenovana, — Serafija je pokleknila pred Gospoda. Njena bogata, gubasta obleka razodeva plemeniti stan, blagi obraz pak čisto in veličastno dušo. Serafija nič ne sliši serditiga svarjenja farizejeviga. Ne boji se roke divjiga hlapca, kateri ravno namérja z vervjo udariti. Ustnice so odperte v bolečini serčniga milovanja. Njeno oko, veliko in bistro, žalostno in pobožno, prosi in moli, ter je le v Jezusa vperto. Njeno serce njemu govori; njega iše njeno obličje, iše le — njegoviga obličja. In to obličje? — Oh, „ni se obernilo od njih, ki so ga zasramovali in zapljevali“. (Iz. 50, 6.) In zato se oberne sedaj k učenki to sveto obličje, kervavo in potno, blede in spremenjeno. Usmiljena Serafija je to previdila; ponižno in boječe ponudi Gospodu pert, de naj bi si obrisal obličje. Té miloserčne pomoči Jezus ne zaverže. Ohladil bode svoje obličje v gubah téga perta; bo pa tudi zopet pokazal svojo Božjo moč in zapustil usmiljeni Serafii „spominek svojih čudežev“ — vtisnil bo namreč za vselej ves svoj boleči obraz v potni pert, in ga zopet dal Serafii. Tako ima ta pert, ki se hrani še do današnjiga dné, Gospodovo podobo, in je nar dražji svetinja križeviga pota in večna slava močnoverne jeruzalemske hčere, ktera sedaj tudi med zveličanimi gleda obličje svojiga učenika, tisto obličje, ki v njegovo svetlobo in

lepoto gledati angelji večno hrepené, ki vse zveličane zveličuje in vse nebesa razsvetluje. (Iz. 60, 20.)

Jezus se pritožuje. (Jan. 3.)

„Luč je prišla na svet; ljudje so pa bolj ljubili temo, kakor luč“. Lepota mojiga obličja je otemnela; moje ljubezni, mojiga uka, mojiga zgleda, o človek! ne spoznaš, ker je tvoje serce hudobija otemnila! Ti imaš raji temo, kakor luč, raji napuh, kakor ponižnost, raji meseno sladnost, kakor krotenje svojiga života ino čistost, raji bogastvo, kakor uboštvo, raji nevošljivost in jezo, kakor ljubezen in krotkost; tako hudobno, tako popačeno je tvoje serce! Jez sim luč svetá: misli zastran sveta, kakor jez, in hodi za menoj, in ne boš zašel.

Grešnik zdihuje k Jezusu:

Jezus, luč svetá! zapustil si nam svoje sveto obličje ko živo podobo vsih čednost. Tvoja ljubezen, tvoja poterpežljivost, tvoja ponižnost in krotkost, tvoj uk in zgled nam kažejo, kaj nam je verovati, in kako nam je živeti. Mene pa je hudo nagnjenje oslepilo, de sim tebe zapustil; zato sim v tako temo zašel. O Božja luč! nič več se mi ne skrivaj, daj

se spoznati, daj mi svojiga duha, de bom vse posvetno tako presojeval in cenil, kakor ti; oh, razsvetli me, de se bo sklepal moj duh s tvojim duham, moje obnašanje s tvojim obnašanjem, moje življenje s tvojim življenjem! Amen.

VII. štacijon.

Jezus pade drugič pod križem.

(Prigodba pri tem štacijonu in razlaga podobe.)

„Tvoj serd tičí terdo nad mano,
in vse svoje valove si nad me
navlekel.“ Ps. 87, 8.

Malo stopinj še — in Jezus je zunaj jeruzalemskih vrat. In kako je ljubil to „Božje mesto“ (Ps. 86, 3.), kako rad „je oblagodarjal njegove otroke v njem!“ (Ps. 147, 13.) De se je dopolnilo prerokovanje, je prišel malo dni poprej krotak v „mesto svojiga svetišča“, in ljudstvo je vpilo: „Hvaljen bodi, kateri pride v imenu Gospodovim!“ Ali sedaj je zmagala tema čez luč, v kateri je spoznaval Jeruzalem, kaj mu je v zveličanje. — Judje pahajo sedaj svojiga Zveličarja iz nekdanj in doslej tako svetiga, Bogu posvečeniga mesta. Jeruzalem je zavergel „svoj vogelni in poglavitni kamen“. — O glej! tukaj na tleh leži ta „pastir in kamen Izraelov“ (1. Mojz. 49, 24.), zgrudil se je pod težo svojiga križa, in, ko bi bilo mogoče, de bi gledal trohnobo Božji Sveti, pač za vselej bi bil potert zavoljo preveliciga bremena zunanjiga in znotranjiga terpljenja. Ali on bo zopet vstal, in posta-

vilo se bo na njem, ko na vogelnim kamnu, novo Božje kraljestvo, večno mesto, nebeški Jeruzalem. Le za predpodobni, judovski Jeruzalem se bliža dan grozne sodbe, ker je zaverigel zveličanje v Kristusu Jezusu. Vender pak — Jezus, obložen z grehi svojiga ljudstva in vsiga sveta, leži sedaj na tleh. Kakor se dozdeva, ga višji svetovavci preklinjajo, ker zadržuje trenutek, ko bode na križu kri prelival v veselje njihovim zavidljivim očem. Kako grozno rotnenje se sliši iz ust uniga saduceja, kateri z vzdvignjeno roko in z gerbastim čelam naznanja svojo nejevoljo, pa tudi svojo skerb: Jezus bi utegnil že sedaj na potu umreti. Enako vprašujejo njegovi černi tovarši, kaj bi bilo pač storiti, ko bi rabeljni ne mogli več Nazarečana po koncu spraviti in ga prisiliti k dokončanju križeviga pota. Slepci! vodniki slepcov! nič naj vas ne skerbí! Jezus bo zopet vstal z močjo, ktero bo dala njegovimu telesu njegova terdna volja darovati se, in šel bo dalje, dokler ne doseže konca, kteriga je iskal v večni ljubezni. Pa tudi zgodba jeruzalemskiga mesta je nepreklicljivo določena. Ker je bil zaveržen Jezus, duhovni vkladni kamen, in je ležal na tleh pod sijonskimi vratmi, se je zmajala, zvernila in zdrobila zgodovinska podstava izraelskiga ljudstva — „Gospod je zaverigel svoje ljudstvo, in bo razpodil zidarje; in njegovo svetišče bo razdjano s ptujim mečem.“ — Kako mirno dalje stopajo rimski vojaki izmed kerdela, ktero spremlja Gospoda po potu njegove smerti! Malo jih skerbí, kar se godí okoli njih, ter s hladno kervjo in natanko spolnujejo vojaško povelje. In mogočen oblastnik bo poklical čez malo časa te rimske vojake, de bodo izvršili Gospodove sodbe nad Judam in Jeruzalemam.

Ravno tako ošabno in svésto bodo obernili svoje orožje proti temu zidovju, proti tem vratam in poslopjem, in ne bodo pustili kamna na kamnu. Kdo je pa mislil tisti dan na jeruzalemske pregrehe, na bližnji dan serda Božjiga? Morebiti uni resnobni mož in njegov mladi tovarš, ki se ga oklepa? Žalostno gledata znad vrat na otožno dogodbo, se vé de, skrivna prijatla in učenca Gospodova. Tako je nekdam tudi stal Jeremija z Baruhom med vratmi Gospodove hiše (Jerem. 7, 4.), ter je žaloval zavoljo Judoviga oterpnjeniga serca, in je napovedoval hude kazni; ali hudobija in kazen tadanjiga Jeruzalema je bila majhna v primeri s hudobijo sedanjiga Jeruzalema, ki jo počenja z nar Svetejšim, in s kaznijo, ktera ga za to čaka.

Jezus se pritožuje. (Mih. 6.)

„Kaj sim ti storil, ljudstvo moje! ali s čim sim te razžalil?“ Z nebes sim prišel le zavoljo tvojiga rešenja; in ti me s križem podiš iz mesta! Clovek! zakaj me preganjaš? Kar bližnjimu žaliga storiš, meni samimu storiš; ako svojiga bližnjiga sovražiš, preklinjaš, zasramuješ, preganjaš in zatiraš, mene samiga sovražiš, preganjaš in preklinjaš. Tako še zmiram z mano ravnaš. Ljubi, tolaži, podpiraj svojiga bližnjiga, in ljubil boš tudi mene.

Grešnik zdihuje k Jezusu:

O Jezus! kaj ti hočem odgovoriti? Ti nisi meni nič žaliga storil, dobriga pa

neskončno veliko: jez grešnik pa sim tebi veliko žaliga storil, ker sim te tolikokrat zaničeval in preganjal v svojih bližnjih, tvojih udih. Sedaj mi je pa močno žal zavoljo tega, in le to me tolaži, de v revežih in bolnikih zopet najdem svojiga uboziga Jezusa; torej hočem njim z veseljem pomoč skazovati. V grešnikih, v svojih sovražnikih, dobim svojiga Jezusa z grehi obloženiga; njim hočem k poboljšanju pomagati. Nikogar nočem več sovražiti, zaničevati ali žaliti, ampak vse ljudi hočem ljubiti in spoštovati zavoljo Jezusa, in tako popravljati zasramovanje, ktero je terpel zavoljo mojih grehov. O Gospod! poterdi me v tem sklepu. Amen.

VIII. štacijon.

Jezus sreča jeruzalemske žene.

(Prigodba pri tem štacijonu in razlaga podobe.)

„K tlam pobešajo glavo hčere
jeruzalemske.“ Žal. pes. 2, 10.

„Šla je pa za njim velika množica ljudi in žen, ktere so jokale, in ga milovale. Jezus pa se je proti njim obernil in rekel: Hčere jeruzalemske! nikar se ne jokajte nad menoj, ampak jokajte se nad seboj in nad svojimi otroci. Zakaj glejte! dnevi bodo prišli,

ob katerih porekó: Srečne so nerodovitne, in telesa, ktere niso rodile, in persi, ktere niso dojile! Takrat bodo začeli reči goram: Padite na nas! in hribam: Pokrite nas! Če namreč nad sirovim lesam to delajo, kaj se bo godilo nad suhim?“ (Luk. 23, 27. i. d.) — Vse ljudstvo se ni pridružilo divjimu kričanju: Križaj ga, križaj ga! Zlasti ubogi so spoštovali Jezusa ko preroka in so ga hvaležno ljubili ko svojiga prijatla in tolažnika. Vsi prepadeni zavoljo sklepa svojih višjih spremljajo ti „ubogi izmed ljudstva“ Gospoda po žalostnim potu, med njimi tudi žene in matere, ki se glasno jokajo. On, nar ljubeznjivši med ljudmi, dobri, sveti učenik jim je otročiče blagoslavljal, bolnike ozdravljaj, in s čudovito besedo tolažil in krepčal žalostne serca. In sedaj ga peljajo k smerti, — kdo bi se ne jokaj zavoljo njega? Kdo bi se ne jokaj, ko vidi, kolikanj terpi, ko vidi, de zdaj bo zgubil usmiljeniga, čudodelniga dobrotnika? Ali glej! Jezus sam ima še huji bolečino v svoji duši memo une bolečine, nad ktero se jokajo te žené. Bolí ga namreč nesreča jeruzalemskiga mesta. In ravno ta dan je zapečatil njegovo zgodbo, ker njegova hudobija je do verha prikipéla. Tako so poslednje besede Jezusove do Jeruzalema besede preroškiga žalovanja, besede preserčniga milovanja! O de bi bili razumeli to poslednje svarjenje neskončniga usmiljenja oni, kteri so bili postavljeni čuvaji v Jeruzalemu, de bi spoznali čas njegove milosti! Pa zastonj! Hude oči, jezni obrazi farizejev pretijo ubogim ženam, češ, de so tako prederzne, in očitno milujejo Naza-rečana, in se nad njim jokajo. — In Jezus, ves ginjen gleda na matere in ljube otročiče. Kako bi jih

varoval preteče nadloge! Pod njim, „zelenim lesam“, — drevesam noviga življenja, pod „njegovo senco“ (Žal. pes. 4, 20.) bi bil Juda lahko „živel med ljudstvi“; kakor „drevo zasajeno ob potoku“. Ali Juda ni hotel. Zatorej je mogel Juda in Jeruzalem kakor „suh les“ sovražniku prepušen biti, de ga je njegova neusmiljena roka požgala in pokončala. — Ta žalostna podoba je stala sedaj pred duhovnimi očmi Jezusovimi. On ni samo vidil, kako se bo godilo z vsim ljudstvom; vedil je tudi za terpljenje in konec posamnih ljudi. Una pósterna žena, ki si pokriva obličje s sklenjenima rokama, de terpečiga Gospoda preblizo ne gleda, — še ni toliko stara, de bi ne mogla še doživeti začetka in konca gnusobniga razdjanja v Jeruzalemu. Té mlaji ženi boste vidile sinove in vnuke umirati za lakoto, kugo in mečem; deček, ki sedaj po križevim potu Jezusovim mirno spí v maternim naročji, bode že v moških letih čul v strašnih, plamenečih nočéh, in uni drugi deček, ki se nekaj radoveden nekaj plašin matere oklepa, bo mende vidil stisko, kakoršne ni bilo od začetka sveta do zdej in je ne bo. — Kako veličastno, kako ginljivo je pač Jezus govoril, ker ga vse okrog in okrog posluša — divji rabeljni, serditi sovražniki, in uni tihi prijatli Jezusovi, kateri mende uméjo njegove besede, ter se žalostno spominjajo nekdanje in sedanje hudobije svojiga ljudstva! Temni oblaki se prikazujejo nad Jeruzalemam — podobe njegove prihodnosti, oznanovavci jeze Božje.

Jezus uči in tolaži. (Luk. 23.)

Hčere jeruzalemske! ne jokajte se nad menoj, ampak jokajte se nad sabo in nad

svojimi grehi. Jokaj se, o grešnik! zakaj če se to godi nad sirovim lesam, kaj se bo godilo nad suhim? Če moram jez nedolžni toliko terpeti, kaj še le tebe čaka? Jokaj se, o grešnik! ker si z mano takó gerdo ravnal; tvoja prederznost in tvoja nemarnost ste mi napravljale smertne britkosti! Jokaj se, o grešnik! ker tvoje meseno poželenje me je tako grozovito razmesarilo! Tvoja prevzetnost, tvoja nepokoršina me je s ternjem kronala, zapljevala, zasramovala! Jokaj se, o grešnik! ker tvoja hudobija me je na sramotni križ pripravila! Jokaj se, o grešnik! če ne, boš v peklu tulil vekoma! Če pa svoje grehe sedaj prav serčno objokuješ, se bode tvoja žalost v veselje spremenila.

Grešnik zdihuje:

Stermite, nebesa! nad hudobijo, ktero sim storil zoper Boga, zoper svojiga Odrešenika, s katerim sim grozno gerdo ravnal. Oblaki! dajte mi vode, de bom objokoval svojo revo. Poslušajte, vse pozemeljske stvari! moje zdihovanje in plakanje. Odrešenika, kateri je vse ljubezni vreden, sim prederzno in hudovoljno zaničeval, grozovitno sim ga preganjal! Pekel sim zaslužil in pri Bogu vso milost zgu-

bil! O kako se bode godilo meni grešniku, ker mora Jezus, ves nedolžni, toliko terpeti! Oh, moj Bog! usmili se me po svoji neskončni milosti. Amen.

IX. štacijon.

Jezus pade tretjič pod križem.

(Prigodba pri tem štacijonu in razlaga podobe.)

„Teptajo me moji sovražniki ves dan; zakaj veliko se jih vojskuje zoper mene.“ Ps. 55, 3.

„Svoje oči vzdigujem na goré, od kodar mi pomoč dohaja“. (Ps. 120, 1.) Tako se je tolažil sveti pevec gledaje proti blaženi sijonski gori. Tudi mi ponavljamo ž njim to hvalno pesem. Zakaj s te gore, na katero sedaj oči povzdigujemo, nam je resnično došla pomoč — rešenje in zveličanje. Ta gora je Kalvarija, kjer se je daroval naš Gospod nebeškemu Očetu. Gola, brez drevja in germovja v nas gleda, skalovje za veliki darilnik svetiga križa; — in pri vsem tem je „gora mire in hrib kadila“ (Vis. pes. 4, 6.), k katerimu ljubezen rešene duše v duhu in pobožno popotva, „dokler se dan ne ohladi in sence ne nagnejo“ — in dokler za vselej ni najden on, ki ga ljubi naša duša. Ali tega ni vedil s križem obloženi Sin Božji? Zakaj ravno pod kalvarsko goro, tako rekoč na stopnici svojiga darilnika, se še enkrat zgrudi na tla pod noge svojih mučivcov. Ali ni naš Zveličar serčno želel za nas umreti, in na križu povišan nas vse k sebi vleči? —

In glej! noge mu nič več ne služijo; divje roke ga neusmiljeno po koncu spravljajo, njega, ki leži kakor pokopan pod svojim križem. Kako strašno terpljenje je bilo pač, de je še ljubezen zmagalo in na tla verglo vpričo darilnika, po katerim je tako serčno hrepenela! Sedaj še le začenja skerbeti serdite Jezusove sovražnike; uplašeni in razkačeni kažejo na goro: Nazarečan! le še do tje živi in terpi; potlej je tvoje terpljenje dokončano, in naša volja spolnjena! — Kako vse drugače je bilo z mladim Izakom, ko je šel z očetam na goro Mórijo! (1. Mojz. 22, 1. i. d.) Tudi on je bil odločen v skrivnostno daritev; pa le očetu je bila znana bitka skrivnost. Tudi Izaku, podobi s križem obloženiga Zveličarja, so bile naložene dreva v žgavno daritev; ali Izak jih je nesel brez groze in bolečine. V priprostim veselji zavoljo bližnjiga darovanja je mirno šel z očakom. Abrahamova daritev na Mórii se ni smela dokončati. Tam je bila dovolj volja in veličastni namen, nedopolnjena podoba biti za daritev edinorojeniga Sinú Božjiga. V Jezusu se je pa moglo vse dopolniti. Prestal je vse bolečine, vse poniževanje. Jagnje Božje, katero se bode za nas darovalo, leži oslabiljeno na tleh. O, tudi mi moramo prositi, de se še enkrat vzdvigne in si križ naloži, de poslednje stopinje stori v potrpežljivosti in usmiljenji z nami — do višave, na kateri nam bode njegova smert zveličanje dosegla! — Glej, grešnika, hudodelnika, med kterima bode Sin Božji na križu visel, že naprej gresta. Zvezana sta, ne pa terpinčena, ne obložena s križem. In eden izmed nju se žalostno ozira na častitljiviga tovarša svoje grozovite smerti. Ali se mu mar dozdeva, ako bi ga pogledal ves usmiljeni in milostljivi Jezus, de

bi bil on prvi, na katerim bi se pokazal sad njegova rešenja; de bi z Jezusom križan tudi ž njim pekel premagal, in z Gospodom umorjen tudi ž njim v raji se veselil in pa še danas?

Jezus toži. (Ps. 103.)

Vsimu ljudstvu sim v zasramovanje in zasmehovanje! Človek! tvoj napuh me tako grozno zaničuje. Ti išeš hvale v obleki; zato mene ljudstvo v škerlatu zasramuje! Ti išeš veljave in časti pred ljudmi; zato mene ko kralja pozdravljajo in zasmehujejo! Ti hočeš bolji biti kakor drugi, ti hočeš biti ljubljen in hvaljen; zato me vsi zasmehujejo, sovražijo in kakor červa z nogami teptajo! Tako hudo se moram pokoriti za tvoj napuh!

Grešnik zdihuje k Jezusu:

O Bog! kako zelo si se ponižal! Ti si Gospod nebes in zemlje, in ležiš tukaj pod križem, pod nogami grozovitih grešnikov! Kako morem vendar jez ubogi červ tako napuhnjen biti! Kako se morem jez košatiti v ošabni obleki, ker veličastniga Boga v škerlatastim oblačilu zasramujejo? Kako morem jez pogubljenja vredni grešnik hvale in časti pri ljudéh iskati, ker moj Bog, nar večji in vse ljubezni vredna dobrota, tako zaničevan na tléh leži? Nar

ponižniši Jezus! daj mi gnado, de bom svojo hudobijo, svoj napuh, ko nar večí neumnost prav spoznal, studil in iz serca spravil. Amen.

X. štacijon.

Jezusa slečejo in mu dajo želča piti.

(Prigodba pri tem štacijonu in razlaga podobe.)

„Pred tvojim obličjem so vsi, ki me stiskajo; moje serce priča-
kuje zasramovanja in reve.

Ps. 68, 21.

Té besede iz preroškiga psalma, besede nar huji bolečine izdihujejo na pol odperte usta Jezusove v tej podobi. Jezus stoji verh Golgote. Križ na tleh in zdravno njega železno orodje, s katerim so jamo skopali, ki se bode vanjo križ postavil, dovolj nazznanjata, de je vse pripravljeno za strašno križanje. Le še eniga zasramovanja in terpljenja manjka: nag mora Jezus na križu umreti, in zatorej slečen biti, preden ga na križ veržejo. V tej neizrečeni britkosti je Jezus tukaj pred našimi očmi. — Zakaj rabeljna s toliko težavo tergata okleko s svetiga telesa Jezusoviga? Oh! prisušila se je bila k njegovim globokim ranam, in se jih takó terdó derží, de jo morajo silama s telesa tergati, kar pa vse strašne rane ponavlja, ki zopet silno kervavé. Jezus ima tedaj le eno obleko — le eno obleko véliciga duhovna hoče imeti véliki spravi dan, — ta obleka je kri njegovih ran. „Rudeča je njegova suknja, in njegovo

oblačilo kakor njih, ki tlačijo v tlačivnici. Sam je tlačil v tlačivnici, in kri je šterkala na njegovo suknjo“. (Iz. 63, 3.) Tako stoji veliki duhoven nove zaveze pred obličjem nebeškiga Očeta — zunaj pokrit z grehi vesoljniga sveta, ki so rudeči kakor škerlat: znotraj pa v nedolžnosti svoje duše bel kakor sneg (Iz. 1, 18.). V tej zavesti povzdiguje Gospod svoje oči k večnemu Očetu: spominja se, kaj je storil za ljudi vse čase, ter moli, naj bi bilo v prid, ne pa v prekletstvo za nas, kar ljudje sedaj ž njim počenjajo, ž njim, nar čistejšim, nar svetejšim. On je oblekel iz raja izgnane grešnike: in grešniki mu dnes silama jemljo obleko, preden pride po križevim potu v raj za nas, in pred nami. On je oblekel Aronove duhovne v sveto opravo, v tančico in škerlat, v zlate in drage kamne. Dnes tudi stojé zravno njega duhovni iz Aronoviga rodú, ter čmerno in prederzno gledajo preboleče razgobjenje svojiga Gospoda in Kralja. — In on, ki je nebo oblekel z zvezdo pri zvezdi, in ki zemljo zaljša s prečudno lepoto — on stoji pred križem tako ubog in obleke obropan, ter se trese v neznani bolečini in sramožljivosti. Ko se je bil Zveličar sam ta dan hudobnežem v roke dal, mu je bilo vzeto tudi poslednje posestvo, in kar ima nar večí revež, kadar je med ljudmi, mu je s telesa stergano z bolečino in zasramovanjem, in je dano močnim in silovitim. Natančno se spolnuje prerokba: „Moje oblačila so si razdelili, in za mojo suknjo so vadjali.“ Za suknjo, ki je brez šiva, od verha scelama tkana, vadjajo vojaki. (Jan. 19, 24.) — Ali je vojak, ki sveto oblačilo z obema rokama derží, žalosten, ker je sreča zadela njegoviga tovarša? Ali iz lakomnosti

ali iz spoštovanja ne dá rad drage zastave — te podobe nerazdeljive edinosti, ki bode močnejše vezala, kakor meč mogočniga Rima? Tik križa opravlja še mladeneč sedé svojo posebno službo. Skerbno vliva omotično pijačo v kupo, de jo bo ponudil Jezusu ravno pred grozovitim križanjem.

Jezus toži. (Ps. 68.)

„Dajejo mi želča v jed, in v moji žeji me napajajo s kisam“. Grešnik! ali še nisi dovolj stregel svojim željam? Iz ljubezni do tebe sim kervav pot potil: ali to ni dovolj? Kakor hudodelnika so me vjeli, vklenjeniga in zvezaniga po mestu vlačili, mi v obraz pljevali, me po licih tolkli, mi lase rovali, oči zavezovali: ali to še ni dovolj? Sramotljivo so me sklekli, in grozovitno bičali, glavo so mi s ternjem prebodli in na ranjeno ramo težki križ naložili, vse moje telo je raztepeno, ranjeno, opljevano in okervavljeno, de nisim več človeku podoben, in sedaj mi dajó želča v jed, in v moji žeji me napajajo s kisam! Vse to moram terpeti za tvojo razuzdanost in požrešnost! Grešnik! ali mi nisi že dovolj bolečin napravil, ali mi misliš še nove delati s svojimi grehi?

Grešnik zdihuje k Jezusu:

Jezus, „mož bolečin!“ oh! kako je bilo vender mogoče, de me je meseno

poželenje tolikanj preslepilo, de sim tako neusmiljeno s teboj ravnal! O moj Jezus! dovolj je, dovolj sim grešil, v sercu me boli, ker sim s tabo, prelubeznjivi Bog! tako grozovito delal. Svoje telo, s katerim sim te žalil, darujem tebi, o Jezus! v klavno daritev; nikdar več mi telo ne sme služiti v grešno razveseljevanje, ampak v pokoro; pošlji mu tedaj, ako ti tako dopade, bolezen, bolečine, smert. Jezus! sprejmi to daritev, in obvaruj me greha, obvaruj me tudi grešne priložnosti in nevarnosti, kakor si obvaroval spokorno Magdaleno. Amen.

XI. štacijon.

Jezusa na križ pribijajo.

(Prigodba pri tem štacijonu in razlaga podobe.)

„To sim terpel brez krivice svoje roke, ker je bila čista moja molitev k Bogu.“ Job. 16, 18.

„In kadar so bili prišli na mesto, katero se imenuje mesto mertvaških glav, so ga tam križali“. (Luk. 23, 33.) — Jezus je položen na križ; Jagnje v dar dano za grehe vsiga sveta leži na oltarji, in pričelo se je njegovo grozovito klanje. Moj Odrešenik noče le umreti za me, ampak hoče smert terpeti, ktera presega terpljenje stoternih

smertnih težav. Srednika našiga zveličanja je sicer križala človeška hudobija (Djanje ap. 4, 10.), pa vender ne zoper njegovo presveto voljo, s katero je sam hotel terpeti prebitko smert, de mi imamo večno življenje v njem. (Jan. 10, 10.) Glej, to skrivnost presvete ljubezni, ki se radovoljno daruje, razodeva v nar grenkejšim terpljenji sveto obličje Jezusovo. Strašno se razlega pribijanje Jezusove desnice na križ ter spreletuje poslušavcam mozeg in kostí — ali čversteji doní iz Gospodoviga serca tje v nebesa glas njegove molitve, desiravno ga le nebeški Oče in angelji slišijo: „Oče! za nje se jez sam sebe posvečujem, de so tudi oní posvečeni v resnici“. (Jan. 17, 19.) Kri vre iz prebodene roke Zveličarjeve, in globokeje, čezdalje globokeje bo gnan strašni žebelj. Neusmiljena rabeljnova roka kladvo neprenehama vzdviguje in ž njim bije, dokler niso roke in noge pribite, dokler ne teko svete rane, studenci našiga rešenja, dokler se zemlja ne napoji z nedolžno kervjo, dokler se pod tako roso ne omeće skale in gore ne stajajo (Iz. 64, 1.) — in le eno na zemlji se ne more presuniti — napuhnjeno, neverno človeško serce! — Resnično! ta strašna oterpnjenost človeškiga serca do vse milosti Božje bi se ne dala bolje poočititi, kakor v unih farizejih tam pri Jezusovi glavi, ki se ravno jezita zavoljo napisa za na križ, ki ga je bil ravno Pilat poslal. „Jezus Nazareški, kralj Judov“, — kriči eden z očitno seditostjo — „on, naš kralj? on, ki ga na križ pribijamo? on, brez vse moči, on, mož toliciga zaničevanja in terpljenja? On bi bil naš kralj, kateri bi nam prostóst privojskoval, sedež našiga Davida postavil, in nas storil gospodovavce narodov?“ — Vender res je

taka. S križa bode kraljeval Gospod; té prebodene roke nam bodo dale prostost otrok Božjih. Té z žebli pribite noge bodo slavno zmagale; „zato ga bo tudi Bog povišal in mu dal ime, katero je čez vse imena, de se bodo v imenu Jezusovim pripogovale vse kolena“. (Fil. 2, 9. 10.) Za Gospodove svetnike pak je bilo njegovo križanje le polno milovanja in žalovanja, v katerim so bili v duhu križani z Jezusom, ki so ga priserčno ljubili. Po koncu stoji preblazena, prežalostna Mati Marija; močnejši, kakor Hagara, ki ni hotla gledati otroka umirati (1. Mojz. 21, 16.), kliče proti nebu in prosi — tolažbe za Jezusa, in milosti za nas. To pač tudi prosi Janez v svoji britkosti; Marija Magdalena pak se je na kolena zgrudila in si tiši ušesa, kakor tudi Marija Kleofova, ker ne more slišati strašniga kladva, katero jo kakor trobentin glas poslednjiga dneva opominja grehov in strašne sodbe, katero je pa sedaj prevzel Sin Božji, de nas ne stare, temuč v ranah presvetiga telesa njene pušice spremení v svetle žarke zveličanja za vse, kateri se k njemu zatekajo.

Jezus toži. (Ps. 21.)

„Moje roke in moje noge so prebodli, vse moje kosti so razšтели“. Ko voda sim razlit, in vse moje kosti so se razklenile! Grešnik! dolžno pismo tvojih grehov sim na križ pribil in raztergal, in vender mi ti sedaj nasprotuješ! V svoje roke sim te z lastno kervjo zapisal, de se te vedno spominjam; ti si pa svoje roke k vsim pregreham stegal, de bi me

zopet križal! Jez sim te milo gledal, in se bitko jokal zavoljo tebe; in ti svoje oči od mene obračáš, in me žališ s požljivimi in nečimernimi pogledi! Jez sim te z jezikam učil, sim za te mōlil; ti pa z jezikam grešiš meni vkljub! Človek! beri kervavo pisanje v mojih rokah; glej koliko te ljubim; nikdar več mi ne nasprotvaj!

Grešnik zdihuje k Jezusu:

Oh, nikdar več, o Jezus! nikdar več ti ne bom nasprotval. Za dosedanjo hudo-bijo se hočem v prihodnje oistro pokoriti. Z objokanimi očmi te prosim, odpusti mi, o Jezus! V prihodnje hočem svoje oči posvetnim nečimernostim zapirati in le v tebe obračati! Moje roke naj se sklepajo k pobožni molitvi, moj jezik naj vedno oznanuje tvojo ljubezen, tvojo hvalo; v serce te hočem zapisati, de te bom ljubil iz vse moči. Amen.

XII. štacijon.

Jezus na križu umerje.

(Prigodba pri tem štacijonu in razlaga podobe.)

„In gledali bodo vanj, kteriga so prebodli.“

Zah. 12, 10.

„Dopolnjeno je!“ Dopolnjena je skrivnost rešnje ljubezni. Jezus je glavo nagnil, in svojiga duha ne-

beškimu Očetu izročil in izdihnil. Dopolnjeno je, kar je mogel svet strašnega storiti, kar je mogla pravica nar ostrejiga tirjati, kar je mogla ljubezen nar bogatejiga ponuditi — dopolnjena je daritev včlovevečeniga Boga! Smert ravno pričenja na Gospodovim telesu svoje tiho, grozno delo — delo, ktero na tem presvetim telesu smé sicer dopolniti, ne pa ga nadaljevati ter ne trohnobi zročiti. Zakaj „nikdar ne bo vidil trohnenja Božji Svetnik“. (Djanj. ap. 2, 27.) Že torej sveti udje omagujejo v smertni pokoj; prehuda bolečina je minula; kri iz svetih ran čezdalje bolj tiho kaplja, in iz odperte stranske rane teče le še voda in kri. Gospod vsiga življenja je dal za nas poslednjo kapljo svoje kervi, de nas je smerti otel in nam življenje pridobil! — Tema še pokriva Kalvarijo in Jeruzalem, pokriva vse stvari. Ne svetijo še trume neštevilnih zvezd, ker žalujejo po svojim Stvarniku in Gospodu. Groza, ki je zemljo pretresla ob smerti Sinu Božjiga, se ni še ulegla; zakaj mnogi radovedeži bežijo preplašeni proti Jeruzalemu. — Le straža je še ostala; in prežalostna Mati z Janezam in svete žene so stanovitne in zveste, ki skrivnost Jezusove smerti z nar večji pobožnostjo premišlujejo, molijo in objokujejo in se ne dajo ločiti od križa, na katerim imajo pred očmi Jezusa, svojo ljubezen, svojo nar večji dobroto. — Tudi stotnik, na levi strani križa, ta serčni, močni vojak, je čudovito premagan. Bogu daje čast in pravi, z roko kakor za prisego povzdignjeno: „Res, ta človek je bil Sin Božji!“ (Mark. 15, 39.) — Vender pa veličastno zmago, s ktero je Kristus v svoji smerti smert premagal, še očitniši naznanjajo odperti grobi in iz njih vstajoči, zopet oživljeni mertvi. Poslanci iz

uniga sveta, priče, de je prišel Odrešenik pred pekel, kjer so ga pravični dolgo in hrepeneče čakali — plavajo tje k svetimu mestu, in se bodo mnogim prikazali, de bodo ž njimi govorili od potov usmiljenja Božjiga. — Nebo in zemlja in predpekel pričujejo tedaj resnico, ktera obsega zveličanje vsih: „Za vse je umerl Kristus, de tudi, kateri živé, ne živé več sebi, ampak njemu, kateri je zanje umerl, in od mertvih vstal“, našimu Gospodu Jezusu Kristusu. (2. Kor. 5, 15.)

Jezus toži na križu. (Mat. 27.)

„Moj Bog! moj Bog! zakaj si me zapustil?“ Na sramotnim križu visim in se vojskujem s smertjo, de bi grešnik živel vekoma; in vender moram viditi, de toliko in toliko grešnikov brez pokore umerje in se vekoma pogubi! Moj Bog! iz ljubezni do grešnika sim vse zapustil, sim celó umerl, de bi se grešnik zveličal; in vender se jih toliko in toliko vekoma pogubi, kakor ko bi jez nič ne bil terpel! Moj Bog! kaj pomaga moja ponižnost, ker se človek zavoljo napača pogubi? Kaj pomaga moja velika revšina in zapušenost, ker človek zavoljo lakomnosti večne darí zgubi? Kaj pomagajo moje strašne bolečine in rane, ker človeka mesene slasti v večni ogenj pahnejo? Kaj pomaga moja prevelika ljubezen, ker sovraštvo in nevošljivost človeka v

pekcl pripravi? Moj Bog! neumerljiva duša, ktero sim tako drago odkupil, ktero tako serčno ljubim, ali ta duša bi vekoma v peklu terpela? To me bolj boli, kakor me je bolelo moje terpljenje in moja smert. Moj Bog! moj Bog! zakaj si me zapustil?

Grešnik zdihuje:

O prečudna ljubezen! Jezus umira, in njegova poslednja beseda, njegova edina skerb je, de bi se jez grešnik ne pogubil. O moj Bog! o nebeški Oče! če smo tudi mi grešniki nevredni tvoje milosti, usliši vsaj svojiga nedolžniga, na križu umirajočiga Sina; naj presune njegov mili glas tvoje očetovsko serce! Oh! usmili se mene in vsih, zlasti pa oterpnjenih grešnikov; naj nagne ta prečudna ljubezen tvojiga Sina naše serce k pravimu kesanju in resničnimu poboljšanju našiga življenja, de tako draga kri nedolžniga Jezusa za nas grešnike ne bo vekoma zgubljena. Amen.

XIII. štacijon.

Jezus s križa snet in Marii v naročje položen.

(Prigodba pri tem štacijonu in razlaga podobe.)

„Moja žalost je čez žalost; moje
serce v meni žaluje.“ Jerem. 8, 18.

Tema, ktera je tri ure Jezusoviga terpljenja na križu pokrivala to presveto daritev, je zopet zginila pred solnčno svetlobo. Popoldansko solnce veliciga dneva pripravljajanja za veliko noč svetlo in mirno sije na svete ljudi, ki so še na sicer že zapušeni gori Kalvarii. Pričelo se je delo častitljive pobožnosti: poslednjo ljubezen skazujejo prijatli veličastnemu merliču. Jožef Arimatejic je serčno šel po Gospodovi smerti k Pilatu, prosit ga, de bi smel sneti Jezusovo telo. Ko je bil Pilat zvedil po stotniku, de je Jezus že res umerl, je dovolil prosivcu telo s križa sneti, — in Jožef Arimatejic je zopet šel z Nikodemam, svojim prijatlam in skrivnim součencam, na Kalvarijo k prežalostni Materi Božji; in glej — Jezus je že s križa snet. Z žalostjo in spoštovanjem kaže Jožef prijatlu velike žeblje, mučivno orodje, sicer tako strašno, in vender sedaj tako svet spominek našiga rešenja. Tudi ternjeva krona je že sneta in leži na deski križniga napisa. Svetiga merliča je ravno kar opravila ljubijoča, desiravno v žalosti trepeča roka. — In sedaj počiva Jezus — preden ga k grobu nesó — z odpertimi ranami v naročji prečiste, svete Matere. Sedaj še le ji je Jezus „Benoni“, to je, sin njene bolečine (1. Mojz. 35, 18.), in njena žalost presega vsako žalost; zakaj tudi on, ki ga mertviga njene materne solze oblivajo, je več kakor človek in sin svoje matere; on je tudi

Sin Božji in nebeški Ženin, Gospod in Kralj. Toliko še nobena mati na zemlji ni v posesti imela; toliko pa tudi še nobena mati na zemlji ni objokovala. Presveta Devica preliwa solze zavaljo Jezusoviga terpljenja, zavaljo njegovih ran, ki jih njeno oko sedaj vse tako blizo, tako brez števila vidi; in Janez tako žalostno vprašaje pogleduje: če Marija, ki je po Jezusovim sporočilu sedaj tudi njegova mati, objokuje merliča, kakor žalujejo „zavaljo smerti edinorojeniga“ (Zah. 12, 10.), ali če se vidi v žalosti preblažene Device tolaživno upanje prihodnjiga vstajenja. Marija pak vidi sedaj le Jezusa, darovaniga in umorjeniga Sina; samo skrivnost prehude bolečine prevzema njeno sveto dušo. In vender, glej! tovaršice preblažene Device čutijo, de se v svoji žalosti ne morejo bolje izjokati, kakor prav blizo Marije, nar bolj žalostne med njimi vsimi. Marija Magdalena naslanja svoje obličje na koleno Matere Božje; Marija Kleofova se Marije tiši, in Saloma s posodo za balzam hoče tudi biti blizo nje, kar je le mogoče. — Kako vesela je bila sveta noč, ko je Božje Dete prvič ležalo v naročji deviške Matere; kako žalosten je pak ta večer, ko Gospodovo telo zopet počiva v materinim naročji! Pa sej je bil božič, de je za njim prišel véliki petik — Sin Božji se je včlovečil, de je umerl za nas ljudi.

Marija žaluje. (Žal. pes. 3.)

Z grenkostjo me je nasitil, s pelinam me je napojil. Jez sim Mati lepe ljubezni! Rodila sim Jezusa, neskončno ljubezen! Jez sim Mati silnih bolečin! Tukaj v mojim naročji leži Jezus, moj preljubeznjivi Sin, kteriga so grešniki tako grozovito pre-

ganjali, ranili in umorili. Človek! kaj sim ti žaliga storila, de si z mojim preljubim Sinam tako gerdo ravnal, de si meni take bolečine napravil? Kakor mati sim te ljubila, te toliko hudiga rešila, ti toliko milost pridobila. Grešnik! kaj bi bilo s tabo, ko bi jez ne bila za te skerbela, ko bi jez ne bila za te molila? Moj Sin Jezus je za te kri prelil, ti me pa s pelinam napajaš! On sam se ti daje v jed; ti me pa nasituješ z grenkostjo, z grehi in hudobijami!

Grešnik zdihuje k Marii:

O Marija, prežalostna Mati! spoznam, de sim kriv; moji grehi so Jezusa, tvojiga preljubiga Sina, tako hudo udelali; moji grehi so tebi toliko bolečin napravili; serčno žal mi je zavaljo moje hudobije, in ponižno te prosim, odpusti mi. Ker je pa tvoj preljubeznjivi Sin iz ljubezni do nas grešnikov svojo kri prelil, imam toliko veči zaupanje do tebe, ker si tako moja Mati in pribežališe vsih grešnikov postala. O Marija! ne glej mojih grehov, ampak kri Jezusovo, s katero sim odkupljen; toliko bolj skerbi za me, de se tako drag otrok ne pogubim. Zavaljo vsih tvojih bolečin te prosim, sprosi mi gnado, de bom grehe serčno obžaloval, in de v smertnim grehu ne umerjem. Amen.

XIV. štacijon.

Jezus v grob položen.

(Prigodba pri tem štacijonu in razlaga podobe.)

„In njegov grob bo častitljiv.“

Iz. 11, 10.

Jezus, ubog v življenji, je bogat po smerti. Jožef Arimatejic, bogat mož, je radodarno dal tančice, dišav, mire in aloe, kakor za kraljevi pogreb. Nov, iz skale izsekan grob — „grob bogatinov“ — vsredi prijetniga verta je pripravljen sprejeti telo njega, ki je imel nekdej ko novorojeno dete jasli v hlevu za prvo posteljico. Dva imenitna moža izmed višjiga zbora skazujeta Mariinimu Sinu poslednjo ljubezen. — Tih mir kakor duh milosti Božje je nad večerno okrajino, od kodar se še v daljavi vidi križ na Golgoti; — dozdeva se, de bi zemlja in ljudje radi popravili nad merličem terdoserčnost, ki so jo imeli do živiga. Grenka je pa ločitev za nje, ki so Jezusa tako priserčno ljubili. Vero imajo v njegovo vstajenje, v njegovo poveličanje; — ali njih telesno oko vidi vendar le podobo strašne smerti; njih čutilo zmaguje žalost grenke ločitve, in temota odpertiga groba, v kteriga se nese merlič, je tako otožna in čudna, de jim nar huji žalovanje zagrinja luč svete vere in svetiga upanja. Tiho, desiravno serčno žalost razodeva obličje Janezovo. Poterduje ga nova milost Božja, kakor je tudi čast nova, za ktero mu je bila podeljena. On je sin Mariin po Jezusovim sporočilu; sin Mariin, njen podpornik, njen tolažnik, ker in odkar je Gospod nehal vidno pričujoč biti na zemlji. Kako ponižno, kako pokorno spoštuje blažena Devica po-

slednjo voljo Sinú Božjiga! Milostna, sedaj tako žalostna Marija se opira na učenca, kteriga je ljubil Jezus, in pri njem tolažbe iše, svojo desnico pa ko prihodnja tolažnica vsih žalostnih podaja jokajoči tovaršici, — de njeno žalost v svoji posvečuje. Druga Marija derži v rokah veliko dragoto — Kristusovo ternjevo krono. Skriva jo, kakor se dozdeva, pred očmi Matere Božje, de bi ne vidila ostanka iz Jezusoviga britkiga terpljenja in bi zavoljo tega še huje ne žalovala. Prevelika žalost je le Marijo Magdaleno zmagala. Roke sklepa in premilo prosi in v nebo vpije, de so njeni grehi krivi tolike žalosti. Njena žalost je žalost resničniga kesanja in pokorjenja — in te solze so tako grenke in brez tolažbe, ker ji je vzet „tolažnik“, in ga v grob devajo, kteri sam je izmed vsih grešnike ljubeznjivo in usmiljeno sprejemal, in jim grehe milostivo odpušal. Pa sej je poslednja postaja križeviga pota; nič ne maraj! le ure, kratke ure preidejo — in vsa žalost se bo spremenila v veselje; — zakaj ta grob bo svojiga mertviga zopet dal in bo častitljiv, kadar bo Jezus vstal tretji dan, kakor je obljubil.

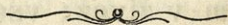
Jezus poslednjič govori grešniku.

Kaj naj bi bil še za te storil? Povej, človek! ali bi te bil mogel še bolj ljubiti? Vse sim dal za tebe: bogastvo, zdravje, lepoto, življenje, čast, kri, blagó; sebe samiga ti dajem v živež; vse moje zaklade zamoreš dobivati v svetih zakramentih, pri daritvi svete maše, z zvestim nasledovanjem mojiga življenja, po odpustkih. Vse

tvoje sovražnike sim premagal, in storil sim te služabnika, prijatla, otroka Božjiga, in sodediča nebeškiga kraljestva. Jez sim storil, kar sim mogel; stori tudi ti, kar moreš.

Grešnik zdihuje k Jezusu:

Preljubi Jezus! kako malo sim te doslej spoznal, kako nehvaležen sim bil za tvojo preveliko ljubezen, kako zanikerno sim ti služil, kako malo dobrega sim storil, koliko gnad sim zanemaril! To me hudo peče. Vender me to tolaži, ker tvoje svete rane še zmiram za me tečejo. Terno tedaj sklenem, tvoje sveto terpljenje po svetih zakramentih, po daritvi svete maše, po gorečim premišljevanji, in nasledovanji, in po odpustkih si v prid obračati, zamujene dobre dela po vsi moči s toliko večji gorečnostjo namestovati, in nobene gnade ne zanemarjati. Gospod Jezus! pomagaj mi, de te prav spoznam, v tvojim strahu živim, in te vselej iz serca ljubim. Amen.

Peti križev pot.

I. štacijon.

Jezusa Pilat k smerti obsodi.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

(Tako se začne vsak štacijon.)

Večkrat je Pilat očitno spoznal, da nad Jezusom ne najde krivice; in vendar ga je obsodil k grozoviti smerti, in ga je dal njegovim sovražnikom v roke, da so ga križali; bal se je namreč Judov, da bi ga pri cesarji ne tožili.

Če se bo tudi meni kdaj krivica godila, se bom spominjal tvojiga obsojenja, o Jezus! in veselilo me bo vdeleževati se tvojiga terpljenja. Jez sam pa ne bom nikdar svojiga bližnjiga po krivim sodil, da tudi jez ne bom sojen. Tudi ne bom nikdar iz strahu pred ljudmi zapustil tebe, o Jezus! Zakaj tisti strašni dan, ko boš prišel z Božjo močjo in častjo soditi žive in mrtve, bodo pred tvojim obličjem od strahu trepetali vsi tvoji sovražniki; vsi

izvoljeni pa, kateri so te pred svetam neprestrašeno spoznavali, se bodo neizrečeno veselili. Amen.

Oče naš. Češena Marija.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

(Tako se sklene vsak štacijon.)

II. štacijon.

Jezus vzame težki križ na svoje rame.

Jezus je križ z velikim veseljem objel in z radovoljnim sercam na kervave rame vzel. Desiravno je ves oslavljen in v silnih bolečinah, vender ne toži, de je križ prevelik in pretežak, ali, de mu ga serditi sovražniki neusmiljeno nakladajo. On gleda le na svojiga nebeškiga Očeta, čigar presveta volja je, de sprejme težki križ.

Kakó ginljivo me učiš s tem svojim zgledam, o Jezus! de naj tudi jez svoj križ nosim brez godernjanja in žalovanja. Ali spoznati moram, de sim se le prevečkrat ogibal križa, kteriga si mi nakladal, ali, de sim ga nosil z velikim mermranjem in toževanjem. Odslej ti pa obljubim, po tvojim zgledu in s tvojo gnado vse voljno sprejeti, kar koli mi boš po svoji neskončni modrosti naložil. Amen.

III. štacijon.

Jezus pade prvič pod križem.

Ko je bil Jezus na Oljski gori v smertnih težavah, mu je nebeški Oče poslal angelja, kateri ga je potolažil in poterdil. Sedaj pa, ko je pod težkim križem na tla zgruden, ga ni angelja z nebes, de bi rešil svojiga Stvarnika in Gospoda iz te neizrečene reve. Oče ga vidi obloženiga s strašnimi pregrehami vsiga svetá; zato rej ga spozna vredniga tacih bolečin in ga prepusti prebritkemu terpljenju. — Kakor nebesa so pa tudi ljudjé Jezusa zapustili, tudi ljudjé ga ne tolažijo in mu ne pomagajo. Mati njegova ga ne more tolažiti, ker sama potrebuje tolažbe, in njen žalostni pogled bi njegovi duši le še večí bolečine napravil. Učenci njegovi so zbežali in se skrili iz strahu pred Jezusovimi sovražniki. Nehvaležno ljudstvo, ne de bi pomagalo, le še vpije: „Križajte ga! križajte ga!“ Tako je Jezus v smertnih britkosti pod križem brez vse tolažbe, de se spolni prerokovanje: „Čakam, če me bo kdo tolažil, pa nikogar ne najdem.“

O moj Jezus! zavoljo te tvoje zapušenosti te prosim, bodi mi ti tolažba in

pomoč, ko bodo smertne težave nád me prišle; daj, de ne bom obnemagal, temuč, de bom po tvojim zgledu voljno terpel tebi v čast in sebi v zveličanje. Amen.

IV. štacijon.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

Jezusovo serce je bilo vselej polno usmiljenja do vsih žalostnih. V serce so ga gínile solzé najmljanske vdove, ki jih je pretakala po svojim edínim sinu, kteriga so pokopat nesli; zjokal se je na Lazarjevim grobu, ko je vidil pričujoče vse žalostne; še nesreča njegovih sovražnikov ga je ginila do sólz, ki jih je prelival nad terdovratnim Jeruzalemam. Sedaj pa ugleda svojo silno žalostno Mater; vidi jo, pa ji ne more pomagati, ker je to volja nebeškiga Očeta. Oh, koliko bolečino je občutilo njegovo serce! Bičanje je grozovito razmesarilo njegovo telo, ternje je prebodlo v strašnih bolečinah njegovo glavo, silno težák je bil križ za njegove ranjene rame; — ali nič mánji niso bile bolečine za njegovo serce, ko je ugledal svojo prežalostno Mater. Meč, kteri je Materi v strašnih bolečinah serce bódel, je tudi njegovo serce v enacih bolečinah presunil.

O moj Jezus! tudi zavoljo mojih grehov ti in tvoja ljuba Mati toliko žalost in britkost terpità; zato jih obžalujem iz vsiga serca, in te prosim, daj mi gnado, de te vsaj s smertnim greham nikoli več ne bom žalil. Amen.

V. štacijon.

Simon iz Cirene pomaga Jezusu križ nesti.

Simon iz Cirene ni iz usmiljenja ali iz ljubezni na ramo zadèl križa, kteriga oslavljeni Jezus ni mogel več nositi. Kakor levit v evangeliu, bi bil gotovo po potu memo šel, in komaj bi bil pogledal Jezusa vsiga ranjeniga in na tleh ležečiga brez vse pomoči, ko bi ga ne bili rimski vojaki prisilili namesto Jezusa križ nesti.

S ponižanim in potertim sercam spoznam, o Jezus! de sim bil doslej jez ta Simon. Zavoljo časniga dobička in razveseljevanja se nisim bal ne truda ne nevarnosti; za te pa kaj storiti, mi je bilo vse preveč in pretežavno; vsacimu majhnimu križu, kteriga si mi nakladal, sim se umikal, ali sim ga pa le z nejevoljo nosil. Kako nehvaležen sim bil do tebe, o moj Jezus! kteri si za me vse terpel. Terdno sklenem, v prihodnje križ ljubiti, in svoje meso

z vsim njegovim poželenjem mertviti, de bom tvoj sedaj in vekomaj. Amen.

V. štacijon.

Veronika poda Jezusu potni pert.

Veronika je z majhno postrežbo pokazala veliko ljubezen do Jezusa. Ne boji se zaničevanja, zasramovanja, sovanja grozovitih Jezusovih sovražnikov, neusmiljenih vojakov in bričev. Vsiga tega se nič ne boji. Serčno predere skozi množico do Jezusa, mu ponižno podá potni pert in mu takó svojo ljubezen skaže.

Oh, kakó me osramotuje ta zgled svete Veronike! Moram spoznati, o Jezus! de sim se že velikrat bal zasmehovanja, zaničevanja in preganjanja ljudi, in de v tem strahu nisim imel serčnosti, vere in ljubezni do tebe očitno pred vsim svetam spoznati. S tvojo gnado, o Gospod! se v prihodnje ne bom več bal zasramovanja in preganjanja, in terdno sklenem tebe ljubiti, pobožno živeti, in zavoljo pravice preganjanje voljno terpeti, de bo tudi moje plačilo enkrat obilno v nebesih. Amen.

VII. štacijon.

Jezus pade drugič pod križem.

Jezusa ni le težki križ na tla vergel, ampak tudi njegova znotranja zapušenost. Svetnike je Bog v terpljenji tolažil, de so veselo šli v smert in so nar hujši bolečine prestali z velikim veseljem. Ali pri Jezusu je bilo vse drugače. Ker je iz ljubezni do nas vse naše grehe na se vzel, je bil nebeškemu Očetu kakor klavna daritev, ki le pokoro in terpljenje zasluži. Zato je svoje obličje od njega obernil in mu je vzel vso nebeško tolažbo. Ves v žalosti, ves v britkosti, brez vse tolažbe Jezus omedlí in se pod križem na tla zgrudi.

Neskončno usmiljeni Jezus! ako boš tudi meni dal okušati nar hujši človeško terpljenje, znotranjo zapušenost in temnoto, zgôdi se tvoja presveta volja! Jez ubogi grešnik nisim vreden zveličavne tolažbe, katero daješ čistim in svetim dušam. Le to te prosim: Nikdar ne dopusti, de bi v taci skušnjavah serčnost ali zaupanje zgubil, ali celó zapustil tebe in tvoje svete zapovedi. Terdno sklenem, o moj Bog! nikoli ne biti nezvest tebi ali svojim dolžnostim, če bom tudi nar večí žalost in otožnost v sebi čutil. Tada mi boš po-

plačal zvestobo in stanovitnost tukaj z obilno tolažbo, in tamkaj z večnim zveličanjem. Amen.

VIII. štacijon.

Jezus tolaži jeruzalemske žene.

Jeruzalemske žene glasno zajokajo, ko ugledajo Jezusa v tolicih težavah. Jezus se pa proti njim oberne in jim reče: „Nikar se ne jokajte nad menoj, ampak jokajte se nad seboj in nad svojimi otroci!“ S temi besedami nas Jezus uči, kako premišljújmo njegovo britko terpljenje, de bo njemu dopadljivo in nam zveličavno. Jezus noče, de bi jokali zgolj iz natorne občutnosti in mehkotniga serca, take solzé pred njim nimajo zaslužjenja; gerdobíjo greha in velikost Jezusove ljubezni do nas naj nam jasno kaže njegovo britko terpljenje in njegova smert. „Svoje grehe objokujte“, nam Jezus rečno kliče; „zakaj vaši grehi so me razmesarili, s ternjem kronali, in mi težki križ naložili. Štejte moje rane, in mérite moje bolečine; to vse je le greh storil, za kteriga sim mogel jez namesto vas zadostíti neskončno pravičnemu Očetu. Ali boste še ljubili greh, ki je moj nar huji sovražnik?“

Neskončno sveti Gospod in Bog! nikoli več nočemo grehu služiti, nikoli več se od tebe odverniti. Iz vsiga serca obžalujemo vse grehe svojiga življenja, in ti terdno obljubimo, odslej várovati se vsaciga greha, ki je nar večí hudo, ter hočemo čez vse ljubiti tebe, neskončno dobroto; daj nam k temu svojo vsigamogočno gnado. Amen.

IX. štacijon.

Jezus pade tretjič pod križem.

Težki križ Jezusa tretjič na tla podere. Njegovo sveto obličje, ktero je vedno obračal k nebeškemu Očetu, leži v prahu; njegove nar čistejši roke, ktere je po noči in po dnevi v goreči molitvi povzdigoval proti nebesam, tako rekoč zemljo objémajo, in njeno blato jih maže. Kakor Jezusovo telo leži tudi grešnikova duša na tleh. Grešnik obrača svoje obličje od Boga in od nebes k zemlji, navezuje svoje sercé na pozemeljsko, in objema z obéma rokáma, kar streže njegovi poželjivosti, kakor de bi bilo to nar večí sreča človekova, desiravno je le prah in blato. Zato toži Gospod pri preroku: „Mene, studenec žive vode, studenec edino praviga zveličanja, so zapustili,

in skopali so si jame, — jame grešnega poželenja, ktere ne derže vode“, in tedaj nikoli ne morejo ugasiti človeku žeje po zveličanji.

O moj Jezus! nikdar ne bom iskal sreče in miru v pozemeljskih rečéh; „Zakaj svet prejde, in vse kar je na njem.“ Le ti, o Gospod! si človeku narveči dobrota; torej hočem tukaj na zemlji tudi le tebe iskati, le tebe ljubiti, le v tebi se veseliti. Potem bom tudi tebe v nebesih vekoma imel, in to bo moje večno, neizrekljivo veselje. Amen.

X. štacijon.

Jezusa slečejo in mu dajo želča piti.

Jezus pride s križem na goro Kalvarijo; ali tukaj ga ne čaka počivanje in poživiljanje, ampak še huji terpljenje. Grozovitneži mu silama potegnejo z glave ternjevo krono, in čez kervavéčo glavo mu vlečejo suknjo, ktera se je bila prisušila njegovimu razmesarjenimu telesu, in vse rane se ponové in ga neusmiljeno sklé. Te silne bolečine je terpel Jezus za mehkužnost in nečiste pregrehe.

O Jezus! odslej ne bom več svojimu telesu toliko stregel. Sovražil bom svoje grešno meso, in ga pokoril, de bo tebi

služilo: naj terpi, ker je grešilo! Zlasti pa bom mislil na tvoje grozovito slečenje na Kalvarii, kolikorkrat me bodo nečiste skušnjave napadale. Pač bi ne bilo prav, ko bi jez mehkužen bil, ker ti tolikanj terpiš! O moj Jezus! ne mehkužnost, ampak pokora se meni spodobi, ker sim ubog grešnik; pokoro hočem delati, zakaj mehkužnost pelje v večno terpljenje, pokora pa v večno veselje. Amen.

XI. štacijon.

Jezusa na križ pribijajo.

Kdo more razumeti, kolike bolečine je terpel Jezus, ko so rabeljni njegove svete roke in noge z žebli prebádali in na križ pribijali? To strašno terpljenje je več sto let poprej sveti prerok v duhu vidil, in ga naznanil s temi besedami: „Prebodli so mi roké in nogé“. Oh, ne Jezusove, ampak naše roke so zaslužile na križ pribite biti, ker so polne krivice. Oh, kolikrat služijo ti tolikanj potrebni udje človeku v greh! Koliko krivic, tatvin, pobojev, nečistih del in družih pregreh stori človeška hudobija z rokami!

O moj Bog! tudi jez moram spoznati, de svojih rok nisim vselej tako čistih ohranil, kakor se kristjanu spodobi; terdno

ti pa obljubim, de jih bom v prihodnje obračal le tebi v čast, sebi in bližnjimu v zveličanje. Povzdigoval jih bom k pobožni molitvi, in nagánjal k pridnimu delu; dobro hočem ž njimi delati svojimu bližnjimu, de bodo po tem vredne, enkrat iz tvojih rok prejeti obilno plačilo v nebesih. Amen.

XII. štacijon.

Jezus umerje na križu.

Jezus kliče nas vse po preroku k svojimu križu, rekoč: „O vi vsi, ki memo greste po potu, glejte in premislite, če je kaka bolečina, kakoršna je moja bolečina!“ O pač res! Od nog do glave ni nič zdraviga na njem; vse njegovo telo je raztergano in razbito, kervavo in ranjeno; vse njegove kosti se lahko štejejo; vsaki ud ima svojo bolečino. Njegove svete roke in noge so prebodene in otékajo; telesna teža razširja rane, ki so jih žeblji naredili; bolečina čezdalje večí prihaja. Na njegovi glavi se družiga ne vidi, kakor terne, rane in kri; kralj nebes in zemlje nima prostora, kamor bi naslonil bolečo glavo. Njegovo obličje je vse prepadeno, silno zateklo, s kervijo podpluto; ni je več lepote na

njem. Le sam Gospod vé, koliko je terpel na križu. Sedaj nam pa kliče s križa: „Otročiči! tolikanj sim terpel za vas! Ali nisim vreden vaše ljubezni? Tako drago sim odkupil vaše duše! Ali bote tako malo marali za zveličanje svoje duše? Spominjajte se vender mojiga terpljenja, in nikar več ne grešite!“

Preljubeznjivi Jezus! odpusti nam po svojim usmiljenji, kar smo storili; sej ne bomo več tako delali. Nikoli ne bomo pozabili tvoje ljubezni; s tvojimi svetniki hočemo v prihodnje tudi mi misliti in govoriti: „Raji hočem umreti, kakor svojiga ljubiga Jezusa še kdaj s smertnim graham razžaliti“. Amen.

XIII. štacijon.

Jezusa snamejo s križa in Marii v naročje položé.

Koliko bolečino je občutila Marija v svojim sercu, ko so ji dali v naročje mertviga Sina, vsiga ranjeniga in kervaviga! De Marije ni umorila ljubezen do Jezusa, de je ni premagala prehuda bolečina, le njen vsigamogočni Sin ni pripustil. Jezus ni hotel, de bi Marija ž njim umerla; hotel je le v dar njeno dušo, ktero je prebodel boleči meč; to daritev je mogla Marija skleniti z daritvijo, ktera je počivala v njenim naročji.

Preljuba Mati! sprosi nam, de bo tvoj in tvojiga Sina pogled presunil naše terde serca k pravi žalosti in resnični pokori; zakaj naši grehi so umorili tvojiga Sina in so prebodli tvoje materno serce. Sedaj gledaš in šteješ vse rane njegoviga presvetiga telesa; o sprosi nam gnado, de si bomo globoko v serce vtisnili, kako drago nas je Jezus odkupil. „Zakaj nismo odkupljeni in rešeni z zlatam in s srebram, ampak z drago kervijo tvojiga Sina, Božjiga Jag-njeta. Predrago je naše odrešenje, neprecenljiva je kri nove zaveze, s katero smo posvečeni“. — Mati Božja! nikar ne pripusti, de bi se kdaj pregrešili zoper presveto kri tvojiga Sina; zlasti pa obvaruj s svojo mogočno prošnjo, de ne bomo nikdar več s smertnim greham tvojiga Sina z nogami teptali in ga vnovič križali. Sin je že silno ranjen! Mati ima že obilno bolečin! Velikoveč hočemo tvoje in Jezusovo terpljenje v veselje spremeniti s prav keršanskim življenjem vse dni svojiga življenja. Amen.

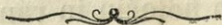
XIV. štacijon.

Jezusovo telo v grob položé.

Oh, kako ubožno je bilo vse Jezusovo življenje na zemlji! Pri njegovim rojstvu

ga niso hotli nikjer v Betlehemu sprejeti; še jaslice, v ktere ga je njegova sveta Mati položila, niso bile njegove. Trideset let je živel v revni hišici svojiga rednika, in je terpel mnogotero pomanjkanje; tri poslednje leta svojiga življenja na zemlji je živel ob pobožnih darovih. Vsiga oropan je visel na križu, in umirajoč ni drugiga zapustil, kakor slabe oblačila, ktere so si križavci razdelili. Mertviga so položili v ptuj grob; Jožef Arimatejic mu ga je prepustil. Popolnoma resnično je bilo tedaj, kar je rekel Jezus: „Lisice imajo jame, in ptice gnjezda, Sin človekov pa nima, kamor bi naslonil glavo“.

Neskončno sveti Odrešenik! razumémo imenitni nauk, ki nam ga daješ, v svojim življenji in ob svoji smerti, in tudi ob svojim pokopu, nauk ramreč: „Ne navezujte svojih serc na časno blagó, ker ob smerti vse pozemeljsko mine; išite, kar je zgorej, neminljivih zakladov v nebesih“. O Jezus! daj mi gnado, živéti po tvojim nauku in po tvojim zgledu; tudi jez hočem biti ubog v duhu, de bo tudi moje nebeško kraljestvo. Amen.

Šesti križev pot.

1. razg.

I. štacijon.

Jezus v smert obsojen.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

(Tako se začne vsak štacijon.)

Oh, v kakošni podobi stoji Jezus pred sodnjim stolom Pilatovim! Na sveti glavi ima strašno ternjevo krono; vsaki tern mu dela svojo rano; iz vsake rane teče obilna kri! Njegov presveti obraz je ves zatekel, kervav, ranjen in razbit: groza ga je gledati! Njegov presveti život, kteriga pokriva raztergan sramotljiv plajš, je razmesarjen do kosti! O kako žalostna v resnici je ta podoba! K temu ga ša krivični, brezvestni sodnik obsodi k nar sramotljivši, nar grozovitniši smerti na križu! Jezus pa terpi in molči!

O moj Jezus! tvoje rane obsojajo mojo mehkužnost, tvoja revšina moje hrepenenje po nasladnostih, tvoja kri moje meseno poželenje. Sedaj hočem radovoljno poslušati glas tvojih bolečin in rán, ktere mi tako

glasno oznanujejo pokoro in zatajevanje; sedaj hočem poslušati, de ne bom enkrat zoper svojo voljo slišal obsodbe iz tvojih ust. Res, Gospod! tudi jez hočem „s teboj terpeti, de bom enkrat s teboj poveličan“. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

(Tako se sklene vsak štacijon.)

II. štacijon.

Jezus vzame težki križ na ramo.

Kdo more dopovedati, kolike bolečine je terpel Jezus, ko so ga oblačili v njegovo lastno obleko, preden mu je bil težki križ naložen? Rudeči sramotljivi plajš se je držal ranjeniga razboleniga telesa; kri v ranah, ktere je delalo bodeče ternje, se je že zasedala. Sedaj mu pa grozoviteži brez usmiljenja stergajo plajš z telesa, in ternjevo krono z glave, de mu suknjo brez šiva čez njo oblečejo. Rane se zopet ponové, vse telo zopet kervavi; nove rane dela ternjeva krona, ktero mu vnovič na glavo denejo.

O predobrotljivi Zveličar! ako to tvoje toliko terpljenje premišljujemo, nič več se ne bomo ustavljali, iz ljubezni do tebe in

ker ti hočeš, stariga človeka sleči, in noviga obleči, naj nas tudi še toliko težko stane. Proč tedaj z mojim starim, grešnim človekam! Proč ž njim, naj veljá kar koli! Greh ne smé več gospodovati v mojim umerljivim telesu; moji udje morajo biti odslej Bogu posvečeni in služiti svetosti in pravičnosti. Tebe pa, o Gospod Jezus! hočem obleči, tvojiga duha se navzeti in tvoje djanje posnemati, de me boš enkrat ko praviga svojiga učenca in posnemavca spoznal. Amen.

III. štacijon.

Jezus pade prvič pod težkim križem.

Jezus gredé na moriše le ptuje grehe nosi, vender se zgrudi v prah, terpi neznane britkosti, in nihče ga ne tolaži, ne Bog ne ljudje. Oh, kako bi se meni godilo, ko bi šel jez, nespokorni grešnik, z lastnimi grehi v smert in bi se zgrudil na smertni postelji pod težo toliko grehov! Pač bi zdihoval v tistih grenkih urah po prijetlih in tovarših; oni pa bi le bežali, in me pustili v vsi revšini in nadlogi. Svet bi za me ne maral, še zaničeval bi me; in ti, o Bog! ko bi tudi k tebi klical, bi serdito obernil svoje obličje od

mene, ker sim tvoje gnade tolikrat z nogami teptal in tvojo poterpežljivost zametaval. Spolnila bi se nad menoj tvoja beseda: „Klical sim, pa si se branil; sedaj kličeš ti, pa te ne bom uslišal.“ Tako bi jez ubogi grešnik v grehih umerl in se vekomu pogubil.

Odrešenik moje duše! zavoljo britkost in bolečin, ktere si terpel pod težkim križem, me obvaruj nespokorniga in oterpjeniga serca zdej in vselej; daj mi gnado, de svoje grehe v resnici obžalujem, in se stanovitno poboljšam, ter v tvoji gnadi živim in umerjem. Amen.

IV. štacijon.

Jezus sreča žalostno Mater.

Kako serčno se obnaša Marija, prežalostna Mati, v svojim in svojiga Sina britkim terpljenji! Oh, v kako strašni podobi mora gledati svojiga ediniga, svojiga preljubeznjiviga Sina na potu proti morišu! Jezus je bil nar lepši zmed vsih človeških otrók; priserčno milost je razodevalo njegovo obličje; že v zibeli je kazalo njegovo oko Božjo modrost in ljubeznjivost. Téga Jezusa mora sedaj Marija gledati, vsiga v prahu in kervi, ne več človeku

podobniga, kako grozovito ga divji briči in rabeljni kakor nar hujiga hudodelnika peljejo k smerti na križu. Pa tudi v nar britkejšim terpljenji je Mariino obnašanje stanovitno in častitljivo. Ne sliši se presilno žalovanje iz njenih ust; ne vidi se ji znamnje grenke nepoterpežljivosti na obrazu; britke solze jo sicer oblivajo, pa vsa mirna in vdana moli: Gospod! zgôdi se tvoja volja. — Kako milovanja vredno je pa moje obnašanje, kadar mi terpljenje pošlješ. Moje nezmerno žalovanje in britke tožbe, moja otožnost in pobitost, moja neutolažljivost ali celo vpitje le preveč razodeva, de se moja volja noče podvreči Božji volji, temuč se upira Božjim neskončno modrim sklepam.

O Marija, tako močna v terpljenji! sprosi tudi meni serčnost, de bom po tvojim zgledu vse nesreče, težave in britkosti, ktere me bodo še zadevale, v Božjo voljo popolnoma vdan prenašal. Amen.

V. štacijon.

*Simon Cirenejic pomaga Jezusu križ
nesti.*

Terde se nam velikrat dozdevajo pota, po katerih Bog vse svoje izvoljene k zveličanju vodi, pa so vender le pota Božje

ljubezni in milosti. Simon Cirenejic pride zoper svojo voljo v zadrego, in le primoran sprejme sramotni križ, pa ravno po križu se preoberne in zveliča, ker v plačilo za to mu Jezus podeli znotranjo gnado: razsvetljenje, tolažilo, veselje. Kmalo ga ravno ta križ, kateri se mu od začetka studi, spreoberne iz nevernika v služabnika Kristusoviga. — Kolikrat tudi nas neprevidama zadene nesreča, de v sé gremo in se spreobernemo! Sto in sto bi se jih pogubilo, ko bi jim Bog silama križa ne naložil, ter jih tako spametoval in rešil.

Preljubeznjivi Jezus! ako nisim na pravim potu, pelji tudi mene zgubljeniga s križem in terpljenjem k sebi nazaj; krôti in tepi me, zakaj ti le tepeš, de ozdraviš; pošlji mi na tem svetu, kar koli hočeš, le na unim svetu se me usmili. Amen.

VI. štacijon.

Veronika poda Jezusu potni pert.

„Kdor koli da piti komu zmed téh nar manjših le kozarec merzle vode, resnično, vam povem, on ne bo zgubil svojiga plačila“ — je

rekel nekda j Jezus. Kako prečudno je poterdil sedaj ta nauk s predragim daram, ki je pobožni Veroniki njeno usmiljenje povernil! Ona mu je ponudila potni pert, in Jezus ga ji nazaj dá, pa ne taciga, kakoršen je poprej bil; o kolik čudež, kolika milost — samo Jezusovo kervavo obličje je v pertu vtisnjeno od Zveličarja nazaj prejela! O prelep, o preimeniten, o predrag spomin za tako majhno postrežbo!

O moj usmiljeni Jezus! tudi jez si bom vedno prizadeval, tebi s tém postreči, de svojimu bližnjimu dobro storim. Dodeli pa mi pomoč, de bom vselej iz prave svete ljubezni, kakor Veronika, svoje dobre dela opravljal. Vem namreč, de ti ne gledaš samo na dobro delo, ampak velikoveč na njegov namen po besedah: „Ko bi razdal ubogim v živež vse svoje premoženje, in ko bi svoje telo dal, tako de bi gorel, ljubezni pa bi ne imel, mi nič ne pomaga“. Pri vsim svojim djanji in nehanji, o moj Jezus! si hočem na vso moč prizadevati in skrbeti, de me vselej vodi prava goreča ljubezen do tebe in do mojiga bližnjiga, ker le s tem si upam tvoje dopadajenje za svoje dobre dela in enkrat obilno plačilo v nebesih pridobiti. Amen.

VII. štacijon.

Jezus pade drugič pod križem.

Veliko bolj kakor težki križ je težila Jezusa grozna misel, de za veliko ljudi bo njegovo britko terpljenje zgubljeno. O kako vse drugače nas je ljubil, kakor mati ljubi svojiga otroka! „Ljubil sim te z večno ljubeznijo, zato sim se te usmilil in te na se vlekel“, nam ljubeznjivo kliče po preroku. Iz te ljubezni se je ponudil Sin Božji nebeškemu Očetu za srednika in rešenika grešniga človeštva. Iz te nezmerne ljubezni je na se vzel vse naše hudobije in je preterpel kazni in bolečine, ktere smo mi bili zaslužili, de nas je rešil pogubljenja. Neskončno nas je ljubil; torej je hrepenel po smerti na križu, de nas je z Bogam spravil. O kako ga je tedaj preljubeznjivo serce bolelo, kadar previdi, de se jih bo pri vsi njegovi ljubezni veliko pogubilo! In ta neizrečena žalost je Jezusa bolj kakor težki križ na tla tišala.

Neskončno usmiljeni Jezus! ker si tedaj ti meni nevrednemu toliko ljubezen skazal, vzemi mi vse, kar mi je drago, ako je tvoja volja, in pošlji mi vse hudo; le to milost mi skaži: Nikar ne pripusti,

de bi bilo tudi nad menoj zgubljeno tvoje britko terpljenje in tvoja grenka smert. Glej, terdno sklenem, odslej s tvojo pomočjo tako živeti, de bom s tvojim zasluženjem dosegel večno zveličanje. Amen.

VIII. štacijon.

Jezus sreča jokajoče žene.

Ali ni bilo prav, de so jeruzalemske žene milovale Jezusa in se jokale nad njegovim britkim terpljenjem? Zakaj jih je Jezus posvaril? — Ni vseh Bogu vsako jokanje. Kdor solze pretaka zavoljo časne škode, v katero ga je greh pripravil, se zastonj joka, njegove solze Božje pravice ne utolažijo. — So tudi hinavske solze, ktere hitro tekó, pa ravno tako naglo zginejo in k poboljšanju življenja nič ne pripomorejo; take solze pridejo iz hinavskiga serca, katero še greh ljubi, in so gnjusoba pred Bogam. — So tudi grešne solzé, ktere pretaka svojeglavnost, požrešnost, meseno poželenje, napuh in nevošljivost, ako se tem hudim nagnjenjem ne ustreže; tudi té solzé so pred Bogam gnjusoba. — Le samo solzé iz ljubezni, ker greh žali preljubeznjiviga Boga, neskončno svetost in dobroto, so Bogu vseh in nam v prid.

Predobrotljivi Zveličar! daj mi ravno serce, iz kteriga naj tekó prave solzé, de bom ž njimi zbrisal svoje mnoge grehe, utolažil tvojo pravično jezo in odvern timer zaslužen kaznen. Amen.

IX. štacija.

Jezus pade tretjič pod križem.

Neizrečeno gerdó ravnajo briči z Jezusam. Tretjič že je padel pod težkim križem v smertnih britkostih. Pa ne, de bi se ga usmilili, mu križ odložili, ga rešili vsih vervi in vezí, in mu pomagali vstati, — se mu še posmehujejo k njegovimu padcu in k njegovi strašni britkosti, in grozovito sem ter tje sujejo njegovo kervavéce telo. — Kakor so delali divji rabeljni z Jezusam, ravnajo tudi hudobni duhovi z nesrečnim grešnikom. Kolikorkrat človek v smertni greh pade, se mu peklenški duhovi hudobno posmehujejo, ga z vervmi še bolj terdo zvežejo, ga od hudobije do hudobije vlačijo, in ne jenjajo, dokler ga ne spravijo v večno terpljenje.

Predobrotljivi Odrešenik! vtisni mi za vselej v serce besede aposteljnove: „Bodite trezni in čujte; ker hudič, vaš zopernik, hodi kakor rjoveč

lev okoli, in iše, koga bi požerl". Še bolj pa kakor hudobniga duha naj se bojim vsake strasti ali hudiga nagnjenja; zakaj strasti so vervi, s kterimi ima dušni sovražnik človeka ko sužnja vjetiga. Dodeli mi, o Gospod! de bom še ob pravim času spoznal, ako se bo strast v meni zbudovala; prosim te tudi zavoljo tvojiga zasluženja, daj mi vse potrebne gnade, de bom vsako skušnjava svojiga grešniga poželenja in hudobniga duha zmagal in tako obljubljeno plačilo v nebesih prejel. Amen.

X. štacijon.

Jezusa slečejo in mu dajo želča piti.

Preljubeznjivi Jezus si je pustil v groznih bolečinah ranjeniga telesa in narčisteji duše vso obleko sleči, de je nam zopet zaslužil obleko prelepe nedolžnosti in ženitvansko oblačilo posvečujoče gnade, ktero nam je greh vzel. V preveliki dušni britkosti je hotel stati obleke oropan vpricho ljudstva, de je našo dušo oblekel s pravičnostjo pred Božjimi očmi.

O Jezus! obljubil si vsim nedolžnim veličastno obleko v nebeškim kraljestvu. V svojim neskončnim usmiljenji si pa ob-

ljubil nebeško veselje tudi njim, kateri so belo obleko svetiga kersta sicer omadežali, pa z resnično pokoro zopet oprali. Prosimo te zavoljo terpljenja tvojiga sramotljiviga razgoljenja, ohrani vse nedolžne v presrečnim stanu posvečujoče gnade do konca njih življenja, de bodo s to prelepo obleko ozaljšani toliko veči veselje v nebesih uživali. Vsim, katerim preti nevarnost, zgubiti nedolžnost, dodeli, o Gospod! spoznanje, de je nedolžnost prva in nar veči dobrota, za ktero naj človek še življenje rad daruje, de ne bodo lahkomišljeno ravnali. Vsim pa, katerim je smertni greh nedolžnost vzel, daj spoznati neizrečeno veliko zgubo, de se bodo resnično spokorili, posvečujočo gnado zopet dosegli in ž njo k tvoji sodbi prišli. Amen.

XI. štacijon.

Jezusa na križ pribijajo.

Neznane bolečine, ktere je Jezus terpel, ko so mu noge na križ pribijali, je prevzel v pokoro za vse grehe, ktere z nogami delamo. Kolikrat hodijo naše noge po prepovedanih potih! Koliko stopinj sim že jez storil v svojim življenji, ne za Boga, ali za svojo dolžnost, ampak zavoljo greš-

niga razveseljevanja, zavoljo slabe družine! Kolikrat pa noge še premaknil nisim, ko je bilo treba v cerkev iti ali po svojim poklicu delati! Ponižno spoznam, de sim doslej bolj hodil po široki cesti, ktera derži v pogubljenje, kakor po stezi, ktera derži v večno zveličanje.

O moj Jezus! iz serca obžalujem vse zmote in pregreške vsiga svojiga življenja, in terdno sklenem, odslej ogibati se vsih hudobnih potov, hoditi pa po potu ostre pokore in svete čednosti, de se bodo na koncu mojiga zemeljskiga popotovanja tudi nad menoj spolnile besede kraljeviga preroka: „Blagor človeku, kateri ne postaja na potu grešnikov, temuč ljubi postavo Gospodovo“. Amen.

XII. štacijon.

Jezus na križu umerje.

Nar huji reva človekova ni v telesnih bolečinah; človek je nekterikrat v duhu vesel, ko telo terpi silne bolečine. Ako nas Bog tolaži, čutimo v duhu moč in serčnost pri nar hujim zunanjim terpljenji. Ako se pa Bog od nas odverne, smo brez tolažbe in kakor zapušeni; takrat nam terpljenje do verha prikipí. — Jezus je hotel

biti skušan v vsim in tedaj terpeti tudi tako znotranjo zapušenost. Radovoljno je bil na križu brez vse nebeške tolažbe. Njegovo sveto človeštvo se je nad tem zavzelo in je milo zaklicalo: „Moj Bog! moj Bog! zakaj si me zapustil?“ S tem milim glasom je naznanil neizrečeno bolečino zavoljo znotranje zapušenosti.

Preljubeznjivi Jezus! s tem nar večim dušnim terpljenjem si nam zaslužil gnado, ob nar hujim zapušenji, ob smertni uri, vdanost v tvojo presveto voljo stanovitno ohraniti in poslednje vojskovanje srečno zmagati. Tvoja zapušenost, o Gospod! bodi naša moč, tvoja znotranja revnost naša serčnost v življenji in v smerti. Amen.

XIII. štacijon.

Jezusa s križa snamejo in Marii v naročje položé.

Kako je Marijo v serce zbolelo, ko je mertviga Sina v naročje sprejela! Njegove oči so zaperte: nič več je ljubeznjivo ne pogledujejo; njegov jezik je terd: ne govori ji več sladkih besedi; njegove merzle roke je nič več ne objemajo; njegova glava ima še ternjevo krono, Marija izdira kervavo ternje iz globokih

ran, in mu vzame krono z glave; njegov obraz je tako zdelan, de je komaj spoznati; sedaj še le vidi prežalostna Mati, kako je njegovo sveto telo vse kervavo, vse polno ran. O kako globoko je to terpljenje presunilo Mariino serce! Zato kliče sveta cerkev: „Hči sijonska! komu naj te primerjam? zakaj tvoja bolečina je velika kakor morje.“

O Marija, preljubeznjiva Mati! usmili se nas zavoljo tega terpljenja in sprosi nam velik stud nad našimi grehi, kateri so tebi in tvojimu Sinu tako terpljenje napravili; pridôbi nam tudi milost, de bomo vedno dojemali v ljubezni do vaju, kakor je bila tudi vajna ljubezen do nas neizrečeno velika. Amen.

XIV. štacijon.

Jezusov pokop.

Jožef Arimatejic in Nikodem sta Jezusovo sveto telo z dražimi dišavami vred zavila v novo tančico in položila v grob, kateri je bil izsekan iz skale. — Tudi moje truplo se bo enkrat zavilo v mrtvaški pert in v tesni trugi položilo v ozki grob. Oh, kaj je človek? Ko je rojen, se povije v plenice in položi v zibel; ko umerje, se za-

vije v mertvaški pert in dene v mertvaški trugi v grob. Tako nam kažejo zibel in mertvaška truga, plenice in mertvaški pert revnost človekovo. In še bolj živo nam kliče grob s trohljivimi kostmi: „Spomni se, človek! de si prah“.

Moj Jezus! daj nam prav živo spoznati minljivost svojo in vsiga pozemeljskiga; daj nam resno premišljevati, de v grobu vse posvetno veselje mine, in de človek v večnost družiga seboj ne vzame, kakor dela, de zanje pred tvojim sodnjim stolam prejme ali večno plačilo ali pa večno kazen. Obvaruj nas tedaj, o Gospod! slepote tistih, kateri se le za posvetno poganjajo, in pri tém večno zgubé. Dokler je še dan za delo, si hočemo zakladov nabirati, ne — kakor jih svet iše in ljubi, zakaj té sné rija in molj, ampak — čednost in dobrih del, ktere nam večno plačilo v nebesih pripravljajo. Amen.

Sedmi križev pot

za

žalostne in malosrčne.

I. štacijon.

Jezus krivično v smert obsojen.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

(Tako se začne vsak štacijon.)

Jezus govori žalostnim na serce. (Jan. 8.)

„**K**do zmed vas me bo greha pripričal?“ in vender sim bil preganjan, in v smert na križu obsojen. Ljubi moj! ali si ti tako nedolžen, kakor jez? Ali se nikoli nisi pregrešil? Ali nisi terpljenja zaslužil? Jez molčim; ti pa godernjaš! Glej, kako dobro ti hočem. Tepem te sedaj v ljubezni in usmiljenji, de te ne bo treba tepsti v jezi sodnji dan. Jez sam te tepem: ljudje, stvarí so le šibe, s kterimi te jez bijem. Ali ni za te boljši, de te tukaj jez v ljubezni strahujem, kakor de bi te v večnosti hudobni duhovi v peklenkim breznu terpinčili? Pomisli, v čem si se pregrešil?

Žalostni zdihuje k Jezusu:

O moj Jezus! zaslužil sim vse terpljenje; zaslužil sim, de me preganjajo ljudje in vse stvari, ker sim razserdil tebe, svojiga Boga, svojiga Stvarnika in Odrešenika, ker sim tolikokrat užalil tvoje nedolžno serce, ker sim tvoje stvari zoper tvojo voljo v zlo obračal! Solnce ino luna, nebo in zemlja pričujejo zoper mene! Ker sim toliko serc prežalil, je prav, de sim tudi jez prežaljen! Preljubeznjivi Jezus! le tepi me v ljubezni, in nikar mi ne prizanašaj do sodbe. Serčno mi je žal, de sim tvoje nedolžno serce tolikanj razžalil. Pripravljen sim za terpljenje, sej sim še veči križ zaslužil; hvaležen sim ti za očetovsko šibo, in popolnoma sim vdan v tvojo premodro naredbo; le podpiraj me, o Gospod! v moji stiski, de ne omahnem. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

(Tako se sklone vsak štacijon.)

II. štacijon.

Jezus s težkim križem obložen.

Jezus tolaži žalostne. (Žal. pes. 1.)

Poglej me, revni človek! če je kakošna bolečina enaka mojim bolečinam. Ti

misliš, de je tvoj križ pretežák; glej me! ali imaš ti tudi tak križ, kakoršniga imam jez? Ali si bil ti tudi s hinavskim kušljejem izdan, po obrazu bijen, vjet, zapljevan, zasramovan, kakor jez? Ali si bil ti tudi tako grozovito bičan in s ternjem kronan, kakor jez? Ali je tvoj križ tako težak, kakor moj? Glej, kako dobro ti hočem. Premalo si maral za moj križ in moje terpljenje; zato sim ti poslal majhen križ, de hvaležno spoznavaš, koliko sim jez terpel iz ljubezni do tebe. Pokaži, de tudi ti mene ljubiš, in terpi to malo nadlogo iz ljubezni do mene.

Žalostni zdihuje k Jezusu:

O moj Jezus! kako majhen je moj križ proti tvojimu križu! Jez sam sim si križ težil z nejevoljo in nespametnim domišljevanjem. **O** kolike bolečine, koliko zasmehovanje, koliko zasramovanje in zaničevanje si ti terpel iz ljubezni do mene! Ali bi tedaj jez kar nič ne terpel iz ljubezni do tebe? Lej, moj Jezus! to malo, kar sedaj terpim, tiho darujem tvojimu ljubijočimu sercu; bodi s tem zadovoljin, dokler ti večiga terpljenja ne darujem. **O** kako težak je bil pač tvoj križ, ker me ta mali križ tako teži! Vekoma bodi češen in hvaljen! Amen.

III. štacijon.

Jezus pade prvič pod križem.

Jezus tolaži žalostne. (Iz. 35.)

Glej, stiskani človek! v kolikih bolečinah in kako zaničevan sim pod križem jez sklonjen! Ali si tudi ti tako stiskan? Dolgo sim že čakal tvojiga poboljšanja. Dolgo sim že pričakoval, de bodeš spolnil dobre opomine, svete želje in sklepe, de bodeš resnično pokoro delal, in me tolažil v mojim križu. Nisim pak družiga dobil, kakor prazno listje obetávanja brez sadú pokore in ljubezni, dolgo življenje polno grenkiga sadja: torej moram terte obrezati, z nadlogo te iz spanja zbuditi, de boš boljši sadje rodil, in de ne boš padel v večí grehe.

Žalostni zdihuje k Jezusu:

O moj Jezus! kako ljubeznjivo me vlečeš k svoji ljubezni! kako moder, kako svet je tvoj namen! Ker v miru, v sreči nisim spoznal svoje nevarne mlačnosti, me mora križ k gorečnosti naganjati. Ti si sam tlačil grozdje, ter si nam zapustil nar slaji vino, svojo presveto kri, v vsakdanjo pijačo v presvetim zakramentu. Oh, obrezuj, tlači, pokori me, dokler te ne bom

resnično ljubil, in sladkiga sadja svete ljubezni obrodil! Ker je pa sveta ljubezen le tvoj dar, torej te ponižno prosim, o moj Jezus! dodeli mi jo po svoji neskončni milosti. Amen.

IV. štacijon.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

Jezus tolaži žalostne. (1. Kralj. 10.)

Terpin! ali si ti tako odkritoserčen z menoj, kakor sim jez s teboj? Jez in moja preljuba Mati sva le iskala tvojiga prida in tvojiga serca; ti si pak svoje serce preveč navezal na stvari. Nečimerno razveseljevanje ti je bolj všeč, kakor moje bolečine, kakor moje terpljenje; zato nisi odkritoserčen do mene. Ti bolj pri stvaréh išeš svojiga veselja, kakor pri meni in pri moji ljubi Materi; torej moram jez razdreti to preveliko in tebi škodljivo prijaznost med tabo in stvarí, de čmernost in zopernost tvoje serce silama od stvari odterga in k meni oberne.

Žalostni zdihuje k Jezusu:

O moj Jezus! kako odkritoserčen si ti do mene, pa kako neodkritoserčen sim jez do tebe! Kolikrat me je nečimerno razveseljevanje in pečanje s hudobnim svetam

odvračevalo od tvoje ljubezni in prijaznosti, in me je pripravilo v veliko nevarnost, tebe celo zgubiti! O Jezus! raztergaj vezi nečimerne ljubezni, de bom jez svetu križan, svet pa meni; de se moje serce brez zadržka k Bogu povzdiguje in le pri njem resnično ljubezen in prijaznost uživa. O Jezus, o Marija, dajta mi milostno roko! Amen.

V. štacijon.

Simon pomaga Jezusu križ nesti.

Jezus tolaži žalostne. (Mat. 23.)

Kolikokrat, ljubi moj! o kolikokrat sim te hotel zbrati, kakor koklja zbira svoje pišeta pod peruti; ti pa nisi hotel. Mirno sim te hotel k sebi vleči z ljubeznijo in dobrotljivostjo; ti pa nisi hotel, si me zaničeval, mir razderl, in moje dobrote napčno obračal: torej te moram silama s križem in z nadlogo k sebi vleči, kakor sim Simona k križu primoral. Jez sim to storil, ne pa judje, de je križ Simonu veliko milost pridobil; prejmi tedaj ta križ od moje dobrotosti, terpi z menoj, in vdeleževal se bodeš mojiga zasluženja, in nabiral si neskončne zaklade moje milosti.

Žalostni zdihuje k Jezusu:

O moj Jezus! kako dobro mi hočeš! Zaslužil sim, de bi me bil popolnoma za-

pustil in zaverigel, ker sim se tvoji ljubezni tolikrat ustavljal; ti me pa tako po očetovsko vabiš s križem, ki mi ga nakladaš, uživati tvojo ljubezen, tvojo milost. Voljno sprejemem tedaj ta križ iz tvoje milostljive roke: iz ljubezni do tebe, moj Jezus! bom terpel in molčal; daj mi le tvojo milost tukaj uživati, in nikdar več brez križa živeti, de bodem s teboj vekoma kraljeval. Amen.

VI. štacijon.

Veronika poda Jezusu potni pert.

Jezus toži. (Raz. 3.)

Ktere ljubim, jih tepem. Rad bi ti dal okusiti svojo sladko ljubezen, rad bi vtisnil svoj obraz v tvoje serce; ali tvoje serce je oslepila ljubezen do samiga sebe; v tebi je še toliko skrivnih napak in pregreškov, ki jih nočeš spoznati; zato ti pošiljam ljudi, kateri na te gledajo, de ti lastno ljubezen odpravljajo, in de se tvoje serce pripravlja za mojo ljubezen ino milost. Torej jih ne smeš sovražiti, kateri te strahujejo, temuč ljubi in spoštuj jih, ker ti toliko koristijo in ti mojo ljubezen naklanjajo.

Žalostni zdihuje k Jezusu:

O moj Jezus! serčno mi je žal, de sim se tvoji ljubezni toliko časa ustavljal, in se

dal gospodovati svoji lastni ljubezni. Oh, naj sveti tvoja luč v mojim sercu, de vse pregreške, kateri mi branijo tebe ljubiti, prav spoznam, lastno ljubezen, ktera je strup moji duši, odpravim, in tebe resnično ljubim. O Jezus! daj mi le svojo močno gnado, de jih ljubim, kateri me strahujejo in grajajo, de jih resnično ljubim, se jim vselej prijazniga in hvaležniga skazujem, in tako zaslužim tvoje obličje gledati vekoma. Amen.

VII. štacijon.

Jezus pade drugič pod križem.

Jezus učí. (Ps. 33.)

Jez ležim pod križem zasmehovan in zaničevan! Premisli, ljubi moj! ti si to storil; ti si zaničeval mene, svojiga Boga: torej si tudi ti sedaj zaničevan; ti si govoril zoper mene: torej sedaj tudi zoper tebe govoré; ti si preganjal mene, svojiga Odrešenika: torej si po pravici tudi ti preganjan; s kakoršno mero si ti meni meril, s takošno jez tebi merim. Terpi tedaj z voljo, kar si meni že toliko časa prizadeval! Ljubi jih, ki te sovražijo; dobro govori od njih, kateri od tebe slabo govoré; povračuj hudo z dobrim, tako boš svoje

sovražnike z ljubeznijo premagal, svojo in njih dušo rešil: zakaj ni je lepši čednosti, kakor ljubezen, poterpežljivost in molčečnost.

Žalostni zdihuje k Jezusu :

O moj Jezus! tolikrat sim te razžalil, toliko sramote in krivice sim ti prizadel; in ti molčiš, imaš poterpljenje z menoj! Kako bi pač smel jez grešnik godernjati, ker sim zaničevan, preganjan in ne dovolj spoštovan, ko vender družiga nisim vreden, kakor zasramovanja in zasmehovanja? — **O Jezus!** iz ljubezni do tebe hočem v prihodnje z voljo molčati, vse prenašati, kateri kaj zoper mene mislijo, govore ali delajo, sovraštvo in hudobijo svojiga bližnjiga z ljubeznijo in dobrotljivostjo premagovati. **O Jezus!** poterdi me v teh mojih sklepih s svojo vsigamogočno gnado. Amen.

VIII. štacijon.

Jezus sreča jeruzalemske žene.

Jezus toži. (Iz. 49.)

Duša moja! toliko te ljubim, de te nikdar ne morem pozabiti; toliko za te skerbim, de se ti nič hudiga ne sme zgoditi. **Zakaj**

imaš pa ti tako malo ljubezni, tako malo zaupanja do mene? Težko te čakam, de bi ti podaril svojih gnad; — zakaj te ni k meni? Glej, pošiljam ti križe in težave, jemljem ti vso človeško pomoč in tolažbo, ker te s tem želim k sebi pripeljati; glej, kako dobro ti hočem.

Žalostni zdihuje k Jezusu:

O moj Jezus! ti mi res dobro hočeš. Kako morem vender žalosten in neutolažljiv biti, ker imam tako ljubiga Boga, kateri za me skerbi, kateri mi tolikanj želi pomagati? Glej, moj Jezus! sedaj pridem k tebi, sedaj kličem k tebi, in prosim, pomagaj mi in tolaži me. Ker tvoje serce tako silno hrepeni, pomagati mi, tolažiti me, te ponižno prosim, pomagaj mi sedaj v moji nadlogi! Amen.

IX. štacijon.

Jezus pade tretjič pod križem.

Jezus uči in tolaži. (Raz. 3.)

Glej! stojim pri vrátih tvojiga serca in terkam, in rad bi vanj šel, pa tvoje serce je zaklenjeno z lastno ljubeznijo in z napuhom; zato te moram poniževati s križem in terpljenjem, de spoznavaš svojo

slabost in nezmožnost, in de ne daješ sebi časti in hvale, ampak meni. Ako se tako ponižuješ, v vsim le moje časti išeš, hočem iti v tvoje serce in vanj vlti svojo ljubezen in milost; kjer je pak napuh, ne dobí prostora ne ljubezen ne milost; jez sovražim prevzetne in ljubim ponižne.

Žalostni zdihuje k Jezusu:

O moj Jezus! preponižno te prosim, odpusti mi, ker sim se tvoji ljubezni, tvoji milosti toliko časa z napuham ustavljal, in sim ti svoje serce zaklepal. Sedaj spoznam, kako nespametno sim delal. Jez nič nisim, nič nimam, nič ne morem, kakor le grešiti. O kako dobro je za me, de si me ponižal, o Jezus! Tebi edinimu bodi slava, čast in hvala, meni pa sramota, zasmehovanje in zaničevanje! Amen.

X. štacijon.

Jezusa slečejo in mu dajo želča piti.

Jezus toži. (Jer. 23.)

S pelinam si me napajal in z želčem nasitoval, ker preveč hrepeniš po mesenih slastih, po jedilih in pijačah, po sladkostih in veselicah tega svetá; s takim razveseljevanjem mojo ljubezen gasiš in mojo

milost zaničuješ; zato vlivam želča med tvoje veselje, de popolnoma oslepljen mene ne zapustiš in se ne pogubiš. Če se ti živeti toži, ti bo vsaj tudi grešiti zoperno.

Žalostni zdihuje k Jezusu:

O moj Jezus! večna hvala ti bodi, ker me tako ljubeznjivo kličeš k svoji ljubezni. Ni mi znana hujši in nevarniši vojska, kakor bojevanje zoper meseno poželenje, in to nevarnost si mi odvernili s križem, ki si mi ga poslal: pristudilo se mi je življenje in vse, kar mi življenje daje. O moj Jezus! pokori me, tepi me, de se moje meso poniža, in me nič več v greh ne vabi; napajaj me z vinom praviga kesanja, ktero izhaja iz ljubezni do tebe! Amen.

XI. štacijon.

Jezus križan.

Jezus tolaži žalostne. (Ps. 79.)

Žalostna duša! premišluj me na terdim križu razpetiga, na rokah in nogah z žeblji pribitiga: ali mi je bilo pač mogoče še več terpeti? Glej, kakošen razloček delam med pobožnimi in hudobnimi: hudobne odpravljam s časnimi dobrotami, s častjo in bogastvom tega sveta, ker iz last-

niga zadolženja ne bodo uživali večniga veselja; pobožne pa nasitujem s solznim kruham in z nadlogami, de bodo po časnim terpljenji vredni moje ljubezni in milosti, in pa tudi večniga veselja. Ali nočeš raji z menoj malo časa, kakor v peklu vekoma terpeti?

Žalostni zdihuje k Jezusu :

Preljubi Jezus! kako dobro mi hočeš! Nič več ne želim tega sveta uživati; stori me le vredniga svoje ljubezni, svojiga terpljenja; zakaj če imam tvojo ljubezen, dobivam tudi v terpljenji in v križu več serčniga veselja, kakor v posvetnim razveseljevanji. **S** teboj terpeti, kruh grenkih solzá jesti, bodi moje poživiljanje. **O Jezus!** razsvetli in poterdi me. Amen.

XII. štacijon.

Jezus na križu umerje.

Jezus žaluje. (Mat. 27.)

Premišluj, ljubi moj! kako visim na križu med razbojnikama, kako me z želčem napajajo, kako so me zapustili vsi ljudje in celó moj nebeški Oče. Ali si tudi ti tako zapušen, tudi v tolikih bolečinah? **Serce** sim si dal odpreti in prelil sim

poslednjo kapljo svoje kerví; — ali te nisim resnično ljubil? S križem in terpljenjem očišujem serce in misli pravičnih, de naj ves svet spozná, de ne služijo Bogu zavoljo samopridnosti, ampak iz ljubezni. Ako me hočeš resnično ljubiti, terpi z menoj; daruj mi svoje serce!

Žalostni zdihuje k Jezusu:

O moj Jezus! prav resnično te želim ljubiti, ker me ti tako resnično ljubiš, in ker si vreden neskončne ljubezni. Lej, moj Jezus! to malo, kar sedaj terpím, darujem tvojimu ljubijočimu sercu v pričevanje, de imam ljubezen do tebe; pošiljaj mi nadloge in težave, ako je tvoja sveta volja; daj mi le, de tebe ljubim in se nikdar ne ločim od tvoje ljubezni. Amen.

XIII. štacijon.

Jezus Maríi v naročje položen.

Jezus tolaži žalostne. (Raz. 2.)

Ktere ljubim, jih tepem; le svoje ljube otroke strahujem, in kolikor bolj jih ljubim, toliko več križev jim pošiljam: ker me je nebeški Oče tolikanj ljubil, mi je tudi narveči križ naložil. Noben človek ni več

terpel, kakor Marija, moja preljuba Mati, ker nobeniga človeka Bog ni bolj ljubil kakor njo. Moji nar ljubši prijatli imajo nar več terpljenja. Ako mi hočeš biti ljub otrok, poljubi mojo šibo ko znamnje moje ljubezni do tebe.

Žalostni zdihuje k Jezusu :

Preljubi Jezus! koliko gnado ima vender človek, ako si je svest tvoje ljubezni! Ker si mi tedaj ta križ poslal, sim tudi prepričan, de me ljubiš. Oh, kaži mi le vselej svojo očetovsko šibo, de vém, de sim tvoj ljubi otrok. O ljubeznjiva, žalostna Mati Marija! s teboj hočem terpeti, s teboj Boga ljubiti. Oh, nikar ne pripusti, de bi ta križ, to veliko gnado napčno obračal, temuč daj, de po terpljenji veči čednost in ljubezen dosežem. Amen.

XIV. štacijon.

Jezus v grob položen.

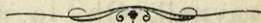
Jezus tolaži žalostne. (Raz. 2.)

Dragi moj terpin! ljubi, terpi, molči, bodi zvest do smerti, in dal ti bom krono večniga življenja. Le poterpi; zakaj vse terpljenje na zemlji ni nič proti večnimu veselju. Moje petere rane so znamnje

moje zmage, ljubezni in slave. Ako boš z menoj terpel, boš tudi z menoj gospodoval; za časno uboštvo boš imel večno bogastvo, za kratko bolezen večno veselje, za zasmehovanje, zasramovanje in zaničevanje pa večno slavo, čast in veličastvo. Ljubi, terpi, molči, krona je že pripravljena.

Žalostni zdihuje k Jezusu:

O moj Jezus! koliko je plačilo, ktero si pripravil njim, kateri te ljubijo! Ako sim sedaj zavoljo tebe zaničevan, zasramovan, zasmehovan, bodem tam v večnim veličastvu pri tebi in vsih svetnikih hvaljen, ljubljen in češen, in bom imel za kratko terpljenje večno veselje, večne dobrote. **O** moj Jezus! tvoje rane naj mi bodo pribežališe v križih in težavah; s teboj hočem terpeti na duši in telesu, in tako te hočem tudi vekoma ljubiti, hvaliti in častiti. Amen.

Osmi križev pot

za

pobožne in bogoljubne duše.

I. štacijon.

Jezus krivično v smert obsojen.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

(Tako se začne vsak štacijon.)

Preljubi Jezus! žalosten sim, in žalosti ne bom zakrival. Žal, zelo žal mi je, o Jezus! de sim tebe, nedolžnost, tolikokrat žalil, se té in té hudobije toliko časa deržal. Ti si nedolžin v govorjenji, nedolžin v sercu, v terpljenji, v vsim si nedolžin; in jez hudovoljni grešnik sim tebe, zgolj samo nedolžnost in ljubezen, tolikokrat zaničeval! Jez sim grešnik v govorjenji, v sercu, v vsih udih; zavaljo tega so s teboj tako neusmiljeno ravnali. Oh, to me peče, preljubi Jezus! sedaj bi te rad prav ljubil, pa ne morem; zakaj ti si nedolžnost, jez sim pa grešnik, in tako se ne moreva združiti. Prosim te tedaj zavaljo tvoje nedolžnosti, daj mi gnado, resnično pokoriti

se, de se bom mogel, s pokoro očišen, s teboj v ljubezni skleniti in po tem življenji te vekoma uživati. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

(Tako se sklene vsak štacijon.)

II. štacijon.

Jezus s križem obložen.

Božja ljubezen! ti z veseljem križ sprejmeš; če tedaj hočem tebe ljubiti, moram tudi križ ljubiti. In ker sim grešnik, se moram tudi sam pokoriti: to pa ni drugač mogoče kakor le s križem in terpljenjem, z neprenehanim zatajevanjem in krotanjem svojih počutkov. Znana ti je pa, o Jezus! moja slabost; ker sim od začetka popačen, se bojim križa: zato je moje pokorjenje tako majhno in ne zadostuje za moje tako obilne grehe. Zatorej te prosim, preljubi Jezus! ti sam me pokôri, ti sam mi križ naloži, de toliko hitreje pridem k ljubezni; zakaj ti bolje veš, kaj se mi spodobi, in kaj morem prenesti. Prosim te zavoľjo solzá, ktere si iz ljubezni točil, daj mi tudi veselje k terpljenju; daj mi ljubezen do križa, daj mi želje po nadlogah in težavah, kakor si jih dal svetimu Francíšku, sveti Terezii in družim svetnikom; sej imaš še

več tacih gnad; dodeli jih tedaj tudi meni po svoji neskončni milosti. Amen.

III. štacijon.

Jezus pade prvič pod križem.

Preljubeznjivi Jezus! ves oslavljen ležiš pod križem. Moji veliki grehi so krivi tvojiga padca. O moj Jezus! velikokrat sim maloserčen, ker se ne morem greha obvarovati, ker tolikokrat zopet padem. S tem sicer kažeš svojo ljubezen: ti pustiš grešniku grešiti in tudi dolgo časa v grehih živeti, de je potlej njegova pokora, toliko bolj goreča, toliko veči in stanovitniši; zato si pripustil, de je Magdalena tako zelo grešila, pa njena pokora je bila potem tudi silno velika; Peter te je sicer trikrat zatajil, pa njegove sporne solze so bile potem toliko grenejši. Glej, moj Jezus! jez sim čezobílno grešil, pomagaj mi vender vstati, daj mi točiti solze iz ljubezni, kakor Petru, daj mi tako pokoro delati, kakoršno je delala Magdalena. Sej je že čas tebe ljubiti! Ali mi ne boš dal toliko časa za ljubezen, o Jezus! kolikor časa sim v grehu zapravil? Nikdar več nočem grešiti; pokoriti se hočem, in te ljubiti zdaj in vekomaj. Amen.

IV. štacijon.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

Marija, Mati lepe ljubezni, sreča mojiga Odrešenika, in le sam Janez je pri Marii in se bitko joka nad Jezusom, svojim tolikanj ljubim učenikom. Oh, ljubezen Božja! kako malo jih je, kateri te resnično ljubijo, kateri so zvesti v tvoji ljubezni! O kako res je: „Ljubezen ni ljubljena!“ Ljudje ljubijo bogastvo, veselje, lepoto stvarjenih reči, — tebe pa, o Jezus! ki si veselje pobožnih duš, nar veči dobrota, neskončna lepota, nočejo ljubiti! Preljubi Jezus! ali hočeš od svoje ljubezni tudi mene odločiti? Ti išeš človeških serc; glej! jez ti darujem vse svoje serce; napolni vender moje serce s svojo ljubeznijo! Mati lepe ljubezni! sprosi, de bom s teboj tudi jez ljubil Jezusa iz vsiga svojiga serca. Amen.

V. štacijon.

Simon pomaga Jezusu križ nesti.

Ne le, de nisi ljubljén, o moj Jezus! še zaničevan si bil iz ljubezni do mene, zaničevan pa tako, de se te je tudi priprosti Simon sramoval. Zakaj si tako zaničevan, preljubi Jezus! Sej le tebi gre

vsa čast, vsa ljubezen, vsa hvala! Oh, tega zaničevanja so krivi moji grehi, ki si jih na se vzel! zavoljo mene si zaničevan. Jez sim zaslužil zasramovanje in zasmehovanje, in ti terpiš zavoljo mene. Oh! daj mi le priliko, de bodem iz ljubezni do tebe zaničevan; zakaj meni gre zasramovanje in zasmehovanje; tebi samimu pa vsa čast in hvala; jez bodi zaničevan, ti pa hvaljen vekoma. Amen.

VI. štacijon.

Veronika poda Jezusu potni pert.

Preljubi Zveličar! koliko časa bom še živel v dušni temoti in v zapušenji? Vem, o Jezus! ti nas dolgo pušaš v temoti, de nam je luč toliko koristnejši in prijetnejši, kolikor dālji smo jo pogrešali; kako dolgo sim pa že v dušnih stiskah? kako dolgo že zdihujem? O pokaži mi svoje obličje! Obernil si od mene svoj obraz, skril si mi svojo lepoto! Ali se je tedaj čuditi, de sim v toliki dušni temoti zašel, in se zgubil v stvarjenih lepotah? Sedaj pa, o Božja luč! zatisnem stvarém svoje oči, in željno pričakujem, de se ljubeznjivo na mé ozreš. Ako mi pa vender vse moje žive dni ne pošlješ žarka svoje luči in znotranjiga

tolažila, zgôdi se tvoja volja: sej nisim nič boljšiga zaslužil. Hrepenim pa že skorej umreti, o Ženin moje duše! de te bom večno gledal in ljubil. Amen.

VII. štacijon.

Jezus pade drugič pod križem.

O veliki Bog! kako močna je ljubezen! Že drugič padeš pod križem, in vender še ne jenjaš ljubiti! Jez pa po toliko prejetih dobrotah še nisim začel te prav ljubiti: temuč se vedno še v greh povračam! Kdo je tega kriv? Jez sam sim kriv, ker svojiga hudiga nagnjenja po vsi svoji moči ne zatiram, ker tvojiga navdihovanja in opominjevanja ne poslušam, ker svojih skritih grehov nočem spoznati in jih odpravljati, ker toliko in toliko gnad nehvaležno zanemarjam. Preljubi Jezus! kako dolgo se bom še ustavljal tvoji ljubezni? Daj mi gnado, svoje grehe prav spoznati, dobro od hudiga ločiti; pošlji mi ljudi, de me podučé in na pravo pot pripeljajo; očisti me tudi skrivnih grehov, de te bodem zvesto ljubil. Amen.

VIII. štacijon.

Jezus sreča jeruzalemske žene.

Jezus, moja edina tolažba! koliko solzá si ti prelil iz ljubezni do mene, kako malo pa jez iz ljubezni do tebe! Služabnik je žalosten, ako se svojimu gospodu zaméri; jez pa nisim bil žalosten, ko sim se tebi, svojimu Gospodu, tolikokrat zaméрил! Otrok se bitko joka, ako je zgubil očeta; jez revni, zapušeni otrok sim tebe, svojiga tolikanj ljubiga Očeta, prevelikrat zgubil z grehi, in pri vsem tem se nisim jokal! Nevesta se ne da utolažiti, ako se ženinu hudo godi; tebi, Božji ženin! se neizrečeno hudo godí: ti si vjet, sovan, zapljevan, zasramovan, k smerti peljan; in jez te pri vsem tem tako malo milujem. Preljubi Jezus! omeči mi vender serce, de se iz ljubezni do tebe jokam zlasti zavoljo svojih grehov, s kterimi sim te tolikokrat razžalil. Jezus! daj mi solzé prave ljubezni in praviga kesanja. Amen.

IX. štacijon.

Jezus pade tretjič pod križem.

Jezus, neskončno veličastvo, leži tukaj pod križem! Veliki Bog! bolj me ne moreš

ponižati; pa me tudi ne moreš bolj ljubiti! Tako ravnaš s svojimi služabniki: kolikor bolj se ponižujejo zavoljo tebe, s toliko več gnadami jih obdaruješ. Zakaj te je Frančišek Serafinski toliko ljubil? Ker je bil toliko ponižen. Ker te tedaj brez ponižnosti ne morem ljubiti, te prosim, daj mi gnado ponižnosti, de bodem ponižen v sercu, ponižen v govorjenji, ponižen v djanji, de se prav spoznam, samimu sebi nič ne upam, samiga sebe zaničujem, vse druge ljudi čislam, spoštujem in ljubim, in se vsim podložniga skazujem, de bom v ponižnosti tebi podoben, in s teboj eniga duha in enih misel. O moj neskončno ponižni Odrešenik! daj mi pravo ponižnost, ktera je podlaga vsih čednost. Amen.

X. štacijon.

Jezusa slečejo in mu dajo želča piti.

Preljubi Jezus! koliko si terpel zavoljo mojih nečistih grehov! kolike bolečine si mogel prestati zavoljo moje mesene požljivosti! Oh! kolikrat me je grešno poželenje odvracevalo od tvoje ljubezni! Razvajeno meso je strup Božji ljubezni. Ti si gola čistost; jez sim pa tako požljiv, tako mesén, — kako se morem tedaj s teboj v ljubezni

združiti? Sej veš, o Jezus! de nar manjši skušnjave ne morem premagati brez tvoje gnade; pridi tedaj v moje serce in prebivaj v njem, in daj mi, de se mi studi vsa sladnost in nečistost. Spomni se vender, kolikošno gnado si dodelil grešni Magdalen; to gnado tudi meni dodeli, čisto serce namreč, de se mi mesenost studi, sej ali sovražiti moram meso, ali pa tebe. O prečista ljubezen! raji te imam, kakor vse posvetno veselje; vekoma te hočem ljubiti! Amen.

XI. štacijon.

Jezus križan.

O kako močna je ljubezen, ki je vsigamogočniga Boga na križ pribila! O Božja ljubezen! daj mi prostost Božjih otrók, de me ne bo grešno poželenje v greh vleklo, temuč de naj me le sveta ljubezen vodi. Zatisni mi oči, de nič ne bom gledal, kar je zoper sveto ljubezen; zaveži mi jezik, de ne bom nič govoril, kar je zoper sveto ljubezen; zveži mi roke in noge, de bodo le sveti ljubezni služile. Kakošne bolečine terpiš, ker si z žeblji na križ prubit in ves oslavljen. O Božja ljubezen! pridi v moje serce, de se v miru ohrani. Ne napuh, ne serd, ne poželjivost, ampak lju-

bezen naj vodi moj jezik, moje oči, moje roke in noge; Jezus, moja križana ljubezen, vodi moje misli in dela; Jezus, prečisti ženin moje duše, živi v meni, in jez v tebi! Amen.

XII. štacijon.

Jezus na križu umerje.

Dokončano je: greh je zbrisan, smert je premagana, vrata v večno življenje so odperete, meso in svet sta osramotena, satan je oslavljen in potert. Tedaj vsi sovražniki niso imeli dovolj moči, Jezusa premagati in ga odverniti od ljubezni, ki jo je imel do mene. Preljubi Jezus! vrata Božje ljubezni, tvoje rane so odperete; smem tedaj vanje iti po neskončne zaklade, ki si mi jih pridobil s svojo smertjo; kaj me bo sedaj še ločilo od tvoje ljubezni? „Ali nadloga? ali stiska? ali lakota? ali nagôta? ali nevarnost? ali preganjanje? ali meč?“ (Rim. 8, 35.) Nobena — ne človeška ne peklena moč naj me ne loči od Kristusove ljubezni. Le njega hočem ljubiti, ker me je poprej ljubil. Njemu hočem živeti in umreti. Amen.

XIII. štacijon.

Jezus Marii v naročje položen.

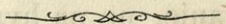
O Marija! ti si Mati britkih bolečin, in Mati lepe ljubezni! Tebi zročim svoje serce, vse njegove nagnjenja in moči, skri mi jih v Jezusove presvete rane. Žalostna Mati! uči me Jezusa prav spoznati in ž njim terpeti; vse svoje skerbi torej tebi izročim. Ti si moja Mati, in jez tvoj otrok; skerbi tedaj za me po materni dobrotljivosti. Ti si moja Gospa, jez tvoj služabnik; varuj in ohrani me tedaj po svoji mogočnosti. Ti si moja besednica; govôri tedaj in prôsi za me pri svojim preljubim Sinu. Želim odpuščenja svojih grehov, želim ponižnosti, želim lepe ljubezni: prôsi za me, o Marija! Sprôsi mi pri Jezusu, de bodem otrok lepe ljubezni. Amen.

XIV. štacijon.

Jezus v grob položen.

S sv. Terezijo moram klicati: Kako hitro si pozabil moje grehe, o Jezus! zapustil si mi pa svoje petere kervave rane, iz katerih neprenehama teče milost in ljubezen, — tedaj se lahko poživim, ako se hočem. Daješ se mi v presvetim zakra-

mentu z dušo in s telesam, in tukaj tekó studenci, de smem reči: Ti si moj, tvoji zakladi so moji. O velika ljubezen! ali je tako hitro pozabljena velika krivica, ktero sim ti bil storil? Ali nič več ne veš, kako zelo sim te zaničeval? Nočem te opomniti, de me zavoljo moje nezvestobe po svoji pravici tepi, temuč le povedati ti hočem, kako močno mi tvoja ljubezen v serce sega, in kako zelo me pekó moji grehi. O Božja ljubezen! vzemi me kmalo k sebi v nebeško domovino in sicer zato, de ne bom nikdar več grešil, in de te bom prav stanovitno ljubil, kakor te ljubijo angelji in svetniki v nebesih. Pridi kmalo, pridi, o moj Jezus! oh, pridi! Amen.

Deveti križev pot

za

dan svetiga obhajila.

I. štacijon.

Jezus krivično v smert obsojen.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

(Tako se začne vsak štacijon.)

Jezus govori duši na serce. (Visoka pes. 8.)

Ljubezen je močna kakor smert“; smert namreč se ne boji nobene sile, in ne gleda ne na bogastvo ne na uboštvo, ne na mladost ne na starost, ne na lepoto ne na prilizovanje, ne na hvalo ne na kletv; umreti se mora. Tako tudi prava ljubezen; ona se ne da ne ostrašiti ne odverniti; ljubiti se mora. Glej, duša moja! koliko te ljubim. V smert sim obsojen, in vender te še ljubim! Ljubezen me je skrila v presvetim zakramentu; ako ravno sim vedil, de bodem malo ljubezni prejemal, nehvaležnosti, zasramovanja in zasmehovanja pa veliko, se vender nisim dal odver-

nití; ljubiti te moram. Ali me tudi ti tako ljubiš?

Duša odgovorí:

Preljubeznjivi Jezus! jez te nisim tako ljubila. Tvoja ljubezen je tako močna, de se naši hudobii ne da premagati, temuč de se še bolj vnema: ne smert ne sramota, ne zaničevanje ne zasmehovanje te ni moglo odverniti od ljubezni. O skrita ljubezen! kolikrat sim se od tebe odvernila, kako malo sim te ljubila! Oh, kako mi je žal, de take ljubezni nisim ljubila; ti si pri meni v presvetim zakramentu, ne de bi me strahoval, temuč, de me ljubiš kakor odrešenik, kakor oče, kakor ženin. O ljubezen! kdo bi te tedaj ne ljubil? Ljubiti te hočem zdaj in vekomaj. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

V. Ljubljeno, hvaljeno, češeno bodi presveto rešnje Telo!

O. Odslej vse večne čase. Amen.

(Tako se sklene vsak štacijon.)

II. štacijon.

Jezus s križem obložen.

Jezus govori duši na serce. (Vis. pes. 6.)

Duša moja! verni se s hudobniga pota, de spoznaš mojo ljubezen. Verni se s pota

posvetniga razveseljevanja, in hodi z menoj po križevim potu, po potu zveličavniga krotanja z molitvijo, s čuvanjem in postam, če ne, ne moreš okusiti angeljske jedi, moje sladke ljubezni! Odpravi napuh, jezo, krivico: če ne, ti ne morem nobene milosti pri svetim obhajilu podeliti! Odpravi mlačnost in nehvaležnost; ljubi moj križ, imej večji spoštovanje, češenje in ljubezen do nar svetejšiga zakramenta; večkrat ga prejemaj, boljši se k njemu pripravljaj, in dal ti bom uživati njegov sladki sad.

Duša skesano odgovori:

O moj Jezus! kolika je tvoja ljubezen! Kolikrat si me klical k svoji ljubezni! Koliko časa si imel z menoj poterpljenje! Jez pa toliko časa nisim hotla slišati tvojiga klica, toliko časa sim v zlo obračala tvojo ljubezen; toliko časa sim zahajala po grešnih potih, in sim zaničevala tvojo ljubezen, tvoj križ! Sej si ti sam v nar svetejšim zakramentu pričujoč, in jez sim te tako slabo častila! Ti za me nosiš križ, ti se mi daješ v jed, — kakošno hvalo, kakošno ljubezen, kakošno čast sim ti jez za tvojo ljubezen skazovala! Kako slabo sim se pripravljala k ti nebeški večerji! Oh, to me peče. **O moj Jezus!** vernem

se, k tebi pridem; pokaži mi svojo nekdanjo ljubezen, in ohrani me v nji zdaj in na vekomaj. Amen.

III. štacijon.

Jezus pade prvič pod križem.

Jezus govori duši na serce. (Vis. pes. 2.)

„Vstani, hiti, prijateljica moja!“
zbudi se iz grešnega spanja in iz neobčutljive mlačnosti, odtergaj svoje serce od pozemeljskiga, kar te bolj k tlam tiši, kakor mene križ. Glej! jez sim živi kruh, ki daje življenje in moč: vstani, hiti k meni z velikim hrepenenjem. Kolikor veči je tvoje hrepenenje po meni, toliko veči ljubezen ino moč boš v sebi občutila. Pokončaj v sebi grešne želje, de bodo svete želje v tvojim sercu prebivale.

Duša odgovori:

Iskala sim ga, kogar ljubi moja duša, pa ga nisim najdla, ker še nisim prav resnične volje imela, nič več ne grešiti, in tudi ne prave želje, se ž njim skleniti. Sedaj pa hočem k tebi hiteti, o moj Jezus! Desiravno sim doslej dovolj skusila svojo slabost in mlačnost, imam vendar veliko zaupanje v tebe in veliko hrepenenje po tebi, ker si jed močnim, ker se z njeno

močjo lahko varujem vsih grehov, lahko premagam vse sovražnike. O kolikrat bi bila padla, kolikrat bi bila grešila, ko bi ne bila s to jedjo uterjena in ohranjena! Poterdi me še bolj, o kruh angeljski! de prihajam čezdalje bolj goreča, in nikoli več v noben greh ne privolim. Amen.

IV. štacijon.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

Jezus govori duši na serce. (Vis. pes. 8.)

„Kdo je ona, ki pride iz pušave, polna oveseljenja? Pod jablano sim te zbudil“, o duša, nevesta moja! ondi je bila tvoja mati Eva s prepovedanim sadam popačena; pa z drevesam svetiga križa sim ti pridobil drugi sad, svoje lastno meso in svojo lastno kri, dušam v jed, ktera ima vse razveseljenje v sebi. Vender je pa ta jed le za tiste, kateri sovražijo grešno veselje in sladnosti téga svetá, in ki se ogibajo nepotrebnih drušin, ter pri meni in pri moji Materi išejo veselja.

Duša odgovori:

Ob babilonskih rekah, v posvetnim razveseljevanji in v mesenih sladnostih sim sedela, ter se jokala, ko sim se Sijona spominjala. O kakošno nebeško veselje

uživajo otroci Božji z angeljsko jedjo iz Jezusovih rán! O moj Jezus! daj mi v tej angeljski jedi okusiti tvojo sladko ljubezen, ogreni mi meseno sladnost, nečimerno veselje v posvetnih drušinah. O de bi vredna bila dušne hrane Jezusovih svetih ran, sladkiga tolažila iz nar slajših ust Matere Marije! O Marija! bodi mi ljuba Mati, in vleci k sebi moje serce. Amen.

V. štacijon.

Simon pomaga Jezusu križ nesti.

Jezus govori duši na serce. (Vis. pes. 5.)

„Odpri mi, moja sestra,“ moja duša! v tvojim sercu hočem prebivati, dolgo že in težko sim čakal; moje gnade ti bom podelil, dal ti bom okusiti svojo nar slaji ljubezen; ne zaničuj mojiga križa, ne zametuj moje ljubezni.

Duša odgovori:

To je glas mojiga Jezusa, mojiga ljubiga ženina, ki terka pri meni. O velika ljubezen! Pridi, Jezus moj! pridi, nikoli več ne boš zopet tako dolgo čakal; lej, serce, pamet, voljo, um, vse ti hočem darovati. Tolikanj hrepeniš po meni, in želiš, de bi te jez prejemala, uživala, ljubila, s

teboj se združevala! Ker zavoljo tolike ljubezni ne moreš biti brez mene, daj mi, de bom tudi jez imela tako ljubezen do tebe, tako hrepenenje po tebi, de se me bodeš veselil. Razsvetli moj um, napolni moje serce s svojo ljubeznijo. Sej drugiga ne želim, kakor tebe resnično ljubiti in s teboj križ nositi. O moj Jezus! potrdi me v ti sveti želji. Amen.

VI. štacijon.

Veronika poda Jezusu potni pert.

Jezus govori duši na serce. (Vis. pes. 1.)

„Lepa si, prijateljica moja! lepa si!“ lepa na duši, ki je bila očišena z mojo kervijo, lepa v čednostih, v ponižnosti, v ljubezni, v poterpežljivosti, v pokoršini; lepa na telesu, v zunanjim svetim obnašanji, prijazna, spodobna, čista. Ta lepota izhaja od mene, in kaže, de si moja ljubezen, moja nevesta, nad katero imam dopadajenje.

Duša odgovori:

O moj Jezus! sram me je slišati ta prijazni glas tvoje ljubezni, ker nimam čednosti, in sim se z greham tako zelo ogerdila. Ti kažeš svoje obličje njim, kateri te ljubijo, kateri so čistiga serca, le ti te

morejo gledati, in v tem gledanji vedno rastejo v ljubezni, in ljubezen jih tako lepe dela. Preljubi Jezus! pri svetim obhajilu sim se s teboj natanko sklenila, in sim tedaj tvoja nevesta. Božja ljubezen! ker si me iz gole milosti sprejela za svojo nevesto, obleci in ozaljšaj me tudi po svoji ljubezni; daj mi tudi tisto lepoto, katero si dal svojimu nar ljubšimu učencu Janezu, namreč ponižnost, krotkost, poterpežljivost, čistost in ljubezen, de se mi sovražniki ne bodo posmehovali, in de vsak spozna, de sim jez tvoja nevesta, in de si ti moj preljubi ženin. Amen.

VII. štacijon.

Jezus pade drugič pod križem.

Jezus govori duši na serce. (Vis. pes. 8.)

Svetilnica, serce moje neveste, je polna ognjenih žarkov; ogenj je goreča ljubezen, ki vse pokonča, kar moji ljubezni zoperva, ki ne more terpeti, de me drugi ne ljubijo, de me še celó zaničujejo, nevredno zauživajo, z nogami teptajo in iz serca pahajo. Zatorej je pobožna duša polna gorečnosti, z lepim zgledam, z molitevjo, učenjem in svarjenjem duš pridobivati in mojo čast poviševati: to je sad svetiga obhajila.

Duša odgovori:

O moj Jezus! na svet si prišel ogenj užgat, in ti sam si ogenj goreče ljubezni, skrit v zakramentu prečudne ljubezni. Ogenj Božje ljubezni! vnemi moje serce, de tvojo čast povišujem, de moja tolikanj goreča ljubezen tudi druge razsvetluje, vnema, ogréva, hudiga varuje in k dobriemu spodbuduje. O moj Jezus! kako mi je težko, de je na svetu še toliko taci, ki te zaničujejo in tvojo presveto kri z nogami teptajo! O Jezus! ki prebivaš v mojim sercu, — kakó morem brez solzá gledati, de se toliko blazih, neumerljivih duš vekoma pogubi, ki si jih ti z lastno kervijo tako drago odkupil! O Jezus! ostani v meni in jez v tebi, de sad obrodim. Daj ognja, daj plamenov! Amen.

VIII. štacijon.

Jezus sreča jeruzalemske žene.

Jezus govori duši na serce. (Vis. pes. 8.)

„Lepe so tvoje lica, nevesta moja“, duša moja! ker so jih oblile solzé resničniga kesanja iz ljubezni do mene. Jokaš se zavoljo mojih bolečin, zavoljo mojiga zasramovanja in zaničevanja, ki sim ga terpel; jokaš se zavoljo svojih in

vsih drugih grehov; te solze mi tolažijo serce; varuj se grehov in samopašnosti, očisti si serce, in glej, de boš lepa in prijetna v mojih očéh.

Duša odgovori :

O moj Jezus! kdo bi se ne jokal, ko vidi, de tebe, večno lepoto, tvoji sovražniki oskrunjajo, po blatu mandrajo, in zaničujejo? Ti išeš odkritih serc; o kako malo jih nahajaš! Ti si gola ljubezen; oh, kako malo jih je, ki te ljubijo! Kolikrat sim te zaničevala! Ti si zmiram pri nas v pre-svetim zakramentu, in ne moreš biti dovolj ljubljén, hvaljen in čéšen: pa koliko jih je, ki te sovražijo, preklinjajo, zaničujejo! Ti nas tako ljubeznjivo vabiš k svoji ljubezni, k večerji in večnemu veselju; mi pak od tebe bežimo! Oh, kdo bi se ne jokal? Ljubezen ni ljubljena! O Jezus! daj nam solzá, de se jokamo nad svojo slepoto in hudobijo. Amen.

IX. štacijon.

Jezus pade tretjič pod križem.

Jezus govori duši na serce. (Vis. pes. 4.)

Duša moja, preljuba nevesta! „tvoje oči so golobje“, priproste ino čiste, ker ne gledaš na se, ampak le na me, ker

ne išeš svoje, ampak moje časti in mojiga dopadajenja. Vidila si me na tléh pod križem, pod nogami grešnikov, v presvetim zakramentu, skritiga in zaničevaniga; zato si nisi upala povzdigniti se v mislih. S to sveto priprostostjo in ponižnostjo si si naklonila moje serce, in tvoje serce brez napuha in lastne ljubezni je zaslužilo v svetim obhajilu razsvetljeno biti.

Duša odgovorí :

„Kadar je kralj na svojim ležišu, daje svoj duh moja narda *) (Visok. pes. 1, 11.). Kadar ti, moj Jezus, kralj nebes in zemlje! v mojim sercu počivaš, množiš in zvišuješ v meni lepe čednosti, ktere dober duh okrog sebe razširjajo; zlasti pa budiš v meni ponižnost. In res, kakó bi se ne poniževala v prah, ko tebe, neskončniga Boga, pod križem v blatu vidim? Kako bi ne bila vsa ponižna, ko premišljujem tvojo tako in toliko ponižnost, de tudi k meni, revni stvari, prideš? Ti si vsigamogočnost, jez pa slabost; ti luč, jez pa temota; ti dobrota, jez pa hudobija; ti si neskončno lep, jez sim pa ostudna;

*) „Narda“ je zeliše, iz kteriga se napravi drago in dišeče olje, in je s svojim lepim duham podoba mnogih čednost, ki se v pobožni duši razodevajo, in lep duh okrog sebe razširjajo.

in ti prideš k meni? O kolika ponižnost!
O Jezus! daj mi priprosto, odkrito in po-
nižno serce. Amen.

X. štacijon.

Jezusa slečejo in mu dajo želča piti.

Jezus govori duši na serce. (Vis. pes. 5.)

„Prišel sim na svoj vert“, v
serce svoje neveste, pobožne duše; „požel
sim svojo miro“; moje rane in bolečine,
želč in kis so moji nevesti, pobožni duši
zavoljo neprenehane miloserčnega pre-
mišljevanja globoko v sercu; tukaj uživam
vino in mleko, ljubezen in čistost; moja
nevesta je kakor lilija med ternjem, živela
je med hudobnimi kakor angelj, njeno
edino veselje je pri meni biti, mesena
sladnost ji je grenkejši kakor želč, ker ji
moja ljubezen in moje bolečine globoko v
sercu tiče.

Duša odgovori:

„Sever, vzdigni se, in pridi,
jug!“ Pridi, o ljubezen, sveti Duh! „pre-
pihuj moj vert“, moje serce, de tekó v
meni solze resničnega kesanja in prave
ljubezni, ker še nisim prav živela, ker lju-
bimu Jezusu še nisim veselja delala! O
Jezus! naj tekó tvoje rane, de mi ogre-

nijo vse posvetno veselje! Moj ljubi je moj, ker se je z menoj zaročil in sklenil v svetim obhajilu, in jez sim njegova. O Jezus! ti si moj, tvoje serce je moje; s tvojo vsigamogočnostjo morem premagati, s tvojo modrostjo umeti, s tvojo ljubeznijo ljubiti; ti si moj, in jez sim tvoja, moje serce je tvoje; vsim stvarém dam slovo, nič družiga ne ljubim, nič družiga ne želim, kakor tebe ljubiti. O Jezus! nikdar več ne hodi od mene! Amen.

XI. štacijon.

Jezus križan.

Jezus govori duši. (Vis. pes. 4.)

„Zapert vert si, moja nevesta“, duša moja! „zapert vert, zapečaten studenec“: zapiraš namreč oči, ušesa, jezik, roke in noge, de sovražnik, greh, ne more priti v tvoje serce, de nisim zadrževan, in de morem v tvojim sercu, kakor v zapečatenim studencu, svojo ljubezen izlivati in rodovitno delati.

Duša odgovori:

O moj Jezus! z ostrimi žebli so te pribili na križ; pri svetim obhajilu si se zaklenil v moje serce v znamenje svoje ljubezni. Torej hočem zakleniti svoje serce

vsim, kateri po moji ljubezni hrepenijo, ter me vabijo, de naj bi jih ljubila. Tebi pa, o Jezus! izročim ključce od svojiga serca; nobena stvar naj ne pride vanj; kar mi stvari skozi moje počutke dobriga ponujajo, dobivam sto in stokrat boljši v tebi in pri tebi, o ljubi Jezus! in zatorej bodi moje serce le tebi odperto. Amen.

XII. štacijon.

Jezus na križu umerje.

Jezus govori duši. (Vis. pes. 4.)

„Ranila si mi serce, nevesta moja! ranila si mi serce“, duša moja! ker odkritoserčno želiš mene ljubiti, le meni dopasti, sebi in vsim stvarem umreti, in meni samimu služiti; zato ti je moje serce odperto; jemlji iz njega, kar hočeš, vodo ali kri; jez sam sim tvoja jed in pijača, jez sim tvoje veselje.

Duša odgovori:

O Jezus! umerl si za me na križu, pa po smerti si vedno živ pri nas; ti si kruh življenja; kdor ga je, ne bo umerl, ampak bo živel vekoma: ljubezen je življenje. O ljubijoče, ranjeno serce Jezusovo! bodi ljubljeno in vekoma hvaljeno! Daj, križana ljubezen! de ta živi kruh

vredno uživam, de z njegovo močjo pregreham, napuhu, lakomnosti, jezi, nečistosti čezdalje bolj umiram, in de se ljubezen v meni čezdalje bolj vnema. Ogenj Božje ljubezni! vnemi moje serce. O de bi te mogla kmalo viditi! Živim sicer, pa ne jez, ampak Jezus živi v meni; njegova ljubezen naj gori v meni. Amen.

XIII. štacijon.

Jezusa s križa snamejo in Marii v naročje polože.

Marija govori. (Vis. pes. 2, 4.)

„Podpirajte me s cveticami, osujte me z jabelki, ker od ljubezni omedlujem“, ker je moj preljubi Sin, kteriga tako priserčno ljubim, tako grozovito zdelan, ranjen, umorjen. Od ljubezni omedlevam, ker jih tako malo pozna njegovo ljubezen, njegovo terpljenje; od ljubezni omedlevam, ker moj Jezus ljudi toliko ljubi, se jim samiga v jed daje, in je pri vsem tem tako malo ljubljen, ker njegova ljubezen tako malo sadu rodi. Kako malo je v presvetim zakramentu obiskovan, kako malo češen, kako malokrat in kako merzlo sprejeman! Krepčajte me s cveticami svetih čednost, pobožne duše! poživljajte moje slabo, ljubijoče serce.

Duša odgovori:

„Kako si lepa“, milostljiva, ljubeznjiva, žalostna Mati Marija! „Vsa si lepa, madeža ni na tebi“, vse čednosti imaš; zato si ti sama vredna, Jezusa v svojim naročji imeti, v svojim sercu nositi. Tvoje serce je cvetličnato, milosti in čednosti polno; tebi zročim svoje serce in vse njegove moči; tvoja sim, o Marija! Oh, obleci, obogati me s svojimi čednostmi; daj mi nekoliko svoje čistosti, ponižnosti, krotkosti, pokoršine in ljubezni. Oh! ko bi mogla Jezusa tako ljubiti, tako častiti, tako uživati, kakor ti, o Marija! Oh! pomagaj, de bom vredna njegove ljubezni; zakaj po tebi tekó meni v zveličanje njegove rane. Oh! ko bi mogla namestiti, kar ljudje mojemu Bogu v tem zakramentu neskončne ljubezni utergujejo! Vsaj prizadevala si bom, ta presveti zakrament večkrat in z večji gorečnostjo obiskavati in uživati. Amen.

XIV. štacijon.

Jezus v grob položen.

Duša govori. (Vis. pes. 5.)

„Moj ljubi je bel in rudečkast, izbran izmed tavžentov“; umerl je,

bil je v grob položen, pa je tudi častitljiv vstal, in je vedno pri nas v presvetim zakramentu do konca svetá naši duši v jed in hrano, ko moj preljubi oče in ženin. „Bel je in rudečkast“, njegove rane še zmiram tekó v presvetim zakramentu; očišuje me grehov, pokrepčuje me zoper moje sovražnike z angeljsko jedjo, poživlja, oveseljuje in spodbuduje me k svoji ljubezni; olepšava me z gnadami in čednostmi; obuduje v meni rodovitno gorečnost, kesanje in solze iz ljubezni; dela v meni ponižno, čisto, ljubijoče serce. Takošen je moj ljubi ženin, takó me ljubi moj Jezus v presvetim zakramentu; — in jez sim ga tako malo ljubila! O dragi čas, ki sim ga potratila brez ljubezni! O drage ure! kako nepridama ste pretekle, ker nisim ljubila! Odstopite tedaj, vse stvari, vse posvetno veselje! počivala bom v Jezusovih ranah, ktere še zmiram tekó, ki mi jih je zapustil v znamnje svoje ljubezni: vedno hočem na to misliti, kako me je ljubil, in raji hočem umreti, kakor take ljubezni ne ljubiti.

O spreljubi ženin moje duše! poterduj me v sveti ljubezni. Amen.

Deseti križev pot

od

velike noči do binkoš.

Jezus, častitljivi Zmagavec, nam na križevim potu pred oči stavi, kaj nam njegovo terpljenje pomaga, kolik prid in mir, kako veselje in zadovoljnost že na svetu imajo tisti, ki bogaboječe živijo in njega v čednosti nasledvajo; nasproti pa, koliko škodo, sramoto in žalost že na tem svetu terpijo tisti, ki živijo po šegah spačeniga sveta in po svojih hudobnih željah, Kristusa pa ne nasledvajo. —

Pripravljanje.

moj Jezus! iz ljubezni do mene si ta britki križev pot dopolnil; iz ljubezni do tebe stopim tudi jez na ta križev pot, de bi tebe prav spoznal, ljubil in te naslédval; iz ljubezni do tebe mi je serčno žal, de sim tebe, o naj vikši Dobrota! tolikokrat razžalil, tako malo ljubil, in te tolikokrat zapustil, de te na potu čednosti nisim naslédval, ampak svojimu hudimu nagnjenju stregel, in sim tako svojim so-

vražnikam v zasramovanje postal. Daj mi gnado, o Jezus! de se mi pri tem pre-mišljevanji tvoja ljubezen, tvoje terpljenje in tvoje čednosti prav živo v serce vtis-nejo, greh pa se mi popolnoma pristudi, de te bom v prihodnje v resnici naslédval. O mogočna kraljica Marija! vi angelji in svetniki! in zlasti ti sveti (sveta) I., kteriga god danes obhajamo! vi, ki ste po Kristusovim križu častitljivo zmago že dosegli, prosite za me, de tudi jez go-reče Kristusa nasledvaje svoje sovražnike premagam, k čimur naj mi naslednje pre-mišljevanje pomaga. Po Jezusu Kristusu, našim Gospodu. Amen.

I. štacijon.

Jezus po nedolžno v smert obsojen.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

(Tako se začne vsak štacijon.)

Ozrì se, o usmiljeno keršansko serce! na Jezusa; poglej in si k sercu vzemi, kako ga vjamejo, neusmiljeno bijejo, za-sramujejo, po nedolžno bičajo, s ternjem kronajo, poslednjič celó k smerti obsodijo! Nedolžno Jagnje se ne izgovarja, se

ne ustavlja, — pohlevno se dá na morišče peljati, k vsimu molčí, in s svojim molčanjem je častitljivo premagalo vse svoje sovražnike. Ako si tudi ti preganjan, molči tiho in pohlevno. Če namreč ti, o človek! svoje hude želje z berzde pustiš, boš pred Bogom in pred ljudmi osramoten, in ne boš nikoli pokoja našel; ako pa svoje hude želje zatiraš, in molčiš, bo Bog in tvoj bližnji ljubil tvoje serce in tebe. S terpljenjem in molčanjem tedaj zamoreš z Jezusom vred premagati.

O Jezus, ti nedolžno Jagnje! častitljivo si ti premagal vse svoje in moje sovražnike, — premagal si jih s terpljenjem in molčanjem; tebi bodi zato večna hvala, čast in zahvala! Oh, kolikokrat sim se pa jez svojim hudim željam dal premagati! Nezmerno veselje, jeza, prepir in maštovanje me je gospodarilo; s takimi hudovoljnostmi sim pa tebe pregnal iz svojiga serca! Serčno, preserčno mi je za vse to žal, o moj Bog! in terdno sklenem, v prihodnje svoje hudobne želje strahovati in zatirati, in s pohlevnim molčanjem vse nasprotvanja prenašati. O Jezus! ti si viharo morje upokojil; upokoji tudi meni serce in usta, de s terplje-

njem in molčanjem svoje sovražnike premagam. Amen.

Oče naš. Češena Marija.

V. O križani Gospod Jezus Kristus!

O. Usmili se mene in ubozih duš v vicah.

(Tako se sklene vsak štacijon.)

II. štacijon.

Jezus vzame križ na svojo ramo.

Poglej, o človek! na Jezusa, kako pohlevno in radovoljno težki križ sprejema, ker mi nismo mogli drugači kakor le s križem odrešeni biti. Zato pa tudi nobeden ne more v nebesa priti po gladkim potu zlozniga življenja, ampak le po ojštrim potu mnogih križev in mnogiga terpljenja. Preiši vse nebesa, in nikogar ne boš najdel, kateri bi ne bil prišel po križu v veselje. Ako pa nočeš z Jezusam terpeti, si svoj križ še le težji delaš, in terpiš tako, kakor pogubljeni v peklju terpijo brez ljubezni, brez tolažbe. Če pa ljubiš križ, ljubiš z Jezusam vred uboštvo, bolezen, poniževanje in zaničevanje, tedaj terpiš kakor otrok Božji; milost in ljubezen Jezusova, znotranje tolažilo in upanje svetiga raja ti vse terpljenje polajšuje in osladi, in te v večno življe-

nje pelje. Veliko bolje je tedaj, z Jezusom terpeti, kakor pa pred križem bežati.

O Jezus, večna modrost! ti si zvolil križ v naše odrešenje; ne morem tedaj drugači priti do tvoje milosti, do tvoje ljubezni in do večniga zveličanja, kakor le s križem in terpljenjem: s teboj križ nositi je znamnje otrók Božjih. Sprejemem tedaj radovoljno na se križ, revšino, zaničevanje, zasramovanje, preganjanje, bolezen, in vse, kar koli mi pošlješ, de s tem svojo ljubezen do tebe skazujem, in de po potu križev in težav k tebi pridem v večno veselje. Amen.

III. štacijon.

Jezus v prvo pod križem pade.

Poglej, kristjan! kako Jezus pod križem pade, in je z nogami teptan. Kakor slab je bil pa Jezus v svojim terpljenji, tako častitljiv, mogočen in zmagovit je bil v svojim vstajenji. Kakor slab je človek sam na sebi, tako močen je pa v Bogu. Kdor se le na svoje moči zanaša ali pa na pomoč človeško, njega Bog zapusti in osramoti; kdor pa se na Boga zanese, se grešne priložnosti in nevarnosti skerbno varuje in zapovedane po-

močke zvesto v svoj prid obrača; njega Bog nikoli ne bo zapustil. Zapusti tudi ti stvari, in najdel boš svojiga Stvarnika; zapusti samiga sebe, svojo lastno voljo, svoje lastne misli, svojo prevzetnost, jezo, požljivost, — in najdel boš Jezusa; njega samiga se derži, in nikoli ne boš zašel v kaj hudiga, vselej boš premagal.

O véliki Bog! ki si z eno besedo nebo in zemljo vstvaril, ti si sklonjen na zemlji kakor slaboten človek, de mene močniga storiš in moje sovražnike premagaš. Ti sam, o Jezus! si me greha odrešil; ti sam me zamoreš greha obvarovati. Zato hočem stvari zapustiti, hočem zapustiti celo samiga sebe, in le pri tebi pomoči iskati; vsake grešne nevarnosti in priložnosti se hočem ogibati, v vsaki skušnjavi hočem precej k tebi pribеžati, in tebe pomoči in moči prositi. O močni Jezus! ne dopusti, de bi se kdaj od tebe ločil; podpiraj me v moji slabosti s svojo gnado. Amen.

IV. štacijon.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

Ozri se, keršansko serce! na Jezusa in njegovo prežaljeno Mater, ki ni hotla

Jezusa zapustiti, desiravno so ga drugi tolikanj zaničevali, in je bil poln bolečin; hotla pa je rajši ž njim terpeti, kakor od njega se ločiti. To je prava in resnična ljubezen, ki se tudi v terpljenji ne loči od njega, in ga ne zapusti, kogar ljubi. Ako išeš prijateljstva in tolažila pri Jezusu in Marii, ga vselej najdeš; kaj ti pa pomaga vesoljni svet, ako Jezus tvoj prijatelj ni? In kaj ti more nasproti vesoljni svet škodovati, če je Jezus tvoj prijatelj in tvoja bramba? Nikoli ne pozabi ljubezni in britkosti Jezusove in Mariine, tudi ona tebe nikoli ne bota pozabila; zapusti posvetno družino, in Jezus se ti bo ljubeznjiviga in prijazniga skazoval.

O Jezus, ti zvesti in resnični prijatelj naših duš! velikokrat sim se neprijazniga do tebe skazal, in vender me nisi nikoli zapustil. Ko sim bil velikokrat brez tolažila, in mi nobeden ni hotel ali mogel pomagati, sim pri Jezusu in Marii tolažbo našel. Ne tedaj pri svetu, ampak pri Jezusu in Marii hočem iskati tolažbe, veselja in prijateljstva; in po tem bom gotovo dosegel tisto ljubezen in resnično prijaznost, ktero vsi svetniki uživajo. O Jezus in Marija! bodita vedno prijatla moja. Amen.

V. stačijon.

Simon Cirenčan pomaga Jezusu križ nositi.

Pomisli, kristjan! kako se je ta Simon križa branil, in si ga je v sramoto štel; Bog pa mu je po križu velike gnanje in večno zveličanje podelil. S toliko ljubeznijo tedaj nas Bog k sebi kliče. Tudi ti, o človek! si večkrat domišljuješ, de je križ, ki ti ga Bog pošlje, tvoja nar večí nesreča in nadloga; tode le poterpi in počakaj, nikar se ne ustavlja, ozri se na Boga, k Bogu kliči: kmalo boš skusil, koliko imeniten dobiček ti iz križa izvira, kako ljubeznjivo, kako očetovsko, kako modro Bog s teboj dela. Ako hočeš le po svoji volji živeti, nimaš nikoli miru in pokoja; zroči pa se v vsih rečéh ljubeznjivi naredbi Božji, in imel boš življenje mirno in nebeško; po takim potu so zmagali Jezus in vsi svetniki.

Moje serce je pripravljeno, o Bog! moje serce je pripravljeno — živeti, terpeti in umreti, kakor je tvoja volja; ne moja, ampak tvoja volja naj se izíde, o Bog! Dodeli nam milost, de svojo lastno voljo zatajimo, in se po tvojim zgledu vsak čas zročimo ljubeznjivi naredbi Božji, očetovsko šibo

s sinovsko ljubeznijo sprejemamo, izida s poterpljenjem pričakujemo, in sladki sad s križa neprenehama uživamo. O Gospod! usliši to našo ponižno prošnjo. Amen.

VI. štacijon.

Veronika podá Jezusu potni pert.

Poglej, kristjan! na pert bogoljubne Veronike; na njem je ona Jezusov obraz dobila. Tak potni pert bodi tvoje serce. Očisti svoje serce ostudniga greha, prahú hudiga poželenja, in dal se bo Jezus v njem spoznati. Zapri svoje oči, ne razveseljuj se nad človeško lepoto; zakaj skoz oči pridejo tuje podobe v tvoje serce, in ti ga zbegajo, otemnijo in umažejo, de Jezusa ne moreš ne spoznati ne ljubiti. Ako si pa s pogostim premišljevanjem obraz Jezusov, ki je podoba žalosti in ljubezni, v serce vtisneš, ti bo serce čisto in mirno, in nobena vstvarjena lepota te ne bo mogla zbegati. Po tém potu so prišli modri in svetniki k spoznanju in ljubezni do Jezusa.

O Jezus, večna lepota, ti angeljsko veselje! pokaži mi svoj obraz, daj se mi spoznati. K tebi povzdigujem svoje oči, o nar lepši dušni Ženin! Vtisni mi v ser-

ce svoj obraz, de mi bo tvoja podoba, tvoja ljubezen in tvoje terpljenje zmirej in prav živo pred očmi, de goljufivo lepoto zaničujem, in tako pridem z nedolžnim življenjem k tvojimu spoznanju, k tvoji ljubezni in k tvojimu večnemu gledanju v nebeškim raji. Amen.

VII. štacijon.

Jezus pade v drugo pod križem.

Poglej, kristjan! kako je tvoj Jezus iz mesta pahnjen, in je zdaj britko pod križem padel. V bolnikih, ubozih, zatiranih in preganjanih najdeš ranjeniga, uboziga, zatiraniga Jezusa. V grešnikih najdeš Jezusa s težkim križem obloženiga. Zamoreš pa Jezusa v svojim bližnjim ljubiti, spoštovati in podpirati, ali pa ga zaničevati in zatirati. Ktero si boš izvolil? Če svojiga bližnjiga zaničuješ, nadlegvaš in zatiraš, bo tudi tebe Jezus zaničeval in te v pekel zaverigel; ako pa spoštuješ, ljubiš in podpiraš svojiga bližnjiga, tudi tebi Jezus pomaga, te spoštuje in ljubi. Ne glej in premišluj tedaj svojiga bližnjiga samo z očmi, ampak z vero, ne po mesu, ampak po duhu, kakor podobo

Jezusovo, ktera se ne smé zaničevati, ampak se mora spoštovati in ljubiti.

O Jezus, ti močni Bog! ki si iz ljubezni do nas slab postal in pod križem padel: tebe najdem v ubozih in bolnikih; hočem jim tedaj iz ljubezni do tebe pomoč skazovati. Tebe najdem v preganjanjih in zatiranih; hočem jim tedaj iz britkosti pomagati, kolikor premorem. Tebe, o Jezus! najdem v grešnikih s križem obloženiga; prosim te torej zavoljo tega britkiga padca pod križem, usmili se jih in spreoberni jih. Daj, o Jezus! de z živo vero tebe vselej v svojim bližnjim vidim in najdem, in de po tvojim zgledu in po zgledu tvojih svetnikov nikoli nikogar več ne zaničujem in ne žalim, temuč vse ljudi ljubim in spoštujem. Amen.

VIII. štacijon.

Jezus sreča jeruzalemske žene.

Premisli in preudari, o kristjan! kako so jeruzalemske žene Jezusa v njegovi britkosti milovale in nad njim jokale; on pa jih je spomnil na njih žalostni dušni stan, ki je večiga objokovanja vreden. Ako bi ti, o človek! spoznal, kakó strašno je razdjana tvoja duša po storjenim smertnim

grehu; kakó ostudna, revna in zapušena je: gotovo bi žaloval nad svojimi grehi, in jih serčno objokoval, — vse hribe bi klical, de naj pokrijejo tvojo sramoto. Ako ostaneš v svojim grehu, ostane Bog v svoji pravični jezi zoper tebe; berž pa ko se tvoje serce k kesanju in obžalovanju nagne, se nagne serce Jezusovo k usmiljenju. Ako spoznaš svojo revšino, ti skaže Jezus svojo milost; tvoje spokorne solze poživljajo Jezusovo serce, in tvoji tako hudo izdelani duši povernejo zgubljeno lepoto ino zdravje. Po tem takim je tedaj veliko boljši, sedaj s svetniki žalovati, in potem vekoma v nebesih se veseliti, kakor pa v grehu živeti, in vekoma v peklju tarnati in jokati.

O usmiljeni Bog! ki potertiga serca nikoli ne zaveržeš, oh, poslušaj moje zdihljeje! O prelepi Bog! kako ostudna zavoljo greha je moja duša v tvojim nar čistejšim očesu! Zavoljo tvojih solz in kervavih kapelj te prosim, daj mi pravo spoznanje mojih grehov, daj mi skesano serce; skaži pa svoje usmiljeno serce do vsih ljudi in zlasti do terdovratnih grešnikov! Omeči naše terde serca k pravi pokori in poboljšanju, de ne bomo na unim svetu zastonj vekoma žalovali in jokali. O sveti spoznovavci in spokorniki v nebesih, ki

ste s spokornimi solzami večno veselje dosegli, sprosile tudi nam resnične in rodovitne spokorne solze! Amen.

IX. štacijon.

Jezus pade v tretje pod križem.

Premisli, o keršansko serce! kako mora Jezus v smert iti, de bi veliki judovski duhovni svoje časti in veljave ne zgubili: tolika je hudobija, toliki je napuh človeški! Zanikerni človek hoče biti češen, hvaljen in ljubljén; zato se mora Jezus dati zaničevati, čertiti in zasramovati! Napuhnjeni človek hoče visoko sedeti, nad druge povzdignjen biti; zato mora Jezus pod križ veržen pasti! O pregrešni, o ostudni napuh! Zato pa tudi Bog napuhnjene časno in večno osramotuje; ponižne pa, ki nikogar kakor le sami sebe zaničujejo, Bog visoko ceni in povzdiguje. Nihče pri Bogu nič ne veljá, kakor le ponižni. Kdor ne iše pri ljudéh spoštovan, hvaljen in ljubljén biti, ga Bog spoštuje, ljubi in hvali; kdor pa hrepení, pri družih spoštovan, ljubljén, hvaljen in nad druge povzdignjen biti, njega Bog zaničuje, sovraži in v pekel pogubí. Po tem takim nam je vender boljši, z Jezusam in svetniki ponižnim biti

in pri Bogu kaj veljati, kakor pa s hudobnimi duhovi se napihovati, od Boga pa sovraženim, zaničevanim in pogubljenim biti.

O Jezus, kralj večne časti! ki si napuhnjena Luciferja v pekel pogreznil, in vse prevzetne vekoma osramotuješ; prosim te zavoljo tega britkiga padca pod križem, in zavoljo vse tvoje ponižnosti, zaničevanja, zasramovanja in sramote, ki si jo preterpel, daj meni in vsim napuhnjnim grešnikom duhá ponižnosti, de sami sebe, svoj nič in tvojo visokost prav spoznamo, svojo lastno ljubezen in prevzetnost zatíramo, de ne bomo vekoma osramoteni. Kaj mi pomaga čast, kaj hvala, ako bi mogel večno sramoto, večne martre terpeti? Ti sam, o Jezus! bodi od vsih stvari ljubljen, češen in hvaljen. Amen.

X. štacijon.

Jezusa slečejo, in mu dajo želča in jesiha piti.

Keršanska duša! poglej, kako je bil Jezus v svojim terpljenji ves obdan z britkostmi in bolečinami, vse njegovo presveto telo oboleno in ranjeno, zato je pa zdaj v nebesih veličastno, sama nebeška

svetloba, veselje in sladkost. Kolikor bolj tudi ti, o človek! svoje telo pokoriš, toliko več veselja v Bogu uživaš, v nebesih pa te večna prijetnost, sladkost in veselje čaka. Če telesne in počutne slasti uživaš, ne moreš nobeniga veselja in nič sladkosti v Bogu imeti; ker telesno poželenje morí dušo, duhá zatíra, gasí ljubezen. O koliko veselje, kolike sladkosti so imeli svetniki v Jezusu že v tem življenji, ker so svoje meso križali, svoje telo krotili, in niso veselja v stvaréh uživali; zato so v Bogu toliko veselje našli, in zdaj z Jezusam večno zveličanje uživajo.

O Jezus! tvoja ljubezen je tolika, tvoje odrešenje tako rodovitno, de s svojimi nezmernimi bolečinami nisi le samo za naše poželjivosti zadostil, ampak si tudi našimu telesu večno veselje pripravil, samo de opustimo svoje grešne poželenja in svetó živimo. Zatorej hočem tedaj tudi jez z molitvijo in pokorili svoje meso križati, in v Jezusu samim se razveseljevati. O Jezus! usmili se mene in vsih grešnikov, kateri so z nečistim poželenjem zaslepljeni in peklú naproti grejo. Povzdigni naše serca k nebeškim željam, daj nam nekoliko sladkost svoje ljubezni okusiti, de ne bomo več družiga veselja, ne dru-

ge sladkosti iskali, kakor le v tebi samim, in de se bomo s teboj in z vsimi svetniki vekoma veselili v nebeškem kraljestvu. Amen.

XI. štacijon.

Jezusa na križ pribijajo.

Poglej, o kristjan! z usmiljenim očesam na Jezusa, kako ga za roke in noge neusmiljeno na križ pribijajo, in na vsih udih grozovitno martrajo. To terpljenje nas opominja, de svoje slabe počutke greha varujmo in mervimo svoje ude. Ako svojim očem na voljo daš, de se radovidno, grešno, nečisto ozirajo, in se v stvaréh razuzdano razveseljujejo, se oropaš božjiga gledanja in nebeške lepote, in mogel boš vekoma ostudne pošasti v peklugledati. Če pa svoje oči berzdaš in v Jezusa vpiraš, ter njegovo ljubezen in terpljenje preišljuješ, se tudi Jezus na te ozira, in ti skazuje svojo ljubezen, de bi njegovo neskončno ljubezen spoznaval in užival. Ne govôri praznih, grešnih in škodljivih besedí, in Jezus ti bo na serce govoril. Ne poslušaj nepotrebnih pogovorov, nečistih ali opravljenih govoric, in Jezus ti bo dal slišati svojo prijetno in tolažljivo besedo. Ne steguj svoje roke k

grehu, toliko bolj pa k usmiljenju, in Jezus ti bo vselej radodarno roko v pomoč pomolil. Po takim potu so svetniki prejeli Božje gnade, so jih skerbno hranili in vsak čas množili.

O radodarni, predobrotljivi Jezus! koliko gnad sim zaverigel z razberzdanostjo svojih počutkov, koliko grehov sim storil! O usmiljeni Jezus! prosim te ponižno, odpusti meni in vsim nepremišljenim grešnikom, ker odsihmal hočemo le k tebi svoje grešne oči povzdigovati; ozri se na nas z milostljivimi očmi! Naš jezik te prosi odpuščenja, naše ušesa se že zatiskajo grehu in radovednosti; govôri nam ti na serce, de te nikoli več ne razžalimo, iz vsih moči pa te vselej ljubimo. Amen.

XII. štacijon.

Jezus, s križem povzdignjen, umerje.

Na križ poglej, o človek! poglej in zgleduj se nad velikostjo človeške hudo-bije, in nad neizmernostjo ljubezni Božje! Jezus je od vsih sovražen, zaničevan, zapuščen, vendar nikogar iz svoje ljubezni ne odloči; vse, vse, — tudi svoje trinoge hoče v nebesih imeti. S toliko in tako prečudno ljubeznijo je Jezus izvojskoval zma-

go, in takó moraš zmagati tudi ti, kristjan! takó moraš vse ljudi ljubiti, ljubiti tudi sovražnike. Če zaničuješ le eniga človeka, ali mu nočeš odpustiti, tudi Jezus tebe zaničuje, in ti ne odpusti, zakaj Bog ne dela razločka med človekam. Ako tedaj vse, tudi svoje sovražnike ljubiš, te tudi Jezus ljubi; ako odpustiš in sebi storjeno krivico pozabiš, bo tudi Jezus tebi odpustil in tvoj greh pozabil. Zraven tega zamoreš z ljubeznijo vse svoje sovražnike premagati. Bolje je tedaj to, kakor pa sovražiti in se pogubiti.

O Jezus, vsiga svetá ljubezen! kako bi smel jez sovraštvo v sercu pasti, kadar ti mene velikiga grešnika tako silno ljubiš? Kako bi smel človeka čertiti, izdajati in zaničevati, kteriga ti tolikanj ceniš, ki ga hočeš v nebesih imeti? O ogenj goreče ljubezni! užgi naše serca, požgi v njih vse sovraštvo, jezo in hudo voljo. Iz serca odpustimo ta trenutek vsim svojim sovražnikom, in vse krivice hočemo čisto pozabiti: odpusti nam torej, o Jezus! naše grehe in pozabi naše hudobije, de se bo tvoja ljubezen brez zaderžka zlivala v naše serca. Amen.

XIII. štacijon.

Jezusa s križa snamejo in Marii v naročje položijo.

O verni kristjan! oberni svoje oči na Kalvarijo in glej, kako zvesto je Marija Jezusa v življenji spremljala in ga spremla tje gori na morišče. Z ljubeznijo, s križem in terpljenjem si je Marija zaslužila v nebesih veliko moč in čast. Iz tih obilnih zakladov preljuba Mati svojim otrokam delí na zemlji. Noben človek Marije zastonj na pomoč ne kliče; ljubi, časti Marijo, in Marija bo ljubila, častila tebe. Ako želiš pa Marijo odkritoserčno ljubiti, ljubi Jezusa, njegov križ, njegovo ponižnost, ubožnost, poterpežljivost: sovraži pa napuh, jezo, krivico, lenobo, razuzdanost, in boš pod Mariino obrambo varno živel in mirno umerl. To tolažilo in brambo so prejemale svetniki Božji.

O prežalostna Mati Marija! tebi bodi hvala, čast in zahvala, de si toliko terpela, ter nam tolikošne in tolike milosti pridobila, in si toliko moč in slavo v nebesih zaslužila. O Marija! mi žalostni in révni Evini otroci zdihujemo k tebi iz te solzne doline, pomagaj nam v naših stiskah, v križih, v nevarnostih in skušnjavah. O dobrotljiva, o zvesta, o mogočna Devica! prosi za nas,

de se nikoli z greham od Jezusa ne ločimo, temuč po ljubezni in terpljenji v večno čast pridemo. Amen.

XIV. štacijon.

Jezus v grob položen.

O kristjan! vpri poslednjič svoje oči in poglej Jezusovo pokopališe; v tuj grob je položen, ker svojiga lastniga nima. V toliki ubožnosti je tedaj Jezus živel, v toliki ubožnosti je umerl, v toliki ubožnosti je pokopan bil. Ravno pa s to svojo ubožnostjo nam je pridobil velike zaklade, nam je zaslužil večne dobrote in bogastva: še vselej, — dan na dan — tečejo iz njegovih ran sveti zakramenti, sveta maša in odpustki, po katerih si Jezusove zaklade pridobivamo in prilastujemo. Kolikor bolj grešiš, kolikor dāl j časa v grehu živiš, toliko ubožniši si, toliko dāl j se Bog od tebe odmakne, toliko veči bo tvoje terpljenje. Kolikor več pa z Jezusam terpiš, kolikor zvestejši se v ponižnosti, poterpežljivosti, ljubezni, pokoršini in usmiljenji vadiš, toliko bolj v Bogu bogatiš, toliko več blagá si za večnost nabíraš. O nabiraj si tacih zakladov dan na dan po čednostih, svetih zakramentih, po visoki

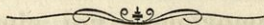
daritvi svete maše in odpustkih. Po tem potu so svetniki v Bogu bogatéli. Kaj ti pomagajo dobrote in posestva na zemlji, ako boš po smerti pogubljen? Ne zapravljaj tedaj tolike ljubezni in dobrote Božje, taciga milostniga časa!

O ubožni Jezus! o bogati Bog! blagor, preblagor tistim dušam, ktere tebe ljubijo in tvoje zaklade uživajo! Zdaj prav spoznam, de so dobrote tega svetá nevarne in hrepenenje po bogastvu škodljivo; torej vse posvetno le malo cenim, de tebe, o Jezus! pridobim, in si s tvojim zvestim posnemanjem, s pridnim prejemanjem svetih zakramentov in s sveto mašo prilastim tvoje zaklade in bogastva. O Jezus! dodeli mi te dobrote. O Jezus! tebi živim, tebi umerjem, tvoj sim živ in merv. Amen.

S k l e p.

O moj Bog in moje vse, moj preljubi Zveličar! zdaj sim vidil in premislil, kako silno si me ljubil, kolike zaklade in dobrote si mi zapustil. Bodi tedaj za vse to češen, hvaljen, moljen, in poviševan od vsih stvari! O koliko ložej in slajši je, tebe ljubiti in v čednostih živeti, križ no-

siti, in se s teboj vekoma veseliti, kakor pa hudimu poželenju se vdati, v njega terdi sužnosti živeti, grizenje vesti v sebi nositi, in se vekoma pogubiti! O Jezus, moja križana ljubezen! vodi in podpiraj me na svojim križevim potu, de tvojo ljubezen in milost dosežem, in se vekoma zveličam. Amen.

Enajsti križev pot

za

**svete binkoštno praznike in za druge
čase:**

od sedmerih darov svetiga Duha.

Pripravljanje.

preljubeznjivi nebeški Oče! usmili se me, ki je za me tvoj edinorojeni Sin tolikanj terpel. O Jezus! pošlji mi svetiga Duha, de me razsvetli in s tvojo ljubeznijo vname. O sveti Duh! razli se v moje serce, de te iz vsih moči ljubim, in sladki sad tvoje ljubezni uživam. Ti si me pri svetim kerstu v svoj živi tempelj posvetil, o kako žal mi je, de sim ta tempelj tolikokrat oskrnil, in tebe, o Bog, žalil! Pridi, o sveti Duh! daj mi ljubezen in terpljenje Jezusovo prav spoznati, pomočke k zveličanju si v prid obračati, in tebe z Očetam in Sinam vred pregoreče ljubiti, zdaj in vse večne čase. Amen.

I. štacijon.

Jezus po nedolžno v smert obsojen.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

(Tako se začne vsak štacijon.)

Po nedolžno je Jezus obsojen! Strah Božji ohrani nedolžnost v človeku, in odverne greh od njega, de pravičniga Boga ne žali. Če je pa človek z greham nedolžnost zgubil, strah Božji nima več mirú, vedno grešniku na serce govori: Glej! v smertnim grehu si, sovražnik Božji si, otrok satanov si! Noben trenutek nisi varen pred smertjo; če v smertnim grehu umerješ, si pogubljen za vselej: nebesa so zgubljene, tvoja duša je zgubljena, nedolžna Jezusova kri — vse je nad teboj zgubljeno! Ne mudi se tedaj, začni se pokoriti, iši pri Bogu milosti! Tako tedaj strah Božji greh odžene.

Pridi, oh, pridi, Duh strahú Božjiga! zbudi me k pokori, ne daj nam grešnikom pokoja, de se v svojih grehih ne pogubimo vekoma. O nedolžni Jezus! iz serca mi je žal, de sim tebe razžalil, tvojo milost in sveto nedolžnost zgubil. O sprejubi Oče nebeški! ozri se na nedolžno kri svojiga Sina, in utolaži naj se tvoja

pravična jeza. Pridi, o Duh strahú Božjiga! obrôdi v meni vredni sad pokore. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

(Tako se sklene vsak štacijon.)

II. štacijon.

Jezus vzame težki križ na ramo.

Jezus sprejme križ, de bi naše sovražnike premagal, in nas iz nevarnosti otél. Kdor koli živi v Božjim strahu, si prizadeva za storjene grehe pokoro delati, pa se tudi skerbno varuje vsih grešnih priložnost, vsih grešnih nevarnost — se varuje prilizovanja zapeljiviga svetá in svojiga spačeniga mesá, — se varuje razuzdanosti v počutkih, de Jezusa ne žali. Strah Božji mu vedno na serce govori: Jezus tebe tolikanj ljubi, nikar ga ne žali! Bog vse vidi, vse sliši in vé; on je tamkej, kamor si se zdaj namenil; ali ni morebiti ondi za te kake nevarnosti k grehu? Ti si tako silno slab, imaš toliko sovražnikov: kako kmalo utegneš zgubiti Boga in svojo dušo! Čuj, de ne razžališ svojiga Odrešenika, ki te tolikanj ljubi, in iz ljubezni do tebe nese težki križ.

Pridi, oh, pridi, sveti Duh! v moje sercé, ter me razsvetli s svojo gnado, de spoznam vse svoje sovražnike, kateri mojo dušo zalezujejo, in me v greh vabijo; vodi me po pravim potu — po potu večniga življenja; in daj svojo moč, de vse skušnjave serčno premagam, se v stiskah in težavah Jezusoviga križa oklenem, svojiga Zveličarja preserčno ljubim, stanovitno za njim hodim, in k njemu pridem v nebeško kraljestvo. Amen.

III. štacijon.

Jezus v pervo pod križem pade.

Obilno število grehov Jezusa na zemljo tlači, mojo dušo pa v pekel. Kdor nima ljubezni do Boga, ne gorečnosti in pobožnosti, on greh kakor vodo pije — brez premislika greši. Duh pobožnosti pa budí človeka, de naj Boga ljubi, njegove zapovedi spolnuje, se po Božji volji v vsih rečéh ravna, in se vsiga skerbno varuje, kar je Jezusu zoperno in Boga žali. Goreča molitev in premišljevanje, pridige poslušati, in duhovne bukve brati so nar boljši pomočki, de se duh pobožnosti v nas ohrani.

Pridi, oh, pridi, Duh pobožnosti!

spodbuduj moje serce k ljubezni do tebe, de se tvoje zapovedi deržim in tvojo voljo dopolnujem, se vsiga, kar je tebi zoperno, skerbno varujem, in Jezusa, svojiga preljubeznjiviga Odrešenika, nikoli več ne žalim. O sveti Duh! dodeli mi svojo gnado, de goreče molim in večne resnice premišljujem, se priserčno s teboj pogovarjam in tvojo besedo z veseljem poslušam, ter po tem potu dar prave pobožnosti dosežem. Amen.

IV. štacijon.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

Mariina pobožnost, gorečnost in ljubezen do Jezusa je bila tolika, de ga ne le samo ni nikoli razžalila; temuč je vsak čas z naj večí gorečnostjo iskala Jezusu dopasti in ga razveseliti. Zavaljo téga je tudi na križev pot prišla, in je niso zadrževale silne britkosti, ki jih je tukaj preterpela. Duh pobožnosti ne uči le samo Božjih zapoved spolnovati, in se vsiga varovati, kar je Bogú zoperno, ampak tudi človeka priganja, de je goreč v službi Božji, in de z veseljem vse opravlja, kar je Bogú všeč, če tudi ni zapovedano, — de svete zakramente pogosto prejema, Ma-

rijo ljubi in časti, — de s priserčnostjo moli, premišluje, Božjo besedo zvesto posluša, in je z vso spodobnostjo pri sveti maši. Sveta gorečnost Bogú vselej dopasti, uči tudi dela usmiljenja in zatajevanja.

Pridi, oh, pridi, Duh svete pobožnosti! vnemi moje serce z gorečo ljubeznijo, de bom v službi Božji vselej vnét, in zvesto in z veseljem spolnoval, kar je Bogu všeč. O daj mi serčno hrepenenje, Bogá čezdalje bolj in bolj ljubiti, zmirej bogoljubniši biti, in si vedno novih zakladov za nebesa nabirati. O Marija! ti preimenitna posoda pobožnosti, ki si Bogú tolikanj goreče služila, sprosi mi enako kopernenje, Bogú dopasti; sprosi mi tudi, o nevesta svetiga Duha! to posebno milost, de bom imel priserčno češenje do tebe in do tvojih britkost, in de v ljubezni do Jezusa in do tebe vedno rastem. Amen.

V. štacijon.

Simon Cirenčan pomaga Jezusu križ nesti.

Simon se brani križ nositi, češ de mu je pretežak, de mu ga celo ni mogoče nesti. Veliko jih dela, kakor ta Simon, ker pravijo: „Kje sim v stanu

toliko zaničevanja, toliko zasramovanja tiho prenašati? Ni mogoče tolikiga preganjanja po nedolžno prestati, v toliki revšini, v taki dolgi bolezni ne morem nikakor več prebiti“, — in še veliko enaciga govorijo in zoper previdnost Božjo tožijo. Taki maloserčni ljudje hočejo rajši v peklu zaničevani, zasramovani in preganjani biti, kakor pa tukaj med ljudmi, — hočejo rajši vekoma v peklu gorjeti, kakor pa tukaj na zemlji s Kristusam nekoliko časa terpeti! Duh moči pa se ne boji ne križa, ne preganjanja, ne zasramovanja, ne revšine, ne bolečine. Sej je Jezus vse več terpel; za nebesa se nikoli preveč ne stori; in ako so drugi premôgli, zakaj bi pa jez ne premôgel?

Pridi, oh, pridi, Duh moči! vseli se v moje serce, poterdi me, stori me močniga v mojim terpljenji, v mojih zopernostih; daj mi ljubezen do križa, do zaničevanja in bolečin! S tvojo gnado zamerem vse preterpeti, vse prenesti. O pridi, Duh moči! ter me podpiraj, de vse svoje križe voljno nósim za Jezusam, in de po tem revnim življenji k njemu pridem v njegovo nebeško čast. Amen.

VI. štacijon.

Veronika Jezusu potni pert podá.

Jezus je bil iz ljubezni do nas na svet prišel, si križ izvolil, in je nam v spomin svoj obraz zapustil. Ti pa, o človek! se izgovarjaš: té in té hude navede, une priložnosti v greh, tiste osebe ne morem zapustiti. Ti je tedaj ljubši, od družbe angeljev in svetnikov vekoma ločenimu biti, kakor pa grešni navadi, priložnosti in družini se odpovedati? Hočeš rajši Boga zapustiti, kakor pa tistiga človeka, ki ti je v spotikljej, v pogubljenje? Hočeš rajši Jezusu ljubezen odreči, kakor pa od hudobne ljubezni odjenjati, rajši svetu dopasti, kakor pa svojimu Zveličarju? Ali se tedaj bolj bojiš zapeljiviga svetá, kakor pa Jezusa, svojiga Boga?

Pridi, oh, pridi, Duh močí! daj mi močno ljubezen do Jezusa, de njega resnično ljubim, meso in svet pa serčno zaničujem in premagam. O Jezus! kdo neki me bo ločil od tvoje ljubezni? Mar prilizjena in zapeljiva stvar? Nikakor ne! zakaj le ti si vsa sladkost in ljubezen sama. Ali časni dobiček? Tudi ne; ker le ti si neskončno bogastvo, naj vikši dobrota. Ali mar kratko grešno veselje in

lažnjiva nasladnost? Kratko in malo ne! Le ti si živi, vedno tekoči studenec vsi-ga veselja, vir vse sladkosti. O Jezus! o lepa ljubezen! rajši hočem umreti, ka-kor pa tebe ne ljubiti, ali se z greham od tebe ločiti. Poterdi me v tem svetim sklepu. Amen.

VII. štacijon.

Jezus v drugo pod križem pade.

Pomisli, kako je bil Jezus iz mesta sunjen, kako je padel pod težkim križem, kako je bil zapuščen od vsih stvari, brez pomoči, brez tolažbe! Stvari so sicer člo-veku dane v zveličanje, tode so mu lahko tudi v pogubo. Če Božje stvari napčno — v greh — obračaš, tedaj so ti stvari v pogubljenje; če jih pa prav obračaš, Bogu v čast, sebi in svojimu bližnjimu pa v prid, tedaj so ti pomoček v zveli-čanje. Sveti Duh, Duh učenosti, nas uči stvari Božje prav obračati in po volji Božji uživati; on nas uči po stvaréh Bo-ga — njegovo neskončno modrost, vsi-gamogočnost in dobrotljivost — spozna-vati; nas uči, v stvaréh Boga iskati, ga najti in preserčno ljubiti; nas uči, časne darí Bogu v čast in bližnjimu v prid mo-

dro obračati. Sveti Duh nas še celó uči, kakó si iz strupa storjenih grehov zdravilno mazilo za svoje ranjene duše narejajmo.

Pridi, oh, pridi, Duh učenosti! razsvetluj mi um, de bom vselej spoznal, kaj je Bogu dopadljivo, in kaj zoperno; de bom vedil vse stvari prav obračati Bogu v čast, sebi in bližnjimu pa v zveličanje; de bom tebe, o Bog! po stvaréh čezdalje bolj in bolj spoznaval in resnično ljubil. O sveti Duh! daj mi Jezusa prav spoznati, ga v vsih rečeh iskati in najti. O Bog vse ljubezni! daj, de mi bodo tudi moji storjeni grehi v prid teknil, ter me neprenehama budili k pokori, k ponižnosti, k čuječnosti in gorečnosti za povišanje časti Božje. Pridi, o Duh učenosti! in dodeli mi vse te gnade. Amen.

VIII. štacijon.

Jezus tolaži žalostne jeruzalemske žene.

Te žene se jokajo nad milovanja vrednim Jezusam, ker je bil tako neusmiljeno zasramovan in preganjan. Duh učenosti nas uči, koliko silno škodo greh napravlja; zakaj zavaljo greha je bil Jezus zaničevan, — ti pa zavaljo greha zgubiš

nebesa, zgubiš dušo, zgubiš vse. Duh učenosti te stori modriga, de veš hudiga se varovati in dobro delati, si čednosti pridobiti, dobre dela opravljati in greh zatirati. Ti nimaš Duha učenosti, če si sicer moder in zvit, de si veš časni dobiček nakloniti, svojimu telesu streči, svetu se prilizovati, hudo storiti: si pa k dobriu slep in neukreten, in ne vés, kako se je treba hudiga varovati, za grehe pokoriti, dobre dela opravljati, Bogú dopadljivo živeti in Jezusa priserčno ljubiti. Pri taki posvetni učenosti si od satana prekanjen, in pri vsi svoji prekanjenosti boš zgubil nebesa, Bogá, in dušo za vse večne čase.

Pridi, oh, pridi, Duh učenosti! uči me prav spoznati zvijače mojih dušnih sovražnikov: satana, svetá in mesá, de me ne preslepijo, in v greh ne zapeljejo; uči me pa tudi spoznati lepoto in vrednost keršanskih čednost, ter tudi po njih živeti. O sveti Duh! daj mi prav živo spoznati, kaj sim z greham zgubil, kakó naj Jezusa ljubim, njemu z greham storjene krivice popravljam, in dan na dan v dobrim rastem. Amen.

IX. štacijon.

Jezus v tretje pod križem pade.

Jezus je že v tretje padel pod težkim križem, — takó silno se je ponižal, de bi nas povišal. Nar bolj varen pot k ljubezni Božji in proti nebesam je ponižnost. Sveti Duh nam torej svétva, de išimo v vsih rečéh častí in dopadajenja Božjiga, sami sebe zaničujmo, in bodimo do družih odkritoserčni in ponižni. Lastna ljubezen pa svetuje, le svoje častí, lastniga dobička iskati, samiga sebe hvaliti, svoje napake zakrivati in druge zmanjševati, se nikomur ne podvreči, nikomur ne odjenjati, le po svoji volji in termi živeti. Lastna ljubezen človeka tako oslepí, de od Jezusa odstopi, in proti peklu hiti. Ako želiš peklu ubežati, in k Jezusu v nebesa priti, vprašaj: Kaj je Jezus učil? Kakó je delal? Po njegovim uku ino zgledu žívi, ni gotovo boš zveličanje dosegel.

Pridi, oh, pridi, Duh svéta! pokaži mi nar bližnji pot, de pridem k spoznanju in ljubezni Božji. Daj mi prav živo spoznati, kako pregrešin je napuh in kako zapeljiva je lastna ljubezen, de se jih bom vselej varoval in jih sovražil, de bom vselej varen in previdin, ter v

vsih okolišinah spoznal, kaj mi je dobro in zveličavno, in kaj škodljivo in pogubljivo. O sveti Duh! dodeli mi ponižnost in resnično hrepenenje, Jezusa naslédvati in le njegove časti in dopadljivosti iskati. Amen.

X. štacijon.

Jezusa slečejo, in z želčem in jesiham napajajo.

Ozri se na Jezusa in glej, kako ljubezen terpi; kako terpi tvoj Zveličar, poln rán in bolečin! Sveti Duh uči, de čista ljubezen se živi in ohrani s terpljenjem in zatajevanjem. Bolj ko se telo tare, bolj se duša očišuje, više se duh povzdiguje. Lastna ljubezen pa uči, de naj se telesu le dobro streže, ne pa ga krotiti; ona uči: dobro jesti in piti, kratkočasno uživati je životu potrebno; postiti se, si kaj odreči in svoj život krotiti, je zdravju škodljivo. Svet uči, de se mora z volkovi tuliti, pregrešno se norčevati, poželjivo živeti, greh hvaliti, zagovarjati, k njemu molčati. — Vprašaj pa: Kako je pa moj Jezus učil in živel? Kako je on s svojim nedolžnim životam delal?

Pridi, oh, pridi, Duh svéta! daj mi hudobne naklepe hudobniga duha, sveta in

mesá prav spoznati, de jih bom s primer-nimi pomočki zamogel odvráčevati. O pre-sveti Duh! razsvetli, poterduj in vodi me, de svojiga života ne mehkužim, svojim po-željivim počutkam ne strežem, in zapeljivi-ga svetá ne poslušam, temuč svojiga Je-zusa nasledvam, ter za njim po potu ter-pljenja, križev in težav voljno hódim. O Božja luč! uči me v vsih rečéh prave me-re se deržati, ne preveč ne premalo sto-riti, temuč de po meri ljubezni in svojih moči z Jezusam terpím. Ptujih grehov me varuj, o Gospod! Amen.

XI. štacijon.

Jezusa na križ pribijajo.

Na vsih počutkih Jezus neusmiljeno terpí, de bi mi svoje počutke krotili, in de bi Duh umnosti zamogel v nas svojo moč razodévati. Rado se pa zgodi, de svojim počutkam dovolimo samopašnost, de se bolj obračamo na zunanje nečimerne re-či, kakor pa na Boga, ki nam velikrat na serce govori. Od tod izhaja, de tako sla-bo spoznavamo Boga in njegove skrivno-sti. Zakleni oči, de ne bodo gledale ne-čimernih reči, in sveti Duh ti bo um raz-svetlil, in ti dal spoznati Jezusa. Zapri

ušesa, de ne bodo poslušale praznih reči, in slišal boš glas Božji, úmel boš njegovo besedo. Molči, kadar ni treba govoriti, in Jezus ti bo na serce govoril.

Pridi, oh, pridi, Duh umnosti! razsvetli me, de bom že vender prav spoznal njega, ki ga ljubiti tolikanj koperním. Dodeli mi, Jezusa, svojiga Preljubljeniga in Ženina, prav spoznati, de bom vedil, kako ga ljubiti, de bom besede svetiga pisma, skrivnosti Božje in večne resnice prav razumel, in si jih k sercu vzel. O sveti Duh! daj mi tudi prav spoznati tvoje svete navdihovanja, tvoj znotranji ljubeznjivi glas, s katerim nam na serce govoriš; nagibaj pa tudi mojo kesno in spačeno voljo, de vselej po tvojim navdihovanji svoje djanje in nehanje obravnavam. Amen.

XII. štacijon.

Jezus umerje na križu.

Jezus, luč svetá, na križevim potu vesoljni svet razsvetluje, in nam naznauje, kako neskončno moramo Boga ljubiti, kako visoko svojo dušo ceniti. Njegovo odperto serce kliče vse k ljubezni; v tem sercu gorí ogenj neskončne lju-

bezni in hoče vse serca vneti. Kdor Jezusa ne ljubi, je v temoti pokopan, brez uma, je pogubljen. Kjer ni nič ognja, nič ljubezni, tamkej ni svetlobe; ogenj ljubezni razsvetluje um človeku, in mu serce ogreva, de prav spozna in ljubi Jezusa.

Pridi, oh, pridi, Duh umnosti! preženi iz moje duše greh in dela temote, de se v mojim sercu dan zazná, in mi dá Jezusa prav spoznati. Zatrì v meni vse hude nagnjenja, ki mi serce zatemnujejo, de goreče želje ogenj Božje ljubezni v meni vnamejo in čezdalje bolj podžigajo. O ljubijoče serce Jezusovo! razsvetli moje mračno serce, vnêmi moje merzlo serce, de ogenj tvoje ljubezni iz moje duše prežene vse teme in požge v mojim sercu vse, kar je tvoji ljubezni zoperno. Amen.

XIII. štacijon.

Jezus s križa snet in Marii v naročje položen.

Prava modrost je: vse časno zaničevati in se za večno truditi. Jezus, večna modrost, je tri in trideset let na zemlji živel, vender ni nar manjši posvetne dobrote užival. Vse bogastva, častí in veselja

tega sveta je zaničeval, živel pa v nar večim uboštvu, zapušenji, zaničevanji in bolečinah, in ravno tak že tudi umerl, kar njegovo revno, ranjeno telo v Mariinim naročji očitno naznanuje. V enakim uboštvu in zaničevanji je živela tudi Marija; po časnim ni nikoli hrepenela; njena edina skerb je bila, Boga čez vse ljubiti. Marija, sedež modrosti Božje in prečisti tempelj svetiga Duha, nas uči, da na časno nikar ne navezujemo svojiga serca, da le po večnih nebeških zakladih hrepenimo, in Kristusa ljubimo. „Vse imam za blato, da le Kristusa pridobim“, pravi sveti Pavel. (Fil. 3.)

Pridi, oh, pridi, Duh modrosti! uči me pravo ljubezen, uči me časne dobrote tako uživati, da večnih ne zgubim. Nobena stvar mi ne more serca nasititi, ampak le ti sam, o sveti Duh, o Bog ljubezni! O Marija, sedež modrosti! ne dopusti, da bi me prazna blešoba tega svetá oslepila in prekanila, ter bi ljubezen Jezusovo in večne dobrote zatratil, temuč da pridem po potu revšine, zaničevanja, bolečin in britkost v večno veselje. Amen.

XIV. štacijon.

Jezus v grob položen.

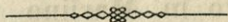
Prava modrost je: iz vsiga serca Boga ljubiti, nič ne bolj ceniti, nič ne više čislati kakor Boga samiga, le v Bogu se veseliti, le po njem hrepeneti, in vse po njegovi sveti volji obravnati. V ranah Jezusovih, v njegovim ljubijočim sercu je skrita prava modrost in ljubezen; ondi so ljubijoče duše tako rekoč zamaknjene, in pozabijo vsiga časniga, še tudi sami sebe, de zamorejo Jezusa prav mirno ljubiti, kakor govori sveti Pavel: „Živim sicer, pa ne jez — de bi se za se ali za druge reči pečal — ampak Jezus sam živi v meni“, nobena druga stvar ne. Taki ljubivec ostane nespremenljiv v ljubezni do Jezusa, naj se mu dobro ali hudo godi, bodi hvaljen ali grajan, zdrav ali bolan, de se le Bog ne žali, de le njega ljubiti zamore.

Pridi, oh, pridi, Duh modrosti! uči me ljubiti neskončno dobroto. O Duh ljubezni! ako tebe imam, česa mi neki še manjka? O Bog vse ljubezni! dodeli mi — dodeli, de te iz vsih moči ljubim. O Jezus! daj mi počivati v tvojih svetih ranah, v tvojim ljubijočim sercu, de sam sebi in

vsim stvarém odmerjem, tebi samimu pa živím, in si prizadevam, tebe samiga ljubiti, tvoje zaklade uživati, tvojo voljo z nar večim veseljem spolnovati, in vselej tebi dopadljivo živeti. O Jezus! v tvojih ranah hočem ljubiti, delati, terpeti, živeti in umreti. Amen.

Sklep.

Hvala, čast in zahvala bodi tebi, o neskončni Bog, nebeški Oče! ki si nas za večno veselje vstvaril. Hvala, čast in zahvala bodi tebi, o Jezus! de si nas odrešil, za nas toliko terpel, nas prerodil v otroke Božje in dediče nebeškiga kraljestva. Hvala, čast in zahvala bodi tebi, o sveti Duh! oče ubozih, tolažnik žalostnih, učenik resnice! Daj, de Jezusa, svojiga Odrešenika, prav spoznam in iz serca ljubim, v njegovim strahu živím, ga v čednostih nasledvam, in tebe, o Bog ljubezni! nikoli več ne razžalim. O sveti Duh! dodeli mi svoje sedmere darove, de vedno v dobrim rastem, ter v tvoji ljubezni živím in umerjem. Amen.

Dvanajsti križev pot

za

praznike Marije Device.

Pripravljanje.

O neskončno usmiljeni in predobrotljivi Jezus! dans pridem sveti križev pot iz téga namena molit, de bi tvojo nezmerno ljubezen prav spoznal, jo živo v sercu občutil in z nasprotno ljubeznijo povračeval. Pridem pa tudi zato, ker želim ob enim ljubezen in terpljenje tvoje preljubeznjive Matere Marije hvaležno premišljevati in se goreče k posnemanju njene svetosti spodbudovati. O Marija, polna milosti, polna ljubezni, polna britkost in bolečin! stori me vredniga, tebe v tvojih čednostih prav spoznati, tebe v tvoji častitljivosti prav hvaliti, tebe v tvoji ljubeznivosti prav ljubiti. To pobožnost, ki jo želim sedaj prav zbrano in bogoljubno opravljati, sklenem z ljubeznijo in bolečinami Jezusa, Marije in vsih svetnikov, in zaklenem jo v prežaljeno in ljubijoče serce Jezusovo in Mariino v večno hvalo, v večno čast in zahvalo. Amen.

I. štacijon.

Jezus nedolžno v smert obsojen.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

(Tako se začne vsak štacijon.)

Marija vsa lepa, brez madeža.

Adam, zapeljan po Evi, je grešil, je zgubil lepoto, je z nami vsimi sodbi zapadel. Jezus, ljubijoč Marijo, je prišel na svet, je naše grehe na se vzel, in obsojen je k smerti, k smerti za naše življenje; Marija nas je tedaj po Jezusu greha in smerti rešila. Kar je bila Eva, prva mati, skazila, je Marija, druga — boljši mati, poravnala, nam je s svojo neskaljeno lepoto, ljubeznijo in milostjo zopet dobila. Premisli in preudari, o ljubi kristjan! nedolžnost je obsojena v — Jezusu, lepota je zaničevana v — Marii! O kako zgodej si tudi ti svojo dušo omažežal z greham, lepoto zgubil z greham! Zdihuj tedaj, in ponižno kliči Marijo, de naj te nedolžna kri Jezusova grešne nesnage očisti, de naj ti zgubljeno lepoto v novo pridobi.

O moj Jezus, po nedolžno v smert obsojeno Jagnje! žal mi je iz vsiga serca, de sim te tolikrat z greham razžalil.

Jez grešnik sim kriv, de si ti — Nedolžni — obsojen. Ponižno te prosim, očisti me čezdalje bolj in bolj vsih mojih grehov in neštevilnih zadolženj! O Marija, vsa lepa, brez madeža, brez greha, čez vse nar čistejši Devica! prosim te po ljubezni Jezusovi in po tvoji lepoti, pridobi mi potoke spokornih solz, de objokujem svoje grehe, in ako sim zgubil lepoto nedolžnih, de vsaj lepoto spokornih dosežem. O Jezus! o Marija! bodita bramba nedolžnosti, obvarujta mladost perviga — nesrečniga greha. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.
 Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.
 (Tako se sklene vsak štacijon.)

II. štacijon.

Jezus s težkim križem obložen.

Marija, naša bramba v britkostih in skušnjavah.

Globoke in britke rane so v naših sercih. V Jezusovim križu je zdravilo za nje. Kakor gotovo zdravilo za naše slabosti Jezus svoj težki križ na ramo zadene; — zadene ga kakor zdravilo zoper meseno poželenje, zoper slabost v dobrim, zoper slepoto našiga uma in hudobnost naše volje. Ta križ je Marija z

z Jezusam vred vsaki čas nosila, ker vse njegove bolečine je v svojim sercu čutila. Pomisli, o človek! Jezus in Marija nikoli nista bila brez križa; nosila sta križ tebi v nauk, de tudi ti svoj križ in svoje terpljenje kakor nar boljši zdravilo za svojo dušo spoznaj, čislaj ino ljubi. Ako ti žalost serce po-
dira, te hudo poželenje v greh vabi, te druge britkosti tarejo: k Jezusu in Marii teci, in za pomoč zdihuj. Tukaj najdeš luč zoper temo, dušno veselje zoper grešno razveseljevanje, moč zoper slabost. S tem orožjem ti ne bo težko vse sovražnike zmagati.

O usmiljeni Jezus! ti me vidiš in poznaš, kako slab in nezmožin sim k vsimu dobrimu. Tvoj sveti križ mi bodi tedaj kakor studenec moči in poživljevanja, de z veseljem tebi služim, grešno poželenje sovražim, vse voljno terpim in nikoli od tebe ne odstopim. Ta sveti križ mi bodi bramba zoper vse vidne in nevidne sovražnike. O Marija! varuj me v vsaki skušnjavi in britkosti, skazuj svojo moč zoper moje sovražnike, in ne dopusti, de bi bila tvoja ljubezen in tvoje življenje nad menoj zgubljeno. Amen.

III. štacijon.

Jezus pade prvič pod križem.

Marija, vrata milosti Božje.

O kako dolgo smo zdihovali pod jarmam nesrečniga greha, v sužnosti sata-novi, in smo hrepenéli po odrešenji! In glej! kakor prijazna jutranja zárija pride na svet Marija, napové Solnce neskon-čne pravice, Kristusa Jezusa, iz nje ro-jeniga, kateri se nas je usmilil, naših gre-hov butaro na se vzel. In s to butaro obložen, o kristjan! sedaj Jezus britko pod križem pade, de nas je rešil greha, rešil sužnosti satanove. Vedi tedaj, o človek! Jezus je na svet prišel, in nas je odrešil, odrešil pa po Marii. Enako želi Jezus vse grešnike v milost sprejeti, spre-jeti pa po Marii. O milovanja vredni in ne-srečni grešnik! ako se tedaj hočeš zne-bití težke butare nesrečniga greha in pri Jezusu milost najti, podaj se k Marii, lju-bi, časti, kliči Marijo!

Bodi češen, poviševan in hvaljen, o preljubi Jezus! ki si po usmiljeni Materi Marii k nam prišel, in nas tako težke sužnosti rešil. O kako skerbno se hočem varovati vsih grešnih priložnost in nevar-nost, de vnovič ne zabredem v satanove

zaderge. Marija, pribežališe, pomoč, tolažba grešnikov! po tebi je Jezus k nam prišel, po tebi mi zopet pri Jezusu v milost pridemo; sprôsi nam tedaj to dobroto, o Marija! Sprôsi nam tudi milost, tebe vredno ljubiti, hvaliti, častiti; zakaj kdor tebe prav ljubi in časti, ne more se pogubiti; kdor pa tebe sovraži, se zveličati ne more. O Jezus! po Mariíni ljubezni mi skaži usmiljenje, odpušenje. Amen.

IV. štacijon.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

Marija, Mati praviga veselja.

Marija, izvoljena kakor solnce, o kako ljubeznjivo je ona sijala, koliko veselja vesoljnemu svetu prinesla! Človek pa té milosti ne pozna, išče svojiga veselja pri svetu, v bogastvu, v posvetni hvali in časti, v telesnim uživanji in poželenji; zato pa Jezusa zaničujejo, preganjajo, in v smert peljejo, Marija, veselje svetá, pa ga z britkim sercam spremlje. Ravno ta žalostni pot pa je bil ob enim pot v čast, v veselje. Ako hočeš tedaj, o človek! pravo veselje doseči, zaničuj nečimerno in grešno veselje; ako te svét zaničuje, preganja, približaj se zaupljivo na križev

pot Jezusov in Mariin, potoži njima svojo britkost, in dosegel boš tolažbo, hladilo, serčno veselje.

O Jezus, ti luč svetá! kolikrat sim jez v smertno senco, v zmoto, v greh zašel; v grehu sim veselja iskal, tebe pa zapustil! Pravo veselje sim zgubil! Prosim te s skesanim sercam, daj mi še enkrat veselje zveličanja, de ti bom rad in z veseljem služil. O Marija! spomni se tistih britkost, ki si jih v begu na Egipcovsko med divjaškim ljudstvom občutila, in tukaj na križevim potu terpela. Zavoljo Jezusovih in vsih svojih lastnih britkost mi pridobi duha praviga veselja; bodi moje tolažilo v preganjanji, moje dopadajenje v radovanji, de vse grešne veselice zaničujem, in le v Jezusu in Marii išem svojiga veselja in tolažila. Amen.

V. štacijon.

Simon Cirenčan pomaga Jezusu križ nesti.

Marija, prelepa cvetlica v samoti.

Simon se križa brani, ker je še na svet navezan; Marija je že v tretjim letu svojiga življenja takó rekoč križ na ramo sprejela, ker se je že takrat v tempeljno Bogu darovala. Tako zgodej — še ko

dete — zapusti Marija svét, veselje, čast in uživanje posvetnih dobrot; zapusti svoje ljube starše in sorodnike; križ objame, se Bogú daruje in zročí; v samoti, ubožnosti, v pokoršini, v postu in molitvi svoje mlade dni preživi. O lepa lilija na samim, o Bogu prijetni dar! Z mladiga je Jezus nosil križ iz ljubezni do nas; ravno zato pa tudi Marija že v svoji mladosti noče živeti brez križa. O prelepa ljubezen Marije Device, ki želi v križu Jezusu enaka biti! Kaj pa je, de ti, o kristijan! nimaš veselja do križa? Ti se svetu še nisi odpovedal in se Bogu popolnoma izročil, ker tvoje serce stvari še preveč ljubi. O zapusti stvari, in našel boš Stvarnika; začni križ ljubiti, in sladek ti bo.

O moj Jezus! glej, sedaj pa se vsimu odpovém, kar koli me od tebe loči: odpovém se stvarém, in tebi samimu dam svoje serce — vse in célo, kakoršno je, in pripravljen sim k vsakimu križu in terpljenju, ki mi ga tvoja milostljiva roka naloží. O Marija! spomni se tistih serčnih bolečin in britkost, ko se ti je bil zgubil Jezus, tvoja ljubezen: kako si zapušena takrat žalovala! Oh obvárui me enaciga zapušenja! Rajši vender hočem

vse zapustiti, kakor Jezusa zgubiti, rajši vse terpeti, kakor privoliti v greh, ki bi me od Jezusa ločil. O Marija! pomagaj mi, de bo moja volja resnična, in Bogu popolnoma vdana. Amen.

VI. štacijon.

Veronika Jezusu potni pert podá.

Marija, nar lepši nevesta.

Srečna Veronika, ki je v potnim pertu dobila v dar nar lepši obličje, desiravno ga je bila človeška hudobija tako neusmiljeno ognjusila! Še srečniši Marija, ki je mati njega, po čigar obličji angelji hrepenijo! Na duši in na telesu vsa lepa, brez madeža, z vsimi čednostmi in gnadami obdarovana, Mati Božja izvoljena, se zaročí s svetim Jožefam, iše pa le Bogú samimu čez vse dopasti. Jezus, njen Sin, je njeno veselje, ona je njegova nevesta in mati. O duša keršanska! če hočeš uživati sladko srečo, ter se z Jezusam zaročiti in njegova ljuba nevesta biti: očisti dušo in serce hudiga poželjenja; z Jezusam in z Marijo se razveseljuj in raduj; ne išči človeku, ampak Bogu dopasti, in uživala boš njegovo ljubezen.

O Božje obličje! o veselje angeljsko! kdaj pride čas, de bom tvojo lepoto v večni jasnoti gledal? Ozri se milostljivo na me, in daj mi čisto serce, te prav spoznati, in tvojo sladko ljubezen uživati! Ti sam bodi moja sladkost, moja dopadljivost, moje veselje! O nar lepši Devica Marija! po svojim svetim devištvu in neomadežanim spočetji mi očisti telo in dušo, de se bom v Jezusu samim razveseljeval in nje-ga samiga ljubil. Amen.

VII. štacijon.

Jezus v drugo pod križem pade.

Marija, Mati vsih milost.

S težkim križem iz mesta pahán pade Jezus na tla. Tako hvaležnost mu neusmiljeno mesto skazuje za toliko dobrot! Iz ljubezni do nas, iz Marije rojen, pride na svet; tri in trideset let med nami živi, z ukam in zgledam ljubeznjivo uči; kje je bolnik, de bi ga ne bil ozdravil? kje revež, de bi mu ne bil pomagal? Za vse dobrote, ki jih je ljudem skazoval, pa je kervavo tepen, s ternjem kronan, v nedolžno obličje bit, v smert obsojen, in z Marijo, svojo Materjo, iz mesta pahnjen! To pa, o grešnik! je tvoje delo.

Tako storiš prav ti z Jezusam in Marijo, kadar smertno grešiš, zlasti ako ne vredno k sv. obhajilu pristopiš! O nesrečni človek v smertnih pregrehah! kdo ti še more pomagati? — Marija, Marija je pripravljena, ti zopet sprostiti milost, ako jo rés s skesanim sercam kličeš in prosiš.

O moj Jezus! dobro vém, de rajši bi ti ležal v blatu na zemlji, kakor pa v nečistim grešnim sercu. Prosim te torej po milostnim in ljubeznjivim Mariinim sercu, dodeli mi skesano, čisto in ljubijoče serce. O Marija! Mati milosti in Mati njega, ki je večni studenec vsih milost! ponižno te prosim, stori s svojo mogočno prošnjo, de se k studencu vsih milost — k svetimu obhajilu — z očišeno vestjo in s pobožnim sercam bližam, in de po tem v gnadi poterjen nikoli več s smertnim greham svojiga Gospoda in Stvarnika iz svojiga serca ne preženem. Amen.

VIII. štacijon.

Jezus tolaži jeruzalemske žene.

Marija, usmiljena Mati.

Usmiljenje, o prelepa lastnost človeškiga serca! Jezusu se smilijo jokajoče že-

ne, ker vidi, kako hudo se bo njim in njihovim otrokam godilo zavaljo grehov. Kaj lepa je ta ljubezen, ki v svojim nar večim terpljenji sebe pozabi, de bi nam pomagala. To ljubezen ima tudi Marija do nas; berž ko zasliši, de Elizabeta je mati svetiga Janeza, de pomoči potrebuje, hiti čez goro, jo obiskat, tolažit, ji streč. Enako usmiljenje Marija do nas ima, nas ljubi, nas miluje, nam hiti pomagat, in velikrat še prehití naše prošnje. Kolikrat že bi zavaljo toliko grehov ognjene šibe bile nas zadele, kolike nesreče nad vesoljni svet prišle, ako bi usmiljena Mati Marija s svojimi prošnjami ne bila jeze Božje uderževala! Ljubi, hvali in časti tedaj Marijo, o človek! Bodi pa tudi ti usmiljen do ubozih, žalostnih in nadložnih.

O Jezus! bodi brez konca češen in hvaljen za toliko ljubezen in usmiljenje do nas, pa tudi za to, de si nam tolikanj milostno Mater dal. O Marija, usmiljena Mati! po ljubijočim in milostljivim sercu Jezusovim te prosim, pridi meni in vsim vernim kristjanam — posebno pa grešnikom v pomoč! Pomagaj nam v skušnjavah, podpiraj nas v britkostih in nesrečah, ne zapusti nas ob naši smertni uri! Zlivaj svoje usmiljenje nad terdovratne

grešnike, krivoverce, razkolnike in nejevernike, pa tudi nad oslepljene jude; vsim naj doide tvoje usmiljenje, de se vsi spreobernejo k edinozveličavni veri in se zveličajo. Iz ljubezni do tebe hočem tudi jez v enak namen goreče moliti; hočem pa tudi sam bližnjimu usmiljenje po svoji moči skazovati, bolnike obiskovati, žalostne tolažiti, ubožnim pomagati. Pomagaj mi k temu, o Marija! Amen.

IX. štacijon.

Jezus v tretje pod križem pade.

Marija, ponižna Devica.

Sin Božji že spet pade pod križem; grešniki ga obdajajo in z nogami teptajo. O prečudna ponižnost neskončniga Boga v rokah nar večih hudodelnikov! — Glej pa, o kristjan! tudi Marijo med grešnicami pri očiševanju v tempelju! Ona, ki je brez madeža, polna milosti, se skazuje za grešnico, ker je tudi Jezus, nedolžno Jagnje, sklonjen pod križem, med grešniki kakor nar veči grešnik. O človek, — o človek! ti pa se nočeš poniževati; hočeš zmiram boljši memo družih veljati, boljši, kakor si v resnici. Z znotranjim napuhom in zunanjo ošabnostjo tako silno grešiš:

človek, kristjan, katoličan! — kako boš pred sodbo obstal? Zdihni tedaj k ponižnimu Jezusu pod križem in reci:

O prelubeznjivi Jezus! dobro vém, de človeka toliko bolj ljubiš, mu toliko obilniši milosti deliš, kolikor bolj se ponižuje, in de le tisti je velik pred teboj, kateri je iz serca ponižen. O moj Zveličar! dodeli mi torej resnično ponižnost, brez ktere ne morem ne tebi dopasti, ne svoje duše zveličati. O Marija! ponižno te prosim, pomagaj mi iz napuha, ki je začetek vsiga hudiga. Sprôsi mi, de po lastnim spoznanji in po vsakdanjim prizadevanji pravo ponižnost dosežem, ter Bogu z ravnim sercam služim. Amen.

X. štacijon.

Jezusa slečejo, in mu dajo želča in jesiha piti.

Marija, terpeča Devica.

Usmiljeno keršansko serce! poglej, kaj nedolžno Jagnje terpi. S telesa, na katerim rana rano pokriva, mu brez milosti oblačilo potegnajo in raztergajo mu razbolene rane. Tako silno zdelaniga, ranjeniga in opešaniga tare pekoča žeja; neusmiljeni rabeljni pa mu dajo namesto hladilne pijače želča in jesiha piti! Kar

je pa Jezus terpel na svojim presvetim telesu, je terpela Marija v svojim sercu. O goreča materna ljubezen, ki jo tako silno boli, kar otroka hudiga zadéva! In tako Jezus in Marija, ki nikoli nista grešila, nikoli posvetnih veselíc okušala, terpità nar hujši bolečine; ti pa, o človek! ki si tolikrat grešil, Boga žalil, vender posvetno, razuzdano, poželjivo živiš? Ti si tako nerad kaj pritergaš v jedi, pijači, spanji, in strežeš svojimu telesu v tacih rečéh, ki so nedolžnosti, spodobnosti, in čistosti nevarne! O kako nasprotno je tako lahkomišljeno, samopašno življenje prebritkimu življenju Jezusa Kristusa in Marije Device!

O Jezus, ti nedolžni dušni Ženin! kako drago si mogel plačevati naše hlepenje po posvetnim veselji in kratkočasih! Jez sim grešil, in ti se moraš pokoriti; jez sim ves nagnjen k grešnim nasladnostim, ti pa ves poln bolečin. O Jezus! dodeli mi milost, de bom mogel svoje telo krotiti in poželjivost v sebi zatirati. O nar čistejši Devica Marija! po Jezusu in po tvojih britkosti te prosim, obvaruj me vsake nevarnosti in priložnosti k mesenimu poželenju; sprôsi mi resnične želje, svoje telo zatajevati in se vsake grešne slasti

obvarovati. Jezusove in Mariine bolečine naj se globoko v moje meso vtisnejo, de vselej čisto živim in svojo dušo zveličam. Amen.

XI. štacijon.

Jezusa na križ pribijajo.

Marija, preužaljena Mati.

Poglej, keršansko serce! kaj se z Jezusam godí, in stermi nad grozovitostjo. Sovražniki tvojiga preljubiga Zveličarja na križ pribijajo, roke in noge prevertujejo, grozne žeblje skoz nje v križ zabijajo, žile ranijo, kosti drobijo! Vsi Jezusovi udje so ranjeni, vsi polni bolečin. Te bolečine vse v svojim usmiljenim sercu z Jezusam terpi Marija. Njene oči ga morajo gledati vsiga kervaviga, njene ušesa morajo poslušati zasramovanje in strahovitno tolčenje s kladvi, njen jezik od britkosti ne more besede spregovoriti, od nezmernih serčnih težav so oterpnjeni vsi njeni udje in počutki. In ti, o človek! svojim počutkam vse privoliš; govoriš, kar in kadar se ti zljubi; jéš in piješ, kadar poželiš; oči obračaš, kamor te mika: ti s svojimi počutki razuzdano délaš! To je hudo znamnje; ti si pričujočnost Božjo

iznémar pustil! Kjer sta Jezus in Marija, tam se počutki berzdajo in krotijo.

O Jezus v nezmernih bolečinah! ljubezen do nas te je na križ pribila; ljubezen pa tudi je Mariino serce in vse njene počutke z bolečinami napolnila. Oh, kako me serce boli, de sim bil tudi jez razuzdan, de je bolj poželjivost kakor pa ljubezen Božja v mojim sercu kraljevala. O Marija! po ljubezni in bolečinah Jezusovih te prosim, pomagaj mi, de bo odsihmal v mojim sercu kraljevala ljubezen Božja, in ne več poželjivost, jeza, nezmernost ali drugo hudo nagnjenje. O Jezus! zavoljo svoje in svoje preužaljene Matere ljubezni in bolečin se me usmili. Amen.

XII. štacijon.

Jezus, s križem povzdignjen, umerje.

Marija, naša Mati.

Premisli, o človek! zdaj večna ljubezen — tvoj Jezus na križu umira! In glej! desiravno si ga tako hudo in tolikrat žalil, vender on tebi vse svoje bogastvo, in tudi še svojo lastno Mater zapusti, ker jo po besedah svetiga Janeza vsim ljudem zroči. Preudari v tém tre-

nutku ljubezen Jezusovo in Mariine britkosti. Kamor koli se Marija oberne, najde nove bolečine. Ako premišluje svojiga preljubiga Sina: on slovo jemlje, zdihuje, toži, kliče, umira; oči so oterpnjene, roke in noge neusmiljeno prebodene, glava polna ternov, presveto obličje vse krvavo in s pljunki onesnaženo, njegova duša v poslednjih britkostih. Ako se oberne Marija proti nebesam, — tudi od tam gori ni tolažbe: Oče nebeški ga je zapustil. Ako se oberne k angeljem: se jokajo; — k Janezu in Magdaleni: sta žalostna do smerti. Če se pa ozre k ljudstvu: tajisto Jezusa preklinja in zasramuje. O ljubezen Jezusova! o Mariina bolečina! O usmiljeno keršansko serce! ljubi, ljubi Jezusa, žaluj z Marijo!

Kdo mi dá solz, de objokujem svoje grehe, ki so toliko hudo storili? Kdo mi dá serafinsko serce, de ljubim Jezusa, ki je toliko za me terpel, de žalujem z Marijo nad Jezusovimi bolečinami? O Jezus! ki si skale omečil, de so ob tvoji smerti pokale, omeči tudi moje terdo serce k milovanju v tvojim terpljenji, k kesanju zavoljo greha, k goreči ljubezni do tebe. O Marija! odkar si pod križem stala, si moja Mati, skaži svojo materno ljubezen

do mene, prôsi za me, de me Bog zavoljo mojih grehov ne zapusti, in de mi Jezus milostljivo dodeli, kar sim ga ravno prosil. Amen.

XIII. štacijon.

Jezusa s križa snamejo in Marii v naročje položijo.

Marija, z mečem sedem žalost presunjena Mati.

O kako prečudno, kako žalostno spreminjenje je Marija doživéla! Njega, ki ga je nekdam kakor ljubeznjivo dete s pri-serčnim veseljem na rokah imela, je zdaj blediga, neusmiljeno razmesarjeniga, merviga v naročje vzela! O žalostna Mati! kako ti je pri sercu pri toliki ljubezni do Sinú Božjiga, ki je tudi tvoj prelubi Sin, zdaj pa leži mertev v tvojim naročji! — Premišljuj pa, o človek! rane Jezusove v naročji njegove Matere. Tukaj tekó studenci milosti po Marii. Ako želiš tedaj obogatéti z gnadami, položi vse svoje skerbí, dela in trude v serce Jezusovo, ki je v naročji Marije Device. V znotranjim zapušenji, v skušnjavah, v boleznih in v vsih britkostih skleni svoje zdihljeje z Mariino žalostjo in britkostjo pod križem, tako sklenjene daruj Jezusovimu presvetimu sercu, in zanesi se, de boš

dosegel tolažbo in polajšanje v svojih nadlogah in težavah, in tvoja uboga duša bo hitro bogatela v Božjih čednostih.

O Marija, Mati lepe ljubezni, pa tudi Mati nezmérnih bolečin! tebi se popolnoma dam in zročim z vsimi svojimi skerbmi in trudi, žalostmi in britkostmi. Kakor jez nikoli ne bom pozabil tiste tvoje pregrenke ure, ko si svojiga Jezusa s križa snetiga ranjeniga, blediga in mertviga v naročje vzela; tako te prosim, tudi ti mene ne pozabi, kadar me povodenj dušnih in telesnih britkost obdaja. O Marija! bodi vselej moja usmiljena Mati, pripravi mi pribežališe v svojim maternim naročji, in skri me v Jezusove presvete rane, de v njih rastem v čednostih, in de v njih enkrat srečno sklenem svoje življenje. Amen.

XIV. štacijon.

Jezus v grob položen.

Marija, kraljica nebes in zemlje.

O žalostna Marija, Mati Božja! Zdaj Jezusa popolnoma zgubi spred svojiga obličja. Žalostna je nekdej v Egipt bežala, pa jo je Jezus spremljal; žalostna ga je po Jeruzalemu iskala, pa ga je živiga in zdraviga našla; žalostna ga je sprejela s

križa snetiga, pa je vender zamogla še mertviga objeti: zdaj pa ga ji vzameta Jožef Arimatejic in Nikodem, grob ga pokrije, Marija nima več svojiga preljubiga Sina! — O žalostna, naj boljši Mati pri grobu naj boljšiga Sina! — Vender, potolaži se, Jezusova in naša Mati: za žalostjo veselje pride. Sin Božji v kratkim od smerti vstane, in Marija je v nebesa vzeta, nad vse stvari povišana in kronana kraljica nebés in zemlje. Nar vikši je v nebesih povzdignjena, ki je bila na zemlji naj ponižniši; ko kraljica ima pravico, nam vse doseči, ker je Bogu tako zvesto služila, ga s toliko priserčnostjo ljubila; uživa v nebesih naj večí veselje, ker je na zemlji terpela zravno Jezusa naj večí britkosti. Nasledvaj Marijo na zemlji, o človek! in deležen boš njeniga veselja v nebesih.

O Marija, premogočna kraljica nebés in zemlje! oziraj se milostljivo na nas, svoje otroke v dolini žalosti in solz. Ohrani nedolžne, poterdi spokornike, sprosi grešnikom pokoro, in zaznamnjaj vsim prave pota, de se nihče ne pogubi. Sprôsi, naj se nam Jezusove presvete rane in tvoje bolečine globoko v serce vtisnejo, de v tolikih nevarnostih po potu križa in

ljubezni srečno pridemo do vrat večniga življenja. Amen.

S k l e p.

O Jezus! preserčno te zahvalim za toliko ljubezen, ki si mi jo skazal, in za toliko terpljenje, ki si ga za me preterpel. Zahvalim te za vse milosti, ki si jih svoji preljubi Materi Marii delil, in po nji nam dodelil. V zahvalo in nadomestenje za svojo zanikernost ti darujem serce Mariino z vsimi milostmi, žalostmi, veseljem in zasluženjem, ki jih je Marija kdaj imela. V tvoje ljubijoče serce zročim svoje serce z vsim njegovim djanjem, in rajši hočem umreti, kakor pa grešiti in od tvoje ljubezni odjenjati. **O Jezus!** po ljubezni Mariini se me usmili; o Marija! po ljubezni in terpljenji Jezusovim me nikdar ne zapusti. **Z Jezusam in Marijo** hočem ljubiti in terpeti, živeti in umreti. Amen.

Trinajsti križev pot

za

p r a z n i k e s v e t n i k o v.

Pripravljanje.

O moj Jezus, kralj vsih kraljev! ti si svojo nevesto, sveto katoliško cerkev, s svojo kervijo odkupil, in s toliko tavženti svetnikov ozaljšal. Ti svetniki so se s tolikimi prelepimi čednostmi svetili kakor zvezde na nebu, in sedaj v nebeškem kraljestvu s teboj kraljujejo, te ljubijo, hvalijo in neprenehama povišujejo. Med njimi je tudi sveti (ali sveta) I., kteriga današnji dan posebno častimo, in se njegove nebeške slave razveseljujemo. Čednosti in dobre dela svetnikov pa so prijetni dragi sad tvojiga britkiga terpljenja, o Jezus! Torej sim prišel na križev pot, de bi se učil po zgledih svetnikov tudi jez tebe prav ljubiti in si sad tvojiga terpljenja pridobivati. **O** moj Jezus! dodeli tudi meni tako ljubezen, tolikošne milosti in duhovne dobrote, kolikoršne si delil svetnikom. **O** Marija, kraljica vsih svetnikov, ki si polna vsih milost, pomagaj

mi! Vsi izvoljeni prijatli Božji, prosite za me, de se bom po vašim zgledu ravnal, sveto živel, in zveličano umerl. Amen.

I. štacijon.

Jezus k smerti obsojen.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

(Tako se začne vsak štacijon.)

Jezus nedolžno terpi in molči. Tudi svetniki so zaničevanje, križe, preganjanje molčé prenašali. Ako tedaj želiš, o kristjan! Boga priserčno ljubiti, bogoljubno živeti in svojo dušo zveličati, molči v križih in v preganjanji, terpi iz ljubezni do Jezusa. Ako nočeš brez godernjanja terpeti, ti ni resnica Boga ljubiti in se zveličati. Ako ti je pa resnica, molči z ustni in sercam.

O moj Jezus! želim te priserčno ljubiti, in žal mi je, de sim te dosihmal tako malo ljubil in tolikrat žalil. Zdaj pa mi je resnica, tebe ljubiti, in hočem tudi v zasramovanji, v nesrečah in v preganjanji molčé terpeti, de po tvojim in tvojih svetnikov zgledih s takim poterpežljivim molčanjem samiga sebe in svoje sovražni-

ke premagam. **O Jezus!** dodeli mi k temu svojo Božjo pomoč, kakor si jo svojemu svetniku (svetnici) I., dodelil. Amen.

Oče naš. Češena Marija.

V. Križani Gospod Jezus Kristus!

O. Usmili se nas in ubozih duš v vicah.

V. Sveti I.

O. Za nas Boga prosi.

(Tako se sklene vsak štacijon.)

II. štacijon.

Jezus vzame križ na ramo.

Jezus svoj križ z veseljem objame, ker nas je tolikanj ljubil. Ako je tudi tebi resnica, Boga ljubiti, v Božjim strahu in sveto živeti, ljubi križ, ljubi ubožnost, bolezen in zaničevanje. Ako si nejevoljin križa, ti ni resnica, Boga ljubiti; noben svetnik ni živel brez križa. Ne more se imenovati blažena tista ura, v kateri si brez terpljenja in skerbí.

O moj Jezus! ljubiti, prav zarés te hočem ljubiti, ker si tudi ti mene ljubil; torej hočem ljubiti tudi križe, ubožnost, zaničevanje, bolezni, ktere mi pošiljaš, ker te brez križa ne morem ljubiti, ne v Božjim strahu živeti. **O Jezus!** stori me močniga, kakor si svoje svetnike močne sto-

ril, de bom vselej z voljo terpel, ker vém, de brez križa nikoli ne morem biti. Če mi tedaj že kriš daš, daj mi ž njim tudi poterpežljivost in vdanost v Božjo voljo. Amen.

III. štacijon.

Jezus pade prvič pod križem.

Jezus omagan in oslavljen pod križem pade, de bi nas kviško vzdignil in močne storil. Ako hočeš Jezusa ljubiti, bogoljubno živeti in zveličano umreti, ne zanašaj se na svoje lastne moči; skerbno se varuj vsake grešne nevarnosti, spolnuj svoje dobre sklepe, prejemaj rad in pogosto svete zakramente in še družih pomočkov išči; pokaži, de ti je resnica, bogoljubno živeti. Tako so živeli svetniki, in s tém so bili v Jezusu stanovitni in močni, v dobrim nepremagljivi.

O moj Jezus! hočem te ljubiti, hočem bogoljubno in sveto živeti; torej se hočem skerbno varovati vsiga, kar bi me utegnilo v greh napeljevati, ker dobro poznam svojo slabost. Natanko hočem svoje dobre sklepe spolnovati, zanaprej res bolj pogosto in goreče svete zakramente prejemati, in se poprijeti tudi družih pomoč-

kov k zveličanju, po katerih nam tvoje nebeške dobrote dohajajo, de bom ž njimi v dobrim poterjen, in me greh ne premaga, ter svoje duše ne pogubim, temuč jo z Božjo gnado zveličam. Amen.

IV. štacijon.

Jezus sreča svojo Mater.

Jezus mora svojo preljubeznjivo Mater zapustiti, in gré v smert. Ako hočeš v nebesa priti, nikar svetá ne ljubi; ako želiš Jezusa in Marijo priserčno ljubiti, sovraži prilizovanje nečimerne ljubezni, ogibaj se spotikljivih drušin in praznih pogovorov; ne imej poželenja do prijetnih družb in kratkočasov, iši družbe in prijaznosti pri Jezusu in Marii z branjem, molitvijo, premišljevanjem večnih resnic, kakor so vsi svetniki delali, ker brez tega ti ni resnica, sveto živeti in zveličano umreti.

O moj Jezus! resnica mi je, te prav ljubiti; torej se odpovém vsi grešni in nečimerni ljubezni do stvari. Nočem ljubiti svetá, njegoviga blagá in časti, de bom tebe mogel prav ljubiti. Ogibati se hočem nečimernih drušin, de bom tebe mogel prav ljubiti. Ne bom imel poželenja

po družbah in kratkočasih, de pri Jezusu in Marii milost najdem. O Jezus! o Marija! storita me vredniga svoje družbe, svoje ljubezni in prijaznosti, de bom vedil, kakor bogoljubni svetniki, vama služiti, vaji častiti in hvaliti. Amen.

V. štacijon.

Simon Cirenčan pomaga Jezusu križ nesti.

Jezus je radovoljno križ sprejel; Simon pa ga ni hotel, ker volje Božje še ni spoznal. Ako hočeš, o kristjan! ljubiti Jezusa, bogoljubno in sveto živeti, ne bodi, kakoršen je Simon bil, temuč zroči se prav z mirnim sercam v vsih rečéh ljubeznjivi naredbi Božji. Tako so delali svetniki v žalosti in veselji, v sreči in nesreči. Sej Bog vse v tvoj prid obrača. Ako išeš pa le svojiga lastniga prida, in hočeš le po svojih lastnih mislih živeti, ti ni resnica, Boga ljubiti; prava ljubezen namreč ni samopridna, in se ne bojí križa.

O moj Jezus! zarés te hočem zdaj ljubiti, torej se čisto in popolnoma tvoji naredbi zročim. Če sim zdrav ali bolan, bogat ali ubožin, ljubljen ali zaničevan, hvaljen ali grajan, v vsim naj se zgodi tvoja presveta volja. Vse rad prenesem iz lju-

bezni do tebe, o Jezus! samo de bi te rés prav ljubil, samo de bi te ne žalil. O Jezus! daj mi vsak čas ravno serce, de bom vselej le tvojiga dopadajenja iskal, in ne svojiga lastniga veselja in samopridnosti. Amen.

VI. štacijon.

Veronika Jezusu potni pert poda.

Jezus nam je svoj obraz zapustil, de bi v svojim življenji njega res v živim spominu imeli. Ako imaš ravno serce, ako ti je resnica, Jezusa ljubiti, imej ga v vsim svojim življenji živo pred očmi. V vsih stvaréh, po vsih krajih lahko najdeš Jezusa, pri delu, v pogovoru, pri jedi in kratkočasih — povsod ga najdeš. V molitvi si Jezusa pred oči stavi, kako je živel, in gotovo mu boš tudi v čednosti čezdalje bolj podoben, in boš začel svetó živeti. Nikoli ne pozabi Jezusa, in tudi on tebe ne bo pozabil.

O moj Jezus! želím te prav odkrito-serčno ljubiti, in te vselej pred očmi imeti. Prosim te, o Jezus! vtisni v moje serce podobo svoje ljubezni, vtisni mi vanj svoj presveti obraz, de bom v vsih stvaréh tebe spoznal, ljubil in hvalil; de te bom pri

vsih opraviilih, v veselji, žalosti in terpljenji prav živo pred očmi imel; de bom tako živel, delal, govoril, molil in terpel, kakor si ti, o Jezus! delal, živel, molil, govoril in terpel. Daj, o Jezus! de te nikdar ne pozabim. Amen.

VII. štacijon.

Jezus pade vdručič pod križem.

Jezus, dobri Pastir, ki s toliko gorečnostjo zgubljenih ovčic iše, je že spet na tléh pod križem, in hoče pomoči od tebe. Z dobrim opominovanjem, gorečo molitvijo in lepim zgledam obuduj grešnike k pokori, pravične pa k obilniši čednosti; tako boš Jezusu kviško pomagal, enako svetnikom, ki so s svojim svetim življenjem toliko duš pridobili, Bogú in ljudém veselje delali. Kolikor bolj živo in pogosto Jezusa v sercu in pred očmi imaš, toliko več ljudi boš spodbudil k ljubezni do Jezusa.

O moj Jezus! kako rad bi jez tebi kviško pomagal, duše za te pridobival; dušo in telo bi hotel v ta namen darovati. Serčno, preserčno pa mi je žal, de sim s pohujšanjem v svojim življenji, ne mara, veliko več hudiga, kakor pa dobriega sto-

ril, in tebe tolikanj žalil! Ker vidim, de sim tolikanj ubožin s čednostmi, darujem pa svojo revšino in tvojo predrago kri za svoje in vsih grešnikov spreobrnjenje, in posvetim se čisto in popolnoma v tvojo službo. Pomagaj mi, o Jezus! de bom z bogoljubnim življenjem nadomestil, kar sim s pohujšanjem v tvojim kraljestvu na zemlji škode storil; kar pa meni ni mo- goče popraviti, ti popravi. Amen.

VIII. štacijon.

Jezus tolaži jeruzalemske žene.

Jezus se ni nikoli smejal, velikokrat pa se je zavoljo pregreh britko jokal. Ako ljubiš Jezusa, sovraži greh, objokuj svoje in vsih družih grehe, s kterimi se Jezus tako silno in hudo zaničuje. Prederzni smeh, pregrešno norčevanje, slabe misli, besede in djanja žaliyo serce Jezusovo, odvräčujejo spokorniga duhá in gladijo pot k grehu. Zavoljo téga so svetniki sovražili vsako lahkomišljenost; toliko bolj so pa s spokornimi solzami serce poživljali.

O moj Jezus! tvoje britke pa ljubeznjive solze ti darujem za svoje in vsiga svetá grehe. Daj nam skesano serce, ohrani nam duhá resnične spokornosti, de

se naše serce obvaruje nečimernosti, in tvojih gnad nemarno ne zapravlja. Dodeli, o Jezus! de svoje grehe prav spoznamo, jih čezdalje bolj objokujemo, vse nagnjenje do greha zatiramo, in tvojiga ljubeznjiviga serca nič več ne žalimo. Amen.

IX. štacijon.

Jezus tretjič pod križem pade.

Jezus je pod križem, grešnikom pod nogami; to je žalosten pogled, pa za nas imeniten zgled ponižnosti. Ako je tebi resnica, Jezusa ljubiti, in svojo dušo zveličati, bodi iz serca ponižen, nikogar ne zaničuj, razun le samiga sebe; bodi ponižen v besedah, nikar se ne hvali, od nikogar hudiga ne govôri; bodi ponižen v delih, do sleherniga priljuden, prijazen in postrežin. Ako te pa napuh gospodari, je tvoje serce lažnjivo in Bogú zoperno: napuhnež ne more v nebesa.

O moj Jezus! ti véliki Bog! ti si tolikanj ponižen, tako zaničevan, in me s tém učiš, de naj bom ponižen v mislih, besedah in djanjih. Tebi samimu, o večni Bog! se spodobi vsa čast, ti sam bodi

hvaljen, ljubljén in češen od vsih stvari. Meni grešniku pa se spodobi le zaničevanje, sramota in poniževanje. O Jezus! skaži mi to milost, ter mi dodeli ponižnost, kakor si jo delil svojim svetnikom, de bom tebe prav v resnici ljubil. Amen.

X. štacijon.

Jezusa slečéjo, z jesiham in želčem napajajo.

Jezusa, ki je že ves ranjen in poln bolečin, še verh téga z želčem napajajo! O kristjan! vzemi si iz téga zveličaven nauk za svoje življenje. Ako želiš Boga ljubiti in se zveličati, ne smeš svojimu telesu nobene grešne slasti dovoliti. Nezmerno jésti, piti, nečiste misli in želje pasti, se v grešnih rečéh razveseljevati: to je ljubezni Jezusovi kar popolnoma in naravnost nasproti. Ako se bojiš svojimu telesu kaj žaliga storiti, si mu ne upaš grešne sladnosti odreči, tebi gotovo ni resnica, Jezusa ljubiti in se zveličati. Moliti, postiti se in pritergovati si, telo krotiti, to je veselje svetnikov.

O moj preljubeznjivi Jezus, polni bolečin! prava resnica mi je, te ljubiti; torej se mi studijo vse mesene sladnosti,

in vsih priložnost k grešni poželjivosti se hočem skerbno varovati. Nikoli nikakor nočem privoliti v kakoršno koli veselje, ktero bi tvoji čisti ljubezni nasproti bilo. Čuti, moliti, postiti se, tvoje terpljenje in bolečine premišljevati bodi tudi moje veselje, moja sladkost, kakor je svetnikom bila. O Jezus! poterdi tudi mene v vojski zoper nevarnega telesnega sovražnika, kakor si svoje svetnike poterdoval, in močne delal, ter jih v svoji ljubezni ohranil. Amen.

XI. štacijon.

Jezusa na križ pribijajo.

Jezus, na križ pribit, na vsih udih ranjen, je zgubil vso telesno prostost. Ako je tebi resnica, Jezusa ljubiti, vzemi svojim počutkam škodljivo prostost, ter jih imej v berzdi; ljubezen Jezusova naj gospoduje nad tvojimi očmi, jezikom, ušesi, rokami in nogami. Svetniki so svoje počutke svetu zapirali, so Jezusa v svojim sercu nosili, se nad njim samim razveseljevali, in nič niso želeli slišati, viditi, govoriti, razun kar je iz Boga, in kar serce k Bogu obrača. Ako je tudi tebi resnica,

pravo ljubezen imeti do Boga, zapiraj in zaklépaj svoje počutke.

O moj Jezus! ki si se dal iz ljubezni do mene neusmiljeno na križ pribiti, vzemi v hvalo za to ljubezen moje serce v dar in posest, in napolni ga tako, da ne bo mogla poželjivost v njem gospodovati. Tvoja ljubezen, kraljica vsih čednost, naj kraljuje v mojim sercu in v mojih počutkih, da nič ne bom vidil, ne slišal, ne govoril, ne občutil, kar bi bilo tvoji ljubezni nasproti. Daj mi okusiti, o Jezus! kakó sladka je tvoja ljubezen, da bom vse časno malo cénil, in le tebe ljubil. Amen.

XII. štacijon.

Jezus umerje na križu.

Jezus umerje na križu iz ljubezni; vsi ga sovražijo in zaničujejo, ki sam nikogar ni sovražil, in ne zaničeval; vse pa, — tudi svoje sovražnike je preserčno ljubil. Ako hočeš tudi ti Jezusa ljubiti, se moraš do vsih ljudi, do bogatih in ubožnih, do prijatlov in sovražnikov ljubeznjivo in postrežno obnašati, kakor so se svetniki do vsih ljudi skazovali. Ako imaš pa sovrašтво in zamerzo do kakiga človeka, ti ni

resnica, Jezusa ljubiti, in se zveličati, ker Jezus je zgolj ljubezen.

O preljubeznjivi Jezus! iz ljubezni do nas si se bil včlovečil; iz ljubezni si tri in trideset let med ljudmi prebival; iz ljubezni si vse mnogo terpljenje in zaničevanje sprejemal; iz ljubezni si do poslednje kaplje svojo kri prelil; iz ljubezni si umerl na križu, in to ljubezen si skazal vsim — tudi nar večim grešnikom. S to ljubeznijo si tudi svoje zveste služabnike obdaroval. O dodeli tudi meni gnado, de bom enako ljubezen imel do tebe in do vsih ljudi, de se bom do vsih s pravo kersansko ljubeznijo obnašal. Amen.

XIII. štacijon.

Jezus s križa snet in Marii v naročje položen.

Jezus z vsimi svojimi zakladi je v Mariinim naročji; kdor tedaj želi zakladov Jezusovih, kdor želi pri Bogu milost najti, naj k Marii pride. Ako je tebi resnica, Jezusa ljubiti, o kristjan! in se zveličati: ljubi, hvali in časti Marijo. Ona je vrata nebeške; svetniki so po nji prišli k svetosti in častitljivosti. Priserčno ljubi in nasledvaj Jezusa; s tém ljubiš tudi

Marijo. S poterpežljivostjo, ponižnostjo, čistostjo, pokoršino, krotkostjo, z voljno vdanostjo in z enakimi čednostmi Marijo nar bolje častiš in ljubiš.

O Marija, prežalostna Mati Božja, kraljica vsih svetnikov! po tebi so svetniki tolike in tolikošne gnade dobivali; po tebi so našli pot v ljubijoče serce Jezusovo. Tebe tedaj, o Marija! si tudi jez mater izvolim, tebe hočem po detinsko ljubiti, tvojiga ljubijočiga serca z nobenim greham ne žaliti, tvoje ljubezni in tvojih britkost nikoli ne pozabiti. O sprejmi tudi mene za svojiga služabnika, za svojiga otroka, in pripravi mi pot v Jezusovo ljubijoče in premilostljivo serce. Amen.

XIV. štacijon.

Jezus v grob položen.

Jezus je premagal vse svoje sovražnike, njegove svete rane so znamenja častitljive zmage; v téh Jezusovih svetih ranah so si svetniki iskali pribežališa, v njih so našli varnost, v njih so svoje dušne sovražnike serčno premagali. Ako hočeš tudi ti Jezusa ljubiti in svoje dušne sovražnike premagati, zvoli si stano-

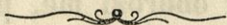
vanje in pribežališe v Jezusovih svetih ranah. V njih si varen, ker tvoj živež je Jezus sam, ki se ti v jed in pijačo daje; tvoje orožje bodi ponižnost, pohlevnost, poterpežljivost, ljubezen, čistost, pokoršina. S takim orožjem je premagal Jezus; vzemi tedaj tudi ti vsak dan to orožje v roke, poterduj se s svetimi zakramenti, ostani v Jezusovih ranah, in zmagal boš.

O moj Jezus! ti si vse naše sovražnike častitljivo premagal, in si nam dal dosti orožja, živeža in moči, de moremo premagati, kakor so svetniki, zlasti sveti (sveta) I., tako častitljivo premagali. V tvoje svete rane skrijem svojo pamet, de ne oslepim; svojo voljo, de ne bom zapeljan; vanje skrijem svoj spomin, de te nikoli ne pozabim; svoje serce, de nič dalje ne poželim, nič dalje ne ljubim, kakor le tebe. O Jezus! oboroži me, poterdi me, in daj mi v tvojih ranah vekoma počivati. Amen.

S k l e p.

O moj Jezus! bodi vekoma hvaljen, češen in moljen, ker si nas tolikanj lju-

bil, in tako drago odkupil. Češen, hvaljen in zahvaljen bodi za vse gnade, ki si jih svojim svetnikom in svetnicam, zlasti sv. I., skazoval, in jih še skazuješ. O moj Jezus! prava resnica mi je, tebe čez vse ljubiti, in v Božjim strahu živeti. Torej ponovim zdaj vse dobre sklepe, ktere sim kterikrat storil, in po Marii jih zročim tvojimu ljubeznjivimu sercu. Pripravljen sim, raji umreti, kakor pa tako mlačno, tako merzlo živeti, de bi se s kakim greham od tebe ločil. O Jezus! tebi živim in umerjem. O Jezus! tvoj sim živ in mertev. Amen.

Štirnajsti križev pot

z a

posebne stiske, ali splošne ali tudi posebnih družin in ljudi, kakor ob vojski, lakoti, pogorišu, bolezni, živinski kugi, veliki suši ali dolzim deževanji ali slabi letini. Take splošne britkosti in nadloge Bog pošilja zavoljo splošnih grehov, n. pr. zavoljo oskrunovanja nedelj in praznikov (3. Mojz. 26.), zavoljo velikih skrivnih grehov ali očitnih pohujšanj, pobitev itd. Splošne stiske se nar laže odvernejo s splošno pokoro in molitvijo, kakor pri Ninivljanih. K temu križevimu potu naj se tedaj ljudstvo ob tacih silah tudi očitno in v množicah zbira.

Pripravljanje.

O veliki Bog! mi ubogi grešniki se pred teboj na kolena veržemo in te ponižno hvalimo, ker si ti naš Gospod in Bog. Ti si nas vstvaril in dosihmal tako vse ljubeznjivo in očetovsko za nas skerbela, toliko hudiga od nas odvrčal; mi pa smo ti bili silno nehvaležni, grešili smo, tvoje očetovske ljubezni nismo spoznali, tvoje dobrote smo v hudo obračali, tvoje gnade

zanemárjali, tvojo jezo dražili. Zdaj pa, ko nas hudo obiskuješ, smo tukaj pred teboj, o preljubi Oče! spoznamo, de smo prav hudo delali in te prosimo, nikar nas ne tepi, ker žal nam je, de smo te žalili, in zares se hočemo poboljšati. Res smo s pregrehami hude šibe zaslužili; ali nedolžna kri tvojiga prelubeznjiviga Sina kliče k tebi za usmiljenje. O preljubi Jezus, srednik med Bogam in ljudmi! pokaži razžaljenimu Očetu svoje svete rane in spravi nas ž njim; dodeli nam milost, de pri ti molitvi tvojo ljubezen, tvoje terpljenje in svoje grehe prav spoznamo, serčno obžalujemo in s pravo pokoro sedanje šibe odvernemo. O Marija, žalostna Mati! o vi sveti angelji in izvoljeni Božji! pomagajte nam v naši britkosti, de zopet dosežemo gnado, mir in pokoj.

I. štacijon.

Jezus po nedolžno k smerti obsojen.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

(Tako se začne vsak štacijon.)

Vsi ljudje, vse stvari so se vzdignile, nedolžniga Jezusa terpinčiti in umoriti. To so naši grehi storili, ker smo stvari

Božje v greh obračali, zato se zdaj zoper nas vojskujejo. **Solnce** je zoper nas, ker je moglo k naši hudobii sijati; **obnebo** je zoper nas, ker smo ga s hudobnim poželenjem, preklinjevanjem, prepiranjem, rotnjem in pridušanjem napolnovali; **zemlja** je zoper nas, ker je nas grešnike mogla nositi in preživiti, in smo tolikrat njen sad v greh obračali; **oganj** in **voda** se vojskujeta zoper nas, ker smo bili tako silno užgani za hudo in tako merzli za dobro; **tice** pod nebam in **zveri** na zemlji se vojskujejo zoper nas, ker smo tako nespametno, tako živinsko živeli, in nismo Boga hvalili in ljubili. Ako se pa skesani k Bogu spreobrnemo, bomo zopet mir dosegli.

Zdihnimo tedaj in recimo: Res je, o pravični Bog! stvari smo nehvaležno v greh obračali, in po pravici se zdaj zoper nas vojskujejo. Ozri se pa, nebeški Oče! na svojiga nedolžniga Sina, ki je za nas bil v smert obsojen. Ako smo tvoje stvari v greh obračali, je mogel pa Jezus zato od vsih stvari terpeti, je tedaj naš dolg plačal. Utolaži tedaj svojo jezo, o preljubi Oče! zapovej stvarém, da naj nam služijo in več ne škodvajo. Pogledaj, Oče! svojiga nedolžniga Sina Jezus-

sa, in prizanêsi nam grešnikom, ki te ponižno prosimo milosti in odpušjenja. Nikoli več ne bomo stvari v greh obračali, toliko bolj pa bomo tebe v vsih stvareh ljubili, hvalili in častili.

Oče naš. Češena Marija.

V. O križani Gospod Jezus Kristus!

O. Usmili se nas in ubozih duš v vicah.

(Tako se sklene vsak štacijon.)

II. štacijon.

Jezus križ na svojo ramo sprejme.

Jezus brez pomoči, brez tolažila sprejme križ, le samo zato, da bi nam pomagal, nas odrešil, nas tolažil. Ni je tedaj pomoči, ne tolažbe, razun le v Kristusovim križu. Ako se zanašamo sami nase ali na svojo lastno moč in previdnost, nas pa Bog zapusti. Ako se zanašamo na stvari, na človeško pomoč, prijaznost in milost, na denar, blagó in bogastvo, — nas pa Bog osramoti, da naj bi spoznali, da le Bog sam zamore nam pomagati, nas braniti in tolažiti. Povej zdaj, o človek! kje so tvoje dobrote, na ktere si zaupal? Zdaj naj ti pomagajo! Lej tedaj! brez Boga ni pomoči, ne svéta. Oberni se torej k Bogu, on sam ti zamore, on hoče pomagati.

Zdihni tedaj, o grešni človek! in re-
ci: O Jezus! ti nam svojo pomoč umak-
neš, de bi spoznali tvojo vsigamogočnost
in svojo slabost; de bi tolikanj bolj pre-
vidili praznost in nečimernost vsih stvari
in pri tebi samim pomoči iskali. K tebi
tedaj kličemo za pomoč, ker sami si ni-
kakor ne moremo pomagati, in nas ne
more noben človek, nobena stvar v naših
britkostih utolažiti; ti sam si naša pomoč,
naše tolažilo. O Jezus! s težkim križem
obložen, glej! mi smo žalostni in zapušeni:
kje bomo pomoči iskali, ako nas ti zapu-
stiš? Ti imaš vso oblast v nebesih in na
zemlji: oh, odžali in poterdi nas v ti nad-
logi!

III. štacijon.

Jezus prvič pod križem pade.

Jezus pade pod težkim križem; buta-
ra naših grehov in krivic je Jezusa na
tla poderla. Mi svojiga bližnjiga po kri-
vici stiskamo, zato pa nas Bog stiska;
mi išemo tujiga posestva, zato pa nam
Bog naše lastno posestvo jemlje, in do-
kter tujiga blagá ne povernemo in svoji-
mu bližnjimu vse škode ne popravimo,
dotlej šiba Božja nad nami sloni. Ako

težo svojih zadolženj in krivic odložimo, nam Jezus spet pomaga.

O pravični Bog! kako silno ti krivico sovražiš; ne prošnja, ne molitev ne pomaga, ker ti nam krivičnim usmiljenja ne skažeš, dokler svojimu bližnjimu vse škode ne povernemo. Preljubi Oče! poglej na svojiga nedolžniga Sina, ki leži pod križem; po njegovi ljubezni in po njegovih bolečinah vzemi od nas butaro grehov! poteri v nas vse krivice, kakor si poterl krivičniga Ahana *), de jenja tvoja pravična jeza in nam prizaneseš.

IV. štacijon.

Jezus svojo prežaljeno Mater sreča.

O kolika je ljubezen, kolika britkost Jezusova in Mariina, ko se srečata! In kako malo mislimo na to ljubezen, na serčno britkost! Le malo je ljudi, de bi hotli z Jezusam in Marijo ljubiti in terpeti. Slehern bi le po šegi svetá živel, napuhnjen, maštovanja željin, lakomen, poželjiv, ne pa po nauku in zgledu Jezusovim in Mariinim v ponižnosti, pohlevnosti, ljubezni in poterpežljivosti; človek človeka, bližnji

*) Joz. 7,

bližnjiga celó budí k napuhu, ošabnosti v obleki, k togoti in maštovanju, k goljufii in družim greham. Ne gledamo na to, kaj Bog hoče; zato tudi Bog več ne gleda na to, kar mi hočemo, temuč nas šiba in tepe, de bi spregledali in se v svojim življenji ne ravnali po svetu, ampak po Bogu in njegovih svetih zapovedih in postavah.

O Jezus, ti presvetla luč! kako jasno si nam vender svetil s svojim naukam in življenjem; mi pa smo bolj po tem svetu in v zmoti živeli, kakor po luči tvojih presvetih zgledov. O Jezus! odprí nam očí z žarki svoje milosti, de bomo svojo slepoto spoznali, in ne več v posvetnosti, ampak po tvojim zgledu živeli v zadovoljnosti, ponižnosti, poterpežljivosti, ljubezni in čistosti, in de se vredne storimo tvoje gnade in tvojiga usmiljenja. O Marija! skaži se našo mater, de bomo kakor pravi otroci Božji posvetnost zaničevali in Jezusa zvesto nasledvali.

V. štacijon.

Simon Cirenčan pomaga Jezusu križ nesti.

Simeona morajo prisiliti k križu; sramuje se namreč, z Jezusam križ nositi,

Tudi naše serce je enako spačeno. Sramujemo se biti z Jezusom ponižni, revni in zaničevani, — bežimo in bojimo se križa kakor nar hujšiga hudiga: tako pa Jezusa s križem zaničujemo. Strežba počutkam, posvetni dobiček, maštovanje za nar manjši krivice je nam ljubši, kakor Jezus: tako pa Bogá zaničujemo. Zato tudi nas Bog zaničuje in se nas sramuje. Ker se mi njegoviga križa sramujemo in pred njim bežimo, nas s šibami k križu sili. Ako ga pa vender s skesanim in potertim sercam sprejmemo, bomo s Simonam vred milost dosegli.

O preljubi Zveličar! kako smo slepi, kako spačeni, kako poželjivi po zanikernim grešnim veselji, po dobičku in mašтовanji; tebe smo prezirali, križa se bali in nič nas ni bilo volja terpeti! O Jezus! zato ti pa hvalo vemo, de nas na tem svetu milostno tepeš, de bi nam tamkej prizanesel. Žal nam je, de smo grešili; prizanêsi nam, o Jezus! ali daj nam v saj gnado, de šibe s poterpežljivostjo sprejemamo in tako s telesnim terpljenjem veči duhovne dobrote dosežemo. Amen.

VI. štacijon.

Veronika Jezusu potni pert podá.

Jezus se k Veroniki ljubeznjivo oberne in svoj obraz v njen pert vtisne; od nas pa svoje obličje proč oberne, ako nimamo spoznanja, ne strahú Božjiga. Egipt je Bog s strašnimi šibami in stiskami tepel, ker ni Boga spoznal in je sabote oskrunoval; enako prihajajo kazni in pokorila čez našo deželo, ker Bogá ne spoznamo in ne častimo, nedelje in praznike tako prederzno oskrunujemo, čas milosti zapravljamo, besedo Božjo zaničujemo! Mi ne poslušamo besede Božje, zato tudi Bog ne posluša naše molitve; mi Bogá ne spoznamo in ne častimo, zato tudi Bog nas več ne pozná. Ako pa spet Bogá prav spoznavamo, molimo, častimo, in v njegovim strahu živimo, bo tudi on nas vnovič spoznal za svoje otroke.

O prelepi Jezus! od tvojiga obličja smo se odvernili, ker smo grešili. S hudimi deli smo si serce zatemnili, in tebe nismo spoznali, ne tvojiga glasú poslušali, ter smo čas tvoje milosti zapravljali; zato zdaj svojo pravično jezo nad nami razodevaš in nas več nočeš spoznati. Glej pa, ljubi Zveličar! spet se k tebi povernemo,

s skesanim glasam svoje grehe spoznamo; oh, pokaži nam svoje obličje, daj, de se v tebi razveselimo, de tvojo Božjo besedo in čas tvoje milosti više cénimo, tebe bolje spoznamo, častimo in hvalimo.

VII. štacijon.

Jezus drugič pod križem pade.

Jezus, neusmiljeno tepen, s križem obložen, je iz mesta gnan, pade v silnih bolečinah pod križem. Oh, tudi tega terpljenja smo mi krivi. Kar svojimu bližnjimu žaliga delamo, to delamo Jezusu samimu. Nič Jezusa bolj ne žali in ga hujši k pravični jezi ne draži, kakor če smo do bližnjiga terdi, neusmiljeni, če bolnim, ubožnim, terpečim pomoči in ljubezni ne skazujemo. Mi s potrebnimi nimamo usmiljenja, zato tudi Bog nas pušči terpeti; mi smo terdi do družih, zato je tudi Bog terd do nas; mi ne pomagamo, zato tudi on nam ne pomaga. Kdor ni usmiljen, ne bo usmiljenja dosegel. Ako smo pa do družih milostni in usmiljeni, se bo tudi Jezus do nas usmiljeniga skazoval.

O kako nemilo si zdelan, preljubi Jezus, iz ljubezni do nas! Mi pa, kako smo

nehvaležni, neusmiljeni do tebe! Ti terpiš v bolnih, ubozih in zapušenih, in za nje v pomoč kličeš; mi pa bližnjimu nismo pomagali, tebe nismo uslišali. Zato nas zdaj tepeš, de bi se učili usmiljenja. O Jezus! daj nam tedaj usmiljeno, daj nam občutljivo sercé. Nikar ne glej na naše grehe, ki zdaj preserčno zavoljo njih žalujemo, temuč zavoljo svojiga velikiga usmiljenja in zavoljo téga svojiga prebritkiga padca pod križem se nas usmili, in potolaži nas v sedanji nadlogi.

VIII. štacijon.

Jezus jeruzalemske žene tolaži.

Ne jokajte se čez mene, ampak jokajte se čez sebe in čez svoje otroke, pravi Jezus usmiljenim ženam. Tudi mi ne objokujmo toliko sedanje britkosti, ampak veliko bolj svoje grehe, zavoljo kterih nas Bog tepe in strahuje. Zanikerna odreja otrok in njih preslabo varstvo pred hudim, očitne pohujšanja, plesi, ponočevanja, pijančevanje, preklinjevanje — to Bogá sili, de nas s šibami obiskuje in strahuje. Ako se hočemo te šibe in nesreče oteti, moramo očitne pohujšanja odpraviti, sovraštva zapustiti, v Božjim strahu

in krotlenji ohraniti sami sebe, družino in otroke, pohujšljive ljudi v svoji soseski ugnati, se k bogaboječimu življenju poverniti, svoje grehe obžalovati in za nje pokoro delati. Tako se bo jeza Božja utolažila in terpljenje Jezusovo ne bo nad nami zgubljeno.

O pravični Bog! tukaj smo na kolnih pred tvojo neskončno velikostjo, in bitko objokujemo svoje grehe, ki so te v pravično jezo dražili, in pa tebi, o Jezus! toliko terpljenje napravili. O dodeli nam gnado, se spreobrniti in resnično pokoro storiti; vodi po pravim potu starše in vikši, de bodo svoje otroke in podložne v Božjim strahu in svetim krotlenji ohranili, pohujšanja in očitne pregrehe zaterli, de se tedaj z očitno pokoro tvoja pravična jeza utolaži in odverne.

IX. štacijon.

Jezus v tretje pod križem pade.

Jezusa, našo ljubezen, zaničujejo, tako neusmiljeno zdelujejo, de jim pod križem pade, ga z nogami teptajo, sujejo in tepejo. Tako iše hudobija nedolžnost zatrete. Enako hudobijo počenjamo pa tudi mi zoper Jezusa, kadar svojiga bližnjiga

sovražimo, preganjamo in zatiramo. Bog nas strahuje, ker smo med seboj tako prepirljivi, tako hudovoljni, takó nevošljivi, tako maštovanja željni; ker se mi med seboj sovražimo, tudi nas Bog sovraži. Ti nočeš terpeti svojiga bližnjiga, ga ne vidi, ne slišati; ti se hočeš maštovati, nočeš odpustiti: zato tudi Bog tebe noče terpeti, ne slišati, ne pogledati, ti ne odpustiti, temuč se maštuje nad tvojim graham, in te kaznuje in tepe. O grešnik! odpusti vse sovraštvo in maštovanje, in ponižno prôsi Bogá za odpušenje.

Preljubi Jezus! ti ne sprejmeš nobene molitve, nobeniga darú brez ljubezni. Oh, odpusti nam, kakor tudi mi zdaj vsim iz serca odpustimo, ki so nas razžalili, in te prosimo za tiste, ki so nam hudo delali. O Jezus! odpusti nam; nočemo se več maštovati. Preljubi Oče! ti daješ svoje solnce vzhajati nad dobrimi in hudobnimi; prosimo te po Jezusovi ljubezni, daj, de nam sije solnce tvoje milosti, in stori nas tako močne, de se bomo med seboj resnično ljubili in si odkritoserčno odpustili. Amen.

X. štacijon.

Jezusa slečejo, mu želča in jesiha piti podajo.

Vse rane, ki jih je Jezus prejel, kadar je bil na svojim presvetim telesu bičan in tepen, s ternjem kronan, sovan in pahan, se tu spet ponavljajo. Tako strašno tedaj nedolžno teló Jezusovo terpinčijo, s tolikimi bolečinami nedolžno mesó napolnujejo, želč in jesih mu mora biti namesto ohladila. Naše poželjivo mesó in življenje dela nedolžnemu Jezusu tolike bolečine, in stori, de nas Bog tepe, ker po mesenim poželenji Jezusa zaničujemo, svoje telo više kakor Boga čislamo, svoje meso nad Jezusa samiga ljubimo. Mi telesnih dobrot prenezmerno išemo, z nezmernostjo v jedi in pijači svoje teló poželjivo delamo, v greh obračamo darove Božje, in Jezusa iz svojiga serca sune-mo. Zato nas Bog tepe in nam svoje darove odteguje, de naj se naše teló z duham vred poniža, k pokori oberne in de bi se ognilo večniga ognja.

Z bolečinami prenapolnjeni Jezus! ti moraš nedolžen toliko terpeti, ker smo mi svojimu telesu preveč dopustili, ga preveč umehkužili. Oh, odpusti nam, o Jezus! iz serca nam je žal zavoljo našiga grešni-

ga življenja; nikoli več ne bomo z nezmernostjo v jedi ali pijači svojimu životu stregli. O Jezus! daj nam moč zoper tega nevarniga sovražnika. O predobrotljivi nebeški Oče! zavoljo Jezusovih bolečin nam odpusti; ne dajaj nam vsakdanjiga kruha v poželjivost ali preobjedanje, ampak za potrebo, de te bomo zamogli brez zadržka hvaliti in ljubiti. Amen.

XI. štacijon.

Jezusa na križ pribijajo.

Jezus, za roke in noge z žebli neusmiljeno na križ pribit, terpi na vsih udih strašne bolečine, in rabeljni ga iz vsih moči terpinčijo, ker mi iz vsih moči grešimo. Oči, ušesa, jezik, roke in noge so nam orodje v greh, in se zoper Boga vojskujejo; zato se tudi Bog zoper nas vojskuje, de bi s strahovanjem in šibanjem našo hudobijo svaril in razdjal. Ako hočemo milost doseči, moramo svojo prederznost in poželjivo prešernost obžalovati in zavreči, svoje počutke pa ko orodje za pokoro in ljubezen, za spravo z Bogom in za čednost rabiti.

Preljubeznjivi nebeški Oče! na našim telesu je vse zagrešeno; torej smo po

pravici tako hudo strahovani. Ozri se pa na Jezusa, svojiga preljubiga Sina; vse na njegovim telesu je razboleno, vse je ranjeno zavoljo nas! Odpusti nam tedaj našo prešernost in vse grehe našiga revniga života. K tebi povzdigujemo svoje grešne roke in te prosimo, odpusti nam! K tebi obračamo svoje zagrešene oči, in kličemo, usmili se nas! Serčno nam je žal zavoljo vse naše mesene samopašnosti, ktero zdaj preklicujemo, in se ji odpovemo. O nedolžni Jezus! skaži nam usmiljenje, odpusti nam grehe, poterdi nas v dobrim.

XII. štacijon.

Jezus na križu umerje.

Jezus med razbojnikama visi na križu v očitno zasramovanje; prósi za nas nebeškiga Očeta; nam zroči svojo preljubo Mater, nam zapusti vse svoje terpljenje in zasluženje, Očetu svojo dušo zroči, in odpre se njegova desna stran. Tako tedaj je njegovo ljubijoče sercé za vselej odperto in pripravljeno, milosti deliti; mi pa se z nehvaležnostjo teh gnad nevredne delamo, ko Jezusa tako malo poznamo, mu tako slabo služimo, toliko ljubezen zapravljamo, toliko gnad zanemarjamo. Kolikor

bolj smo zvesti in hvaležni, toliko bolj pogosto nam Bog milosti deli.

O Jezus! bodi brez konca češen in hvaljen, de si nas tako drago odkupil, in toliko nezmerno ljubil. Ti si nas nehvaležne ljudi svojimu nebeškemu Očetu in svoji preljubi Materi tolikanj skerbno priporočil, in vedno je tvoje ljubijoče serce pripravljeno, milosti deliti. O Jezus! preserčno nam je žal, de smo bili tolikanj nehvaležni, smo te tako malo spoznali, tako slabo ljubili, toliko milost zapravili, te tolikrat žalili in tvojimu užaljenimu sercu britkosti delali! Oh, odpusti nam, o Jezus! in pomiluj nas. Zavoljo svojih britkost skozi tri ure na križu nas nikar ne zapusti; zavoljo prežalostne Matere nas odžali; zavoljo svojiga ljubijočiga serca potolaži naše užaljeno serce.

XIII. štacijon.

Jezusa s križa snamejo in Marii v naročje položé.

Jezus je umerl in leži mertev v Mariinim naročji. Tako je njegovo terpljenje dokončano; Mariino terpljenje pa ni dokončano; ona vse Jezusove rane čuti v svojem sercu. Enako je za naše rane njeno serce odperto. Ako nas je groza, de nam pri

Jezusu ni več milosti, upamo še v Marijo; ona za nas skerbí, za nas prosi, in nas bolj ljubi, kakor mati svoje otroke. O kje bi že bili zavoljo svojih grehov, ko bi nam Marija ne bila milosti sprosila! Za Bogam je Marija naše upanje, naše tolažilo.

O Marija, žalostna Mati! tvoj preljudbi Sin te nam je na križu Mater dal; skerbi torej za nas; prosi za nas, varuj nas! Kadar se nam vse upanje zatemnuje, tolaži ti nas, pomagaj nam, o Marija! Tudi v sedanji britkosti nas nikar ne pozabi; že toliko grešnikov si se usmilila, že toliko žalostnih si potolažila; po Jezusovih svetih ranah in po tvojih britkostih te prosimo, pomagaj nam, o Marija!

XIV. štacijon.

Jezus v grob položen.

Silna je bila Mariina žalost, ker njen preljubeznjivi Sin je bil pokopan in ji spred oči vzét; kmalo pa se je z njegovim prečastitljivim vstajenjem in vnebohodam vnovič potolažila. Enako je z našimi britkostmi; Bog se serdí nad nami, pa le nekoliko časa; ako svoje grehe obžalujemo, hude nagnjenja berzdamo, k Bogu kličemo in v Jezusovih svetih ranah to-

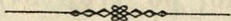
lažbe in utéhe išemo, jo kmalo tudi v resnici najdemo. Svoje svete rane je Jezus ohranil kakor znamenja zmage in milosti. On je naš vsakdanji besednik pri nebeskim Očetu, in tolaži njegovo pravično jezo. Kolikor je njegovih ran, toliko prič, ki za nas prosijo. Jezusove svete rane premagujejo Božjo jezo in njegovo očetovo sercé mečijo.

O ti preljubi Jezus! toliko tolažilo in hladilo imamo v tebi. Akoravno smo nekaj časa v britkosti in stiskah, vendar ti ostaneš naše tolažilo, naš besednik. Še zmirej tečejo tvoje rane, nas poživljati; ne moreš nas pozabiti, ne zapustiti. O pošlji nam tedaj tolažbe in polajšanja iz svojih ran, o Jezus! Tvojimu ljubijočimu sercu darujemo in zročimo pričujoče opravilo, svoje prošnje in zdihovanja, svoje sklepe in dobre misli, svojo revšino in nadlogo. O Jezus! tebi se čisto in do dobriega zročimo in vdamo, po tvoji sveti volji hočemo terpeti, živeti in umreti. Amen.

S k l e p.

O dobrotljivi Bog! bodi ti večna hvala, de, kadar nas s šibami obiskuješ, nas

tudi z Jezusovim presvetim terpljenjem usmiljeno tolažiš. Prosimo te, ne zaverzi prošenj svojiga ponižaniga ljudstva; varuj našiga papeža in vse duhovstvo; zedini v svoji ljubezni vse keršanske poglavarje; zateri krivoverstva in razdvoje; vôdi vikši in starše; ohrani mladost in otroke v svojim strahu, v pokoršini, v nedolžnosti in ljubezni; tolaži žalostne, ubožne in bolnike in vse terpeče; spreoberni grešnike; povikšaj svojo gnado v pravičnih, de se po njih molitvah strahovanje od nas odverne. **O Jezus!** usmili se nas, de se svojih grehov iz serca kesamo, voljno zavoljo njih terpimo, in vselej v tvoji ljubezni in v tvojim strahu ostanemo. Amen.

4. 11. Petnajsti križev pot

za

pripravo k smerti.

Pripravljanje.

V sigamogočni večni Bog! ki gospoduješ čez žive in mertve, jez nevredna stvar preponižno molim tebe, o neskončno veličastvo! vérujem v tebe, o neskončna resnica! upam v tebe, o neskončno usmiljenje! ljubim tebe, moja nar veči dobrota in moje vse! Kar imam, sim prejel od tebe, o Bog! tebi zopet vse darujem, in iz vsiga serca mi je žal, de sim te tolikrat z grehu razžalil. Preljubeznjivi Jezus! s križem si premagal smert, hudiča in vse moje zopernike; daj mi na tém križevim potu spoznati nastave hudobniga duha; uči me, kako naj se vojskujem zoper sovražnike svojiga zveličanja, in kako naj se pripravlam za srečno smert. Ta križev pot darujem tebi v čast, ki si kervav pot potil in tri ure na križu umiral, v čast prežalostne Matere Marije in svojih svetih pomočnikov, de po njih priprošnji srečno smertno uro od tebe dosežem. Amen.

I. štacijon.

Jezus krivično v smert obsojen.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s križem svojim svet odrešil.

(Tako se začne vsak štacijon.)

Nedolžnost je obsojena, Jezus mora umreti! Vsak človek mora umreti, in nihče ne vé ne dneva ne ure, kdaj bo umerl. Satan grešnika pregovarja: „Sej še ne bodeš umerl; veseli se, uživaj ta svet, ni se treba spovedovati, pokoriti, bližnje priložnosti k grehu ogibati, sej še ne bodeš umerl“. Tako ogoljufani grešnik greh na greh naklada, v duhu čezdalje bolj slabí, dokler smert ne pride, in tako je hudič premagal.

O moj Jezus! ti si hotel umreti, da bi jez vekoma v nebesih s teboj živel. O Jezus! želim razvezan biti; studi se mi grešiti, studi se mi nečimerno razveseljevanje; torej me tudi ne veseli dalje živeti. Umreti hočem, ker je Jezus na tem svetu tako malo ljubljen, celo tako gerdo zaničevan! Umreti hočem, iz ljubezni in kesanja, ker je moj Jezus za me umerl, kteriga sim tolikrat razžalil, in ker brez greha ne morem živeti, da bom pri Jezusu prebival in ga prav resnično ljubil.

O Jezus! daj mi gnado, de napuhu, lakomnosti, nečistosti, požrešnosti, jezi čezdalje bolj umiram, de samo ti s ponižnostjo in poterpežljivostjo v meni živiš. O Jezus! pridi, pridi! Amen.

Oče naš. Češena Marija.

Križani Gospod Jezus Kristus! usmili se mene in ubozih duš v vicaĥ.

(Tako se sklene vsak štacijon.)

II. štacijon.

Jezus s križem obložen.

Satan človeka pregovarja: „Naj te molitev ali spoved nič ne skerbí, Bog je usmiljen; sej nisi tako hudobno živel, boš že prišel v nebesa, pred smertjo se boš skesal, spovedal, in vse bo dobro“. Grešnik! če je mogel Jezus nedolžni tako terpeti, tako pokoriti se, kaj pač tebe čaka? Vse, tudi nar manjši hudo bode kaznovano; koliko hudiga si storil! koliko dobriga opustil! koliko časa in koliko gnad potratil! kako mlačna je volja! kako slep je um! kako zvit, kako čuječ je satan! V taciĥ nevarnostih bi nič ne maral za pomočke svojiga zveličanja, in bi se nič ne bal greha in pekla?

Pravični Bog! reši mene in vse umer-

ljive te zaderge, lažnjive mirnosti! Ohra-
ni me v svojim otročjim strahu, de ne
pojdem tako brezskerven v večnost. Ako
Jezus, gola nedolžnost, toliko terpi, ako
bo pravični komaj zveličan, kako se bo
meni grešniku godilo? Pekel sim zaslu-
žil; ne vem pa, če nad svojimi grehi prav
žalujem. Lahko še tudi v smertni greh pa-
dem, v njem umerjem in se vekoma pogubim.

O Jezus! nimam ga mirú, temuč v
strahu in trepetu k tebi pribežim. Rad
bom molil, pokoro delal in svete zakra-
mente prejemal, de bom vreden Jezusove
ljubezni in milosti. Amen.

III. štacijon.

Jezus pade prvič pod križem.

Jezus pod težkim križem na tla pade,
in satan umirajočiga človeka v maloserč-
nost in obupnost pripravlja, rekoč: „Greš-
nik! ti si toliko grehov storil in
se nisi nobenkrat resnično pobolj-
šal; jez sim le enkrat grešil in
sim vekoma pogubljen. Toliko ča-
sa, toliko gnad si ti potratil, ki
jih jez nisim imel, in ti misliš v ne-
besa priti, ko sim vender jez po-
gubljen? Ktere zapovedi pač nisi

prelomil? Spovedal si se, pa le po verhu, brez resničniga kesanja in sklepa; pa se še sedaj nisi odkritoserčen proti Bogu; ko bi dalje živel, bi dalje grešil; torej te pekel čaka“. — O človek! zgodej se obo- roži zoper to skušnjava.

Usmiljeni Jezus! le na tebe stavim svoje upanje: ako sim jez veliko grešil, si pa ti veliko terpel; vem sicer, de sim pekel zaslužil; pa tudi vem, de si ti svo- jo kri za me prelil: so mar moji grehi večji, kakor tvoje zasluženje? Moji grehi imajo konec, tvoje zasluženje in tvoje usmi- ljenje pa nima konca, torej me ne boš pogubil. Sej si moj Odrešenik, in si ob- ljubil, de skesaniga serca ne boš zaver- gel. Glej, moje serce je skesano; spo- znam in obžalujem svoje grehe; spolni te- daj, kar si obljubil in odpusti mi; moj Odrešenik si, ne boš me pogubil; ti si moj Bog, jez sim tvoj otrok; svojiga otro- ka pa ne boš zaver gel. Amen.

IV. štacijon.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

Kdor svet ljubi, se mu smert grenka zdí, in prijaznost Jezusova in Mariína nad-

ležna. Satan človeku svet tako lep dela, de se ves vanj zatelebá in nič več ne misli na nebeške dobrote. Čast, veljavo, lepoto, bogastvo, lepo obleko, prijateljstvo človek raji ima, kakor nebesa; in ker nas smert loči od sveta, se smerti tolikanj bojimo: posvetni človek noče nič slišati od smerti: kako se bo tedaj k smerti pripravljaj? Ako hočeš srečno umreti, zgodej umri svetu, in iši si veselja pri Jezusu in Marii.

Preljubeznjivi Jezus! kako svet zaničuje tebe in tvojo preljubo Mater! Koli-ka krivica je, v svet zaljubiti se, in pozabiti nebeške očetnjave, ktero si za me tako drago odkupil! O Jezus! v prelepih nebesih me pričakuješ z Marijo, vsimi zveličanimi duhovi in vsimi svetniki; kako bi se pač veselil pozemeljskiga prahú? Pripravil si mi v nebesih vse veselje, vso srečo; kako bi me pač še mikalo nečimer-no, krivično, minljivo veselje? Nar večí, nar slaji veselje na zemlji ni nič proti večnimu veselju v nebesih. Tam se bom vdeleževal nar boljši prijaznosti Božje, blažene Device in Matere Marije, angeljev in svetnikov; tam bom imel neskončno bogastvo, lepoto, modrost in mir. O kako ostuden je svet, kadar v nebesa gledam!

O Jezus! daj mi gnado, de svoje oči proti nebesam obračam. Amen.

V. štacijon.

Simon pomaga Jezusu križ nesti.

Simon je bil v posvetno zamišljen; zato ni hotel križa sprejeti, ker ni nič dobčka pričakoval. Mnogi skerbé za časno, za večno pa ne, in tako vse zgubé. Pomisli, človek! Bog te je vstvaril, de bi njemu služil in se zveličal. Jezus je nesel križ, de za njim hôdi in reši svojo dušo; za dušo ti bodi tedaj čez vse naj bolj mar! Le eniga Boga imaš; ako si tega z greham zgubil, nimaš nikogar več, kateri bi te zveličal. Le ene nebesa imaš; ako si té zgubil, ti družiga ne ostane kakor pekel. Le eno dušo imaš; ako je ta zgubljena, je vse zgubljeno. Vse časno mine, duša pak je večna.

Večni Bog, nebeški Oče! za nebesa si me vstvaril; kaj mi je zemlja mar? O moj Jezus! tako drago si odkupil mojo dušo; kako bi jo tedaj smel zgubiti zavoljo časnih skerbí, njo, za katero si toliko terpel! Le eniga Boga imam, le ene nebesa, le eno dušo; ako sim te zgubil, je vse zgubljeno! Nihče me ne more iz pekla rešiti,

nihče ne pojde z menoj v večnost, jez sam bom mógel tje iti! Torej hočem le za svojo dušo skrbeti; kako bom Bogu služil, z Jezusam križ nosil in si nebesa pridobil, to bodi moje opravilo. O moj Jezus! podpiraj me per tem svetim opravilu. Amen.

VI. štacijon.

Veronika poda Jezusu potni pert.

Goreča duša, ki ima zmiram Jezusa pred očmi, ki si je njegovo terpljenje in njegove čednosti z neprenehanim premišljevanjem prav globoko v serce vtisnila, ne bo z lepo padla, ampak bo srečno zmagala: zakaj kjer Jezus v sercu prebiva, mora satan bežati; zatorej iše z nečimernimi mislimi, z nečimernim govorjenjem, z grešnimi željami naše serce spriditi, in Jezusa iz njega izgnati. Zatorej čuj, kristijan! nad svojim sercam, ter z večkratnim premišljevanjem, s pogostim zdihoivanjem iz svete ljubezni, in z lepim, prijaznim obnašanjem Jezusa v sé sprejemaj.

O moj Jezus! pokaži mi svoje obličje, spomin svojiga terpljenja in svoje ljubezni mi prav živo v serce vtisni, de te nikoli ne pozabim, zlasti ne v poslednjim

vojskovanji s smertjo, kadar me bodo peklenški duhovi obdajali, skušali, in si prizadevali, mojo dušo v oblast dobiti; tadaj mi pokaži obličje svoje, o ljubi Jezus! hudičem v strah, meni pak v tolažbo. Oh! nikar me ne zapušaj v tisti nar huji nevarnosti! Amen.

VII. štacijon.

Jezus pade drugič pod križem.

Jezus je iz mesta pahnjen, ktero je toliko ljubil; vse mora zgubiti, de najde zgubljeno ovco. Kako grenka je smert bogatinam, katerih serce je navezano na časno blago, in kateri velikrat telo in dušo zgube, ker krivičniga blaga nočejo poverniti! O duša moja! nabiraj si večnih zakladov v nebesih; goreče si prizadevaj za dobre dela, za dela svete ljubezni, ponižnosti in poterpežljivosti, za post, molitev, milostinjo, za svete maše in odpustke: to so večni zakladi. In kakor bogatin svoj zaklad skerbno hrani, ravno tako tudi ti glej, de od duhovnih dobrot nič ne zgubiš z greham; nikar po nemarnim ne zgublaj, kar si pridobil z velikim trudem.

O moj Jezus! iz ljubezni do mene si bil ti ubožen, de bodem jez po tebi bogat

v nebesih. Iz ljubezni do mene si bil ti iz mesta pahnjen, de sim jez v nebesa povabljen. O moj Bog! ti si neskončno bogat; vse svoje zaklade si mi zapustil, de se jih vdeležvam. Skerbno si hočem tedaj prizadevati za nebeške dobrote, za dela svete ljubezni, ponižnosti, poterpežljivosti; vse nečimernosti pa hočem zaničevati, ker ž njimi ne morem ne greha izbrisati, ne nebes si pridobiti. Kaj mi pomaga ves svet, ako se moja duša pogubi! O moj dobrotljivi Jezus! varuj me večniga pogubljenja. Amen.

VIII. štacijon.

Jezus sreča jeruzalemske žene.

Kdo bi se ne jokal, ker je Jezus, gola nedolžnost, tako neusmiljeno zaničevan, tako hudo udelan! O kako se moja duša z greham ogerdí, kako hudo se udela! Le nedolžna kri Jezusova, le spokorne solze jo morejo očistiti. Kervavo kopel mi je napravil moj Jezus, namreč zakrament svete pokore, kjer morem dušo greha očistiti in se milosti Božje vdeležiti.

O moj Jezus! kdo mi bo dal solzá, de se bom jokal, ker si tako hudo zaničevan in toliko terpiš, ker sim te tako

malo ljubil, tolikrat žalil, in te še sedaj prav ne ljubim! Vekoma ti bodi slava, čast in hvala, de si nam pripravil tako kervavo kopel, in si privolil, zakrament svete pokore prejemati, kadar želimo! O Jezus! daj nam grehe prav spoznati, de jih serčno obžalujemo, studimo, se jih odkrito-serčno spovemo, jih nikdar več ne ponavljamo, in tudi še pred smertjo zakrament svete pokore vredno prejmemo. Amen.

IX. štacijon.

Jezus pade tretjič pod križem.

Zelo nevarne so skušnjave hudičeve za tiste, kateri živé v jezi, sovraštvu in nevošljivosti; hudoba jih šunta: „Sej imaš prav, nikar se ne vdajaj sovražnikom, ni ti treba odpušati; nikar ne govori ž njim, če ne, bo mislil, de ima prav, in bo še hudobniši; sej mu lahko po tem odpustiš, ko se boš nad njim zmaštoval“. Tako se sovraštvo vkorenini, in serd ostane v sercu, dokler duša ne zletí, kam? — v pekel: zakaj kdor ne odpusti, tudi ne more odpusjenja dobiti. Le v peklu se pogubljeni sovražijo. Ako hočeš biti otrok Božji, se

ponižaj z Jezusam, in solnce naj ne zaha-
ja za tvojo jezo.

Nezmerni Bog! pod križem ležiš, z
nogami sovan, zasramovan, in pri vsem tem
se ne ustavljaš sovražnikom, se ne jeziš,
le molčiš! Jez nisim bil toliko zasramovan;
kako bi tedaj želel maštovati se? Ti od-
pušaš in pozabljaš moje grehe; torej tudi
jez nočem biti tako terd do svojiga bliž-
njiga, ampak hočem iz ljubezni do tebe vse
zasramovanje in vso krivico odpustiti in po-
zabiti. Ti si se pod križ ponižal; kako
bi tedaj jez bil tako termast? Ti ležiš pod
nogami svojih sovražnikov in molčiš; in
jez bi se kregal in prepiral? Nikdar več
ne pojdem v jezi k počitku. O Gospod!
poterdi me v tem svetim sklepu. Amen.

X. štacijon.

Jezusa slečejo, in mu dajo želča piti.

Želč je strupeni greh, kteriga greš-
niki Jezusu dajejo. Grešniki iz navade
nimajo upanja zveličati se. Kdor je vdan
napuhu, lakomnosti, posebno nečistosti in
posvetnimu razveseljevanju in mu je greh
v navadi, tudi na smertni postelji ne bo
nehal grešiti. Spoved navade ne preme-
ni, in tudi poslednja spoved grešne na-
vade ne odpravi. Lakomni ali nečisti duh,

kteri je v tvojim sercu vedno v miru prebival, se na smertni postelji ne bo dal tako hitro izgnati. S tistim orožjem, s katerim te je hudič v življenji vselej premagal, te bo tudi na smertni postelji zmagal. Kar je bilo grešniku vselej toliko všeč, ga bode tudi na smertni postelji micalo, in grešnik bo ali dovolil v skušnjava ali pa obupal.

Terpeči Jezus! tako sramotno si slečen, z želcem in kisam napajan, okervavljen, tako grozovitno razmesarjen! Kaj mi pomaga tvoje terpljenje, ko bi mogel zavoljo svoje navadne sladnosti pri vsem tem vekoma v peklenškem ognji goreti? Zavoljo teh tvojih bolečin te prosim, odpravi iz mojiga serca vse hudo poželenje, de s pogosto spovedjo stare grehe s korenino vred izrujem, z vsakdanjim zatiranjem svojo poželjivost morim, in tako s pomočjo tvoje gnade na smertni postelji zmagam. Amen.

XI. štacijon.

J e z u s k r i ž a n.

Mnogi bolniki so skušani z nepotpežljivostjo. Hudič želi, de bi se bolnik ne spokoril za storjene grehe, in si s hu-

do boleznijo nič zasluženja ne pridobil; torej ga v nepoterpežljivost spravlja. Sedaj so mu bolečine prehude, sedaj mu predolgo terpé, sedaj mu postelja, sedaj jed, sedaj mu ljudje niso prav. Ta hudobni duh zlasti take nadlegva, ki so bili v življenji tako nepoterpežljivi in niso hotli nič z voljo terpeti. Sedaj se úči voljno terpeti; glej, kaj je terpel Jezus, tvoj Gospod!

Preljubeznjivi Zveličar! ali je kakoršna bolečina, kakoršna je tvoja bolečina? Ti visiš na terdim križu, in meni bi bila bolniška postelja preterda? Ti si grozovito z žeblji pribit; in meni bi bilo pretežavno v postelji biti? Vsi tvoji udje so razboleni, in jez bi se pritoževal zavoljo bolečin? Tebe z želčem napajajo, meni pa jed ni všeč. Tebe je vse zapustilo; jez pa hočem postrežen biti. Torej hočem iz ljubezni do tebe voljno terpeti vse bolečine, ktere mi boš še poslal; kolikor več sedaj s teboj terpim, toliko več veselja bom v tebi imel. O Gospod! podeli mi voljno poterpljenje. Amen.

XII. štacijon.

Jezus na križu umerje.

Ko je Jezus že umiral, judje še niso nehali preklinjati; še celo mertvimu so

serce prebodli. Kolikor bolj se ti bo smert bližala, toliko bolj te bo skušnjavec nadlegval; de pa uideš njegovi zlobi, stori z Jezusam tole zvezo:

O moj Jezus! odpovem se svetu in vsimu napuhu, hudiču in vsimu njegovemu navdajanju; spoznam pred Bogam, vsimi angelji in svetniki, de hočem v edino zveličavni katoliški veri živeti in umreti, v pravim upanju in otročjim zanašanji na usmiljenje in neskončno zasluženje Jezusa Kristusa, svojiga Odrešenika, kateri nobeniga skesaniga grešnika ne zaverže, v resnični ljubezni do svojiga tako ljubiga Boga in Odrešenika Jezusa Kristusa, kteriga samiga ljubim, in zunaj kteriga nič ne želim; serčno mi je žal, de sim tolikokrat razžalil tebe, svojiga tako ljubiga Odrešenika, svojo narveči dobroto. Vsim odpustim, kateri so me razžalili; po tvoji presveti volji hočem živeti in umreti, de bom kmalo vidil svojiga preljubiga Jezusa v nebeškem veličastvu. Priporočim se v varstvo Marii, svoji ljubi Materi, svojimu angelju varhu in svojim svetim pomočnikom; ako bi utegnil na smertni postelji zavoljo hudih bolečin ali zavoljo zmešane pameti kaj družiga misliti, sedaj terdim: moje poslednje besede in misli naj bodo: Jezus, Marija, Jožef! Amen.

XIII. štacijon.

Jezus Marii v naročje položen.

O Marija, tolažnica vsih umirajočih! stoj mi na strani v strašni smertni uri. Ko bodo hotli hudobni duhovi mojo dušo požreti, tadaj mi pokaži svojo moč zoper nje, o mogočna kraljica! bodi mi pomočnica v nar huji sili. Ti si moja Mati; skerbi tedaj za me v nevarnim bojevanji s smertjo. Spomni se tedaj, o milostljiva Mati! kolikokrat sim k tebi zdihoval; ne bo mar moja prošnja uslišana? Spomni se, kaj je za me terpel Jezus, tvoj preljubi Sin; bode li njegovo terpljenje nad menoj zgubljeno? Sej bi bilo to zoper tvojo materno ljubezen; ti si moja Mati, jez sim tvoj otrok; ti boš varovala svojiga otroka. Še to te prosim, preljuba Mati! ti imaš Jezusa, mojiga Odršenika v svojim naročji; sprosi, oh, sprosi mi gnado, de bom na smertni postelji prejel sveto popotnico, de se bom združil z Jezusam v presvetim zakramentu; zakaj kdor ta kruh je, ostane v Bogu in Bog v njem. Tadaj smem reči: Moj ljubi je moj, in jez sim njegov; torej hudobni duh nima pri meni nič opraviti; zakaj jez sim Božji. O Marija! usliši me,

in odganjaj od mene hudobne duhove s svojo pričujočnostjo. Amen.

XIV. štacijon.

Jezus v grob položen.

Moje edino pribežališe v bojevanji z dušnimi sovražniki so tvoje svete rane, o Jezus! Oné me branijo zoper moje sovražnike, zoper svet, satana in meso; daj, de v njih mirno počivam, kadar se grešna požljivost zoper me vzdiguje. Ako sim slab, mi tukaj tekó živi studenci tvoje milosti, de se poživim; ako sim mlačen in merzel, mi gorí tukaj ogenj svete ljubezni; ako sim žalosten, dobim v njih veselje; ako sim grešil, se ž njimi grehi izbrišejo; ako želim svéta, modrosti in čednosti, so v njih skriti vsi zakladi; — ko bi se nikdar ne bil od njih obernal, bi me sovražniki nikdar ne bili premagali. De bom pa v bojevanji s smertjo srečniši, te prosim, daj mi gnado svetiga poslednjiga olja zoper silo mojih sovražnikov, de se moji skrivni grehi in moje skrite kazni izbrišejo, in de se pomanjša huda navada in grešno poželenje. Posveti si, o Gospod! moje telo v živ tempelj; zapreti hočem vrata svojiga serca, svoje petere počutke, in skriti se v tvoje

petere kervave rane; v njih bom zdihoval po tebi, o večna luč! o večna ljubezen! Pridi kmalo, pridi, in končaj bojevanje, de si bodem svest tvoje ljubezni. Amen.

Poslednja volja ali testament.

V imenu presvete Trojice spoznam, de vse, kar imam, od Boga izhaja. Večna hvala ti bodi, predobrotljivi Bog! za vse prejete dobrote; pripravljen sim terpeti, živeti in umreti, po tvoji sveti volji. Moj Jezus mi je pred smertjo zapustil neskončno zasluženje in večno veličastvo; kar še imam, tako volim: Vse veselje, vso čast, vse bogastvo in uživanje téga svetá prepustim njim, ki so zavaljo grešniga življenja zapadli večnemu pogubljenju; moje veselje, moja radost in moja slava bodi Jezus križani; moje razveseljevanje bodi, z Jezusam terpeti; moje bogastvo, z Jezusam ubožno živeti; svojo pamet denem v sve-to rano njegove desne roke, de ga prav spoznam; svojo voljo v rano njegove leve roke, de samo njega ljubim; svoj spomin v ranjene svete nogé, de vselej in samo

na Jezusa mislim, in svét zaničujem; dam mu svoje serce, de ga skrije v svojim ranjenim sercu; vse svoje počutke in moči združim s človeštvam Kristusovim, de mu bom v vsim enak; vse svoje terpljenje in vse svoje nadloge in težave združim z njegovimi bolečinami; vse čednosti in gnade položim v naročje njegove preljube Matere Marije, ker sim jih po nji prejel; vse svoje zasluženje darujem v spreobrnjenje grešnikov; vse svoje zadostenje in svete odpustke, ki jih utegnem dobiti, darujem ubogim dušam v vicah; torej nič družiga ne želim, kakor Jezusa križaniga, v čigar svetih ranah naj umerjem. Amen.

Pesem pri sv. križevim potu.

Oh, pridite, stvari!
Kaj, glejte, se godí!
On, kter' nas vse živi,
Strašno za nas terpi.

1. štacijon.

Razgajžlan, zapljevan,
In kronan, zasramvan;
Pred sodbo je peljan,
Nedolžen v smert izdan.

2. štacijon.

Glej, križ mu naložé
Na ranjene ramé,
Oh, Jagnje Božje gré,
In nese vsih dolgé.

3. štacijon.

Opešal je v močéh,
Podre ga križ, naš greh,
Vtopljen v sveta dolgéh,
Leží potert na tleh.

4. štacijon.

Oh, žalosten spomin!
 Ker sreča Mater Sin:
 Nji gre meč bolečin
 Do serca globočin.

5. štacijon.

Omagal Jezus je
 Od teže križeve;
 O Simon! prosim te,
 Ne brani križa se!

6. štacijon.

S pertam Veronika
 Obriše Jezusa;
 Spomin za to ji da
 Terpljenja britkiga.

7. štacijon.

Slabosti ves prevzét
 Pod križem pade spét;
 O, jenjaj, grešni svét!
 Še v grehah delj živet'.

8. štacijon.

Usmiljene žené!
 Ne jokajte čez mé;
 Točite le čez sé
 Spokornih serec solzé.

9. štacijon.

Oh, Jezus omedlí,
 Pod križem spet leží;
 Naj vender se zbudi,
 Kdor še v pregrehah spi!

10. štacijon.

Ko pride na goró,
 Ga slečejo gerdó,
 Pijačo mu dajó
 Ostudno in grenkó.

11. štacijon.

Na križ ga položé,
 Razpnó roke, nogé,
 Žebli mu zdaj nové
 Še rane naredé.

12. štacijon.

Na križu tam visi,
 Oh, sveta teče Kri!
 Za grehe vsih ljudi,
 Zveličar smert stori.

13. štacijon.

Marija! k teb' hitím,
 Tvoj'ga Sinú častím.
 Z vama, dokler živím,
 Rad jokam in terpím.

14. štacijon.

Za naš greh mertviga
 Molímo Jezusa,
 In položímo ga
 V grob svojiga serca.

*

O Jezus! hvala zdej
 Ti bod' ino vselej,
 Skoz svojo smert nam daj,
 Te ljubít' vekomaj.

Perva sv. maša.

Pripravljanje,

O vsigamogočni večni Bog, nebeški Oče! pred tvojim presvetim obličjem se veržem na kolena in spoznam, da sim nevredna, grešna stvar, ki ne moreš nad menoj in mojimi deli dopadajenja imeti. Spoznam, ko bi se ne bil Jezus, tvoj edino-rojeni Sin, za me na križu daroval, bi ne mogel in ne smel še svojiga serca, svojih rok in oči k tebi povzdigovati. — Ker je pa preljubi Jezus sam moj besednik pred teboj, in se nam še celo v sv. rešnjim Telesu zapustil, da njega samiga, pravo Jagnje Božje, tebi darujemo, ter smemo ž njim pred tvoje sveto obličje priti, in ker on sam naše zdihljeje, želje in prošnje milostno sprejema, in jih tebi pred sedežem neskončne tvoje milosti zročuje; torej imam vse svoje zaupanje v Jezusa in njegovo neskončno zasluženje. V njem tedaj in ž njim, ki se bo ravno zdaj pri sv. maši tudi za me daroval, te želim častiti, hvaliti, tvoji milosti se v vsih svojih potrebah priporočevati. Želim pa tudi prav posebno presveto Trojico zahvaliti za nezmerni dar Jezusove smerti na križu in za neskončni sad, ki izvira iz tega njegoviga terpljenja za žive in mertve. Ozri se milostljivo na

me in na moje današnje prizadevanje, in podpiraj me s svojo mogočno gnado, de to presveto opravilo po vrednosti v tvojo čast in v svoje zveličanje opravim.

O Marija! ki si bila pri daritvi Jezusovi na križu pričujoča, pristopi tudi zdaj k nam s svojo pomočjo, ko se ta presveta daritev na altariji ponavlja, de jo vredno in spodobno opravimo.

Od začetka do evangelija.

(Prizadevaj si v tem delu posebno goreče častiti nebeškiga Očeta, častiti pa ga po Jezusu Kristusu, ki se pri sv. maši daruje.)

Moj Bog! — verujem, de si tukaj z nami pričujoč, — de si nar veči in neskončna svetost in popolnost. — **O** kolikiga češenja in poviševanja, kolike časti in hvale si **Ti** vreden! **Kdo** more to misliti, kdo zapopasti ali izreči? —

Tukaj pred sedežem tvoje milosti klečim jez tvoja nevredna stvar, in priserčno želim in hrepenim, de bi te mogel častiti in hvaliti s tisto neizrečeno častjó in hvalo, ktere je tvoje veličanstvo vredno. — **Ali** kako bi bilo to mogoče, ker sim le slaba, nevredna, pregrešna stvar? —

Obernem se torej v tem trenutku k vsim stvarém, — in jih pokličem na pomoč. Vse, kar je in živi na svetu, od solnčniga vzhoda do zahoda, — in vse, kar se na nebu giblje ali miglja: vse vstvarjene reči hvalite, povišujte in častite z menoj Gospoda, ki je moj in vaš **Bog!** —

Obernem se k vsim nebeškim duhovam: **Vi** angelji in arhangelji! **vi** kerubini in serafini! **vi** svetniki in svetnice **Božje!** hvalite in častite z

menoj vred Gospoda, mojiga Bogá. Ali neskončni Bog! kaj je tudi vsa ta naša čast proti tisti, ktere si ti vreden! — Spoznam, de tvoja čast je vikši, kakor bi ti jo mi vsi skazovati zamogli. —

Le sam in zgolj sam tvoj edinorojeni Sin Jezus Kristus te more častiti s tisto častjo, ktere si ti vreden. On je sam Bog, on sam tedaj ti more v resnici Božjo čast skazovati. — In ravno ta Jezus se zdaj na altariji tebi v tvojo narvikši čast daruje. — O kako sim srečen, kako sim vesel, de se smem v tem darovanji ž njim skleniti! O kako zarés srečen sim, ker imam to gnado, de smem tebi namesti svoje slabe časti darovati njega in njegovo Božje češenje, ktero ti on neprenehama skazuje in še posebno zdaj tukaj na altariji! Z Jezusam tedaj se zdaj pri sv. maši sklenem, de bi tebi ž njim in v njem vredno čast skazoval. Darujem ti v tvojo nar veči čast tisto globoko poniževanje, s katerim se je Jezus pred teboj na svetu poniževal, in se zavoljo nas in zavoljo povračevanja tvoje Božje časti še vedno ponižuje. — Darujem ti tisto neskončno češenje, ktero ti Jezus v nebesih zdaj skazuje; darujem ti vso tisto čast, s ktero on časti in povišuje na altariji tebe in tvoje sveto ime. — Kar je Jezus v tvojo nar veči čast storil, in zdaj dela, želim tudi jez storiti. Ž njim se ponižujem v globočino svoje revšine; ž njim se topim pred tvojim obličjem v svoj nič; ž njim te molim in častim z vso tisto molitvijo in častjó, ktero ti on daruje in skazuje.

O nebeški Oče! sprejmi milostljivo mojo sklenitev z Jezusam, sprejmi moje serčne želje, tebe po Jezusu in z Jezusam dans vredno poča-

stiti; s tém želim nadomestiti vse to, kar bi sam rad storil, pa ne morem. Dovôli mi dobrotljivo, de k temu pridenem in ti v tvojo čast darujem tudi samiga sebe z vsimi svojimi mislimi, željami, besedami, djanjem in opuščanjem vred. Preserčno želim, de bi vse to oznanovalo in povikševalo tvojo čast. Téga pa ne želim le samo za se, ampak tudi za vse ljudi, de bi te zmiram bolj in bolj spoznávali, te v vsih svojih delih hvalili in častili. To spolnovati nam milostljivo dodeli po Jezusu Kristusu, svojim Sinu, po katerim in v katerim imamo vse zaupanje v tvojo neskončno dobroto. Amen.

K evangeliju.

(Od evangelija do povzdigovanja si posebno prizadevaj svoje grehe serčno obžalovati in daruj za nje in za grehe vsiga svetá Jezusa z njegovim neskončnim zasluženjem v spravo z Bogom in prosí po tem zasluženji milosti in odpušnja.)

Zaznamnjam se z znamnjem sv. križa +, in spoznam, de je moja sveta dolžnost, nauke svete vere znati, jih pred vsim svetam terditi, se za nje serčno poganjati in vselej po njih živeti. To tudi terdno sklenem in hočem toliko gorečniši za naprej dopolnovati, kolikor več sim do danes zamudil. Oh zares, nebeški Oče! ti si tolike časti in hvale vreden; ako pa nazaj pomislim, kako me pri tem premišljevanji serce zabolí; — kako malo časti sim ti skazoval in kako mlačen sim bil v tej dolžnosti! — Ne le častil te nisim, oh, še koliko nečast sim ti delal s svojimi grehi! Kolikokrat sim te zatajil, ker sim se bal pokazati, de sim tvoj služabnik; kolikokrat sim te ža-

lil, ker sim tvojim zapovedim nasproti ravnal; — kolikokrat sim se od tebe odvernil, ker sim svojiga bližnjiga žalil, opravljal ali mu celo krivico storil, kteriga ti ljubiti zapoveduješ; — kolikokrat sim te zaničeval, ker sim svet in njegove dobrote bolj čislal, kakor tvoje gnade; — kolikokrat sim te izdajal ali celo po Iškarijotovo izdal, ker sim za kratko lažnjivo veselje, za kako obljubo, časen dobiček, ali pa de bi svojo jezo nad bližnjim stresel, tvojo prijaznost zapravljaj, ali jo celo do čistiga zapravil! — Oh, kako res gerdo, nehvaležno in hudobno sim ravnal proti svojimu nar boljšimu Očetu, kako sim žalil svojiga nar večiga dobrotnika! — Spoznam svojo nehvaležnost, — krivico in hudobijo; — sramota in strah me obhaja, ko se spomnim, kako sim delal. Žal mi je, iz vsiga serca mi je žal. — O de bi mogel tako žalost nad svojimi grehi imeti, kakoršno so nar veči spokorniki imeli! O de bi mogel s svetim Petram, Magdaleno in drugimi spokorniki vred s pravimi spokornimi solzami izmiti svojo nehvaležnost in zbrisati vse svoje grehe! Usmili se me, o predobrotljivi Bog! odpusti mi moje zmote in hudobije, spreoberni me do čistiga in sprejmi me za svojiga otroka. —

K darovanju.

Sveti Oče, vsigamogočni Bog! sprejmi ta neomadežani dar, kteriga ti mašnik, tvoj služabnik, za se in za nas daruje. Z mašnikam se sklenem in darujem ta dar z ravno tistim namenom, s kterim ti ga on daruje; darujem ti ga zlasti za svoje lastne neštevilne grehe, zamére in za-

nikernosti, za vse pričujoče verne, še posebno za tiste, kateri sami ne vedó prav moliti in darovati; pa tudi za vse verne kristjane, tudi za tiste, ki se svete maše vdeležiti ne morejo; darujem ti za žive in mertve; naj bo nam in vsim ta dar v zasluženje in večno zveličanje. Amen.

Ker pa vsi naši darovi le samo iz Jezusoviga terpljenja, smerti in zasluženja svojo ceno imajo; torej se sklenem pri ti sveti maši z Jezusovim darovanjem, in želim tako darovati, kakor je on sam tebi daroval, in še daruje. O presveti Oče! ozri se tedaj milostljivo na to nedolžno Jagnje, nad katerim imaš vse svoje dopadajenje. Darujem ti njegovo presveto življenje, vse njegove skerbí, želje in hrepenenje, ktere je imelo njegovo usmiljeno serce zavoljo našiga zveličanja; darujem ti vse stopinje in zdihljeje, ktere je ljubi Jezus zavoljo našiga odrešenja storil; darujem ti Jezusa samiga, kakor se nam je v presvetim rešnjim Telesu v oblast in lastnino zročil in se za nas daruje na altarji v zadostenje in spravo za naše grehe.

Darujem ti pa tudi še prav posebno vse terpljenje našiga preljubiga Odrešenika. Pogledaj tedaj z visokih nebes, o presveti Oče! na svojiga prelubeznjiviga Sina, in spomni se, kako revno je on na sv. križu visel, in svojo predrago kri za grehe človeštva prelil. O nar boljši Oče! pogledaj presveto glavo, kako je s ternjem prebodena in zavoljo prevelicih bolečin omedlena in nagnjena! Pogledaj sveto obličje, kako je opljevano in razbito, in ni več človeškemu podobno. Pogledaj, kako so mu oči vderte, ustnice otekle, lica raztergane, senci zdelani, njegove rame

razpete, njegove persi ranjene, njegova koža raztegnjena, njegove roke in noge z žebli prebodene, njegova stran presunjena. Ozri se na vse to in spomni se, de ta je tvoj prelubeznjivi Sin, kteriga si iz svojiga Božjiga bitja od vekoma rodil. Tega tvojiga prelubeznjiviga Sina ti darujem v poplačanje za vse svoje storjene grehe, darujem ti ga v zadostenje za vse svoje zaslužene šibe in strahovanja. Sprejmi ta imenitni dar, in zavoljo njega mi bodi milostljiv in usmiljen v življenji in smerti. Amen.

K predglasju.

Vredno in pravično, spodobno in zveličavno je, de te vedno in povsod hvalimo, sveti Gospod, vsigamogočni Oče, večni Bog! in de tvojo slavo še zlasti in posebej zato oznanujemo, ker si nam svojiga edinorojeniga Sina dal, ki je s svojo smertjo na križu smert premagal in nam s svojim od smerti vstajenjem novo življenje dal. Sklenem se tedaj z vsimi nebeškimi močmi, in z njimi vred kličem: Sveti, sveti, sveti Gospod, Bog nebeških trum! Nebó in zemlja ste polni tvoje slave. Hosana na visócim! Češen bodi, kteri pride v imenu Gospodovim! Hosana na visócim!

Letá visoko Hvaljeni, kteri pride v imenu Gospodovim, pa ni drugi, kakor ravno tí, o pre-dobrotljivi Jezus! Torej te tudi jez nevredna stvar z vsimi močmi hvalim, in kar te dohvaliti ne morem, naj dohvalijo angelji in vikši angelji za mene. O dobrotljivi Jezus! jez te častim, — in kar ne morem dočastiti, naj dočastijo vsi svetniki za me! O dobrotljivi Jezus! jez te lju-

bim, — in kar pomanjkuje moji ljubezni, naj pomaga Marija, tvoja presveta Mati. O dobrotljivi Jezus! jez te prosim za odpušenje in milost, — in kar ne morem sprositi, naj sprosi sveta cerkev za me. O dobrotljivi Jezus! jez te molim, — in kar ne morem domoliti, naj dopolni tvoje nar svetejši Serce. O predobrotljivi Jezus! jez te častim in hvalim, — in kar ne premorem, to ti milostljivo prizanesi moji nezmožnosti! Amen.

K spominu za žive.

Ponižno te prosim, predobrotljivi Oče! sprejmi in blagoslovi po Jezusu Kristusu naše dári za svojo sveto katoliško cerkev, ktero milostljivo umiri, zedini, povikšaj in razširi; pa tudi za našiga papeža, za našiga škofa, in za našiga cesarja in za vse pravovernike svete katoliške in apostoljske cerkve. Spomni se, o Gospod! še posebno naslednjih svojih služabnikov in služabnic (Imenuj ali misli jih, ktere želiš Bogu priporočiti). Spomni se tudi, o milostljivi Bog! mašnika pri altarji in vsih pričujočih in vsih tistih, za ktere oni molijo; naj bo vsim ta čista daritev v časi in večni blagor. —

Sklenem pa svoje ponižne prošnje s prošnjami Jezusove presvete kervi, ktera za nas bolje govori in kliče, kakor kri pravičniga Abeljna, kar si nam sam po aposteljnu zaterdil. Njene presvete kaplje naj bodo tedaj dosti močne besednice za mene in za vse pričujoče in njih prošnje pred teboj. In de se z usmiljenim očesam na me ozreti moreš, še vnovič vse svoje grehe

obžalujem, terdno sklenem se s tvojo gnado zana-
naprej skerbno varovati vsih, zlasti smertnih gre-
hov, posebno téh.... Dodeli mi, o Gospod! k
temu potrebno gnado — po Jezusu Kristusu,
kteri se tudi za me na altarji daruje. Amen.

K povzdigovanju.

(Od povzdigovanja do zauživanja po Jezusu posebno
Bog á hvali za brezštevilne dobrote, ktere si na
duši in na telesu prejel od njega.)

Ko se sv. rešnje Teló povzdiguje.

Molim, častim, hvalim te, o pravi ži-
vi Bog, v podobi kruha, na altarji pri-
čujoč! O Jezus! bodi meni milostljiv, od-
pusti mi moje grehe!

Ko se sv. rešnja Kri povzdiguje.

Molim, častim, hvalim te, o pravi ži-
vi Bog, v podobi vina na altarji v resni-
ci pričujoč! O Jezus! tebi živim; o Je-
zus! tebi umerjem. O Jezus! tvoj sim živ
in mertev! Daj, o Jezus! de tvoja pre-
draga kri, ki si jo za me prelil, ne bo
nad menoj zgubljena.

Po povzdigovanji.

Môli zdaj, duša moja! na altarji čisti dar,
sveti dar, neomadežani dar, sveti kruh večniga
življenja in kelih neprenehljiviga zveličanja. Ta
dár te spominja visokosvetiga terpljenja Kristusa,

Sinú Božjiga, našiga Gospoda, in vsih nezmer-
nih dobrot, ktere si zavoljo njega od Boga pre-
jela in jih prejemaš. Glej tedaj, moja duša! od
dobrote Božje milosti živiš, in karkoli imaš, vse
je njegov dar. Spoznaj tedaj, de brez števila
so Božje gnade in dobrote, neskončna njegova
dobrotljivost. „Hvali tedaj, moja duša! Go-
spoda in vse, kar je v meni, njegovo
sveto ime. Od solnčniga vzhoda do za-
hoda bodi hvaljeno ime Gospodovo“.
(Ponovi nekterikrat te besede). — Ali ko bi tudi noč
in dan hvalil svojiga Gospoda, je moja hvala
proti tvojim dobrotam le kakor kaplja proti ne-
zmernimu morju. — Ti, o Gospod! si neskončne
hvale vreden, in tako ti zamore le Jezus sam
skazovati. Ker te tedaj sam ne morem zadosti
hvaliti, ti darujem njega in njegovo hvalo, ktero
ti je skazoval na zemlji, in ti jo zdaj na altarji
skazuje v zahvalo za vse dobrote, ktere si meni
in vsimu svetu skazal. Ozri se tedaj, večni Oče!
na altar, na svojiga ljubiga Sina, kateri se ti tudi
v ta namen daruje, in sprejmi milostljivo njegovo
hvalo v nadomestenje za mojo merzloto in mlač-
nost v zahvali, ki sim jo tebi dolžan. Skleni se,
moje serce! z Jezusovo hvalo, — skleni se ta-
ko, de boš vse goreče in vneto v hvaležnosti do
Gospoda, svojiga Boga. Vi angelji in svetniki
pa prosite, de bi Bog dobrovoljno sprejel mojo
hvalo, in pomagajte mi s svojimi prošnjami, de
bom Božje dobrote bolj in bolj spoznával, in se
mu nikoli več nehvaležniga ne bom skazoval.

Ker pa tvoja dobrota, o Gospod! nima kon-
ca, se milostljivo spomni tudi svojih vernih slu-
žabnikov in služabnic, ki so pred nami v več-

nost šli, in v tvojim miru počivajo, zlasti pa téh le.... Pa tudi vsim, ki v Kristusu počivajo, milostljivo dodeli kraj hladú, luči in mirú po ravno tistim Kristusu, Gospodu našim.

Enako se usmili nas svojih služabnikov na zemlji, ki v svojih revah in britkostih v tvojo milost zaupamo, in dodeli nam, priti v družbo svetnikov v nebesih, po Kristusu, Gospodu našim, po katerim je tebi, vsigamogočni Oče! v edinstvi sv. Duhá večna čast in hvala. Amen.

Pred zauživanjem.

Spomni se z britkostjo in hvaležnostjo treh ur, ktere je Jezus na križu visel.

O z britkostjo obdani Jezus! spomni se tistih treh zadnjih ur svojiga življenja in neizrečenih bolečin, ktere si terpel. **O** večni Bog! kdo zamore prav premisliti, kolikošne notranje in zunanje britkosti si ti terpel, ko si na križu na rokah in nogah z ojstrimi žebliji pribit visel, in od Bogá in ljudi bil zapušen! Moja duša se ustraši, kadar to premisli, in moje sercé medli, kadar se spomni, kako strašno si bil na križ razpét. To tvoje terpljenje boli tudi mene in boli me veliko bolj, kakor izreči zamore. **O** pomnoži in povikšaj to usmiljenje v meni, ki ga imam do tvojih smertnih bolečin, in ohrani ga v mojim oserčji do konca mojiga življenja. Tavžent in tavžentkrat se ti iz vsih močí zahvalim za to razpetje in visenje na križu, ktero si tri ure terpel, še posebno tisti čas, ko si grenko smert terpel, in v prevelikih težavah svojo dušo izdihnil. Zavoljo téh tvojih marter, ktere si tiste tri ure ter-

pel in zavoljo vsih tvojih nar britkejših težav te prosim, oh! bodi meni v moji zadnji uri na strani, in zavoljo svoje grenke smerti mi dodeli srečno smert. Amen.

K zauživanju.

Gospod! nisim vreden, de greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo, in ozdravljena bo moja duša. (Trikrat.)

(Obudi resnično žalost nad svojimi grehi in serčne želje, se z Jezusam skleniti, ter se po duhovno obhajaj; potem pa v tem poslednjim delu prosi nebeškiga Očeta po Jezusu posebno potrebnih gnad, dušnih in telesnih, za se in za druge. Veliko enacih čutil je v naslednjim „počešenji presvete rešnje Kervi“, kteriga utegneš še pred zauživanjem začeti, ako je čas.)

Počešenje presvete Kervi Jezusove.

(Se pripravno moli med zauživanjem.)

Bodi počešena, ti presveta rešnja Kri mojiga Zveličarja! Z nar globokejši ponižnostjo te ljubim, častim in hvalim, ker ti si nar imenitniši cena našiga odrešenja, in močni studenec, v kterim so grehi vsih ljudi oprani. O ti imenitna Kri mojiga Gospoda Jezusa Kristusa! zdihujem k tebi in zaupljivo milosti prosim. O ti sveta Kri, o ti žlahtna Kri, o ti močna Kri! ljubim te, častim te, pozdravljam te, in zavoljo tebe usmiljenja pričakujem. O Kri Jezusova, ti neprecenljiva Kri! O Kri mojiga Jezusa, ti Božja Kri! Zavoljo tebe jez zaupam, ti si moje sladko tolažilo, ti moja nar močnejši zanesljivost. Po tebi upam odpušenje svojih grehov, po tebi upam odpušenje zasluženih šib in kazen zadobiti. Po

tebi upam gnado Božjo doseči. Ti znaš vse, ti zamoreš vse, ti premagaš vse. Tvoje zaslužnje preseže vse moje zadolženje in ena sama kapljica je več vredna, kakor vse bogastvo svetá. Zato tebe zaupljivo na pomoč kličem in iz serca zavoljo tebe usmiljenja prosim: o blaga Kri, o sladka Kri, o predraga Kri! Oh, opêri, oh, očisti, oh, očedi mene! Oh, ozaljšaj, oh, posveti me, oh, poplačaj za me, in skaži mi gnado in odpušenje mojih grehov. O nebeški Oče! poslušaj glas te Kervi Jezusove, in za njega voljo mi skaži usmiljenje. Spomni se, kako je ta Božja Kri v tolikim zasramovanji za nas prelita bila; spomni se, kakó je ona pod križem z nogami poteptana bila. Zato te prosim, zavoljo te prelite Kervi, in zavoljo te nečasti, ktera se je zgodila, odpusti meni vso nečast, ktero sim ti storil, in dodeli mi tudi v prihodnje potrebnih pomočkov, se greha obvarovati. V zadostenje za to ti darujem vse kaplje te presvete Kervi z vsim zaslužnjem vred, kteriga je ona pri tebi zadočila. Ker je ena sama kapljica te neprecenljive Kervi več vredna, kakor vsi zakladi tega svetá in lahko vse dolgove poplača; torej se terdno zanesem, de bodo tudi moji grehi zavoljo tega imenitniga darú zbrisani, ktere iz celiga serca obžalujem in sovražim. O Jezus moj! odpusti mi jih, v svoji sveti Kervi očisti in zveličaj me. Amen.

Prošnja k Jezusu za ljubezen.

(Se pripravno moli po zauživanji ali po sv. obhajilu.)

O nebeški Ženin moje duše, Kristus Jezus! ti veš, de tebe ljubiti želim, vender te zavoljo

svoje mlačnosti, in brez tvoje gnade ljubiti ne morem. Zato prosim ponižno, in k tebi zdihujem, daj mi tvojo prijaznost spoznati in užgi moje serce s svojo sladko ljubeznijo. Oh, izde-ri mojo lastno ljubezen z vsim, kar tebi v meni ne dopade, iz mojiga serca, in napolni ga s svojo Božjo ljubeznijo takó, de zunaj tebe ne bo nič družiga ljubilo. O Kralj mojiga serca! usliši to mojo resnično prošnjo, na kateri vse stoji; ker če tudi še toliko dobriga storim, ako pa tvoje prave ljubezni nimam, bi pri tebi nobeniga deleža ne imel, temuč bi večno od tebe pahnjen bil. O nar slajši Jezus, ki nikomur prošnje ne odrečeš, kdor te goreče prosi, daj mi vsaj eno samo iskro svoje ljubezni, in stori, de v meni nikoli ne ugasne, temuč dan na dan veči in bolj goreča prihaja. Amen.

V zahvalo po sv. maši.

Imenitna zaveza z Bogam.

Ktera je neprecenljive vrednosti, ako se z resničnim sercam moli. *)

O čez vse častitljiva presveta Trojica! ker jez tebe, kakor nevredna stvar zavoljo svoje slabosti in veliko zadržkov ne morem tako častiti, hvaliti in moliti, kakor zarés v sercu želim to dopolnovati, torej storim imenitno zavezo, ktera se ne sme nikoli razdreti, temuč mora vsako minuto ponovljena, poterjena in od mojiga svetiga

*) Se posebno dobro podá tudi k jutranjim ali večernim molitvam.

angelja varha tebi darovana biti. Kolikorkrat bodo namreč moje žilice tripnile in sercé udarilo, tolikokrat želim tebe svojiga Boga v tvoji časti, kakor tudi svojiga Jezusa v visocim zakramentu svetiga rešnjiga Telesa z vsimi angelji in svetniki v imenu vsih ljudi in stvari moliti, hvaliti, častiti, in tebi k tvoji slavi srečo vošiti.

Kolikorkrat moje žilice tripnejo, tolikokrat ti darujem in želim darovati v tvojo čast in slavo vse službe, ktere so ti Kristus, včlovečena Beseda, Mati njegova Marija in vsi svetniki tukaj na zemlji skazovali, kakor tudi vso hvalo, čast in poveličevanje, ktero ti vsi angelji in svetniki v nebesih skazujejo; vse svete maše, ktere tvoji mašniki beró in bodo brali; vse dobre dela, ktere vsi ljudje na zemlji opravljajo ali jih bodo opravljali. O de bi mogel jez vsim kapljicam v morji, vsim bilkam na polji, vsim cvetlicam na vertéh, vsimu perju na drevesih, vsim čerkam po bukvah, in vsim stvarém glas dati, de bi z menoj in s Serafini tebe neprenehama molili, častili, ljubili, hvalili in povikševali! Ravno tolikrat se jez tebi zahvalim, in iz serca želim zahvaliti za vse in za vsako gnado, ktere si ti deveterim verstam angeljev in vsim svetnikom in svetnicam na zemlji skazal, in jih zdaj v nebesih skazuješ.

Kolikorkrat moje žilice tripnejo, se jez tebi zahvalim in prosim vse angelje in vse svetnike, de bi oní tebi namesto mene serčno hvalo dajali in peli, ker si ti mene vstvaril, odrešil in posvetil, mi svete zakramente dodelil, brez števila dobrot na duši in na telesu skazal, me tako dolgo pogubljenja varoval, in upam, de me ga boš tudi za vselej obvaroval.

Ravno tolikrat ti darujem v zadostenje za svoje grehe in nehvaležnosti svoje teló in svojo dušo, sercé z vsimi močmi, vse djanje in nehanje. Darujem ti samiga sebe, in se popolnoma tvoji Božji volji zročim; delaj z menoj, kakor s svojim lastnim blagam, kakor koli je tvoja sveta volja. O dodeli mi gnado, de tudi hudo iz tvojih rok radovoljno prejmem, in tebi za ljubo z veseljem prenašam!

Kolikorkrat moje žilice tripnejo, jez sklenem, vse svoje dela, ne iz potrebe ali navade, ampak iz ljubezni do tebe in zavoljo tebe s tistim namenam opravljati, s katerim je moj Jezus vse svoje dela opravljal, vse svoje terpljenje preterpel, vse svoje zasluženje daroval. Ti, o moj dobrotljivi Bog! sprejmi vse to v svoje dopadajenje, meni in vsim vernim v časno in večno srečo in blagor. To zavezo zapečatim s kervjo iz stranske rane Jezusove, in jo shranim in zaklenem v ravno tisto presveto rano, de naj bo vse, kar sim v tej zavezi govoril, dotlej terpelo, dokler bodo moje žilice tripale in moje serce tolklo; ta zaveza se ne smé nikdar razdreti. Dodeli mi in poterdi to, o trojediní Bog! Amen.

Molitev po sveti maši.

(Se podá tudi po zaužívanji, ako je čas.)

Bodi češen in hvaljen, o nebeški Oče! za visoko daritev svete maše, pri kateri sim zdaj pričujoč bil. Dodeli mi milost, de sad sv. maše ne bo zgubljen nad menoj, temuč de ostane neusušljiv studenec za moj časni in večni blagor.

Zavoljo Jezusa, njegovih kervavih ran, in zavoljo njegove daritve na altarji te ponižno prosim, nikar me ne zapusti današnji dan; podpiraj me v moji veliki slabosti, v skušnjavah in napadih s svojo močno gnado, de me moje lastno hudo nagnjenje, svét ali satan v svoje mreže in smertni greh ne spravi. Posebno pa te prosim, obvaruj me téh le grehov.... in téh hudih priložnost...., ktere so mi nar bolj nevarne. Priporočim ti pa tudi, o usmiljeni Oče! vse žive in mertve, za ktere sim pri sveti maši molil, in za ktere sim posebno dolžan moliti, kateri so mojim prošnjam priporočeni ali kateri tistih nar bolj potrebujejo; kateri so v nevarnostih, v skušnjavah, v hudim zalezovanji, v križih in težavah, v bolezni ali pa na smertni postelji; kateri so v nevarnosti se v smertnim grehu s svetá ločiti; kateri so nocoj ta svet zapustili ali se bodo še danes ločili. Priporočim ti vse duhovstvo tvoje sverte cerkve, vse deželske oblastnike, vse Bogu posvečene osebe, vse nedolžne, vse grešnike, in vse žive in mertve. Vsih se usmili, o dobrotljivi Oče! ker vsi smo tvoje stvari. Obvaruj nas, reši nas, zveličaj nas po Jezusu Kristusu, Gospodu našim, Amen.

Druga sv. maša.

(Po svetim Alfonzu Liguorij.)

V imenu Boga Očeta in Sina in svetiga Duha. Amen.

Presveta Trojica! v tvojim imenu hočem biti pri tej sveti in veličastni daritvi, de te po dolžnosti častim in molim.

Božji Zveličar! daj mi skleniti se v duhu s tvojim mašnikom, de večnemu Očetu darujem predrago daritev, ki je dana za moje zveličanje, in dodeli mi tiste občutljeje, kateri bi me bili vnemali, ko bi bil na Kalvariji bil pri kervavi daritvi tvojiga terpljenja.

P r i s t o p.

Ozri se v britkosti svojiga serca na mnoge grehe, ki si jih storil v svojim življenji; spomni se zlasti tistih grehov, kateri te nar bolj ponižujejo. Potoži Bogú vso svojo revo in prosi ga, de ti odpusti grehe, in de ta sveta daritev skliče Božje preveliko usmiljenje na tvojo preveliko revo.

O moj Bog! spovem se ti vsih grehov, ki sim jih storil. Vpričo Marije, nar čistejši izmed vsih devic, vpričo vsih

svetnikov in vsih vernikov spoznam, de sim kriv, de sim silno kriv; zato prosim Marijo, preblazeno Devico, in vse svetnike, moliti za me pri Bogu.

O moj Bog! milostivo usliši mojo molitev, in dodeli mi odvezo in odpušenje vsih mojih grehov.

Gospod! usmili se nas.

Obudi v svojim sercu veliko zaupanje v Božjo dobrotljivost, ki ti daje tako gotov pomoček, pri Bogu doseči milost.

O Bog, Stvarnik naših duš! usmili se dela svojih rok; usmiljeni Oče! bodi milostiv svojim otrokam. Začetnik našiga zveličanja! ki si bil za nas darovan, vdeleži nas zaslužnja svoje smerti in drage kervi, ki si jo za nas preli.

Preljubeznjivi Zveličar, sladki Jezus! imej usmiljenje z našo revo in odpusti nam naše grehe.

S l a v a.

Obudi veliko željo v svojim sercu, skazati Bogu vso čast in bližnjimu vse dobro, ki je v tvoji moči. Veseli se s svetimi angelji vred, de tudi ti spoznavaš skrivnosti svete vere. Tvoje serce naj se napolnuje z velikimi in visokimi mislimi od veličastva Božjiga in njegoviga Sina Jezusa Kristusa.

Čast Bogú na visókim, in mir ljudém na zemlji, ki so svete volje. Hvalimo te, častimo te, mólimo te, povišujemo te; zahvalujemo se ti zavoljo tvojiga veliciga usmiljenja. Bog, nebeški Kralj! Bog, vsigamogočni Oče! Gospod, edinorojeni Sin, Jezus Kristus! Gospod, Bog, Jagnje Božje, Sin Očetov! Ki odjemlješ grehe svetá, usmili se nas! Ki odjemlješ grehe svetá, sprejmi našo molitev! Ki sediš na desnici Očetovi, usmili se nas! ker ti sam si svet, ti sam Gospod, ti sam Narvikši, s svetim Duham, v veličanstvu Boga Očeta. Amen.

M o l i t e v.

Dodeli nam, o Gospod! po prošnji Marije prečiste Device in svetnikov, ktere častimo, vse gnade, ki te jih mašnik, tvoj služabnik, prosi za se in za nas. Ž njim združen molim za vse tiste, za ktere sim dolžan moliti, in te prosim, o Gospod! daj meni in vsim vso pomoč, ki je potrebujemo, de kdaj dosežemo večno zveličanje, v imenu našiga Gospoda Jezusa Kristusa. Amen.

B e r i l o.

Misli si, de živiš v času očakov in prero-
kov, ki so neprenehama zdihovali po Odrešeniku.

Imej tudi njih hrepenenje, obudi v sebi njih željo in tiste čutila, ktere so takrat oni imeli. Tudi ti čakaš ravno tistiga Zveličarja; ali ti si veliko srečnejši kakor oni, zakaj gledal ga boš pričujočiga.

O moj Bog! med toliko in toliko ljudmi, ki živé v nevednosti, si me poklical k spoznanju prave vére. Glej, iz vsiga serca sprejemem tvojo Božjo postavo, z vsim spoštovanjem poslušam, kar si nam oznanoval po svojih prerokih, in vse to sprejemem s tisto pokornostjo, ki sim jo besedi Božji dolžan, in veselim se iz vsiga serca, de so se té obljube spolnile.

O moj Bog! zakaj ni moje serce enako sercu svetnikov stare zaveze? Zakaj nimam enake želje, tebe spoznati in častiti, kakoršno so imeli očaki in preroki? Zakaj nimam serčne želje aposteljnov, tebe ljubiti, ter samo in le tvoj biti?

Evangelii.

Evangelii, ki ga boš sedaj poslušal, naj ti bo pravilo tvoje vere in tvojiga obnašanja — pravilo, ktero nam je dal sam Jezus Kristus in ktero smo obljubili spolnovati s kerstno obljubo, pravilo, zoper ktero se velikokrat pregrešimo, in po katerim bomo nekdam sojeni ostro in brez usmiljenja.

O moj Bog! ne bodo me učili mojih dolžnost preroki in aposteljni, ampak tvoj

edinorojeni Sin sam; njegova je beseda, ki jo bom sedaj slišal. Ali kaj mi bo pomagalo, o Jezus! če sim tudi véroval, de je tvoja beseda, če pa vender nisim ravnal svojih del po svojim spoznanji? Kaj mi bo pred tvojim sodnjim stolom pomagalo, de sim vero imel, če pa nisim dosegel zaslužnja, ki izvira iz ljubezni in iz dobrih del?

Vérujem, o moj Bog! in vender živim, kakor ko bi ne véroval, ali kakor ko bi veroval evangeliju, kateri bi tvojimu na ravnost nasprotoval. O moj Bog! ne sodi me, ker so moje dela vedno nasprotne moji veri. Vérujem, o moj Bog! daj mi moč in serčnost, de bom tudi spolnoval, kar vérujem. Sej bo vsa ta čast tebi šla, o moj Jezus!

V é r a.

Poterduj se zdaj v sveti veri. Kar koli nam sveta cerkev verovati zapoveduje, se opíra na besedo Božjo, je po prerokih oznanjeno, v svetim pismu razodeto, s čudeži poterjeno, z ustanovljeno sveto cerkvijo zagotovljeno, po svetih mučencih spričano, z našo sveto vero in z edinstvijo njih, ki se je zvesto deržijo, poočiteno.

Vérujem v eniga Boga, Očeta vsigamogočniga, stvarnika nebés in zemlje, vsih vidnih in nevidnih reči, in v eniga

Gospoda Jezusa Kristusa, Sinú Božjiga, edinorojeniga, kateri je rojen iz Očeta od vekoma, kateri je Bog od Boga, luč od luči, pravi Bog od praviga Boga, ki je rojen in ne storjen, kateri je z Očetam eniga bitja, po katerim je vse stvarjeno, kateri je zavoljo nas ljudi in zavoljo našiga zveličanja z nebes prišel, (tukaj se pripogne z desnim kolenam), in je po svetim Duhu iz Marije Device meso na se vzel, in se včlovečil. Tudi je bil križan za nas pod Poncijem Pilatom, je terpel in bil v grob položen. Tretji dan pa je vstal od smerti po besedah pisem. Šel je v nebesa. Sedi na desnici Očetovi, in bo spet prišel s častjo soditi žive in mrtve: njegovimu kraljestvu ne bo konca. Vêrujem v svetiga Duha, Gospoda in oživljavca, kateri iz Očeta in Sina izhaja, kteriga z Očetam in Sinam vred in enako molimo in častimo: kateri je po prerokih govoril. Vêrujem eno, sveto, katoliško in apostoljsko cerkev. Spoznam en kerst v odpušenje grehov. Vêrujem vstajenje mrtvih in prihodnje življenje. Amen.

Darovanje.

Spomni se nezapopadljive sreče, ki te je došla, ker moreš v tej daritvi Boga nar bolj po-

polnama častiti, se mu tako zahvalovati, de je tvoja zahvala enaka njegovim darém, ker moreš svoje grehe do čistiga izbrisati ter za se in za druge vse gnade prejeti, ki jih le potrebuješ. Dobro obračaj vse drage trenutke téga milostniga časa.

Neskončno sveti Oče, vsigamogočni večni Bog! če ravno sim celo nevreden pred te priti, se vender prederznem, tebi ta čisti dar po mašnikovih rokah darovati, s tistim namenam, s katerim je naš Gospod Jezus Kristus postavil to sveto daritev, in ki ga še sedaj ima, ko se vnovič na tém altariji za nas daruje.

Darujem ti ta dar, de spoznam tvoje nar višji gospostvo čez me in čez vse stvari; darujem ti ga v izbrisanje svojih grehov in v zahvalo za vse dobrote, s katerimi si me osipal.

Darujem ti poslednjič, o moj Bog! ta visoki dar, de od tvoje neskončne dobrote za se, za svoje rodovince, dobrotnike, prijatle in neprijatle dobim tiste drage zveličavne gnade, ki se morejo grešnikom dati samo zavoljo zasluženja Jezusoviga, kateri sam se le smé imenovati pravični, in ki je hotel za nas vse biti spravna daritev.

Spomni se tudi, o Gospod! vsih vernih duš, in zavoljo zasluženja svojiga

Sina jim daj kraj hladú, luči in mirú. Nikar tudi ne pozabi, o moj Bog! svojih in mojih sovražnikov, usmili se vsih nevernikov, vsih krivovercov in vsih grešnikov, blagoslovi njé, kateri me preganjajo, in odpusti mi moje grehe, kakor jim tudi jez odpustim vse, kar koli mi hudiga delajo ali bi radi delali.

Predglasje.

Vzdigni se v duhu v nebesa k sedežu Božjimu. Časti tamkaj Gospoda v svetim strahu pred njegovim neskončnim veličastvam, in hvali ga z angelji in kerubini, kateri obdajajo sedež Božji.

Glej, približal se je srečni trenutek, ko bo de kralj angeljev in ljudi na ta altar prišel!

O moj Bog! daj mi svojiga svetiga Duha, loči moje serce vsih pozemeljskih stvari, de bom le na te mislil. O kako zelo sim dolžan, te vselej in povsod hvaliti, o Bog nebés in zemlje, neskončno véliki Gospod, vsigamogočni, večni Oče!

O moj Bog! res je dolžnost, ali prav je in dobro, de se z Jezusam Kristusam sklenemo in te neprenehama molimo. Po njem časté zveličani duhovi tvoje veličastvo, po njem ti hvalo dajejo nebeške moči in se tresejo svete groze. Dodeli nam,

o Gospod! de svojo slabo hvalo združimo s hvalo svetih angeljev in de ž njimi sklenjeni veseli glas ženemo:

S v e t.

Svet, svet, svet je Gospod Bog vojskinih trum! Nebo in zemlja sté polni njegoviga veličastva! Čast tebi na visókim! Češen bodi, ki pride v imenu Gospodovim! Čast tebi po višavah!

Tiha maša.

Pomisli, kako bo Jezus sedaj prišel na altar kakor na prestol neskončne milosti, kjer sméš tudi ti vpričen biti, de potožiš Jezusu vse potrebe, de ga prosiš in vse od Boga prejmeš. Ali nam bo pač Bog še kaj odrekel, ker nam je dal svojiga edinorojeniga Sina?

Ponižno te prosimo, premilostivi Oče! po Jezusu Kristusu, Sinu tvojim, Gospodu našim, sprejmi in posveti te prečiste darove, ktere ti darujemo za tvojo sveto katoliško cerkev, de ji mir daš, jo váruješ, v edinosti ohraniš in po vsim svetu vladaš: pa tudi za tvojiga služabnika našiga papeža I., in našiga škofa I., in za našiga cesarja I., in za vse, kateri se derzé prave katoliške in apostoljske vere.

Prav posebno ti priporočujemo, o Gospod! vse, za ktere smo dolžni moliti; vse, kteri so pri tej presveti daritvi pričujoči, zlasti pa I. I. — in de ti bo naše češenje še bolj všeč, bodi združena naša molitev z molitvijo prečiste Device Marije, Matere našiga Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa; bodi združena z molitvami vsih tvojih aposteljnov in mučencov in vsih svetnikov, tvoje veličastne cerkve v nebesih. O moj Bog! de bi jez sedaj imel tisto gorečo željo, s katero so sv. očaki hrepeneli po prihodu Mesijevim! o de bi vender imel njih vero in ljubezen! Pridi, moj Gospod Jezus, preljubeznjivi Odrešenik svetá! pridi in stori nar veči skrivnost. Glej! Jagnje Božje kmalo pride, ki odjemlje grehe svetá.

Povzdigovanje.

Glej, tvoj Zveličar in Sodnik Jezus Kristus pride na altar. Molči nekoliko časa in čudi se tému, kar se na altarji godí. Ponovi svojo gorečnost in prepusti svoje serce čutilu spoštovanja, zaupanja in otročjiga strahú Božjiga.

Včlovečena Beseda, Gospod Jezus Kristus, pravi Bog in pravi človek! vérujem, de si tukaj pričujoč; molim te z vso ponižnostjo svojiga serca, ljubim te iz vsi-

ga serca, in ker dans iz ljubezni k meni prideš, se ti tudi hočem vsiga posvetiti.

Češena bodi predraga kri, ki si jo ti, o moj Jezus! prenil za vse ljudi; upam, de tudi za me ni bila zastonj prelita. Daj mi gnado vdeležiti se zasluženja, katero si mi s prebritko smertjo pridobil. Preljubeznjivi Jezus! glej, svoje serce ti darujem v zahvalo za neskončno ljubezen, ki te je nagnila svoje življenje iz ljubezni do mene svojimu nebeškemu Očetu darovati.

Sklep tihe maše.

Poln ljubezni premišluj svojiga Jezusa na altarji, premišluj skrivnosti, ki jih tukaj ponavlja. Daruj mu svoje serce in svoje telo. Daruj se vsiga nebeškemu Očetu in prosi ga, naj milostivo sprejme molitve, ktere mu ta prelubi Sin za te opravlja. — Moli tudi ti za druge.

O moj Bog! kolika bi bila pač moja nehvaležnost, ko bi vnovič v greh privolil, odkar sim vidil, kaj se je tukaj sedaj godilo! O moj Bog! nikdar ne smem pozabiti, česar si me spomnil v tej visoki skrivnosti, namreč bolečin, ki si jih prestal v svojim terpljenji, in svojiga častitiga vstajenja; nikdar ne smem pozabiti, de je tvoje ranjeno telo, de je tvoja za me prelita kri na tem altarji resnično pričujoča. Glej,

neskončno veličastni Bog! sedaj ti resnično darujem čisti, sveti in brezmadežni dar, ki si nam ga ti sam hotel dati, in ki so bile vse druge daritve le njegova slaba podoba. O véliki Bog! tukaj je resnično več kakor v vsih daritvah, ktere so ti darovali Abelj, Abraham in Melkizedek. Edina daritev, vredna tvojiga altarja, je naš Gospod in tvoj Božji Sin Jezus Kristus, nad katerim imaš vse dopadajenje od vekoma.

Ponižno te prosimo, vsigamogočni Bog! naj bodo vsi, kateri se z ustmi ali sercam vdeležujejo té presvete daritve, s tvojimi dobrotami napolnjeni; dodeli, o moj Bog! de bodo tudi duše vernih, ki so zaspali v miru svete cerkve, téh tvojih dobrot deležne, zlasti I. I. O Gospod! zavoljo té daritve jih reši vsiga terpljenja. Neskončno milostivi Bog! tudi nam grešnikom, ki smo tvoji služabniki in upamo v tvoje veliko usmiljenje, daj gnado, de se bomo kedaj združili s tvojimi svetimi aposteljni in mučenci in z vsimi svetniki, de te bomo ž njimi združeni vse večne čase ljubili in hvalili.

O č e n a š.

Sedaj smo z Jezusam vnovič na Kalvarii.
— Ostanimo pod križem v serčnim milovanji,

kakor Marija Magdalena, v zvesti ljubezni, kakor sveti Janez, s terdnim upanjem, svojiga Zveličarja enkrat v veličastvu ugledati, kakor drugi učenci; ozirajmo se sem ter tje od deleč na nje, in objokujmo svoje grehe, kakor sv. Pavel.

O moj Bog! kako srečen sim, de si ti moj Oče! **O** kako me razveseljuje misel, de bodo nebesa, kjer sedaj ti kraljuješ, kedaj tudi moje prebivališče! **Vladaj, o Gospod!** vse serca in voljo vsih ljudi. **Daj** svojim otrokam dušno in telesno hrano. **Glej,** jez odpustim vsim ljudém iz vsiga serca, odpusti tudi ti meni. **Poterduj** me v skušnjavah, in brani me v terpljenji téga revniga življenja, varuj me posebno greha, nar večiga zlega. **Amen.**

Jagnje Božje.

Bog, ki je tako veličasten v nebesih, tako mogočen na zemlji in tako strašán v peklú, je na altarlji kakor pohlevno in milostno jagnje. **Pride** pa izbrisat grehe vsih in zlasti tvoje. **Kako** močno naj ti povišuje ta misel zaupanje, kako močno naj te to tolaži!

Jagnje Božje, ki si bilo za me zaklano, usmili se me!

O presveta daritev, ki si bila darovana za moje zveličanje, reši me!

Božji Srednik, dobodi mi milost pri svojim Očetu, daj mi svoj mir!

Obhajilo.

Za duhovno obhajilo obudi vnovič vero v pričujočnost Jezusa Kristusa. Obžaluj tudi svoje grehe in imej goreče želje, svojiga Zveličarja z mašnikam v svoje serce sprejeti. Prosi Jezusa, da to hrepenenje milostivo sprejme in se s podelitvijo svojih gnad s teboj sklene. *) Ako pa hočeš v resnici sveto obhajilo prejeti, moli obhajilne molitve, ki jih v téh bukvah nahajaš.

O moj preljubeznjivi Jezus! kako rad bi bil med tistimi srečnimi kristjani, ki smejo vsaki dan k tvoji mizi pristopiti!

O kako dobro bi bilo za me, o moj Jezus! ko bi te smel sedaj v svoje serce sprejeti, da bi te po dolžnosti počastil, in ti potožil svoje potrebe, in se vdeležil gnad, ki jih deliš njim, ki te resnično prejmejo! Ker pa sedaj nisim vreden té milosti, o moj Bog! pridi ti moji revni na pomoč. Odpusti mi vse grehe; zakaj glej, studim jih iz vsiga serca, ker jih ti sovražiš.

Sprejmi mojo resnično željo, s teboj se skleniti. Očisti me z žarkam svoje gnade in daj, da te bom smel skorej v svoje serce sprejeti. Sedaj te pa prosim, o moj Bog! dodeli mi tiste gnade, ktere

*) Moli zadnje obhajilne molitve.

po mašnikovim obhajilu dobivajo vsi verni, kateri so pri tej presveti daritvi.

O moj Bog! pomnoži po tem presvetim zakramentu mojo vero, poterdi moje upanje, očisti v meni ljubezen do tebe, daj, de bom le po tebi hrepenel, de bom le za te živel. Amen.

Poslednje molitve.

Skerbi, de boš prinesel Jezusu dar za dar; daruj mu tedaj iz ljubezni do njega samiga sebe, lastno ljubezen, strah pred ljudmi, vso nevoljo in vse nagnjenja, ki te zaderžujejo v spolnovanji tvojih dolžnost.

O moj Bog! ti prideš darovat se za moje zveličanje, glej, tudi jez se hočem darovati za tvojo čast. Glej, tvoja daritev sim, ne prizanašaj mi. Radovoljno hočem sprejeti vse terpljenje, ktero mi boš poslal; vse nadloge hočem sprejeti iz tvojih rok in jih skleniti s terpljenjem svojiga Jezusa! Poslednjič terdno sklenem nar manjši greh sovražiti, in se ga varovati, zlasti pa ogibati se tistih grehov, v ktere me hudo nagnjenje nar močnejše vabi. **O moj Bog!** tvoje zapovedi hočem zvesto spolnovati, in raji vse zgubiti in preterpeti, kakor le eno tvojih zapoved prelomiti.

Mašnikov blagoslov.

O moj Bog! blagoslôvi té svete sklepe; blagoslôvi nas vse z roko svojiga mašnika, in daj, de bo tvoj blagoslov vedno nad nami.

V imenu Boga Očeta in Sina in svetiga Duha. Amen.

Poslednji evangeli.

O Božja Beseda, edinorojeni Sin Boga Očeta, luč svetá, ki si z nebes prišel nam pot tje pokazat, nikar ne pripusti, de bi bil enak nesrečnemu ljudstvu, ki te ni hotlo spoznati Mesija. **O moj Bog!** nikar ne pripusti, de bi tako oslepel, kakor uni nesrečni, ki so raji hotli biti sužnji hudobniga duha, kakor pa otroci Božji, v ktere si jih hotel preroditi.

Včlovečena Beseda! molim te z vso ponižnostjo; le v tebi je vse moje upanje, in svesto pričakujem, de, ker si moj Bog in sicer Bog, ki se je včlovečil zovoljo našiga zveličanja, mi boš dal gnade, ki jih potrebujem v svoje posvečenje tukaj na zemlji, de te bom kedaj vso večnost v nebesih imel. Amen.

Tretja sv. maša.

(Po sv. Francišku Salez.)

K začetku.

Oče nebeški! vérujem, de ti tvoj edinorojeni Sin Jezus Kristus pri sveti maši daruje svoje terpljenje in svojo smert na križu v zadostenje za naše grehe. Nisim vreden, tukaj pričujoč biti. Daj mi gnado, sveto mašo slišati s tako ponižnostjo in s takim obžalovanjem svojih mnogih grehov, kakoršno bi bil čutil, ko bi bil pričujoč bil z Marijo Magdaleno pod križem umirajočiga Odrešenika.

Usmiljeni Jezus! oh, jez sim grešil, in ti si bil za me v smert obsojen; jez sim bil kriv smerti, in ti si za me prestal nar grozovitniši smert na križu. V ponižnosti in kesanji se terkam na persi. Usmili se me, premilostivi Jezus! usmili se me, in dodeli mi zavoljo svojiga grenkiga terpljenja in svoje britke smerti odpušenje grehov, in gnado k pobožnemu in bogaboječimu življenju! V znamnje svoje ljubezni in zvestobe do tebe bom voljno prenašal nadloge téga življenja, in v spokornosti za tabo hodil po potu terpljenja, de se bom vdeleževal tvojiga veličastva. Amen.

K s l a v i.

Slava Bogu na višavah, in ljudem mir na zemlji, kateri so svete volje! Tebe hvalimo, tebe molimo, trojedini Bog! za nezasluženo milost vstvarjenja, rešenja in posvečenja. Usmili se nas, o Jezus! in dopolni našo slabo hvalo, Jagnje Božje, katero odjemlješ grehe sveta! Dodaj iz svojiga neskončni-

ga zasluženja, kar naši slabosti primanjkuje! Usmili se nas, kateri na desnici Boga Očeta nad vsimi gospoduješ. Pred teboj, vsigamogočnim, nar svetejšim Bogam, naj se pripogujejo kolena vsih, kateri so v nebesih in na zemlji. Amen.

Pri molitvah mašnikovih.

Prosimo te, o Gospod! milostivo usliši molitve svoje svete cerkve. Zavoljo zasluženja Jezusoviga, zavoljo prošnje njegove deviške Matere, pribežališa vsih grešnikov, in zavoljo združenih prošnjá vsih svetnikov dodeli odpušenje grehov vsim živim in mrtvim. Spreoberni vse grešnike, poterdi mene in vse, kateri te ljubijo, s posvečujočo gnado, perpelji zmotene k zedinjenju s sveto cerkvijo, blagoslovi nje pastirje in vse poglavarje, de ti moremo v miru služiti, in enkrat vsi v tvojim gledanji tvoje usmiljenje hvaliti in te vekoma povelicevati. Amen.

K berilu.

O Gospod! pri svetim kerstu sim obljubil, po nauku aposteljnov tebe čez vse ljubiti, in greha varovati se. Kako nehvaležen in hudiga strahovanja bi bil vreden, ko bi zoper kerstno obljubo ravnal! Razsvetli in poterdi me, de ohranim nauk in opominovanje aposteljnov vedno v sercu in pred očmi, in de po njih zgledu v vsih skušnjavah tebe zvesto posnemam v ponižnosti, krotkosti, ljubezni, zmernosti, čistosti in v vsih družih čednostih.

K evangeliju.

O moj Jezus! z nebes si prišel, de si nas učil z besedo in z zgledam, kaj nam je verovati,

upati in delati, de bomo sveti in zveličani. Jez imam terdno voljo, tebe posnemati. O moj Jezus! stori, de se moje merzlo serce vname od ljubezni do tebe, de se moja slaba volja popolnoma združi s tvojo sveto voljo, tako de odlej tvoja sveta volja vodi vse moje misli, želje, besede in djanja. Upam, de mi boš tudi gnado dal, ta svoj sklep dopolniti, kteriga sim sedaj pred tabo ponovil. Veselo hočem vse sprejeti, kar boš poslal nad me in nad vse, kar je mojiga, de bom tebi dopadljivo služil.

K v e r i.

O moj Bog! vérujem, de si me za večno zveličanje vstvaril, de si poslal svojiga Sina v moje rešenje in svetiga Duha v moje posvečenje. Hvalim te za to, in te prosim, nikar ne pripusti, de bi bil za toliko dobrot, ktere sim prejel od tvoje ljubezni, nehvaležen, in de bi te prostovoljno z greham žalil. Daj mi ljubezen in zvestobo v spolnovanji tvojih zapoved, vzemi mi iz serca vsako nagnjenje, tudi k malim greham, vse želje, ktere tebi niso všeč, vse misli, ktere se na te ne obračajo. Daj, de bom s teboj ljubil revšino, terpljenje in zaničevanje, de bom s teboj tako natanko sklenjen, de me nič ne bode moglo ločiti od tebe. Amen.

K darovanju.

Presveti Oče! koliko hudo je greh, de je mogel tvoj Sin toliko in tako hudo terpeti, de je zadostil tvoji pravici! Kolika je pa tudi tvoja ljubezen do nas, de si celó svojiga edinorojeniga Sina zavoljo našiga rešenja poslal na svet,

de se ne pogubimo, ako verno upamo v njegovo zadostenje, in iz ljubezni do tebe in do njegaja tvoje zapovedi spolnujemo. Daj mi k temu svojo gnado zavoljo zasluženja njegoviga terpljenja in njegove britke smerti na križu, in odpusti mi moje grehe, de ti bode všeč moja pokoršina, moja molitev, katero sim ti dolžán, moja prositev in hvalitev. Iz téga namena milostivo glej na spravno daritev svojiga Sina, katero ti z mašnikam darujem v podobah kruha in vina, s tistim namenam, s katerim je naš Gospod Jezus Kristus to presveto daritev daroval, in ti jo še danes daruje, in ti jo bo do konca sveta daroval po mašnikovih rokah. Sprejmi jo, usmiljeni Oče! za me, za moje rodovince in prijatle, za vse žive in mertve, v odpušenje naših grehov, in v dosego vsih potrebnih in koristnih gnad in darov.

De se ti za to hvaležniga skažem, ti tudi samiga sebe darujem z dušo in telesam, ter kerstno obljubo ponovim, de bom svojo nerazdeljeno ljubezen in vse moči svojiga telesa in svoje duše obračal v spolnovanje tvojih zapoved. Iz ljubezni do tebe se odpovem vsacimu grehu, in nečimernimu in nevarnimu razveseljevanju. Le tvoja volja se zgôdi z menoj sedaj in vekoma. Ves sim pripravljen, s pomočjo tvoje gnade tebi zvest biti tudi v kateri koli skušnjavi in v katerim koli terpljenji.

Pred povzdigovanjem.

Oče nebeški! sedaj bo prišel tvoj Sin, naš Gospod in Zveličar, na ta altar, kruh in vino spremenit v svoje presveto meso in kri. Izženi mi iz serca vso raztresenost, in daj mi pobož-

nost, de ga bom kar le mogoče vredno molil, in de bom tebe, trojedini Bog! hvalil za to neskončno ljubezen. Svet, svet, svet si ti, kateri si vekoma bil in boš vekoma! Vse stvari naj ne prenehama hvalijo tebe, Bog Oče, Bog Sin in Bog sveti Duh! Posveti in očisti vse naše misli, nagnjenja, želje, sklepe in dela, de ti bodo dopadljive. Zlasti te prosim za vse prednike tvoje cerkve, za vse vladarje in gosposke, za rodovince in prijatelje, de vsi dosežejo pomoč tvoje gnade in tvoje tolažbe, in de bodo zavoljo Jezusoviga zaslužnja rešeni vsiga hudiga in vsih nevarnost na duši in na telesu. De ti bode pa ta moja prošnja še bolj všeč, jo sklenem s prošnjo milostne Device Marije, s prošnjami vsih apostelnov, mučencov in svetnikov. Usliši njih prošnje, de te bomo enkrat v nebesih ž njimi vekoma hvalili in častili. Amen.

Pri povzdigovanji svetiga rešnjiga Telesa.

O moj Jezus! molim te pričujočiga v podobi kruha, in te prosim, spremeni tudi moje še tako posvetno serce popolnoma v svojo ljubezen, de le tebi živim, in iz ljubezni do tebe vsimu umiram, kar bi utegnilo tvojo ljubezen v meni manjšati.

Pri povzdigovanji svete rešnje Kervi.

Presveta Kri mojiga Odrešenika! molim te, in te prosim, očisti me vsih grehov, in vtisni mi spomin svojiga terpljenja in svoje smerti na križu tako globoko

v serce, de te iz hvaležne ljubezni nikdar ne bom prostovoljno z greham žalil.

Po povzdigovanji.

Oče usmiljenja in Bog vse tolažbe! milostivo sprejmi daritev svojiga Sina v odpušenje naših grehov in v dosego posvečujoče gnade, brez katere nič dobrega storiti ne morem. Meso se v meni še zmiram duhu ustavlja, in mi napravlja s svojimi spačenimi nagnjenji terdo vojskovanje. Poželjivost išče le, kar je prijetno in pričujoče, in ljubezen do samiga sebe priterduje, kar poželjivost hoče. Pomagaj mi, o Gospod! z gnado svojo, de bo moj duh gospodoval nad grešno poželjivostjo, in de bom tako dosegel mir, ki si ga obljubil njim, kateri te ljubijo, in kateri je okušanje večnega zveličanja.

Dodeli mi znotranji mir, de bodem tukaj, po njem pokrepčan, svetu in samimu sebi tako popolnoma umerl, de bom otét hudiga terpljenja v vicah. Reši, o Gospod! iz njih zavoljo te presvete daritve Jezusove moje rodovince, prijatelje, dobrotnike, in vse duše, ktere tam terpe.

K očenašu.

Oče nebeški! daj nam vsim gnado, tvoje sveto ime častiti, sveto vero čezdalje bolje spoznavati, tvoje zapovedi zvesto spolnovati, in tako za nebesa si prizadevati. Daj nam vse gnade in darove na duši in na telesu, katerih za to potrebujemo. Odpusti nam vse grehe, daj nam spravno serce, otmi nas vsih skušnjav, in, če so po tvoji previdnosti za nas koristne, pomagaj

nam, de nas one in nadloge téga sveta v greh ne zapeljajo. Amen.

Pri svetim obhajilu in do konca svete maše.

Preljubeznjivi Jezus! kako usmiljeniga véliciga duhovna imamo v tebi, kateri ne pozna samo vsih naših skušnjav, potreb in slabost, ampak se tudi, po svetim obhajilu z nami združen, vojskuje in zmaga; zakaj ti zakramenta svetiga rešnjiga telesa nisi le postavil ko daritev v našo spravo, ampak tudi ko hrano naši duši, v razsvetljenje našiga uma, v poterjenje naše volje, in v vnetje našiga serca k tvoji ljubezni.

O moj Jezus! ker te z mašnikam v svetim obhajilu ne morem prejeti, te prosim, daj mi gnade svetiga obhajila, ker po njem hrepenim. Mojo dušo žeja po tebi. Naj se spolni njena želja, de sim tudi zelo nevreden. Odpusti mi vse grehe in posveti mi serce, in sprejmi me v svojo milost. Prosim te, naj gnada svetiga obhajila vse moje želje le v tebe obrača, de časne skerbí mojiga serca od tebe ne odvernejo. Poterdi mene in vse, za ktere sim dolžan moliti, s pomnoženo ljubeznijo do tebe, in z molitevjo in blagoslovam mašnikovim, de bomo zmagovali meseno poželenje in lastno ljubezen. Daj nam gnado, le s telesam na zemlji živeti, z duham in željo pa neprenehama pri tebi biti, dokler nam ne dojde sreča, brez ločitve, z vsimi angelji in svetniki v tvojim veličastvu tebe vekoma moliti in hvaliti. Amen.

Jutranja molitev.

(Po sv. Francišku Salez.)

Moj Bog in moj Gospod! molim in hvalim te, ker si me za večno zveličanje vstvaril, odrešil in posvetil, in ker si mi brez števila gnad in dobrot na duši in na telesu, in ta dan zopet dodelil, de bi dosegel večno življenje. Koliko ljubezen in zvestobo sim ti za to dolžan! Le tebi gre moja nerazdeljena ljubezen ko mojimu Stvarniku, Odrešeniku in Posvečevavcu. Od današnjiga dné naj bodo tvoji službi posvečene vse moje misli, želje, besede in djanja. Ne po mesenim poželenji, ne po navdajanji lastne ljubezni, ne po hudobnih zgledih spačeniga sveta, ampak le po tvojih zapovedih hočem živeti, in tako za svoje zveličanje delati. Prosim te, potrdi me k temu z gnado svojo, brez ktere ne morem dobroga ne hoteti ne storiti. Oče nebeški! kateri si iz ljubezni do mene svojiga Sina na svet poslal, in kateri si vse pozemeljske stvari ljudem v prid in veselje vstvaril, varvaj me, de nobene stvari v zlo ne obračam, na njo serca ne navezujem, in zavoljo nje tebi svoje ljubezni ne odtegujem; temuč de me vse stvari k tebi napeljujejo, ker one vse oznanujejo tvojo vsigamogočnost, dobrotljivost, modrost in lepoto.

Gospod Jezus Kristus, moj preljubeznjivi Odrešenik! prosim, tvoj zgled, tvoja pokoršina proti nebeškemu Očetu do smerti na križu, s katero si me rešil, in tvoj nauk mi bodi vedno pred

očmi, de tvoja ljubezen moje serce v vsih skušnjavah nagne k spolnovanju storjenih sklepov; de bo vse moje življenje po tvojih zgledih obravnano in po tvojim zasluženji neprenehana molitev, in tvojimu Očetu in tebi prijetna služba s ponižnostjo, pokoršino, krotkostjo, poterpežljivostjo, zmernostjo, čistostjo in ljubeznijo do bližnjiga.

Bog sveti Duh! molim te, in te prosim, poterdi me z gnado svojo, in posveti moje namene v vsim mojim djanji in nehanji z ljubeznijo, ktera je misli, želje, molitve, djanja in britkosti Jezusove na zemlji nebeškemu Očetu tolikanj prijetne delala, de bode tudi moja današnja molitev, in vse, kar bodem danes mislil, želel, govoril in delal, njemu prijetno. **Poterdi tudi, o Bog sveti Duh!** vso duhovsko in deželsko gosposko, vse moje rodovince in prijatle; spreoberni grešnike, in ohrani vse pravične v Božjim strahu in v Božji ljubezni.

Preljuba Devica in Mati mojiga Odrešenika! v tvoje materno varstvo izročim tudi danes svoje telo in svojo dušo, vse svoje djanje in nehanje. **Prosi svojiga Sina milosti,** de bom njegov zgled posnemal, mu s čistim telesam služil, in z očiščenim sercam dopadel.

Moj sveti angelj varh! varuj, in brani me tudi danes v vsih skušnjavah in v mojim prizadevanji za pobožno, Bogu dopadljivo življenje. **Vodi moje misli,** de bom ravnal po tvojim svetim navdajanji, de bom v poslednji uri svojiga življenja po tvojim varstvu in po tvoji prošnji sprejet v število izvoljenih v nebesih.

Vi svetniki Božji! ki ste premagali skušnjave peklenkiga duha, svojiga mesa in hudobniga

svetá, ker ste zvesto in serčno delali z Božjo gnado, prosite za me grešnika pri Bogu, de bom v ljubezni in zvestobi za vami hodil, zlasti za tabo, moj sveti pomočnik! de bom enkrat z vami Boga vekoma hvalil in molil. Amen.

Molitev svete Elizabete.

Kaj li me bo še danes zadélo? Moj Bog! téga celó ne vém. To pa vém: nič me ne bo zadelo, kar bi ne bil ti že od vekoma previdil, ukazal in sklenil. To mi je dovolj, o moj Bog! to mi je dovolj; jez molim tvoje večne in neizvedljive sklepe; iz ljubezni do tebe se jim podveržem iz vsiga serca. Vse hočem z vdanostjo tako sprejeti, kar in kakor ti hočeš; vse ti darujem; in to daritev sklenem z daritvijo Jezusa Kristusa, svojiga Božjiga Odrešenika. Prosim te, nebeški Oče! v njegovim imenu in po njegovim neskončnim zasluženji, daj mi gnado potrpežljivosti v moji britkosti in v mojim terpljenji, in popolnoma vdanost, ki smo ti jo dolžni v vsem, kar ti hočeš in dopušaš. Amen.

Molitev k prečisti Devici Marii,

ki so jo posebno priporočili sv. Oče Pij IX. za ohranjenje čistosti.

O moja Gospa! o Mati moja! tebi se vsiga darujem, in de se tebi vdaniga skazem, ti dans posvetim svoje oči, svoje ušesa, svoje usta, svoje serce, sebe popolnoma vsiga. Ker sim tedaj tvoj, o dobra Mati! varuj me, brani me, kakor svojo lastnino in svoje posestvo.

Krajši molitev v kateri koli skušnjavi.

O moja Gospa! o Mati moja! spomni se, de sim tvoj. Varuj me, brani me, kakor svojo lastnino in svoje posestvo.

Sv. Oče Pij IX. so podelili 5. velik. serp. 1851: 100 dni odpustka vsim, kateri molijo zjutraj in zvečer po angeljevimi česenji, s pobožnostjo in s skesanim srcem opravljenim, prvo molitev; popolnoma odpustek vsim tistim, kateri vse dni celiga meseca to opravljajo, kateri dan koli v mesecu zakrament svete pokore in svetiga rešnjiga Telesa vredno prejmejo, in v namen sv. Očeta v kakošni cerkvi molijo; in poslednjič odpustek za 40 dni, kolikorkrat kdo krajši molitev pobožno moli.

Večerna molitev.

(Po sv. Francišku Salez.)

Moj Bog in moj Gospod! molim te, in te hvalim za vse dobro, kar sim današnji dan zopet od tebe prejel. Odpusti mi mojo slabost, zavoljo ktere nisim zvesto spolnoval sklepov in obljub, ktere sim bil davi storil.

Kako sim bil danes zopet velikokrat tako posveten in mesén v mislih, tako neskerben in raztresen v zunanjih počutkih, tako malo pobožen v molitvah in svetih vajah, tako vnemaren pri znotranjim navdajanji tvoje gnade, tako neprevi-din v govorjenji, tako neusmiljen do svojiga bližnjiga, tako nagel v jezi, tako brez ljubezni v obsojevanji, tako hiter v presojevanji svojiga bližnjiga, tako terd z drugimi, tako mehák do samiga sebe, tako razuzdan v svojih nagnjenjih in strastih, tako navezan na pozemeljsko, tako nezmeren v veselji, in tako maloserčen v

skušnjavah, nadlogah in terpljenji! Tvoje pomoči in tvojiga opominovanja mi ni manjkalo; le jez nisim pridno in serčno delal s tvojo gnado. Zopet sim podoben človeku, kateri je bil na potu od Jeruzalema v Jeriho med razbojniko zadel. O moj Jezus! bodi mi zopet usmiljeni Samarijan, in vli olja in vina v moje rane. Odpusti mi vso zani-kernost v spolnovanji mojih dolžnost, vso pomanj-kljivost v zatajevanji samiga sebe in v čuječ-nosti, in vso nezvestobo. O Gospod! daj mi kesanje, ktero je potrebno v odpušenje vsakda-njih pregreškov, in zopet očisti mojo dušo s ker-vijo, ktero si tudi za me prelil. Glej na moje kesanje, in usmili se me!

Daj mi gnado, de bodem zavoljo današnjih pregreškov zopet bolj ponižen in manj zaupljiv v samiga sebe.

Moj Bog in moj Gospod! kateri nikdar ne počivaš, zatisni mi oči in varuj me nocojšno noč vsih nevarnost na duši in na telesu. Odvračaj od mene in od vsih mojih rodovincov in prijatlov vse grešne misli, skušnjave, bolezni, ogenj in naglo smert. Odprí jutre naše oči k novimu življe-nju, in daj nam zopet zdravim vstati k tvoji službi, de bomo enkrat deležni večniga počitka. Amen.

O Marija, brez madeža spočeta Mati Bož-ja! nikdar se še ni slišalo, de bi ti koga ne bi-la uslišala, kateri te je pomoči prosil. Mati usmi-ljenja! sprosi mi gnado in usmiljenje Božje. Skerbi za me, hvalim te, ljubim te, upam v te, in se ti vsiga darujem.

Moj sveti angelj varh! odpusti, ker se tudi današnji dan nisim spomnil tvoje pričujočnosti, in sim z grehi, ktere sim tudi danes zopet storil,

tebe razžalil. Prosi tudi z menoj odpuščenja, čuj nocoj zopet na moji strani in odvracuj od mene vse skušnjave k grehu in drugo hudo. Tudi ti, moj sveti pomočnik, in vsi svetniki, prosite za me!

**Prav koristni opomin, in prošnja do Boga
za gnado spreobrnjenja.**

(Sv. Franciška Salez.)

„Resnično, vam povem: Ako se ne spreobrnate, in niste, kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo“. Mat. 18, 3.

Vstani, duša moja! in kar nič več ne odlašaj svojiga spreobrnjenja. Kar je bilo, je minulo; kar še le bo, ni v tvoji oblasti, le sedanjost je tvoja, in sedanjost je silno silno hiter, kratek čas, ki ti je samo za to podeljen, da Bogu služiš in večno zveličanje dosežeš. Dobro premisli moč téh besedi. Neskončni Bog, kratek čas, dolga večnost! Bog, kateri te vidi; čas, kateri ti hitro zginja; večnost, ktera te čaka: Bog, kateri je vse; čas, kateri ni nič; večnost, ktera ti za vselej ali vse vzame ali pa vse da: Bog, kterimu tako malo služiš; kratek čas, kteriga tako slabo obračaš; večnost, ktero si nesrečno pripravljáš. O pravični Bog! o kratki čas! o dolga večnost! O Bog! moje serce na te gleda, moje serce po tebi hrepeni, moje serce tebe iše, da se tebi vda, da se tebi podverže, da se s teboj napolni. Prosim te, posestvaj moje serce, iztrebi greh, nagnjenje do stvari, nerodno ljubezen do samiga sebe, da ti bodem vse dni svojiga življenja zvesto služil, in da bodem tako vreden tebe vekoma posestvati. Amen.

Spovedne molitve.

Pripravljanje za sveto spoved.

(*Sv. Alfonza Ligor.*)

Misli si, de je ta spoved poslednja v tvojim življenji. Pripravljaj se za njo, kakor človek, kateri je na smertni postelji in že prav blizo groba. Prosi Boga, naj ti pomaga vést dobro izprašati, in naj ti razsvetlí um, de boš svoje grehe prav spoznal.

O Bog in Oče svetlobe! razsvetlil si vse ljudi, kateri pridejo na ta svét, pošlji vender v moje ubogo serce žarek svete ljubezni in praviga kesanja, de bom mogel zoper tebe storjene grehe prav spoznati, obžalovati in se jih izpovedati.

Ti pa, porodnica mojiga Boga! ki si tolikanj ljubeznjiva do grešnikov, kateri želé svoje grehe resnično obžalovati, stoj mi na strani s svojo milostjo in gnado, ki vse premore, ti, o Marija! moje edino upanje za Bogam!

Moj sveti angelj varh! pomagaj mi s svojo pomočjo spoznati vse razžaljenja, katerih sim se zoper svojiga Boga kriviga storil. Vsi svetniki in izvoljeni nebeški! prosite za me, de obrodim vreden sad pokore. Amen.

Klicanje v svetiga Duha.

Grešnik sim, o Bog! nisim spolnil, kar sim ti pri poslednji spovedi obljubil, zakaj zopet sim se povernil v poprejšnje grehe, in morebiti sim še veliko družih grehov storil. **O moj Bog!** kako zelo me vést peče; zopet moram klicati v tvo-

je neskončno usmiljenje. Zato hočem prejeti svetí zakrament, kteriga si ti, prelubeznjivi Jezus! postavil v odpušenje grehov. Rad bi se dans spreobernal iz vsiga serca, rad bi zopet dobil tvojo ljubezen; ali sam iz sebe nič dobrega ne premorem. Zato prosim tebe, o sveti Duh! tvoje Božje pomoči. Razsvetli me, de vse svoje grehe spoznam in si jih ne zakrivam. Spreoberni mi serce, de svoje grehe iz serca studim in terdno sklenem resnično poboljšati se. Poterdi me, de pri spovedi vse storjene grehe odkritoserčno razodenem, iz napčne sramožljivosti nič ne zamolčim ali prikrijem, in potlej vreden sad pokore obrodim. O sveti Duh vsih milost! ne zaverzi prošnje nesrečniga grešnika. Prosim te po Jezusu Kristusu, Gospodu našim, usliši mojo molitev! Amen.

Molitev pred izpraševanjem vesti.

Sramujem se pred te priti, o Bog! zakaj mnogoterno in velikrat sim te razžalil in z grehi tvojo jezo razdražil. Vém, de sim za vselej od tvojiga obličja zaveržen, ako mi ne odpustiš. Želim pa iz vsiga serca, s teboj spraviti se; torej hočem svojo vést preiskati, de spoznam vse pregrehe, s kterimi sim te razžalil; resno in marljivo hočem pregledati vse kota svoje duše, in vse grehe, ktere sim jez nesrečni storil, pred teboj skesano spoznati, ker le tako smem upati, de mi boš odpustil. Ker sim pa slab in nagnjen, samiga sebe slepiti, te preponižno prosim, pomagaj mi z nebeškim razsvetljenjem pri tem preimenitnim delu. Daj mi gnado najti vse svoje nepopolnamosti, spoznati vse svoje zmote

in vse, s čemur sim te razžalil, in tvojo ljubezen z nehvaležnostjo povernil; ker vem, de nič ni skritiga pred teboj, o večna modrost! Ako-ravno za veliko storjenih grehov dobro vém, vender še veliko družih ne spoznam, ker me lastna ljubezen slepi in mi ne pusti spoznati vsih svojih grehov. **O Gospod!** daj, de bom tudi té spoznal. Usmili se me in razsvetli temo moje duše; ozdravi mojo slepoto in odpravi zagri-njalo, ktero mi prikriva marsiktere pregrehe in zanikernosti, de se mi oči odpró čez ves grešni stan moje duše. Pomagaj mi, neskončno do-brotljivi in usmiljeni Bog! znebiti se hudiga bremena, ki me teži. Pridi, sveti Duh! in raz-svetli z žarkam svoje Božje luči moj um, de vse svoje grehe natanko spoznam, se jih od-kritoserčno in skesano spovem in zopet tvojo gnado dosežem. Amen.

Kratko izpraševanje vesti.

M i s l i.

Radovoljno jih imeti ali vanje privoliti.

Nečimerne, napuhnjene,	} V pohujšanje ali v škodo svojiga bližnjiga govoriti.
Nečiste, poželjive,	
Nevošljive, škodoželjne,	
Nepoterpežljive, jezne,	
Maštovavne,	
Natolceavne s prederz-	
nim sojenjem,	
Žalivne,	
Bogokletevske,	
Dvomljive v veri.	

B e s e d e.

Poželjive, nečimerne,	} V pohujšanje ali v škodo svojiga bližnjiga govoriti.
Ošabne, slavohlepne,	
Lažnjive s krivo prisego,	
Jezne, prepirljive, s pre-	
klinjanjem in rote-	
njem,	
Bogokletevske,	
Opravljive in obrekljive,	
Zaničevavne, zasramo-	
vavne,	
Prilizovavne, zapeljive,	
Nesramne, pohujšljive.	

Djanje.

Tolikrat sim grešil s tém djanjem.

Postopati,
 Čas slabo obračati,
 Za denar igrati, pri igri
 kregati se, goljufati,
 dolžnosti zanemarjati,
 Dolžno molitev, ali do-
 bre dela opušati,
 Sveto mašo, pridigo za-
 mujati,
 Nedelje in praznike sla-
 bo obračati,
 Pri molitvi iz lenobe
 raztresen biti,
 Post prelomovati,
 Zanikernost v opraviilih,
 Bližnjimu škodovati,

Napuhnjen, gizdav biti,
 Neusmiljenje do ubozih,
 Nečistost seboj ali z dru-
 gimi,
 Jeze ne zatirati,
 Nezmérno jesti in piti,
 Nevošljivost,
 Lenoba v službi Božji,
 Tujiga blagá ne pover-
 niti, bližnjimu vse
 škode ne popraviti,
 Nepokoršina do staršev
 in prednikov,
 Druge zapeljevati ali po-
 hujševati,
 Tujih grehov se vdele-
 ževati.

Tolikrat sim grešil s tém djanjem.

Molitev po izpraševanji vesti.

(Sv. Franciška Salezjana.)

Moj Gospod in moj Bog! serca, katero se ponižuje pred teboj, ne boš zaverigel. Jez ubogi, tvojiga usmiljenja in tvoje gnade nevredni grešnik preponižno in preserčno obžalujem pred tvojimi nogami vse grehe, s kterimi sim te do té ure razžalil. Tebi nisim skazoval dolžne časti in ljubezni, grešil sim zoper bližnjiga in zoper samiga sebe. Ne obžalujem in ne studim pa svojih grehov samo zato, ker sim ž njimi zgubil mir svojiga serca, in ker se mi je bati

zaslužene kazni; temuč zlasti zato, ker sim tebe, vso svetost, razžalil, ker sim bil tolikanj nehvaležen do tebe, svojiga Stvarnika in preljubeznjiviga Odrešenika, ker tvojiga navdajanja, o Bog sveti Duh! nisim zvesto spolnoval. Spoznam, de nisim vreden tvojiga usmiljenja, de je silno pomanjkljivo moje kesanje. Omeči, o Gospod! tolikanj terdo serce, ki se je tako hudo pregrešilo zoper tvojo ljubezen, de bom obžaloval svoje grehe iz popolnoma ljubezni do tebe, in de bom terdno sklenil poboljšati se, de v prihodnje ne bom ravnal po svoji spačeni volji in po svojim hudim nagnjenji, ampak po tvoji presveti volji, de ne bom iskal stvarém, ampak le tebi dopasti. Predobrotljivi Jezus! nadomesti, kar mojemu kesanju še pomanjkuje, z zasluženjem svoje žalosti, ki si jo občutil nad mojimi grehi na Oljski gori in na križu. Poterdi moj sklep, tebi služiti z vso zvestobo svojiga serca, navdajanju sv. Duha nikdar ustavljati se, lastno ljubezen in hudo poželenje v sebi zatirati, vsih grešnih priložnost z vso resnobo ogibati se, in vsih pripomočkov k zveličanju se poprijemati, de bom tebi dopadljivo živel in tako vreden tvoje ljubezni in tvojiga usmiljenja. Odpri mi serce in usta, de se bom skesano in odkritoserčno svojih grehov spovedal, in de bom z gnado zakramenta svete pokore prejel odpušenje, mir vesti, in razsvetljenje in moč k poboljšanju. Sveta Marija, tolažba in pribežališe grešnikov! prosi za me ljubiga Jezusa, svojiga Sina, de z izpovedjo svojih grehov dobim milost in usmiljenje. Amen.

Molitev k Jezusu in Marii.

(*Sr. Alfonza Ligvor.*)

O moj Jezus! toliko si terpel, vso svojo kri in svoje življenje si dal, de bi te ljubil; jez pa, de bi stregel svoji lastni ljubezni, sim ti to le z nehvaležnostjo povračeval. Oh, kolikrat sim se od tebe obernil in zgubil tvojo gnado! Vedil sim sicer, de me grehi pred teboj zelo ostudniga delajo, oh, vedil sim, pa sim jih vender storil! O moj preljubi Odrešenik! ozdravi me zavoljo drage kervi, ki si jo za me preli. Prosimo te tedaj, pridi na pomoč svojim služabnikom, ktere si z drago kervijo odrešil. Žal mi je iz vsiga serca, de sim tvojo neskončno dobroto razžalil. O moj Bog! pomnoži mi to kesanje, daj mi tako žalost zavoljo mojih grehov, de bom do smerti obžaloval, ker sim tebe razžalil. Ko bi môgel sedaj umreti, bi te nič več ne môgel ljubiti. O moj Bog! ker mi še priložnost daš, ljubiti te, te hočem resnično ljubiti, in nič družiga nočem ljubiti, kakor le tebe. Ljubim te, moja nar višji dobrota! ljubim te iz vsiga serca, in ker te ljubim, ti darujem vso svojo voljo. Daj mi gnado, de te bom v prihodnje zmiram ljubil, in po tem stori z menoj, in ukazuj z menoj, kakor ti je všeč, zakaj glej, vse sprejmem. Daj mi gnado, de v vsih skušnjavah in v vsih nevarnostih se k tebi zatečem in le pri tebi pomoči išem. — O Marija, Mati moja! dobôdi mi to gnado, de se v skušnjavah vselej k Bogu in k tebi zatečem, ki pri Bogu vse premoreš.

Molitev sv. Bernarda k Materi Božji. *)

Spomni se, o premila Devica! nikoli še ni bilo slišati, da bi bil kdo zapušen, kateri je pod tvoje varstvo pribežal, tvoje pomoči prosil, tvoji priprošnji se priporočeval. S takim zaupanjem vnet hitim k tebi, o devic Devica in Mati! k tebi pridem, pred teboj jez grešnik zdihovaje stojim. Prosim te, o Mati Besede (Mati Jezusova)! nikar ne zaverzi mojih besedi, temuč milo jih poslušaj in usliši. Amen.

Molitev.

(Častiljiviga papeža Pija VI.)

O Bog! ki ti je lastno usmiliti se vselej in prizanesti, ne glej na število in hudobijo mojih grehov, ampak na velikost svojiga usmiljenja. Oh! ne zaverzi potertiga in ponižaniga serca. S tvojo pomočjo hočem svoje življenje poboljšati, vsih nevarnost in grešnih priložnost ogibati se, celo raji umreti, kakor še kdaj grešiti. Pokori me, o Bog in Gospod! ki sim te tolikrat in tako zelo razžalil, pokori me, kakor ti je vseč — vse sim zaslužil. Le to te prosim po tvojim preljubim Sinu, ki je umerl za nas grešnike, ni-

*) Sv. Oče Pij IX. so 11. grudna 1846 podelili vsim vernim 300 dni odpustka vsakikrat, kadar molijo to molitev s pobožnostjo in s skesanim sercam, — in popolnoma odpustek vsim tistim, kateri to molitev vsaki dan skozi mesec vsaj enkrat molijo, konec mesca zakramenta sv. pokore in sv. rešnjiga Telesa vredno prejmejo, tisti dan kakošno cerkev obišejo, in tam v namen sv. Očeta molijo.

kar me ne zaverzi na vekoma od svojiga obličja, ne odreci mi gnade, še v tem življenji vreden sad pokore obrodit, de enkrat v nebesih z vsimi svetimi spokorniki tvoje preveliko usmiljenje vekoma hvalim in častim. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Ponovljenje kerstne obljube.

Vérujem v Boga Očeta, Sina in svetiga Duha. Vérujem v Jezusa Kristusa, edinorojeniga Sina Božjiga, kateri je Bog in človek skupej, in kateri je človeški rod s svojim terpljenjem in svojo smertjo odrešil. Vérujem vse, kar je Bog razodel, kar je Jezus Kristus učil, kar so aposteljni oznanovali, in kar nam sveta katoliška cerkev, v kateri hočem živeti in umreti, vérovati zapoveduje. Odpovém se iz vsiga serca hudicu, njegovimu napuhu, in vsim njegovim delam. Odpovém se tudi vsim greham in vsim zapeljivim naukam svetá. Terdno sklenem po keršansko živéti. Bog me poterdi v mojim sklepu s svojo mogočno gnado. Amen.

Molitve po spovedi.

Hvala in zahvala po 102. psalmu.

Hvali, moja duša, Gospoda, in nikar ne pozabi vsih njegovih dobrot. Hvali, moja duša, Gospoda, ki ti odpuša vse pregrehe, ki ti ozdravlja vse slabosti; ki otéva pogina tvoje življenje, ki te venča z milostjo in usmiljenjem. Milostljiv in usmiljen je Gospod, poterpežljiv in obiln usmiljenja. Ne serdí se večno, tudi ne

žuga vekoma. Ni nam storil po naših grehah, in ni nam povračeval po naših hudobijah. Kakor visoko so nebesa od zemlje, tako močno je njegovo usmiljenje nad njimi, ki se ga bojé. Kakor deleč je vzhod od zahoda, tako deleč dne naše hudobije od nas. Kakor se oče otrók usmili, se Gospod usmili njih, ki se ga bojé; ker on vé, kakošne stvari de smo; pomni, de smo prah. Usmiljenje Gospodovo je od vekoma do vekoma nad njimi, ki se ga bojijo in njegove zapovedi spolnujejo. Hvalil bom Gospoda vsaki čas; njegova hvala bodi vedno v mojih ustih. Poveljučite z menoj Gospoda; in povišujmo skupaj njegovo imé. Iskal sim Gospoda, in me je uslišal, ter me je rešil iz vsih mojih nadlog. Angelj Gospodov se bo vstopil okrog njih, ki se ga bojé, in jih bo otél. Pokusite in glejte, kako sladek je Gospod; blagor mu, kdor vanj zaupa. Pridite, otroci, poslušajte me; strah Gospodov vas bom učil. Varuj svoj jezik hudiga, in tvoje ustnice naj ne govore goljufno. Ogibaj se hudiga in delaj dobro; iši mirú, in hiti za njim. Blizo je Gospod njim, ki so potertiga serca, in ponižnim v duhu pomaga. Gospod je mojo dušo spreobernal; na pot pravice me je peljal zavoljo svojiga imena. Povzdigoval te bom, Gospod! ker si me sprejel; in nisi dal mojim sovražnikom se veseliti nad menoj. Gospod, moj Bog! v té sim klical, in si me ozdravil; k svojimu Bogu sim vpil, in Gospod je slišal, in se me je usmilil; Gospod mi je pomagal. Moje žalovanje si mi spremenil v veselje; Gospod, moj Bog! vekoma te bom slavil.

M o l i t e v.

K tebi sim se vernil, o preljubeznjivi Jezus, moj **Odrešenik**, moj **Gospod** in moj **Bog**! Kakor usmiljen in ljubeznjiv oče sprejme svojiga otroka, ki skesan domú pride, tako si tudi ti mene zopet sprejel. Pri tej sveti spovedi si mi po besedah svojiga pooblasteniga mašnika zopet dal gnado, ktero si mi bil dodelil v zakramentu svetiga kersta. Slep sim bil na duši, in spregledal sim. Gobe ostudniga greha so me oskrunile, pa sim zopet očišen in oblečen v obleko prelepe nedolžnosti in gnade. Moji storjeni grehi so zginiti spred tvojih oči, izbrisal si mi jih v zakramentu svete pokore, in zopet si me obdaril s svetostjo in pravičnostjo. V tej pravičnosti moram odslej pred teboj hoditi in jo v sebi hraniti in množiti do večniga življenja. To si mi obljubil, ako spolnujem tvoje zapovedi. Poznam jih, o **Gospod**! hočem se jih pa tudi zvesto deržati. Pojdem, in nič več ne bom grešil. **Gospod Jezus Kristus**! to ti obljubim. Vsigamogočni, v katerim vse premorem, pomagaj mi!

O moj preljubi in preljubeznjivi **Zveličar**! vekoma bodi češeno tvoje ime, vekoma bodi hvaljeno tvoje usmiljenje. Ti si resnično moj **Jezus**: moj **Odrešenik**, moj **Zveličar**. Desiravno sim te tolikrat in tako hudo žalil, me vender nisi zavergel, temuč si me zopet milostno sprejel med svoje otroke, ker sim se zopet k tebi vernil, in sim terdno sklenil poboljšati se. O moj **Bog**! kako srečen sim, de sim zopet v tvoji hiši, zopet med tvojimi otroci; de smém veselo in tolaživno upanje v svojim sercu imeti, de te bom ve-

koma hvalil, ljubil in gledal, ako bom spolnoval, kar sim ti obljubil. In k temu mi zmira rad daješ svojo gnado. Uči me pa tudi to srečo ceniti in si vse prizadevati, de je nikdar več ne zgubim. Jezus, moj Rešenik in Zveličar! spoznam obilnost in velikost tvojiga usmiljenja; hvaležno se hočem v prihodnje tvoji sveti službi izročiti; nikdar več nočem grešnemu poželenju streči; vsiga se hočem skerbno varovati in ogibati, kar bi me utegnilo od pota tvojih zapoved tudi le nekoliko odverniti. Presveti Jezus! potrduj in podpiraj mojo voljo, de bom dopolnil ta svoj sklep in de bom smel reči: Nič me ne bo ločilo od ljubezni Jezusa Kristusa vekoma ne. Amen.

Neskončno pravični, neskončno usmiljeni Bog! milostivo sprejmi pokoro, ki mi je bila pri spovedi naložena za moje mnoge in velike grehe, desi je tudi majhna. Naj bo tebi dopadljiva in meni zadostna za popolnoma prejemo zakramenta svete pokore; zato mi daj gnado, to malo pokoro s pravo pobožnostjo opraviti.

(Ako je mogoče, opravi tukaj naloženo pokoro.)

Zopet sim ozdravel; moja duša je zopet zdrava. Sedaj pa ne smem, sedaj pa tudi nič več nočem grešiti, de se mi kaj hujiga ne pri-godi. Spopolni, o moj Bog! kar si storil v meni. Obljubil sim: tvoje zapovedi hočem spolnovati; ti, o Gospod! bodi moj pomočnik in moj rešenik v vsih nevarnostih, ki obdajajo mojo dušo.

Preblazena Devica Marija, pribežališe grešnikov! moj sveti angelj varh, in vi, moji izvoljeni sveti pomočniki! prosite za me, de bom vreden Kristusovih obljub.

Molitev k Jezusu.

(*Sv. Alfonza Ligr.*)

Moj Bog! dovolj dolgo si me prenašal, ne boš dalje na me čakal, vsiga se ti darujem. Tolikrat si me že opominjal, svetu odpovedati se in le tebe ljubiti, tudi dans me kličeš. Glej, tukaj sim, sprejmi me v svoje naročje, sedaj se ti dam popolnoma vsiga. O čisto Jagnje! ki si se na križu na Kalvarii za me darovalo, očisti me ti poprej s svojo kervijo, odpusti mi vse razžaljenje, ki sim ti jih prizadel, in vnemi me po tem s svojo sveto ljubeznijo. Ljubim te čez vse, ljubim te iz vsiga serca! Kaj bi pač še na zemlji najdel, kar bi bilo bolj vredno moje ljubezni, kakor ti? Kdo me je na zemlji bolj ljubil, kakor ti? Mati Božja, moja besednica Marija! prosi za me in stori, de resnično in za vselej poboljšam svoje življenje; v tebe upam.

Molitev k Materi Božji.

(*Sv. Anzelma.*)

Hvaljen bodi Gospod Bog, ki me je opral v kervi svojiga Sina, in je na tvojo priprošnjo, o Marija! raztergal vezi mojih grehov, ki so mi sedaj odpušeni! Sedaj smém v miru iti. Vsi ljubi svetniki naj s teboj namesto mene Boga neprenehama časté in hvalijo zavoljo njegove dobrotljivosti in njegoviga neskončniga usmiljenja. Oh! ko bi mogel sedaj z opravljanjem svoje pokore Gospoda ravno tako neskončno častiti in veseliti, kakor sim ga s svojimi grehi onečastil in razžalil! O presveta Devica! ki si tako ne-

izrečeno dopadljiva v očeh Narvišjiga, združi moje zadostenje z neskončno vrednim zadostenjem tvojiga Sina Jezusa Kristusa in pokaži ga s svojim obilnim zasluženjem očém Božje pravice. Sprosi mi gnado, de obrodím vreden sad pokore. Sveta Marija! sprosi mi pri svojim ljubim Sinu dobriga duhá in modrost svetnikov, de bo moje življenje po vsih postavah in zapovedih Božjih brez graje. Amen.

Molitev svetiga Avgušтина.

Hvala ti bodi, moj Gospod in Zveličar! ker si mi brez vsiga mojiga zasluženja rane zacelil, me spravil, satanove sužnosti rešil, od temè greha k luči gnade pripeljal, in od dušne smerti zopet v življenje obudil. Ponižno spoznam svojo slabost, in kličem v tvoje usmiljenje za gnado, de, ker si mi z usmiljenjem naproti prišel, dodeljene milosti in dobrote v meni ohraniš in pomnožiš. Daj, o dobrotljivi Zveličar! de tvoj dar, ki si mi ga prostovoljno dodelil, nad menoj ne bo zgubljen; dokončaj, kar si v meni pričel, in dodeli mi, kar sim s tvojo pomočjo v svojeboljšanje sklenil, kateri z Očetam in svetim Duham od vekoma do vekoma živiš in kraljuješ. Amen.

Molitev sv. Frančiška Salezjana.

O Bog! usmili se me zavoljo Jezusoviga zasluženja.

Moj Bog! stopim pred tebe ubog in brez zaslužljivih del, in nič nimam, s čemur bi ti mogel za svoje grehe zadostiti; pa darujem ti za-

služenje Jezusa, tvojiga ljubiga Sina, ktero je neskončno večí kakor vse razžaljenje, ktero smo ti jez in vse druge stvari kedaj prizadjali. Večni Oče! darujem ti ceno rešenja, ktero je Jezus Kristus umirajoč na križu za me dal.

O Gospod! glej na Jezusovo obličje, sliši glas njegove kervi, ki prosi za me usmiljenja; in če moje oči sedaj nimajo solzá za objokovanje mojih grehov, pa glej na solze svojiga edinorojeniga Sina, in na vse kervave kaplje, ki jih je v življenji in v smerti za moje pregrehe prelil. Odpusti mi tedaj, o moj Bog! moj napuh in mojo nečimernost zavoljo neizrečene ponižnosti svojiga preljubiga Sina. Zavoljo njegove presvete resnice in ljubezni mi odpusti vso hudobijo, in zavoljo njegove popolnoma ubožnosti vso lakomnost. Zavoljo deviške čistosti njegoviga telesa mi odpusti vso nečistost mojiga serca in mojih počutkov; zavoljo lakote in žeje, ktero je terpel v pušavi in na križu, mi odpusti vso nezmernost in samogoltnost. Zavoljo sladke krotkosti in pohlevnosti brezmadežniga Jagnjeta mi prizanesi, kar sim se pregrešil z jezo, z upornostjo in z maštovanjem. Zavoljo njegoviga skerbniga prizadevanja in truda za moje zveličanje mi odpusti vso lenobo in mlačnost. Zavoljo vsigga njegoviga zasluženja in zavoljo njegovih neskončnih popolnamost mi odpusti brezštevilne pomanjkljivosti in pomote. Amen.

50. Psalm.

Usmili se me, o Bog! po svoji veliki milosti; in po obilnosti svojiga usmiljenja izbriši mojo hudobijo.

Operi me čedalje bolj od moje krivice; in očisti me od moje pregrehe.

Ker spoznam svojo hudobijo, in moj greh je vedno pred menoj.

Tebi samimu sim grešil, in vpričo tebe sim hudo storil; de si opravičen v svojih besedah, in premagaš, ko si sojen.

Glej namreč, v hudobii sim spočet; in v grehih me je spočela moja mati.

Glej, sej resnico ljubiš; neznane skrivnosti svoje modrosti si mi razodel.

Pokropi me s hisopam, in bom očišen; operi me, in bolj bom bel, kakor sneg.

Daj mi veselo in prijetno besedo slišati, in porterte kosti bodo od veselja poskakovale.

Oberní svoj obraz od mojih grehov; in zbríši vse moje hudobije.

Čisto serce vstvari v meni, o Bog! in ponovi v mojim oserčji praviga duhá.

Ne zaverzi me spred svojiga obličja; in svojiga svetiga Duha mi nikar ne vzemi.

Daj mi spet veselje svojiga zveličanja in z gospodovavnim duham me poterdi.

Krivične bom učil tvoje pota; in hudobni se bodo k tebi spreobrnili.

Reši me dolgov kervi, o Bog, Bog mojiga zveličanja! in moj jezik bo z veseljem hvalil tvojo pravico.

Gospod! odpri moje ustnice; in moje usta bodo oznanovale tvojo hvalo.

Ako bi bil daritev hotel, se vé de bi ti jo bil dal; nad žgavnimi darovi nimaš dopadenja.

Dar Bogú je prežaljen duh, potertiga in ponižaniga serca, o Bog! ne boš zaničeval.

Stori milost, Gospod! po svoji dobri volji Sijonu, de se zidajo zidovi v Jeruzalemu.

Tadaj boš sprejemal daritev pravice, darove in žgavne daritve; tadaj bodo pokladali na tvoj altár teleta.

Obhajilne molitve.

Pred sv. Obhajilam

je to le opraviti: 1. Vero, upanje in ljubezen obuditi; 2. Jezusa v sv. rešnjim Telesu ponižno moliti; 3. s hvaležnim srcem terpljenje in smert Jezusa Kristusa premišljevati; 4. ponižnost in druge keršanske čednosti, posebno pa ljubezen do bližnjiga v svojim srcu obudovati.

Božje čednosti.

V e r a.

Vérujem v tebe, pravi trojedini Bog, Oče, Sin in sveti Duh! kateri si vse vstvaril, kateri vse ohraniš in vladaš, kateri dobro plačuješ in hudo kaznuješ. Vérujem, de se je Sin Božji včlovečil, de nas je s svojo smertjo na križu odrešil, in de nas sveti Duh s svojo gnado posvečuje. Vérujem in terdim vse, kar si ti, o Bog! razodel, kar je Jezus Kristus učil, kar so aposteljni oznanovali, in kar nam sveta rimska katoliška cerkev zapoveduje verovati. Vse to vérujem, ker si ti, o Bog! večna in neskončna resnica in modrost, ki ne moreš ne goljufati ne goljufan biti. O Bog! pomnoži mojo vero.

U p a n j e.

Upam in se zanesem na tvojo neskončno dobroto in milost, o Bog! de mi boš po neskončnim zasluženji svojiga edinorojeniga Sina Jezusa Kristusa v tem življenji spoznanje, pravo obžalovanje in odpušenje mojih grehov, po smerti

pa večno zveličanje dal, in dodelil, tebe obličje v obličje gledati, ljubiti in brez konca uživati. Upam tudi od tebe potrebnih pripomočkov, vse to doseči. Upam to od tebe, ker si ti to obljubil, kateri si vsigamogočen, zvest, neskončno dobrotljiv in usmiljen. **O Bog!** poterdi moje upanje.

Ljubezen.

O moj **Bog!** ljubim te iz vsiga svojiga serca, čez vse, ker si nar veči dobrota, neskončno popolnoma, in vse ljubezni vreden; ljubim te tudi zato, ker si do mene in do vsih stvari neskončno dobrotljiv. Želim iz vsiga serca, de bi te ravno tako ljubil, kakor so te tvoji nar zvestejši služabniki ljubili, in te še ljubijo. **Z** njih ljubeznijo sklenem svojo nepopolnoma ljubezen; povikšaj jo v meni, o dobrotljivi Gospod! bolj in bolj. Ker te tedaj resnično in iz serca ljubiti želim, in si zavoljo tega veliko prizadevam, mi je iz serca žal, de sim tebe, svojo neskončno dobroto, katero čez vse ljubim, tebe, svojiga stvarnika, odrešenika in posvečevavca razserdil. Žal mi je, de sim grešil, de sim tebe, svojiga vsigamogočniga Gospoda, svojiga nar boljšiga Očeta, razžalil. Terdno sklenem vse grehe in vse grešne priložnosti zapustiti, storjene grehe čezdalje bolj obžalovati, in nikdar več zoper tvojo sveto voljo ne ravnati. Vzemi me spet za svojiga otroka, in dodeli mi gnado ta svoj sklep dopolniti. Prosim te po neskončnim zasluženji tvojiga Božjiga Sina, našiga Gospoda in Zveličarja, Jezusa Kristusa. Amen.

Molitev.

(P o s v. B e r n a r d u.)

Prosim te, o Gospod! po tisti presveti skrivnosti tvojiga telesa in tvoje kervi, s katero se dan na dan v tvoji cerkvi nasitujemo in napajamo, umivamo in posvečujemo, in se ediniga naj višjiga Božjiga bitja vdeležujemo; daj ti meni svoje svete čednosti, de bom ž njimi ozališan z dobro vestjó k tvojimu altarju tako pristopil, de mi bo ta nebeška skrivnost v zveličanje in večno življenje. Sej ti sam si iz svojih svetih in blaženih ust rekel: „Kruh, kteriga bom jez dal, je moje mesó za življenje svetá. Jez sim živi kruh, ki sim z nebés prišel. Kdor bo jedel ta kruh, bo živel vekoma“. O presladki kruh! ozdravi moje serce, de bom občutil prijetnost tvoje ljubezni: ozdravi ga vse mlačnosti in duhovne bolehnosti, de zunaj tebe ne bom nobene sladkosti čutil. O prelepi kruh! v katerim je vse veselje in vsa dobrota, ki nas vedno nasituješ in te nikoli ne zmanjka, naj te uživa moje serce, in s tvojo sladko dobroto naj se napolni vsa moja duša. Uživa te angelj s polnimi ustmi: naj te uživa popotni človek, vsaj kolikor premore, de ne omaga na potu, ko se s toliko popotnico poživlja. Sveti kruh, živi kruh, ki si z nebés prišel in svetu življenje daješ, pridi v moje serce in očisti me vsiga omadežanja na duši in na telesu. Pridi v mojo dušo, ozdravi in očisti me znotraj in zunaj; bodi moj varh in vedna bramba na duši in na telesu. Odganjaj od mene sovražnike, ki me zalézvajo; delec naj bežijo pred tvojo mogočno pri-

čujočnostjo, de od zunaj in od znotraj po tebi za-
varovan po pravim potu v tvoje kraljestvo pridem,
kjer te ne bomo imeli več v skrivnostih, kakor tu-
kaj, ampak te bomo v obličje gledali. Takrat me
boš s svojim Božjim bitjem tako prečudno nasito-
val, de ne bom več ne lačen ne žejin vekoma ne.

Cerkvena molitev.

O deviški Kralj in prijatelj čistosti in nedolž-
nosti! z nebeško roso svoje dobrote ugási v mo-
jim životu netilo žgeče poželjivosti, de bo v me-
ni vedno kraljevala telesna in dušna čistost. Za-
môri v mojih udih meséne nagone in vse poželji-
ve nagibe, in daj mi pravo in vedno čistost z
drugimi potrebnimi darovi, de bom ta angeljski
kruh s čistim telesam in z očišenim sercam pre-
jel. **O** s kako skesanim sercam, s kolikim po-
tokam solz, s kolikim spoštovanjem in svetim
straham, s kako čistim telesam in neomadežanim
duham se spodobi k tej božji in nebeški mizi
pristopiti, kjer se tvoje telo v resnici uživa, in
se tvoja kri v resnici pije, kjer se nar nižji z
nar vikšim, pozemeljsko z nebeškim sklepa, kjer
se vpriče angeljev Stvarnik da zaužiti ubogi in
revni stvari, kjer naj vikši Mašnik gré v šotor
svoje neveste — čiste duše na zemlji!

Druga cerkvena molitev.

O predobrotljivi Jezus Kristus! jez grešnik
nimam zaupanja v svoje lastno zasluženje, temuč
zanašáje se v tvojo milost in dobroto le s stra-
ham in trepetam pristopim k mizi tvoje presladke
večerje. Serce in telo imam namreč z mnogimi
grehi omadežano, duše in jezika ne skerbno za-
varovaniga. **O** milostni Bog! o grozno Veličan-

stvo! v britkostih tedaj jez revež pribežim k tebi, studentu usmiljenja; k tebi hitim, ki potrebujem zdravja; pod tvojo brambo se podám, in ker pred teboj Sodnikom ne morem obstati, te Zveličarja imeti zdihujem. Tebi, Gospod! svoje rane pokažem, tebi svojo revšino odkrijem; vém, de so moji grehi mnogi in veliki; upam pa v tvoje usmiljenje, ktero nima konca. Ozri se tedaj na me z milostnimi očmi, o Gospod Jezus Kristus, večni Kralj, Bog in človek, ki si se dal križati zavoljo nas ljudi! Usliši me, ki v té zaupam; usmili se me, ki sim poln revšin in grehov, ti, čigar studenec usmiljenja se nikoli ne usuši. Bodi pozdravljena, o zveličavna daritev, za me in za ves človeški rod na križu darovana! Bodi pozdravljena, blaga in predraga kri, ki si tekla iz ran mojiga križaniga Gospoda Jezusa Kristusa, in umivaš grehe vesoljniga svetá! Spomni se, o Gospod! svoje stvari, ki si jo s svojo kervijo odkupil. Žal mi je, de sim grešil; želim popraviti, kar sim hudiga storil. Vzemi tedaj od mene, o premili Oče! vse moje grehe in hudobije, de bom — na duši in na telesu očišen — zamogel vredno okusiti naj vikši Svetost. Dodeli, de sveto rešnje Telo, ki ga mislim zdaj prejeti, mi vse moje grehe zbriše, me vsih slabost popolnoma očisti, vse nesramne misli od mene odganja, in vse dobre občutljeje poživi, de tebi dopadljive dela obuduje, in mi poslednjič dušo in telo zoper zalezbe mojih sovražnikov stanovitno brani. Amen.

Marija, prečista Devica, angelj varh in vsi svetniki in svetnice Božje! pridite mi v pomoč, de bom sveto rešnje Teló vredno prejel.

Po svetim Obhajilu

Jezusa Kristusa hvali za toliko dobroto, de se je ponižal k tebi priti; ponižno ga moli; obljubi mu, de boš vedno po njegovih zapovedih, naukih in zgledih živel; prosi ga, de bi s svojo gnado vedno v tebi ostal; obudi zopet vero, upanje in ljubezen; vse dušne in telesne potrebe Jezusu potoži.

O Jezus! tebi živim; **o Jezus!** tebi umerjem; **o Jezus!** tvoj sim živ in mertev. **O Jezus!** bodi usmiljen meni, ubogimu grešniku.

Molitev.

(Sv. Tomaša Akvinskiga.)

Zahvalim te, o sveti Gospod, vsigamogočni Oče, večni Bog! de si mene grešnika, nevredniga svojiga služabnika, ne po mojim zasluženji, ampak iz zgolj usmiljenja s predragim Telesam in predrago Kervijo svojiga Sina Jezusa Kristusa dobrotno nasitil. Prosim te, naj mi ne bo to sveto obhajilo v pogubljenje, ampak v zveličanje. — Naj mi bo orožje vere in škit dobre volje; naj mi grehe iztrebi, poželjivost in nečistost zatare, ljubezen in poterpežljivost, ponižnost in pokoršino in vse čednosti povikša; naj me zoper zalezovanja vsih vidnih in nevidnih sovražnikov močno brani, naj moje mesne in dušne nagibe popolnoma upokoji; naj me s teboj, edinim in pravim Bogam, stanovitno sklene in stori, de enkrat srečen konec svojiga življenja dosežem. Prosim te, pripelji dobrotno mene grešnika k tisti neizrečeno srečni večerji, kjer si ti s Sinam in sv. Duham prava luč, polno nasitovanje, več-

no veselje, dopolnjena sladkost in doveršena sreča. Po ravno tistim Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Duša Kristusova, posveti me; telo Kristusovo, zveličaj me; kri Kristusova, napoji me; voda strani Kristusove, očisti me! O dobrotljivi Jezus! usliši me; v svoje rane skri me; od tebe se ločiti, ne pusti me; zoper hudobniga sovražnika brani me; ob smertni uri pokliči me, in k sebi vzemi me, de bom z angelji na vse veke hvalil te. Amen.

Prosim te, preljubeznjivi Gospod Jezus Kristus! naj mi bo tvoje terpljenje moč, de me zavétva, váruje in brani; tvoje rane naj bodo jéd in pijača, de me nasituje, napaja in razveseljuje; pokropljenje tvoje kervi naj omije vse moje grehe; smert tvoja bodi moja večna čast. V téh rečéh mi bodi poterjenje, veselje, zdravje in sladkost mojiga serca, ki živiš in kraljuješ vse večne čase. Amen.

K presvetimu Jezusovimu sercu. *)

Lej, kako deleč je tvoja čezmerna ljubezen segla, o moj premili Jezus! Iz svojiga mesa in predrage kervi si mi napravil Božje gostije; de si se meni popolnoma daroval. O kdo vender te je k toliki prenezmérni ljubezni nagnil? Pač le edino tvoje vse ljubezni polno serce. O prečeseno serce mojiga Jezusa, ti prežareče ognjiše ljubezni Božje! sprejmi mojo dušo v svojo presveto rano, de se v tém učilišu ljubezni naučim

*) S to molitvo se more enkrat na dan 100 dni odpustkov — za se ali pa za duše v vicah — pridobiti. Pij VII. 9. sveč. 1818.

nasproti ljubiti Boga, — njega, ki mi je tako prečudno spričevanje svoje ljubezni dal. Amen.

Tri Božje čednosti

obudi, kakor pred sv. obhajilam, str. 410.

Pet iskric.

1. Zaveržem in sovražim vse in vsaktere svoje in vsih družih grehe, ki so bili storjeni od začetka svetá, pa do pričujoče ure, in ki bodo storjeni odsihmal do konca svetá, in ko bi premogel, bi vse odvernili po Božji milosti, v katero ponižno kličem.

2. Hvalim in poterdim vse dobre dela, ki so storjene od začetka svetá pa do pričujoče ure, in ki se bodo storile odsihmal do konca svetá, in ko bi premogel, bi jih pomnožil po milosti Božji, v katero ponižno kličem.

3. Namenim, vse delati, govoriti in misliti v večji Božjo čast, z vsimi tistimi dobrimi nameni, ki so jih kdaj svetniki imeli, jih bodo imeli, ali so zmožni jih imeti.

4. Pozabim in odpustim iz vsiga serca vsim svojim sovražnikom, vsim svojim obrekovavcem, vsim svojim opravljevcem, vsim, ki mi kakor koli si bodi škodujejo ali hudo hočejo.

5. O de bi mogel vse ljudi zveličati s smertjo za vsaciga, rad bi to opravil po Božji milosti, v katero ponižno kličem, in brez ktere nič ne premorem.

Molitev

z a o d p u s t k e.

O usmiljeni Gospod Jezus Kristus! zdaj te pa še prosim, sprejmi mojo molitev in današnje

ponižno opravilo v svojo nar večí čast in hvalo in v blagor svoje svete cerkve. Razširjaj naglo na vse strani svetá edino pravo sveto katoliško vero, razsvetli nejevernike, krivoverce in razkolnike, ter vse iz cerkve ločene, usmili se grešnikov, posebno tistih, ki so v nar večí nevarnosti pogubljenja, in hitro jih zaverni na stezo pokore in zveličanja. Uterdi stanoviten mir in edinost med keršanskimi poglavarji, de s svojimi podložnimi vred s čistim sercam in v nasprotni ljubezni v edinih mislih tebi služijo. Ozri se prav posebno na poglavarja sv. cerkve, rimskiga papeža, obilno ga navdajaj s svojim svetim Duham, bodi sam njegova močna bramba zoper zalezovanje njegovih sovražnikov, ne daj njega in posestva sv. Petra sovražnim in potuhnjenim močém v roko, temveč vstani, razkropi jih, in pokaži, de si ti, ki sediš nad kerubini, nevidni poglavar svoje dedine na zemlji.

Ozri se pa tudi na mene grešnika, in zavoljo svoje smerti na križu, na prošnjo in zasluženje Marije Device in vsih svetnikov mi prizanesi vse kazni in šibe, ki sim jih vreden zavoljo svojih grehov, ter me vdeleži popolnoma odpustkov, ki jih iz tvojiga lastniga zaklada delí tvoja sv. cerkev. Zato pa tudi s tvojo pomočjo sklep storim, de hočem zanaprej spokorno živeti in tudi sam po svoji moči tvoji pravici zadostovati, greh sovražiti in se ga kakor nar večí nesreče varovati, čednost čislati, tebe iz vsiga serca ljubiti in vse dni svojiga življenja po tvojih zapovedih živeti. Poterdi me, o Jezus! v tém sklepu.

(Svétva se še moliti 7 očenašev in češenamarij, in vero.)

Duhovno obhajilo.

O p o m i n.

1. Duhovno obhajilo je, „serčno hrepenenje, Jezusa Kristusa v nar svetejšim zakramentu prejeti, in ljubeznjivo objemanje Gospod Jezusa, kakor ko bi ga bil v tém trenutku resnično prejel“ — pravi sv. Tomaž Akvino. Duhovno se tedaj obhajaš, ljubi kristjan! kadar Jezusu v presvetim zakramentu ne govoriš le z besedami, ampak iz serca, kar je govoril David v 41. psalmu: „Kakor hrepení jelen po studenčni vodi, takó hrepení moja duša po tebi, o Bog!“

2. Sleherni kristjan naj si prizadéva večkrat duhovno obhajati se; kdor za duhovno obhajilo malo mara, kaže, de mu manjka žive vére, spoštovanja do presvetiga zakramenta, in priserčne ljubezni do Jezusa. Kdor je živo prepričan, de ima v Jezusu in z Jezusam vse — celo tudi same nebesa že na zemlji, kakor pravi sv. Avguštin, bo tudi hrepenel po Jezusu.

3. Kako se duhovno obhajaj, lahko razvidiš iz naslednjih molitev; védi pa, de Jezus ne gleda na mnoge — ali lepe — besede, ampak na serce, kakor pravi sveti evangeli.

Molitev za duhovno obhajilo.

(Po sv. Alfonzu Ligvorii.)

O moj Jezus! vérujem, de si pričujoč v presvetim zakramentu. Ljubim te čez vse, in želim te prejeti v svoje serce. Ker te pa sedaj ne morem v presvetim zakramentu resnično prejeti, pridi vsaj po duhovno v moje serce. Objamem te, sklenem se s teboj, kakor ko bi bil že pri-

šel v moje serce. Nikar ne pripusti, de bi se še kedaj ločil od tebe.

Druga molitev za duhovno obhajilo.

(Po sveti Mehtildi.)

Presladki Jezus! kako iz serca rad bi sedaj pristopil k tvoji mizi, ko bi bil le vreden! Kako iz serca rad bi sedaj prejel to sladko skrivnost tvoje ljubezni, ko bi smel! Ker pa zavoljo svojih mnogih grehov nisim vreden té milosti, od deleč stojim kakor očitni grešnik v tempeljnu, in te prosim iz vsiga serca s kananejsko ženo, daj mi le drobtin od svete večerje, de se moja uboga duša poživí in poterdi, in se takó ta dan v tvoji gnadi ohrani, se bolj pridno vadi v vsim dobrim in se krepkeje ustavlja skušnjavam. Dodeli mi to, predobrotljivi Jezus! po svoji neskončni ljubezni in milosti. Amen.

Litanije v čast britkiga terpljenja Jezusoviga.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog,

Sin, vsiga sveta rešnji Bog,

Sveti Duh, resnični Bog,

usmili se
nas!

Sveta Trojica, en sam Bog,
 Jezus, ki te je tvoj apostelj za trideset sreber-
 nikov prodal,
 Jezus, kateri si na Oljski gori na svetim obrazu
 ležal,
 Jezus, kateri si na Oljski gori trikrat molil,
 Jezus, kateri si kervav pot potil,
 Jezus, ki te je angelj poterdil,
 Jezus, ki te je Judež s kušljejem izdal,
 Jezus, ki so te hlapci neusmiljeno zvezali,
 Jezus, ki so te boječi učenci zapustili,
 Jezus, ki te je hlapec s pestjo udaril,
 Jezus, ki so te krive priče tožile,
 Jezus, ki te je Peter trikrat zatajil,
 Jezus, ki te je Herod zaničeval in zasramoval,
 Jezus, ki so te grozovito bičali,
 Jezus, ki so te s ternjem kronali,
 Jezus, ki te je ljudstvo za Barabam postavilo,
 Jezus, kateri si bil krivično v smert obsojen,
 Jezus, kateri si bil s težkim križem obložen,
 Jezus, kateri si bil kakor jagnje v smert peljan,
 Jezus, kateri si bil z miro in želčem napajan,
 Jezus, ki so te neusmiljeno slekli,
 Jezus, ki so ti roke in noge z žebli prebodli,
 Jezus, ki so te naziga na križ pribili,
 Jezus, kateri si bil med hudodelnike štet,
 Jezus, kateri si med razbojnikama na križu visel,
 Jezus, kateri si molil k Očetu za sovražnike,
 Jezus, ki so te judje zasmehovali in preklinjali,
 Jezus, kateri si skesanemu grešniku raj obljubil,
 Jezus, kateri si svoji materi Janeza sina dal,
 Jezus, ki te je Oče zapustil,

usmili se nas!

Jezus, ki so te žejniga s kisam napajali,
 Jezus, kateri si svojo dušo izročil Očetu v roke,
 Jezus, kateri si čez tri ure na križu glavo nagnil,
 Jezus, ki ti je bila stran s sulico prebodena,
 Jezus, ki ti je iz serca tekla kri in voda,
 Jezus, ki so te s križa sneli,
 Jezus, ki so te v belo tančico zavili,
 Jezus, ki so te položili v nov, iz skale izse-
 kan grob,
 Jezus, kateri si šel po smerti pred pekel,
 Jezus, kateri si tretji dan od mrtvih vstal,
 Jezus, kateri si šel v nebesa,
 Jezus, kateri sediš na desnici Boga Očeta,
 Jezus, Kralj vsih kraljev in Gospod vsih go-
 spodov,
 Jezus, naš besednik pri Očetu,
 Jezus, sodnik živih in mrtvih,
 Bodi nam milostiv; zanesi nam, o Jezus!
 Bodi nam milostiv; usliši nas, o Jezus!
 Vsiga hudiga,
 Vsiga greha,
 Svoje jeze,
 Nagle in neprevidene smerti,
 Zalezovanja hudičeviga,
 Lastne ljubezni in napuha,
 Požrešnosti in pijanosti,
 Sovraštva in nevošljivosti,
 Vse nečistosti,
 Vsiga grešniga poželenja,
 Maloserčnosti in nepoterpežljivosti,
 Večne smerti,
 Zavoljo svojih smertnih britkost na Oljski gori,
 Zavoljo svoje trikrat ponovljene molitve k Očetu,
 Zavoljo svojiga kvivičniga obsojenja,

Zavoljo svojiga zaničevanja in zasramovanja,
 Zavoljo svojiga kervaviga bičanja,
 Zavoljo svojiga bolečiga kronanja,
 Zavoljo pretežavne nošnje svojiga križa,
 Zavoljo svojiga trikratniga padca pod križem,
 Zavoljo svojiga grozovitiga pribijanja na križ,
 Zavoljo svoje zapušenosti na križu,
 Zavoljo svojiga dolziga in britkostniga umiranja,
 Zavoljo prebodenja svoje svete strani,
 Zavoljo svojih pet kervavih ran,
 Zavoljo vse svoje prelite kervi,
 Zavoljo vsiga zasluženja svojiga svetiga ter-
 pljenja in svoje smerti,

reši nas, o Gospod!

Mi ubogi grešniki, prosimo te, sliši nas!

De nam k premišljevanju svojiga terpljenja in svoje smerti gnado dodeliš, prosimo te, sliši nas!

De v nas premišljevanje tvojiga terpljenja lju-
bezen do tebe obudi,

De nam zavoljo svojiga britkiga terpljenja vse grehe odpustiš,

De nas prijetle svojiga križa storiš,

De zavoljo tvoje smerti grehu umerjemo in pravičnosti živimo,

De bomo mi svetu križani, svet pa nam,

De križamo svoje meso in vse njegovo poze-
lenje,

De za tabo hodimo in vsak dan križ sprejemamo,

De premišlevaje tvoje bolečine svoje terplje-
nje voljno prenašamo,

De nas zavoljo svojih prestanih britkost v vsa-
ki otožnosti tolažiš,

De nam gnado daš, te z velikim greham nikdar
več ne križati,

prosimo te, sliši nas!

De nas ob naši smerti s svojo smertjo pokrepčáš,
De nas po križevim potu v svoje veličastvo pri-
peljaš,

prosimo te,
sliši nas!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ; zanesi nam,
o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ; usliši nas,
o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ; usmili se
nas, o Jezus!

Kriste, sliši nas!

Kriste usliši nas!

Oče naš. Češena Marija.

M o l i m o.

Naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus, kteri si iz ljubezni do nas tako grenak kelih pil, in tako grozovito smert preterpel: naj bo spomin tvojiga terpljenja in tvoje smerti vedno v naših sercih. Dodeli nam milost, de bomo vsak greh na vso moč studili, terpljenje voljno prenašali in tebe serčno ljubili, de bomo tudi mi tje prišli, kjer z Očetam in svetim Duham živiš in kraljuješ vekoma. Amen.

Serčne prošnje in izročila peterim kervavim ranam Jezusovim.

(Sv. Alf. Ligt.)

1. K sveti rani desne noge.

Moj Gospod Jezus Kristus! molim rano tvoje desne noge. Zahvalim se ti, de si jo hotel za me terpeti v tako silnih bolečinah in s

toliko ljubeznijo. Milujem tvojo bolečino in bolečino tvoje žalostne Matere. Zavoljo zaslužnja té svete rane te prosim, dodeli mi odpušnje mojih grehov, ktere iz vsiga serca obžalujem bolj, kakor vsako drugo hudo; ker sim tebe, neskončno dobroto, ž njimi razžalil. Žalostna Mati Božja! prosi Jezusa za me.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

2. K sveti rani leve noge.

Moj Gospod Jezus Kristus! molim rano tvoje leve noge. Zahvalim se ti, de si jo hotel za me terpeti v tako silnih bolečinah in s toliko ljubeznijo. Milujem tvojo bolečino in bolečino tvoje žalostne Matere. Zavoljo zaslužnja te svete rane te prosim, dodeli mi moč, v prihodnje nikoli več ne pasti v smertne grehe, temuč v gnadi Božji do smerti ostati. Žalostna Mati Božja! prosi Jezusa za me.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

3. K sveti rani leve roke.

Moj Gospod Jezus Kristus! molim rano tvoje leve roke. Zahvalim se ti, de si jo hotel za me terpeti v tako silnih bolečinah in s toliko ljubeznijo. Milujem tvojo bolečino, in bolečino tvoje žalostne Matere. Zavoljo zaslužnja te svete rane te prosim, reši me pekla, kteriga sim tolikrat zaslužil, ker bi te v njem več ne mogel ljubiti. Žalostna Mati Božja! prosi Jezusa za me.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

4. K sveti rani desne roke.

Moj Gospod Jezus Kristus! molim rano tvoje desne roke. Zahvalim se ti, de si jo hotel za me terpeti v tako silnih bolečinah in s toliko ljubeznijo. Milujem tvojo bolečino, in bolečino tvoje žalostne Matere. Zavoljo zasluženja te svete rane te prosim, dodeli mi nebeško veličastvo, kjer te bom popolnoma in iz vsih svojih moči molil. Žalostna Mati Božja! prosi Jezusa za me.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

5. K sveti rani Jezusove strani.

Moj Gospod Jezus Kristus! molim rano tvoje svete strani. Zahvalim se ti, de si še tudi celo po svoji smerti to razžaljenje preterpel, ki si ga z nar večji ljubeznijo dopustil, akoravno ti nobene bolečine napraviti ni moglo. Tudi milujem tvojo žalostno Mater, kateri je bilo takrat njeno serce prebodeno. Zavoljo zasluženja te svete rane te prosim, obdaruj me s svojo sveto ljubeznijo, naj te tukaj na svetu vedno ljubim, de te bom enkrat na unim svetu obličje v obličje skozi vso večnost ljubiti zamogel. Žalostna Mati Božja! prosi Jezusa za me.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

M o l i t e v.

Bodi češena, presrečna rana mojiga Odrešenika! Studenec Božje ljubezni, zaklad vsih milost, sladki počitek moje duše, hvala ti bodi! Ali se smem prederzniti, preusmiljeni Jezus! po-

ljubiti tvoje serce, ktero ljubezni gori? Zavoljo tvojiga neskončniga usmiljenja te prosim, o Jezus! nikar mi ne odrekuj te tolažbe, in nikar me ne odganjaj od tega mojiga pribežališa. Tvoja ljubezen, o Jezus! me pelja skozi sveto rano tvoje strani v tvoje serce. Tukaj te prosim v nar veči ponižnosti, odpusti mi vse grehe mojiga življenja! Očisti moje serce s kervjo in z vodo, ktera je tekla iz tvojiga serca, in užgi tudi v mojim sercu tisto ljubezen, ktera je v tvojim sercu tako preobilno gorela. O Gospod! zveži moje serce tako terdo s svojim sercam, de se ne boste nikdar več ločile, in de bom jez v resnici smel reči z aposteljniam Pavlam: „Kdo nas bo tedaj ločil od ljubezni Kristusove? Ali nadloga? ali stiska? ali lakota? ali nagota? ali nevarnost? ali preganjanje? ali meč? — Pri vsem tem pa premagamo zavoljo njega, kateri nas je ljubil. Svest sim si namreč, de ne smert, ne življenje, ne angelji, ne poglavarstva, ne oblasti, ne sedanje, ne prihodnje, ne meč, ne visokost, ne globočina, ne druga stvar nas ne bo mogla ločiti od ljubezni Božje, ktera je v Kristusu Jezusu, Gospodu našim“.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Sedmere besede križaniga Jezusa.

Posebno pred sv. križem.

(Beda Častiljiviga.)

Moj Gospod in Zveličar, Jezus Kristus, Sin živiga Boga! poslednji dan svojiga življenja,

ko si na križu visel, si še govoril sedem posebnih besedi, katerih se po tvoji volji vedno spominjamo. Prosim te tedaj zavoljo moči teh sedem besedi, odpusti kar koli sim grešil s sedmerimi naglavnimi grehi, namreč: z napuham, lakomnostjo, nečistostjo, nevošljivostjo, požrešnostjo, jezo in lenobo, in z vsim, kar iz njih hudiga izvira.

O Gospod! kateri si rekel; „**Oče!** odpusti jim; sej ne vedó, kaj delajo!“ — daj mi gnado, de bom tudi jez iz ljubezni do tebe vsim odpustil, kateri so mi kaj hudiga storili.

O Gospod! kateri si rekel razbojniku: „**Še danš boš z menoj v raji!**“ daj mi gnado, vedno tako živeti, de boš tudi meni ob moji smertni uri mogel reči: „**Danš boš z menoj v raji!**“

O Gospod! kateri si rekel svoji Materi: „**Žena, lej, tvoj sin!**“ in svojimu učencu Janezu: „**Lej, tvoja mati!**“ — daj mi gnado, de bom tudi jez po tej tvoji ljubezni in zvestobi s tvojo sveto Materjo sklenjen.

O Gospod! kateri si klical: „**Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil!**“ — daj mi gnado, de bom v svoji revii in nadlogi klical: „**O moj Oče in Gospod!** bodi milostiv meni ubogimu grešniku; in vodi in vladaj me, moj kralj in moj Bog, kateri si me s svojo lastno kervjo rešil“.

O Gospod! kateri si klical: „**Žejin sim!**“ — daj mi gnado, de me bo vedno žejalo po tebi, studencu večniga življenja.

O Gospod! kateri si klical: „**Dopolnjeno je!**“ — daj mi gnado, de bo moja duša takrat,

kadar se bo ločila, smela slišati tvoj presladki glas: „Pridi k meni, moja prijateljica, moja preljuba nevesta, ter se vzdigni, de se boš vdeleževala večne večerje z angelji in mojimi svetniki v mojim kraljestvu, in de se boš veselila in tam prebivala vse veke!“

O Gospod! kateri si klical: „Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo!“ — o, daj mi gnado, de boš tudi mojo dušo, kadar me bo tukaj smert premagala, tamkaj milostivo sprejel. Amen.

Litanije

v čast žalostne Matere Božje.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog, usmili se nas!

Sin, vsiga sveta rešnji Bog, usmili se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Sveta Marija,

Sveta Mati Božja,

Sveta devic Devica,

Mati žalostna,

Mati objokana,

Mati zapušena,

Mati polna britkost,

Mati z mečem prebodena,

za nas Boga prosi!

Mati od Sina ločena,
 Mati od težav omagajoča,
 Morje polno grenkobe,
 Zgled terpečim,
 Podoba poterpežljivosti,
 Skala stanovitnosti,
 Kraljica mučencov,
 Pribežališe zapušenih,
 Škit preganjanih,
 Tolažilo žalostnih,
 Zdravilo bolnih,
 Moč nezmožnih,
 V naših potrebah,
 V naših britkostih,
 V našim terpljenji,
 V naših skušnjavah,
 V naših boleznih,
 V našim umiranji,
 Zavoljo svoje serčne žalosti, ko te Betlehem-
 čani niso hotli prenočiti,
 Zavoljo svoje serčne žalosti, ko ti je Simeon
 meč prerokoval,
 Zavoljo svoje serčne žalosti, ko si mogla v
 Egipt bežati,
 Zavoljo svoje serčne žalosti, ko si bila svojiga
 Sina zgubila,
 Zavoljo svoje serčne žalosti, ko je bil tvoj
 Sin po krivici preganjan,
 Zavoljo svoje serčne žalosti, ko je tvoj Sin od
 tebe slovó jemal,
 Zavoljo svoje serčne žalosti, ko je bil tvoj Sin
 kakor hudodelnik vjet in zvezan,
 Zavoljo svoje serčne žalosti, ko so judje tvo-
 jiga Sina zapljevali in s pestmi bíli,

Zavoljo svoje serčne žalosti, ko je bil tvoj Sin
neusmiljeno bičan in s ternjem kronan,
Zavoljo serčne žalosti, ko je bil tvoj Sin v
smert obsojen,

Zavoljo svoje serčne žalosti, ko te je tvoj s
težkim križem obloženi Sin srečal,

Zavoljo svoje serčne žalosti, ko je bil tvoj Sin
na križ pribijan,

Zavoljo svojo serčne žalosti, ko je bil tvoj Sin
na križu povišan,

Zavoljo svoje serčne žalosti, ko je tvoj Sin
med razbojnikama na križu visel,

Zavoljo svoje serčne žalosti, ko je bil tvoj Sin
na križu preklinjan,

Zavoljo svoje serčne žalosti, ko je tvoj Sin na
križu svojo žejo tožil,

Zavoljo svoje serčne žalosti, ko ti je tvoj Sin
namesto sebe Janeza priporočil,

Zavoljo svoje serčne žalosti, ko je tvoj Sin to-
žil, zakaj ga je Oče zapustil,

Zavoljo svoje serčne žalosti, ko je tvoj Sin z
nagnjeno glavo svojo dušo izdihnil,

Zavoljo svoje serčne žalosti, ko je bilo mertvo
telo tvojiga Sina s križa sneto,

Zavoljo svoje serčne žalosti, ko ti je bil tvoj
Sin v materno naročje položen,

Zavoljo svoje serčne žalosti, ko je bil tvoj Sin
pokopan,

Zavoljo vse nam neznane serčne žalosti, ktero
si v njegovim življenji in terpljenji ž njim
imela,

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ; zanesi nam,
o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ; usliši nas,
o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ; usmili se
nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče naš. Češena Marija.

M o l i m o.

Nar bolj žalostna izmed vsih mater, kako strašen meč je presunil tvojo dušo! Vsi udarci, ktere je Jezus terpel, so tudi tebe zadeli; vse njegove bolečine so tudi tebi britkosti napravile; vse njegove rane so tudi tebe ranile! Nar huje je pa kervavelo vse tvoje serce, ko se je bil poslednjič poslovil; in resnično nadnatorne moči je potrebovala tvoja duša, preživeti ga, ko je s poslednjim zdihljejem svojo presveto dušo izdihnil. Mati svete ljubezni in hudih bolečin, daj mi po tvojim zgledu ljubiti in terpeti! Kraljica mučencov, vdeleži tudi mene zasluženja svojiga terpljenja! Ljubezen ti je dala križ; stori, de bo meni križ dal ljubezen; in, ako je treba terpeti in umreti, de ljubezen Božjo dosežem, mi sprosi gnado, vse ljubiti, kar mi Bog pošilja, tudi terpljenje in smert. Amen.

Molitev v čast Matere Božje sedem žalost. *)

(Sv. *Alfonsa Lig.*)

Perva žalost.

Milujem te, moja preljuba Mati Marija, zavoljo perviga britkostniga meča, kateri je prebodel

*) Kdor to moli v petik ali v postu, dobi za vsaki očenaš in češenamarijo odpustek za 200 dni, druge dni

tvoje serce, ko ti je bilo po svetim Simeonu vse terpljenje pred oči postavljeno, ktero bodo ljudje tvojimu Jezusu napravljali, in ktero ti je bilo vse iz svetiga pisma znano, ker si celo vedila, de bo pred tvojimi očmi na križu, ves zapušen, svojo dušo izdihnil, po tem ko bo vso svojo kri prelil; in de mu ne boš mogla ne pomagati, ne ga braniti.

Zavoljo téga žalostniga spomina, kateri je toliko let tvojimu sercu britkost delal, te prosim, moja kraljica! sprosi mi gnado, de bom Kristusovo terpljenje in tvoje britkosti, v življenji in v smerti, vedno nosil v svojim sercu.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Druga žalost.

Milujem te, moja preljuba Mati Marija! zavoljo družiga britkostniga meča, kateri je prebodel tvoje serce, ko si vidila, kako so tvojiga nedolžniga, ravno kar rojeniga Sina tisti ljudje preganjali, zavoljo katerih zveličanja je bil na svet prišel. V terdi noči si mogla takrat skrivaj v Egipt bežati. Zavoljo vsiga terpljenja, ktero si prestala, premila Devica! s svojim izgnanim Detetam na tem dolgem in trudnim potu po pustih in nenaseljenih krajih in prebivaje na Egiptovskim, kjer si neznana in ptuja več let v uboštvu in zaničevanji živela, te prosim, moja ljuba kraljica! sprosi mi gnado, voljno in v zedinjenji s

pa odpustek za 100 dni. Kdor pa to moli vsaki dan v mesecu, dobi, če zakramenta svete pokore in svetiga reš-njiga Telesa vredno prejme, in moli v namen svete cerkve, popolnoma odpustek, kateri se lahko dušam v vicah v prid oberne.

teboj do smerti vse terpljenje téga revniga življenja prestati, de bom enkrat otét peklenskiga terpljenja, ktero sim zaslužil.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Tretja žalost.

Milujem te, moja preljuba Mati Marija! zavoljo tretjiga britkostniga meča, kateri te je prebodel, ko si bila zgubila svojiga ljubiga Sina Jezusa, ko je tri dni od tebe ločen v Jeruzalemu ostal. Takrat gotovo nisi imela mirú ne po dnevi ne po noči, o moja ljuba kraljica! ker ni bilo pri tebi njega, kteriga si z vso ljubeznijo ljubila, in ker nisi vedila, zakaj te je bil zapustil; gotovo si takrat neprenehama zdihovala po njem, kateri je bil tvoja nar veči dobroti. Prosim te zavoljo zdihljejev, ktere si pošljala k Bogu v teh treh britkih in za te le predolzihi dnéh, sprosi mi gnado, svojiga Boga nikdar več ne zgubiti, de bom zmiram tukaj na zemlji z Bogam združen živel, in enkrat v njegovi gnadi ta svet zapustil.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Četerta žalost.

Milujem te, moja preljuba Mati Marija! zavoljo četertiga britkostniga meča, kateri te je prebodel, kadar si vidila svojiga Jezusa, k smerti obsojeniga, z vervmi in verigami zvezaniga, vsiga kervaviga in ranjeniga, s ternjem kronaniga, pasti na potu pod težkim križem, kteriga je nesel na ranjeni rami, ko je kakor nedolžno jag-nje iz ljubezni do nas šel v smert. Takrat sta se pogledala, in vajni pogledi so bili zgolj pu-

šice, ktere so ranile vajni serci, ki sté goreli v ljubezni med seboj. Zavoljo te velike britkosti te prosim, dobodi mi gnado, de bom zmiram vdan v Božjo voljo živel, in de bom zmiram pokojin in z Jezusam sklenjen svoj križ voljno nosil do svojiga poslednjiga zdihljeja.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Peta žalost.

Milujem te, moja preljuba Mati Marija! zavoljo petiga britkostniga meča, kateri te je prebodel, ko si vidila na gori Kalvarii z lastnimi očmi svojiga preljubiga Sina Jezusa, kteriga so ljudje zasmehovali, v tako strašnih bolečinah na terdim križu umirati, in mu nisi môgla dati tudi nar manjšiga polajška, kateri bi se sicer še nar večimu hudodelniku v smertni uri ne odrekel. Zavoljo smertne britkosti, ktero si takrat, predraga Mati! prestala s svojim umirajočim Sinam; zavoljo žalosti, ktero si občutila, ko je Jezus poslednjič s križa s teboj govoril, in od tebe slovo jemal, in s svetim Janezam nas vse ko tvoje otroke tebi izročil; in zavoljo strašnih bolečin, ktere si mogla prestati, ko si ga vidila glavo nagniti in dušo izdihniti, te prosim, dobodi mi od svoje križane Ljubezni gnado, de bom tudi jez odmerl vsim rečem téga sveta, in de bom vse svoje življenje le za Boga živel, in tako enkrat tje prišel v nebesa, kjer bom Boga gledal obličje v obličje.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Šesta žalost.

Milujem te, moja preljuba Mati Marija! zavoljo šestiga britkostniga meča, kateri te je pre-

bodel, kadar je bilo sladko serce tvojiga mertviga Sina prebodeno, kateri je bil že umerl za tiste nehvaležneže, kateri še po njegovi smerti niso nehali ž njim gerdo ravnati. Zavoljo te silne žalosti te prosim, dobodi mi gnado, de bom zmiram prebival v Jezusovim sercu, ktero je bilo za me prebodeno in odperto, v tem sercu, ktero je tisto ljubeznjivo prebivališe, v katerim vse bogoljubne duše počitek nahajajo; de tamkaj, dokler bom živel, nič družiga ne mislim, in nič družiga ne ljubim, kakor le Boga. Preblažena Devica Marija! ti mi moreš to doseči, od tebe to upam.

Oče naš. Česena Marija. Čast bodi.

Sedma žalost.

Milujem te, moja preljuba Mati Marija! zavoljo sedmiga britkostniga meča! kateri te je prebodel, kadar si deržala svojiga mertviga Sina v svojim naročji. On ni več tako ljubeznjiv in lep, kakor takrat, ko si ga v naročji deržala v betlehemskim hlevu, o ne, on je kervav, njegovo sveto telo je vse raztepeno, in celo njegove kosti se lahko vidijo skozi rane. O moj ljubi Sin! kam te je tvoja ljubezen pripravila? In ko so ga v grob nesli, si ga hotla spremiti, in ga z lastnimi rokami v grobu poravnati, in, ko si se bila poslednjič pri njem poslovila, si svoje ljubijoče serce tam pustila. Zavoljo vsiga téga strašniga terpljenja, ktero je mogla tvoja sveta duša prestat, mi sprosi, Mati lepe ljubezni! odpušenje vsiga, s čemur sim razžalil svojiga Boga, kateri me tolikanj ljubi, in kesam se téga razžaljenja iz vsiga serca. Pomagaj mi, o Marija! v vsih skušnjavah, pomagaj mi v moji smert-

ni uri, de se bom zveličal po zasluženji Jezusovim in tvojim, in de bom enkrat s tvojo pomočjo, po tem revnim pregnanstvu na zemlji, v nebesih Jezusovo in tvojo hvalo vse večne čase oznanoval. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

V. Prosi za nas, žalostna Mati Marija!

O. De bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i t b a.

O Bog! v kateriga terpljenji je po Simeonovim prerokovanji presladko dušo častite Device in Matere Marije meč žalosti presunil: dodeli milostivo, de, ki njega prebodenje in terpljenje s češenjem obhajamo, po častitljivim zasluženji in prošnjah vsih svetnikov pod križem zvesto stoječih, tvojiga terpljenja srečni izhajik dosežemo; kateri živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinstvi svetiga Duha Bog od vekoma do vekoma. Amen. (Cerkvena molitev.)

O moja kraljica! ki s svojo ljubeznjivostjo ljudem serca jemlješ, ali nisi tudi meni vzela mojiga serca? O kraljica serc! kdaj mi bodeš vernila moje serce? Vodi ga ti s svojim sercam in deni ga v stran svojiga Božjiga Sina. Potem bom imel, kar želim, zakaj ti si moje upanje. (Sv. Med.)

Priporočevanje v varstvo žalostne Matere Božje.

Sveta Devica Marija! Mati mojiga Zveličarja! prosim te zavoljo britke žalosti, ktera je

presunila tvoje materno serce, kadar si vidila svojiga ljubiga Sina na križu umirati, sprosi mi gnado, de svojiga križaniga Odrešenika nikdar ne pozabim, in de, o preljuba Mati! prav živo občutim grenkobo njegove smerti, in spoznam velikost njegove ljubezni, s katero se je zadovoljno dal v nar grozovitniši smert. Dobodi mi zveličavno žalost in solze prave pokore, de objokujem svoje grehe, zavoljo katerih je Jezus prelil svojo kri. Spomin Jezusoviga terpljenja naj me neprenehama nagibuje, greha varovati se, svojiga Boga čez vse ljubiti, in nikdar z greham od njega se ločiti.

Preljubeznjiva Mati! sprejmi me ko svojiga otroka v svoje varstvo, bodi mi dobrotljiva mati, in nikar me ne pusti brez pomoči v vsih mojih potrebah, zlasti ne v moji smertni uri. Sveta Marija! brani me vselej vsih skušnjav satanovih, bodi moja besednica pri svojim Božjim Sinu, in prosi, de bom enkrat umiraje klical presvete ime: Jezus! Marija! Jožef! O Mati usmiljenja! usliši me. Pribežališe grešnikov! k tebi vpijem. Pomoč kristjanov! pomagaj mi. Tolažnica žalostnih! tolaži me. Sveta Marija, Mati Božja! prosi za me uboziga grešnika sedaj in ob moji smertni uri. Amen.

Žalostna Mati Božja.

Stabat mater.

Žalostna je Mati stala,
Se pod križem mil' jokala,
Kjer je visel njeni Sin.

V žalost je serce vtopljeno,
 Vse pobito, prebodeno
 Z mečem dušnih bolečin.

O, kaj žalosti prestati
 Mogla je presveta Mati,
 Ktere Sin je rešil svet!
 Žalostna stoji jokaje,
 Zdiha, gleda trepetaje,
 Kaj nje Sin terpi razpet.

Kdo bi solz ne jel točiti,
 Če Marijo vgleda biti
 U britkosti, ko je ta?
 Kdo preserčno ne žaluje,
 Če to Mater premišluje,
 Ki terpeti tol'ko ima?

Grehe ljudstva na se vzeti,
 Vidi Jezusa terpeti,
 Šibam vdati se voljno.
 Gleda svojiga Sina milo,
 Ki je vse ga zapustilo,
 Kadar je nagnil glavo.

Mati! zgled ljubezni prave!
 Daj mi čutiť te težave,
 Daj mi solz pregrenkih dar.
 Stori mi serce se vneti
 In za Jezusa goreti,
 De mu bom prijetna stvar.

Sveta Mati! to te prosim,
 Rane Kristusa naj nosim,
 Vtisni mi jih v serce.

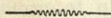
Naj te rane tvoj'ga Sina,
 Naših grehov bolečina,
 Tudi mene v živo sklé.

Daj, de s tabo rad žalujem,
 Svoje grehe objokujem,
 Dokler tukaj še živim;
 Poleg križa de prebivam,
 In s teboj solze prelivam,
 S celiga serca želim.

O devic vsih Devica,
 V žalosti nam tovaršica,
 Daj, de jokam se s teboj;
 Smert de Jezusa ostane
 Meni v sercu, naj tudi rane
 Bodo vedno pred menoj.

Naj se svetih ran navzamem,
 In od križa ves unamem,
 Kristus de bom udan.
 Dušo vneto in gorečo
 Varuj Mati v nesrečo,
 Kadar pride sodnji dan.

Tvoj'ga Sina križ me hrani,
 Ino smert njegova brani,
 Mi pomoč in milost daj.
 Ko bo smert telo zadela,
 Daj, de bo takrat prejela
 Duša moja sveti raj. Amen.

Molitev k Jezusu križanimu.

O Bog, kateri si za rešenje svetá hotel biti rojen, obrezan, od Judov zaveržen, od Juda izdajavca s kušljejem izdan, z vezmi zvezan, kakor nedolžno jagnje v zaklanje peljan, in pred Ana, Kajfa, Pilata in Heroda nespodobno postavljen; od krivih prič tožen, bičan in zasramovan, s pljunki opljevan, s ternjem kronan, s pestmi bijen, s terstam tolčen, po obrazu zagernjen, oblačil slečen, na križ z žeblji pribit, na križu povzdignjen, med razbojnike štet, z želcem in jesiham napajan, in s sulico preboden, ti Gospod, po tem svojim presvetim terpljenji, ki ga jez nevredni človek premišljujem, in po svojim svetim križu in smerti me otmi peklenskih kazni, in pripelji me tje, kamor si pripeljal razbojnika, s teboj križaniga: kateri z Očetam in svetim Duham živiš in kraljuješ na veke vekov. Amen.

(Kdor moli to molitev in 5 očenašev, češenamarij in čast bodi, dobí enkrat na dan odpustek za 300 dní, kateri se more dušam v vicah v prid obrniti. Kdor jo moli vse dni v mescu, dobí popolnoma odpustek, ako vredno prejme svete zakramente in moli za sveto cerkev. Pij VII. pism. 25. vel. serp. 1820.)

Molitev pred podobo križaniga Jezusa.

(*Sv. Franciška Salezjana.*)

Moj Bog in Zveličar! kateri si za me na križu umerl, na tla se veržem k tvojim nogam, in izročim svojo dušo v tvoje roke, sedaj in ob svoji smertni uri. Ker ne vem, preljubi Jezus!

kdaj ali kako me bodeš poklical s tega sveta, ti že od tega trenutka hvalo dajem za vse milosti in dobrote, ktere sim prejel od tvojiga Božjiga veličastva. Hvala ti bodi tudi za vse tiste gnade, ktere bom, kakor upam, še v prihodnje, zlasti ob svoji smertni uri od tebe prejel. **O moj Bog!** ne dopusti, oh! nikar ne dopusti, de bi v tem poslednjim boji obnemagal. **O Gospod!** kako se bojim tega imenitniga trenutka; in ali se mi ga ni bati, ako se spominjam svojih storjenih grehov? Če pa premišljujem tvoje neskončno usmiljenje, se v meni vnovič zbuduje upanje. Resnično, tvoja draga kri, tvoje presvete rane, tvoj častitljivi križ, ti so mi edino pribežališe, in ti mi bodo vselej dali moč in varstvo zoper vse skušnjave. **O Jezus!** daj mi zavoljo moči svoje svete kervi serčno in resnično obžalovanje mojih grehov; dodeli mi resnično in otročjo ljubezen do tebe, de bo moja duša, vsih madežev očišena, vredna vekoma veseliti se v tvojim Božjim veličastvu. Amen.

Molitev pred podobo križaniga Jezusa,

s ktero se po prejetih sakramentih sv. pokore in sv. rešnjiga Telesa popolnoma odpustki zadobé.

Poglej me, o moj preljubeznjivi in dobrotljivi Jezus! pred tvojim nar svetejšim obličjem kleče te prosim s priserčno gorečnostjo, de mi v serce vtisneš prav žive občutljeje vere, upanja in ljubezni, pravo žalost nad mojimi grehi in prav terdno voljo se poboljšati; ker s preserčnim usmiljenjem, in z veliko žalostjo premišljujem in preudarjam tvoje petere rane, in imam pred očmi

to, kar je od tebe, o dobrotljivi Jezus! prerok David govoril: „Prebodli so moje roke in noge, prešteli so vse moje kosti“. —

Sv. Oče Pij VII. so 10. mal. travna 1821 poterdili popolnoma odpustek, kteriga so že Klemen VIII. in Benedikt XIV. podelili vsim tistim, kateri se svojih grehov skesano spovedó, sv. rešnje Telo vredno prejmejo, in to molitev pred podobo križaniga Jezusa pobožno molijo.

Premišljevanje pred Jezusam v grobu.

Posebno pri obiskovanji božjih grobov veliki petik in veliko saboto.

(Sv. Alfonza Ligr.)

O Jezus, moj Božji Odrešenik! z vso častjo in ponižnostjo se v duhu bližam častitimu kraju, kjer počiva tvoje sveto telo. Tukaj pri tvojim grobu, pri svetišu vsih vernih, hočem v svojim ginjenim sercu obuditi vse svete čutila, s kterimi me bo navdajal tvoj sveti Duh.

O Jezus! večna beseda večniga Očeta! včlovečil si se, de si razsvetlil vse ljudi, in jim dal oblast po veri v tebe otrokam Božjim biti. De si rešil ljudi, si ko človek prišel med ljudi. Delal si čudeže in ž njimi pričal, de si obljubljeni Mesija, Sin Božji. Vse prerokovanja stare zaveze zastran obljubljeniga rešenika so se na tanko spolnile nad teboj. Ali tvoje ljudstvo te je zaverгло, ker je bilo hudovoljno. Oh! ta hudobna volja, popačeno serce, slepi še sedaj neizrečeno veliko ljudi; nočejo spoznati tvojiga uka, napuh jim brani verovati v tebe. **O Jezus!** obvaruj me hudobniga serca, ktero je krivo nejevere.

Tvoje neizrečeno obilne in velike dobrote bi bile mogle naj terji serce omečiti in k ljubezni do tebe nagniti. Ali tvojo ljubezen so povračevali s sovraštvam, in tvoja dobrotljivost je serca oterdila. Kolikrat tudi mi Boga toliko bolj pozabljamo, kolikor več dobriga od njega prejemamo! Obvaruj me, o Jezus! te gerde nehvaležnosti.

Tvoj uk je bil, kakor ti sam, večna resnica in neskončna ljubezen. Tudi nar hudobniši bi bili mogli pasti na kolena pred teboj, ter iskati in sprejeti zdravilo pri tebi zdravniku vsih duš, ktere polajšanja potrebujejo. Ali tvoje premilo podučevanje v svetih resnicah jih je veliko razdražilo, ker niso ljubili ne resnice ne svojiga zveličanja. Ti, naš zgled, si zvedil, de resnica sovražstvo napravlja. Vnemi naše serce, o Jezus! z ljubeznijo do resnice, de jo bomo voljno sprejemali, nestrahama spoznavali in serčno za njo terpeli.

Celó eden izmed tvojih učencov se je združil s tvojimi nar hujimi sovražniki; pa zakaj? Nekrotena želja po denarji ga je naredila nar nehvaležnišiga in hudobnišiga človeka; on apostelj je bil tvoj izdajavec! Za trideset srebernikov Jezusa izdati in prodati, kolika hudobija in koliko zaničevanje Sinú Božjiga! Pa tudi jez sim tebe, o Jezus! že velikrat tako malo ali pa še manj čislal; žalil sim te zovoljo minljiviga veselja, ktero me ni nasitilo; nezvest sim ti bil zovoljo časniga dobička, in de sim ljudem dopadel. Obvaruj me, moj Odrešenik! de nikdar več ne bom z velicimi grehi enak tvojimu izdajavcu. O Jezus! za grešne ljudi si terpel smertne britkosti, si se dal zvezati, in pred nar huji sovražnike peljati.

Njihovo kričanje po tvoji kervi je prestrašilo boječiga sodnika, ti je nakopalo udelovanje, zaničevanje in zasramovanje, in poslednjič križanje. Pa tudi na križu, v nar hujim terpljenji, si molil za svoje preganjavce, si umerl za njihove, za moje in vsih ljudi grehe! Vse stvari so žalovale zavoljo tvoje smerti, in mnogi, ki so vidili tvojo smert, so skesani se terkali na persi, in so spoznali: Ta je bil resnično Božji Sin!

O Jezus, moj Odrešenik! v veri in ljubezni premišlujem z ginjenim sercam tvoje sveto telo v grobu. Tvoje oko, iz kteriga se je Božja natora svetila, se je zatisnilo k sladkimu počitku! Tvoje blede usta, ktere so oznanovale tolažbo, zveličanje in večno življenje, molčé v mirni tihoti! Tvoje čisto uho je zaperto zasramovanju in preklinjanju, s kterim te je nar bolj razuzdana hudobija zaničevala! Tvoja bleda, prebodena roka, ktero si le v blagoslovljenje ljudi razprostiral, leži mirno na tvoji kervavi strani! Vse tvoje sveto telo sedaj počiva v tihim grobu! Nebeška svetloba na tvojim obličji priča veliko resnico: Dopolnjeno je! Dopolnjeno je veliko delo človeškiga rešenja, dopolnjeno človeško zveličanje in oblaženje! Dopolnjeno je neskončne hvale vredno djanje večne ljubezni, nebeški Oče je spravljen z veliko množico grešnikov! Dopolnjeno je, hudič je premagan, grehi so izbrisani, skesani ima Odrešenika! Nebeški Oče! z vso hvaležnostjo molim tvoj nezapadljivi sklep, kteriga si za naše rešenje storil, in po svojim Edinorojenim spolnil. Moj Jezus! včlovečeni Bog! z vso hvaležnostjo molim tvojo ljubezen, ker si svoje življenje za me daroval! Tvoje telo v grobu mi pravi: Lej, umerl sim za te!

O Jezus! ti počivaš v grobu. Ko te gledam v počivanji, me uče tvoje kervave rane: Toliko je mogel včlovečeni Bog terpeti, in po terpljenji iti v veličastvo! S terpljenjem bom podobna tebi, o Jezus! in bom poveličan s teboj, ako terpim kakor ti tiho in vdan v voljo nebeškiga Očeta. Terpljenje daje slavo in plačilo, ker si ti terpel.

O Jezus! ti počivaš v grobu. Po tebi je grob posvečen, kateri me bo enkrat sprejel. Smert! ne bojim se te, in grob! za me nisi grozovit, ker vidim Jezusa mertviga v grobu ležati. Moje telo ne bo za vselej strohnélo, ker Jezusovo sveto telo nestrohljivo v grobu leži.

Moj Gospod in moj Odrešenik! v križih in težavah in v smerti bom gledal na tvoj grob; zakaj ti nar nedolžniši izmed človeških otrok si poprej terpel; jez bom počival, kjer si ti poprej počival; jez grem tje, kamor si ti pred mano šel.

O Jezus! moj Zveličar! kadar se bode enkrat moja duša ločila od telesa, tadaj ji bodi ti tolažnik in usmiljen sodnik, ter ji odpri nebeške vrata, kateri si oznanil pobožnim dušam pred peklam bližnje rešenje in bližnji vhod v nebesa. Mazili me za večni počitek, kakor so nekdaj tvoji ljubivci mazilili tvoje sveto mertvo telo v grobu. Bodi vse moje življenje tebi posvečeno, de mi bode smert v dobiček, de bom premenil časno z večnim, pozemeljsko z nebeškim. **O Jezus!** daj mi umreti smerti pravičniga! Amen.

Molitev za srečno smert.

Vsigamogočni, neskončno pravični in usmiljeni Bog! jez, tvoja uboga in grešna stvar, po-

kleknem pred teboj in te molim ko svojiga Gospoda in Boga, v čigar rokah je moje življenje in moja smert, vsa moja sreča in vse moje upanje. Ne prosim te, de bi me otél postave, po kateri morajo vsi ljudjé umreti; voljno se podveržem tvoji premodri naredbi. Umreti hočem, kadar, kjér in kakor ti hočeš; zakaj tudi jez pravim po zgledu tvojiga veliciga aposteljna Pavla: „Kristus je meni življenje, in smert dobiček.“ (Fil. 1, 21.)

Samo eno gnado te prosim, predobrotljivi Bog! tisto gnado, brez ktere bi mi vse druge gnade nič ne pomagale, ki je sicer zavoljo svojih grehov nisim vreden, pa je vender od tvojiga usmiljenja terdno pričakujem, kjer je moje serce skesano in te želi čez vse ljubiti. Daj mi gnado stanovitosti v dobrim, daj mi smert svetnikov. Bog Oče nebeški! usmili se me. Vstvaril si me — pripelji me tudi tje, za kar si me vstvaril. Za me si poslal svojiga Sina na svét, kteri je tudi za me umerl, de bi jez nesrečno ne umerl. Milostivi Oče! nikar ne pripusti, de bi se pogubila tista duša, ki si jo ti vstvaril, ki jo je tvoj Sin tako drago odkupil, in sveti Duh tolikrat posvetil.

Sin, vsiga svetá rešnji Bog! usmili se me. Iz ljubezni do mene si prestal nar strašnejši bolečine in nar britkeji smert, de bi jez v bolečinah in v smerti imel tolažbo in varno pribežališe. Zavoljo té tvoje ljubezni te prosim, pomagaj mi v moji smertni uri. Nikar ne zaverzi moje duše, ki si jo tako drago rešil; spominjaj se prebritke smerti, ki si jo za me preterpel. Daj, de voljno in dobro pripravljen ta svét zapustim.

Bog sveti Duh! usmili se me. Posvetil si me v svetim kerstu in potem tolikrat v svetih zakramentih. Žalostnim si tolažba in slabim pomoč. Tolaži in poterduj me z mogočno gnado, de v poslednjim bojevanji ne omagam, temuč vse skušnjave serčno premagam in Božjo gnado do konca ohranim.

O Marija! strah in trepet me spreletuje, ko mislim na svoje grehe in ob enim na tisti strašni trenutek, ki mi bo določil večno zveličanje ali pa večno pogubljenje. **O Marija,** presladka moja **Mati!** vse upanje stavim v kri Jezusa **Kristusa** in v tvojo priprošnjo. Tolažnica žalostnih! ne zapusti me, tolaži me v veliki sili, v kateri bom takrat. Preljuba kraljica! sprôsi mi veliko žalost zavoljo mojih grehov, preden se mi bliža smertna ura; kadar pa pride moja poslednja ura, mi na strani stoj in dobodi mi terdno zaupanje v neskončno usmiljenje Božje, in kesanje iz ljubezni do Jezusa, tvojiga Božjiga **Sina**. Podpi-raj me takrat s svojo vpričnostjo, de vsa peklen-ska zvijača nič ne premore zoper mene, in sprem-ljaj, o prelubeznjiva **Mati!** mojo dušo, kadar bo telesa ločena, pred sodnji stol svojiga **Sina**, de po tvoji priprošnji usmiljenje dosežem.

Moj angelj varh! tebi je **Bog** ukazal skerbéti za moje zveličanje; ali jez spoznam, de sim se večkrat ustavljal tvojimu ljubeznjivimu vodstvu, de sim vnemarno presliševal tvoj svarivni glas. Znano ti je pa tudi moje kesanje, znan ti je moj terdni sklep, v prihodnje le **Bogú** in čednosti živeti; oh, prosi tedaj tudi za me, de bom srečno umerl.

Svetniki Božji in zlasti ti, moj sveti pomoč-

nik! prosite tudi vi za me, de bom imel srečno smert, de bom potem z vami združen Bogá vekoma gledal, hvalil in častil. Amen.

Prošnja do Marije za pomoč v smertni uri.

(*Sv. Alfonza Ligvor.*)

O presladka Mati Jezusova, presveta Devica Marija, moja usmiljena besednica! prosim te, hiti na pomoč meni ubogimu grešniku, preden se me smert loti, de nepripravljen téga svetá ne zapustím.

Prôsi za me, o blažena Devica! zavoljo britkiga terpljenja in smerti svojiga preljubiga Sina, našiga Gospoda Jezusa Kristusa, de greh studim, se odpovém hudiču in njegovim delam, svoje pregrehe resnično obžalujem, se jih odkritoserčno in ponižno spovém, in v pokoro bolečine svoje bolezni voljno terpím, Božje dopadenje dobím, svojiga bližnjiga ljubim in s tvojim Sinam spravljen ta svet zapustím.

Preblažena Devica Marija, Mati Božja! skaži mi v tisti uri usmiljenje, ko bo moje življenje gasnilo in te moj umirajoči jezik ne bo mogel več klicati; ko moje oči ne bodo več vidile svetlobe in moje ušesa nič več slišale glasú. Spomni se takrat, o dobrotljiva Devica! prošenj, ki jih sedaj k tebi pošiljam, in pridi mi v tisti poslednji sili na pomoč, de bom satanovih nevarnost rešen in zvestim služabnikom in prijatlam tvojiga Sina Kristusa prištet. Amen.

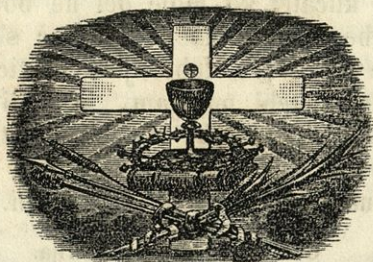
Oče naš. Češena Marija.

Prošnja do svetiga Jožefa za srečno smert.

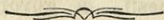
Srečno si umerl, o sveti Jožef! ker je bilo vse tvoje življenje čisto in brez madeža. Jezus sicer zaslužil nesrečno smert zavoljo veliko grehov; če mi pa ti pomagaš, se ne bom pogubil. Ti nisi bil le prijatelj, ampak varh in rednik njege, kateri me bo nekdanj sodil; Jezus me ne bo zaverigel, če ti za me prosiš. Zato zvolim za Marijo tebe svojiga besednika in varha. Ne zavoljo mojiga zaslužnja, ampak zavoljo ljubezni, ki si jo imel do Jezusa in Marije, me sprejmi za svojiga služabnika in varuj me zavoljo srečniga društva, ktero si imel na zemlji z Jezusom in Marijo. Sprôsi mi pri Bogu gnado popolnoma potrpežljivosti in vdanosti v Božjo voljo. Pomagaj mi pa zlasti ob moji smertni uri; ne hodi od mene in spremljaj z Jezusom in Marijo mojo dušo, ko se bo telesa ločila v večno veselje, kjer bom s teboj združen Bogá vekoma častil in hvalil. Amen.

Poslednja volja ali testament.

Glej stran 346.

KAZALO.

	Stran.
R azlaga in začetek križeviga pota	7
Kaj je treba storiti, de se dobivajo odpustki križeviga pota	9
Križi, s kterimi so sklenjeni odpustki križeviga pota	17
Kako dobro je pogosto križev pot moliti in Jezusovo terpljenje premišljevati	18
Razlaganje, kako zveličavne so té bukve sleherni keršanski duši, in kako jih je treba rabiti, de bodo sad obrodile	28
Nauk, kako se zamore terpljenje Kristusovo s pridam premišljevati	30

Pervi križev pot

za adventni in božični čas do prve predpepelnične nedelje. Jezusovo življenje do tridesetiga leta .	46
---	----

Drugi križev pot:

Jezus, nedolžni spokornik — za čas od prve predpepelnične nedelje do velike noči	70
--	----

Tretji križev pot

za čas od prve predpepelnične nedelje do velike noči, — Jezus križani, luč svetá, zoper krive nau-	
--	--

ke, ktere je lastna ljubezen s pomočjo hudobniga
duha po svetu raztrosila 92

Četerti križev pot

s prigođbo pri vsakim štacijonu in z razlago podobe
— za čas od pervopostne nedelje do velike no-
či. — Jezus, ljubezen svetá, se pritožuje zavoljo
človeške nehvaležnosti, in govori grešnikom na
serce 109

Peti križev pot

za postni čas. Premišljevanje Jezusoviga terpljenja
obuduje v grešniku terdne sklepe svoje življenje
poboljšati 153

Šesti križev pot

za postni čas — sprositi odpušenje grehov in gnado
Božjo 168

Sedmi križev pot

za žalostne in maloserčne. Jezus, luč in ljubezen
svetá, govori na križevim potu vsim žalostnim in
jih tolaži 184

Osmi križev pot

za pobožne in bogoljubne duše. Jezus, ljubezen, va-
bi pobožne duše k ljubeznjivimu pogovoru . . . 200

Deveti križev pot

za dan svetiga obhajila, za véliki četertik, za praz-
nik svetiga rešnjiga Telesa, in za vse četertke v
letu. Jezus se ljubeznjivo pogovarja s pobožno
dušo 212

Deseti križev pot

od velike noči do binkoš. Jezus, častitljivi Zmaga-

vec, na križevim potu pred oči stavi, kolik prid
imajo tisti, ki bogaboječe živijo, in koliko škodo
terpijo tisti, ki njega ne naslédvajo 229

Enajsti križev pot

za svete binkoštné praznike in za druge čase: od sed-
mérij daróv svetiga Duha 251

Dvanajsti križev pot

za praznike Marije Device — stavi pred oči ljubezen
in terpljenje Jezusovo in Mariíno, pobožnim kri-
stijanam, kateri Marijo ljubijo, v tolažbo, Marii pa
v večí čast in hvalo 270

Trinajsti križev pot

za praznike svetnikov. Jezus je začetek vse sveto-
sti; križev pot je pravo in nezmotljivo učiliše
vsake čednosti 292

Štirinajsti križev pot

za posebne stiske, ali splošne ali tudi posebnih dru-
žin in ljudi, kakor ob vojski, lakoti, bolezni, sla-
bi letini i. t. d. 309

Petnajsti križev pot

za pripravo k smerti. Jezus odkriva na križevim po-
tu skrivne nastave hudobniga duhá na smertni
postelji, in uči, kako se pripravljajmo za srečno
smert 329

Pesem pri sv. križevim potu 347

Perva sv. maša 349

Druga sv. maša (po sv. Alfonzu Ligvorii) 366

Tretja sv. maša (po sv. Francíšku Salezjanu) 382

Jutranja molitev 389

	Stran.
Večerna molitev	392
Spovedne molitve	395
Obhajilne molitve	410
Vera, upanje in ljubezen	410
Duhovno obhajilo	419
Litanije v čast britkiga terpljenja Jezusoviga	420
Serčne prošnje in izročila peterim kervavim ranam	
Jezusovim	424
Sedmere besede križaniga Jezusa	427
Litanije v čast žalostne Matere Božje	429
Molitev v čast Matere Božje sedem žalost	432
Priporočevanje v varstvo žalostne Matere Božje . . .	437
Molitev k Jezusu križanimu	441
Molitev pred podobo križaniga Jezusa	441 in 442
Premišljevanje pred Jezusom v grobu	443
Prošnja za srečno smert	446
Prošnja do Marije za pomoč v smertni uri	449
Prošnja do sv. Jožefa za srečno smert	450
Poslednja volja ali testament	450

II C68

